Slovenske železnice

LETNO POROČILO 2021

SLOVENSKE ŽELEZNICE, d. o. o.,
IN SKUPINE SLOVENSKE ŽELEZNICE

maj 2022

VSEBINA

POUDARKI POSLOVANJA LETA 2021 4

Ključni kazalniki skupine Slovenske železnice 6
Pomembnejši dogodki leta 2021 8
Pomembnejši dogodki po koncu poslovnega leta 10
Nagovor generalnega direktorja 12
Temeljni podatki 14

STRATEGIJA IN NAČRTI 18

Poslovni model 22
Strategija skupine Slovenske železnice za obdobje 2021-2025 24

POSLOVNO POROČILO 34

Ključni rezultati skupine 36

FINANČNA USPEŠNOST POSLOVANJA SKUPINE 48
Kazalniki poslovanja 48
Poslovni izid 51
Sredstva, kapital in obveznosti 56
Financiranje dolgoročnih naložb 60
Denarni tokovi 61
Poslovna uspešnost po posameznih družbah/dejavnostih 62
Zbir izkazov finančnega položaja družb v skupini na dan 31. decembra 2021 74

ČLOVEŠKI KAPITAL 76
Strateški projekti in cilji 76
Ključni kazalniki skupine Slovenske železnice 77
Pomembnejši rezultati leta 2021 78
Tveganja 80
Priložnosti 80
Kazalniki po stebrih 83

PROIZVODNI KAPITAL 88
Strateški projekti in cilji 88
Ključni kazalniki 89
Pomembnejši rezultati leta 2021 93
Dejavnosti na področju proizvodnega kapitala 94
Priložnosti 95
Kazalniki po stebrih 96

DRUŽBENI KAPITAL 99
Pomembnejši rezultati leta 2021 103
Dejavnosti na področju družbenega kapitala 105

INTELEKTUALNI KAPITAL 108
Strateški projekti in cilji 108
Pomembnejši rezultati leta 2021 108
Dejavnosti na področju intelektualnega kapitala 111
Priložnosti 116
Kazalniki 117

NARAVNI KAPITAL 118
Strateški projekti in cilji 118
Ključni kazalniki in pomembnejši rezultati leta 2021 120
Dejavnosti na področju naravnega kapitala 122

UPRAVLJANJE TVEGANJ 130

NOTRANJA REVIZIJA 136

KORPORATIVNO UPRAVLJANJE 138
Izjava o upravljanju družbe 138

POROČILO NADZORNEGA SVETA 148
Sestava in delovanje nadzornega sveta 148
Najpomembnejše teme sej nadzornega sveta 149
Delo komisij nadzornega sveta 151

OCENA DELA UPRAVE IN NADZORNEGA SVETA 154

IZJAVA O ODGOVORNOSTI UPRAVE 156

IZJAVA O NEFINANČNEM POSLOVANJU 157

KORPORATIVNO POROČANJE 158

RAČUNOVODSKO POROČILO 164

KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI SKUPINE SLOVENSKE ŽELEZNICE 166
Konsolidirani izkaz finančnega položaja 166
Konsolidirani izkaz poslovnega izida 168
Konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa 169
Konsolidirani izkaz denarnih tokov 170
Konsolidirani izkaz gibanja kapitala 172

POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM 176
Podlage za pripravo računovodskih izkazov 177
Pomembne računovodske usmeritve 179
Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom 197

FINANČNA TVEGANJA V SKUPINI SŽ 253

UPRAVLJANJE KAPITALSKE USTREZNOSTI 259

KNJIGOVODSKE IN POŠTENE VREDNOSTI FINANČNIH INSTRUMENTOV 260

RAČUNOVODSKI IZKAZI DRUŽBE SLOVENSKE ŽELEZNICE, d. o. o. 262
Izkaz finančnega položaja 262
Izkaz poslovnega izida 264
Izkaz drugega vseobsegajočega donosa 264
Izkaz denarnih tokov 265
Izkaz gibanja kapitala 266
Pojasnila k računovodskim izkazom 269

FINANČNA TVEGANJA V SŽ, d. o. o. 301

UPRAVLJANJE KAPITALSKE USTREZNOSTI 305

KNJIGOVODSKE IN POŠTENE VREDNOSTI FINANČNIH INSTRUMENTOV 306

REVIZIJSKO POROČILO ZA DRUŽBO SLOVENSKE ŽELEZNICE, d. o. o., IN SKUPINO SLOVENSKE ŽELEZNICE 308

Seznam kratic 316

POUDARKI POSLOVANJA LETA 2021

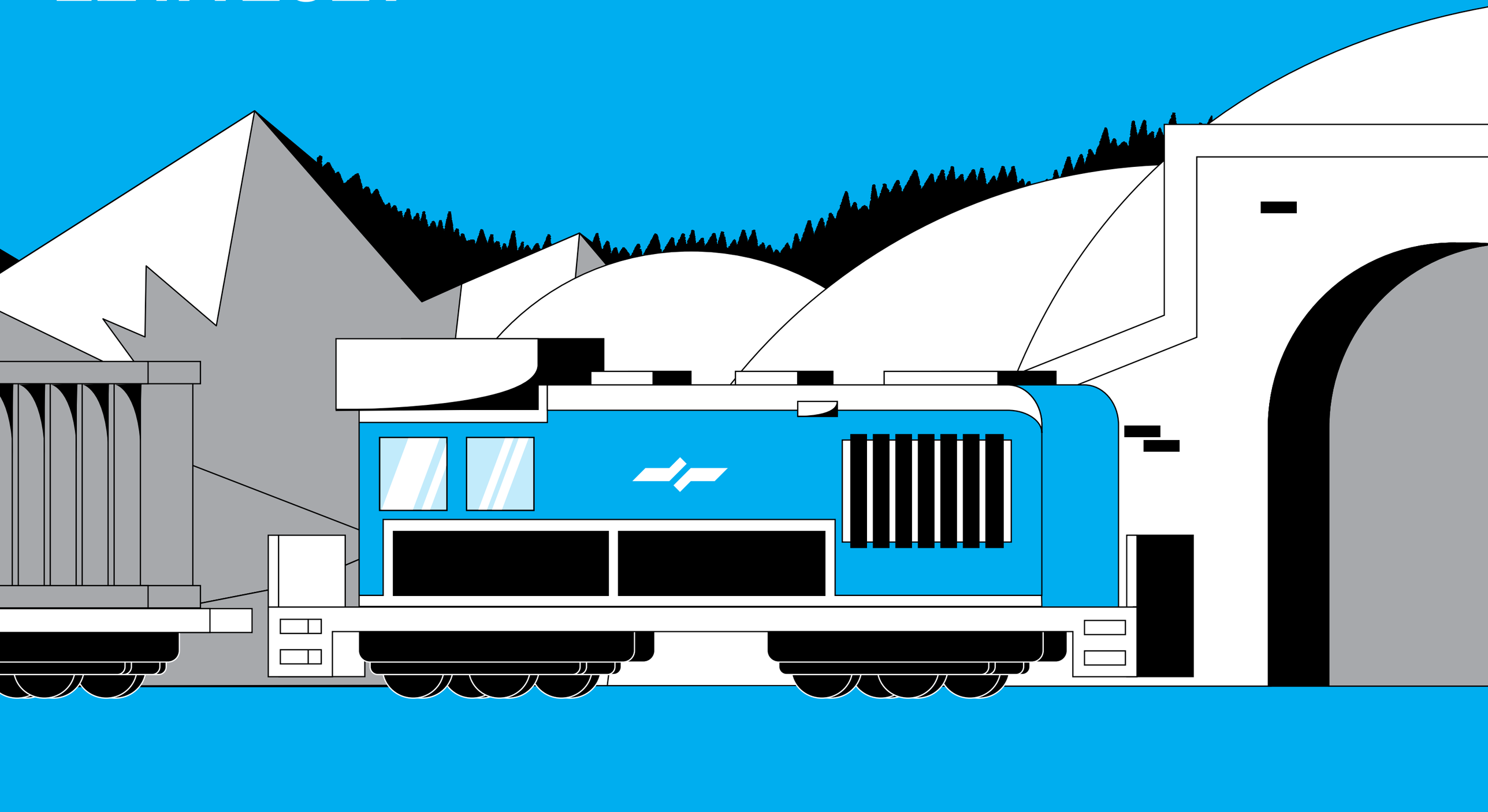

KLJUČNI KAZALNIKI SKUPINE SLOVENSKE ŽELEZNICE[1]

Podatki o poslovanju

	Enota	2021	2020	Indeks
Poslovni prihodki	tisoč evrov	542.798	537.269	101,0
EBIT	tisoč evrov	34.099	15.796	215,9
EBITDA	tisoč evrov	83.772	61.072	137,2
Čisti poslovni izid	tisoč evrov	29.321	10.919	268,5
Sredstva	tisoč evrov	988.974	1.008.213	98,1
Kapital	tisoč evrov	576.332	548.275	105,1
Neto finančne obveznosti	tisoč evrov	17.806	132.013	13,5

Finančni kazalniki

	Enota	2021	2020	Indeks
Čista dobičkonosnost kapitala – ROE	%	5,2	2,0	258,6
Čista dobičkonosnost sredstev – ROA	%	2,9	1,1	267,1
Neto finančne obveznosti/EBITDA		0,2	2,2	9,1
Dodana vrednost na zaposlenega	evrov	50.766	49.322	102,9

Obseg dela

	Enota	2021	2020	Indeks
Prepeljano blago	tisoč ton	18.925,3	18.666,4	101,4
Netotonski kilometri	mio NTKM	4.756,3	4.643,8	102,4
Prepeljani potniki	tisoč	11.860,4	8.150,9	145,5
Potniški kilometri	mio PKM	541,8	396,9	136,5
Specifična poraba električne energije za vleko	kWh/tisoč BRTKM	20,58	20,22	101,8
Specifična poraba plinskega olja	kg/tisoč BRTKM	9,51	8,45	112,5

Nefinančni kazalniki

	Enota	2021	2020	Indeks
Število zaposlenih (31. 12.)		6.752	6.925	97,5
Povprečno število zaposlenih		6.612	6.967	94,9
Število izrednih dogodkov		18	18	100,0
Dolžina izvedenih obnov in nadgradenj prog	kilometrov	10,920	27,670	39,5
Zamude tovorni promet	min/100 km	95,4	72,6	131,4
Zamude potniški promet	min/100 km	3,9	2,7	144,4
Emisije CO_2	ton	41.601	37.896	109,8

[1] GRI 102-6, 102-7

POMEMBNEJŠI DOGODKI LETA 2021[2]

Med Ljubljano in Kočevjem ponovno potniški vlaki

Po več kot pol stoletja so 3. januarja 2021 ponovno začeli voziti potniški vlaki, po posodobitvi več kot 120 let stare železniške proge.

Strateški načrt skupine Slovenske železnice za obdobje 2021-2025

Nadzorni svet družbe Slovenske železnice, d. o. o., je marca 2021 potrdil Strateški načrt skupine Slovenske železnice za obdobje 2021–2025, katerega strateška usmeritev je spreminjanje iz nacionalnega železniškega prevoznika v enega od vodilnih tehnološko moderniziranih ponudnikov celovitih storitev logistike blaga in mobilnosti prebivalcev v regiji.

Slovenske železnice med TOP 10 uglednih delodajalcev

V raziskavi, ki so jo aprila 2021 opravili pri MojeDelo.com, smo se uvrstili med deset najbolj uglednih delodajalcev, v kategoriji logistika in prevoz potnikov pa smo zasedli prvo mesto in 24. maja 2021 prejeli priznanje za najbolj uglednega delodajalca v tej panogi.

Nabava novih potniških vlakov Stadler

Septembra 2021 je švicarski Stadler na sejmu TRAKO 2021 predstavil dvopodni vlak Stadler KISS, ki je bil izdelan posebej za Slovenske železnice. Štirinajstega januarja 2022 pa je vlak KISS že vozil po slovenskih tirih. Leta 2021 so Slovenske železnice prevzele 29 vlakov, od tega 10 elektromotornih dvopodnih, 13 elektromotornih enopodnih ter 6 dizelmotornih vlakov.

Zagotovljeno dolgoročno financiranje družbe SŽ-Infrastruktura, d. o. o.

Vlada Republike Slovenije je junija 2021 z družbo SŽ-Infrastruktura, d. o. o., sklenila Pogodbo o opravljanju storitev upravljavca JŽI (javne železniške infrastrukture) za obdobje od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2030.

Končana nadgradnja karavanškega predora

Julija 2021 je bil po devetih mesecih spet odprt železniški predor Karavanke. Med deli sta bila zaradi zagotovitve zadostnega prostora v predoru odstranjena oba obstoječa tira in položen novi, ki sedaj zadostuje novim varnostnim standardom. Slovenski minister za infrastrukturo in avstrijska okoljska ministrica sta 29. julija 2021 z vožnjo z vlakom skozi železniški predor Karavanke slovesno zaznamovala končanje varnostno-tehnične nadgradnje predora.

[2]GRI 102-51

Obsežna nadgradnja regionalne proge Ljubljana-Divača

Maja 2021 je stekla dolgo pričakovana gradnja drugega tira med Divačo in Koprom. Skupaj z državo smo pripravili strategijo razvoja železniške infrastrukture do leta 2050, v prihodnje pa se bomo osredotočili na nujno prenovo regionalnih prog. Začela se je obsežna nadgradnja regionalne proge med Ljubljano in Divačo. V prvi fazi je načrtovana prenova odseka med Ljubljano in Brezovico, ki bo predvidoma končana novembra 2022.

Leto 2021 – evropsko leto železnic

Ob evropskem letu železnic je 24. septembra 2021 v Slovenijo pripeljal evropski vlak Connecting Europe Express, ki je na svoji poti po vsej Evropi povezoval države, podjetja in ljudi. Kot simbol povezovalne moči železnice je s svojo vožnjo potrdil zavezanost Evropske unije železnici kot gonilni sili trajnostne mobilnosti, gospodarskega razvoja in evropske identitete.

Najmlajši železniški tovorni koridor - AWB RFC

Septembra 2021 smo gostili slovesnost ob uradnem odprtju najmlajšega železniškega tovornega koridorja v Evropi, in sicer Alpsko-Zahodnobalkanskega koridorja (AWB RFC), ki povezuje Avstrijo, Slovenijo, Hrvaško, Srbijo in Bolgarijo.

Pomembne mednarodne povezovalne dejavnosti

Gostili smo generalno skupščino iniciative SEESARI, ki v okviru UIC pomembno podpira razvoj železnice in transporta nasploh v jugovzhodni Evropi, ter organizirali mednarodno strokovno konferenco z naslovom Zelena in digitalna preobrazba železniških koridorjev.

Nova energetska politika

Poslovodstvo je novembra 2021 sprejelo novo energetsko politiko Slovenskih železnic. Vse družbe si bodo prizadevale snovati tudi storitve in proizvode, ki bodo energetsko bolj učinkoviti, ter v notranji in zunanji javnosti promovirati odgovornost za izboljšanje energetske učinkovitosti.

Ustanovitev nove družbe SŽ EP Logistika, d. o. o.

Sedmega oktobra 2021 je bil v skladu z Investicijsko in družbeniško pogodbo med Slovenskimi železnicami, d. o. o., in EP Logistics International, a. s., sklenjen dogovor, na podlagi katerega je bila v sodni register vpisana družba SŽ EP Logistika, d. o. o., ki je bila decembra 2021 s strani družbe Slovenske železnice, d. o. o., tudi dokapitalizirana v obliki stvarnega vložka družb SŽ-Tovorni promet, d. o. o., in Fersped, d. o. o., (skupaj z družbo VV-LOG, d. o. o.).

Projekt potniški center Ljubljana (PCL)

Projekt obsega novo avtobusno postajo, nadgradnjo železniške postaje in pripadajoče tirne infrastrukture in peronov ter komercialni del s poslovnim in trgovskim središčem Emonika.

Slovenske železnice, d. o. o., sodelujejo kot investitor pri novi avtobusni postaji, in sicer s poslovnimi prostori in parkirno hišo. Decembra 2021 je bil končan mednarodni arhitekturni natečaj za izbiro strokovno najboljše natečajne rešitve za novo avtobusno postajo Ljubljana, ki smo ga pripravili v sodelovanju z Zbornico za arhitekturo in prostor Republike Slovenije.

Pogodba za projektiranje nove avtobusne postaje Ljubljana bo podpisana maja 2022, do konca leta 2022 bo izdelana projektna dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja in okoljevarstvenega soglasja.

POMEMBNEJŠI DOGODKI PO KONCU POSLOVNEGA LETA

Vstop strateškega partnerja

Trinajstega januarja 2022 je bil formalno končan proces vstopa strateškega partnerja v skupino Slovenske železnice, češke skupine EPH. Družba EP Logistics International, a. s., je z denarnim vložkom dokapitalizirala novoustanovljeno družbo SŽ EP Logistika, d. o. o., v kateri ima sedaj družba Slovenske železnice, d. o. o., večinski (51-odstotni) delež kapitala, družba EP Logistics International, a. s., pa 49-odstotni delež.

Slovenske železnice za trajnostni razvoj turizma in javnega prevoza

Skupaj z organizatorjem, Javnim zavodom za turizem Nova Gorica in Vipavska dolina, ter Slovensko turistično organizacijo in Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo – Direktoratom za turizem, smo marca 2022 v Novi Gorici sodelovali na strokovnem posvetu, imenovanem V nov razcvet slovenskega turizma. Povezovanje javnega prometa s ponudbami lokalnih in turističnih skupnosti je zelo pomembno za razvoj trajnostnega potovanja v turizmu.

Povečanje osnovnega kapitala družbe Slovenske železnice, d. o. o.

Uprava Slovenskega državnega holdinga, d. d., je 6. aprila 2022 sprejela sklep o dokapitalizaciji družbe Slovenske železnice, d. o. o., z denarnim vložkom 150 mio evrov, ki se bo uporabil za povečanje osnovnega kapitala družbe SŽ-Potniški promet, d. o. o., za nabavo dvajsetih potniških vlakov.

Nakup deleža v družbi Nomago, d. o. o.

V skladu s strateškim poslovnim načrtom je družba Slovenske železnice, d. o. o., aprila 2022 sklenila pogodbo z družbo Adventura Investments, d. o. o., za nakup 50 % lastniškega deleža družbe Nomago, d. o. o.

Zagotovljen vir financiranja za tehnološki razvoj družbe SŽ-Infrastruktura, d. o. o.

Vlada Republike Slovenije je 1. aprila 2022 sklenila z družbo SŽ-Infrastruktura, d. o. o., aneks št. 4 k Pogodbi o opravljanju storitev upravljavca JŽI v višini 151,6 mio evrov za opravljanje OGJS (obvezne gospodarske javne službe) in za nakup nove mehanizacije za vzdrževanje železniške infrastrukture.

Vpliv vojne v Ukrajini na poslovanje skupine Slovenske železnice

Trenutni vojaški konflikt v Ukrajini in s tem povezane sankcije proti Ruski federaciji bodo negativno vplivale na evropsko in globalno gospodarstvo. Skupina Slovenske železnice nima pomembne neposredne izpostavljenosti do Ukrajine, Rusije ali Belorusije. Vendar pa bo lahko vpliv na splošno gospodarsko situacijo zahteval popravke nekaterih predpostavk in ocen poslovanja, ki pa jih ta trenutek še ne moremo z gotovostjo predvideti in oceniti. Pomemben vpliv se lahko pokaže pri višjih cenah energentov, predvsem dizel goriva, medtem ko je cena električne energije sklenjena z dobaviteljem po fiksnih cenah za obdobje treh let in se bo vpliv kazal v obdobju po letu 2022. Vpliv se lahko pokaže tudi kot motnja v dobavni verigi ter s preusmeritvijo na obvozne oziroma alternativne transportne poti. Na tej stopnji poslovodstvo ne more zanesljivo oceniti vpliva, saj se dogodki spreminjajo iz dneva v dan.

Dolgoročno lahko konflikt negativno vpliva tudi na oteženo dobavo ter povišano ceno energentov in surovin, na denarne tokove in dobičkonosnost. Kljub temu družbe v skupini Slovenske železnice do datuma izdelave teh računovodskih izkazov še naprej izpolnjujejo svoje obveznosti ob zapadlosti in še naprej pripravljajo računovodske izkaze na podlagi predpostavke o delujočem podjetju. V tem kratkem času po izbruhu konflikta še ni bilo zaznati pomembnih vplivov na poslovanje.

NAGOVOR GENERALNEGA DIREKTORJA[3]

Spoštovani!

Poslovno leto 2021 je še eno v vrsti izjemno zahtevnih in zapletenih, ki jih je dodobra krojila gospodarska kriza in z njo povezana epidemija covida-19. Čeprav je zlasti koronavirus v mnogočem pretrgal utečene transportne oziroma logistične poti, smo leto 2021 sklenili uspešno. Lahko smo zadovoljni! Še enkrat smo dokazali, da se znamo pravočasno odzvati na zaostrene in zahtevne razmere v globalnem svetu. Za skupino Slovenske železnice je zelo zahtevno leto, polno težav, ki jih je prineslo, vendar tudi z novimi priložnostmi in možnostmi, ki so se nam ponudile in s katerimi smo postali še močnejši, finančno in kapitalsko stabilnejši – skratka, še konkurenčnejši na trgih železniške mobilnosti in ponujanja celovitih logističnih storitev.

Leta 2021 smo sklenili petletno iskanje primernega strateškega partnerja na področju železniškega tovornega prometa in logistike. Trinajstega januarja 2022 je v lastništvo družbe SŽ-Tovorni promet z 49-odstotnim deležem vstopilo češko podjetje EPLI (EP Logistics International). Gre za vodilno srednjeevropsko energetsko skupino, ki vključuje več kot 70 podjetij od Češke in Slovaške prek Nemčije, Italije, Švice, Francije, Velike Britanije in Irske. Med štirimi ključnimi stebri omenjene družbe so seveda celovite železniške logistične storitve, ki jih EPLI uspešno in učinkovito ponuja na številnih trgih. Strateško partnerstvo je zato pomemben korak za razvoj skupine Slovenske železnice in sploh celovitih logističnih storitev. Verjamemo, da nam bo z vstopom kapitalsko močnega partnerja uspelo razviti še bolj kakovostne in napredne celovite logistične storitve za kupce in da bomo s partnerjem dobili tudi dostop do novih trgov. S tem pa bomo tudi zagotovili finančno podlago za nujno nadaljevanje posodobitve voznega parka in izkoristili sinergijske učinke delovanja obeh skupin.

Leta 2021 smo uspešno končali proces kadrovske konsolidacije in sprejeli novo kadrovsko strategijo. Ta v ospredje postavlja zaposlenega, njegov karierni napredek in razvoj ter omogoča celosten in sistemski pristop k razvoju kadrovskega sistema in človeških potencialov v skupini.

Slovenske železnice so leta 2021 uspešno nadaljevale proces posodobitve voznega parka v tovornem in potniškem prometu. Leta 2021 smo prevzeli 29 novih potniških vlakov. Do konca septembra 2022 pa bo po slovenskih tirih zapeljalo vseh 52 naročenih novih vlakov – 21 enopodnih in 10 dvopodnih (dvonadstropnih) električnih ter 21 enopodnih dizelskih vlakov. Skupna vrednost naročenih vlakov je 320 mio evrov brez DDV. V spomladanskih mesecih bo objavljen nov razpis za nakup še dodatnih dvajsetih sodobnih potniških vlakov. Objavljen pa bo tudi razpis za nakup dvajsetih sodobnih potniških vagonov in štirih večsistemskih lokomotiv. S tem sledimo strateškemu cilju, da do leta 2025 celovito prenovimo železniški park potniškega prometa.

Leta 2021 smo v sklepno fazo pripeljali tudi pogovore o nakupu 50-odstotnega deleža skupine Nomago. Pogodba je bila podpisana 8. aprila 2022. Slovenske železnice imamo tudi izključno pravico pridobiti 100-odstotni delež do leta 2024. Z nakupom Nomaga, ki vsak dan prevaža potnike z okrog 700 avtobusi na več kot 650 linijah, smo še korak bliže strateškemu cilju – postati glavni steber mobilnosti, uporabnikom ponuditi celovite in okolju prijazne storitve.

Ključ do sodobnega in prijaznega javnega potniškega prometa pa so ne le novi vlaki in posodobljena železniška infrastruktura, temveč tudi nova železniška in avtobusna postaja. Potniški center Ljubljana po pogovorih in pogajanjih med vsemi deležniki postaja resničnost. Vsa potrebna gradbena dovoljenja bodo pridobljena do konca leta 2022. Projekt kot celota bo končan leta 2025. Drzne napovedi ali realnost? Najbrž nujnost! Če seveda želimo glavno mesto postaviti na globalni zemljevid sodobnih potniških in logističnih vozlišč!

Leta 2021 smo uspešno nadaljevali tudi proces celovite digitalizacije procesov in optimizacije poslovanja.

Na Slovenskih železnicah smo prepričani, da smo leta 2021 uspešno in ambiciozno nadaljevali pot strateške preobrazbe skupine Slovenske železnice v hrbtenico javnega potniškega prometa in ponudnika celovitih logističnih storitev. To ne nazadnje kažejo tudi številke, ki so v izjemno zapletenih razmerah zelo dobre. Ustvarili smo 544 mio evrov prihodkov, 83,8 mio evrov EBITDA in 29,3 mio evrov čistega dobička. Rekordno nizka raven finančnega dolga, 0,2 odstotka EBITDA, pa je še dokaz več, da smo na pravi poti. Za to so zaslužni vsi deležniki. Vsem bi se želel zahvaliti za še eno uspešno leto v zgodovini skupine Slovenske železnice. Sodelovanje vseh deležnikov pa je gotovo tisto najpomembnejše jamstvo, ki vliva močno upanje, da je pred Slovenskimi železnicami še veliko dobrih in uspešnih zgodb.

Dušan Mes
generalni direktor Slovenskih Železnic

[3]GRI 102-14

TEMELJNI PODATKI[4]

Temeljni podatki o obvladujoči družbi
na dan 31. decembra 2021

Naziv družbe

Slovenske železnice, d. o. o.

Naslov

Kolodvorska ulica 11
1000 Ljubljana
Slovenija

Telefon: +386 (01) 291 40 00
Elektronska pošta: info@slo-zeleznice.si
Spletna stran: www.slo-zeleznice.si

Poslovodstvo

Generalni direktor: Dušan Mes
Član poslovodstva: Tomaž Kraškovic
Delavska direktorica: Nina Avbelj Lekić

Člani nadzornega sveta

Predsednik: Aleksander Mervar

Namestnik predsednika: Franci Matoz

Člani: Silvo Berdajs, Melita Malgaj, Aleksander Nagode, Gabrijel Škof, Boris Markočič, Jože Pavšek, Zlatko Ratej

Podatki o družbi

Glavna dejavnost:
70.100 (Dejavnost uprav podjetij)

Certifikat kakovosti:
ISO 9001:2015, januar 2025

Okoljski certifikat:
ISO 14001:2015, januar 2024

Energetski certifikat:
ISO 50001:2018, januar 2025

Vložna številka: 10537000

Matična številka: 5142733000

Davčna številka: SI 18190995

Kontakt za informacije o letnem poročilu:
Slovenske železnice, d. o. o.,
Kolodvorska ulica 11, 1000 Ljubljana
Štabna služba za odnose z javnostmi

[4]GRI 102-1, 102-2, 102-3, 102-5, 102-18, 102-45, 102-53

Shema družbe

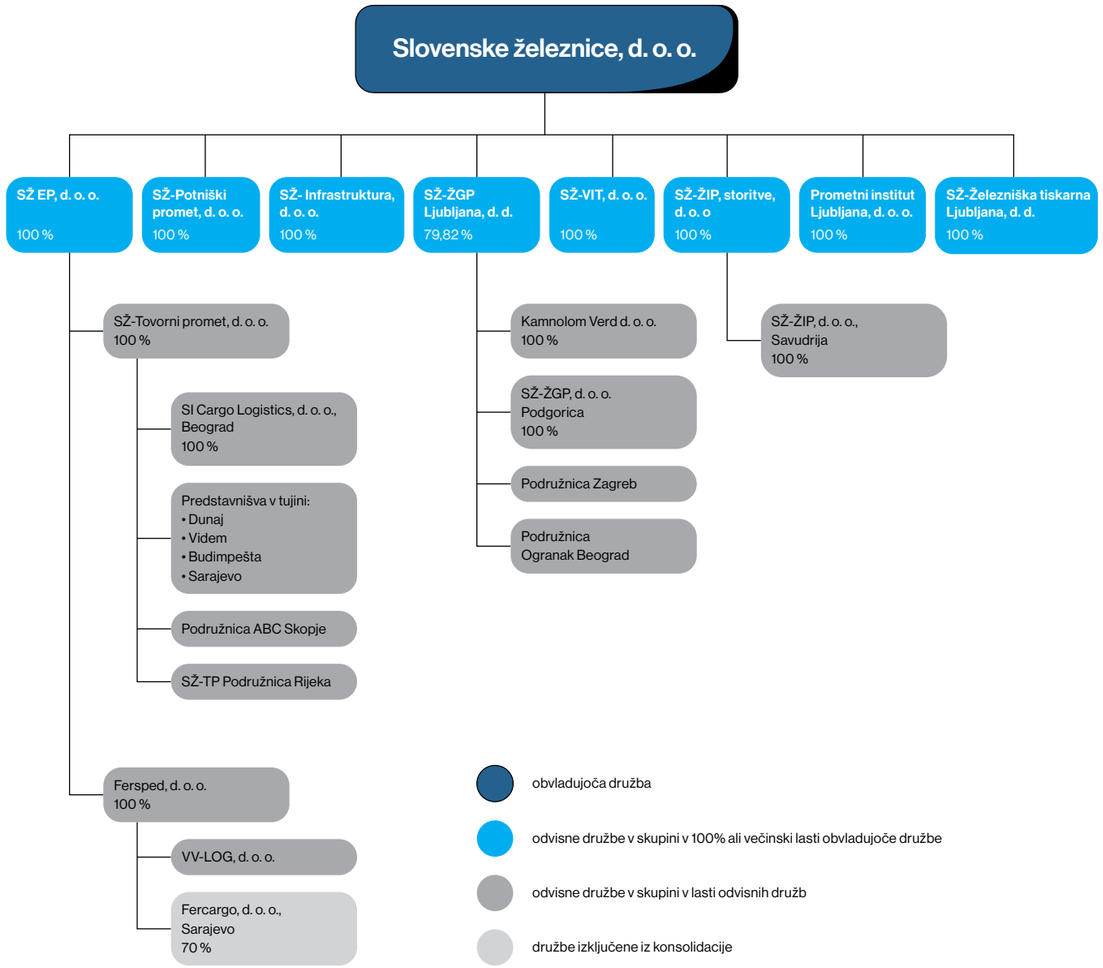

Opomba:
[1]Slovenske železnice, d. o. o., so 16. 12. 2021 dokapitalizirale družbo SŽ EP Logistika, d. o. o., s stvarnim vložkom – poslovnim deležem družbe Slovenske železnice, d. o. o., v družbah SŽ-Tovorni promet, d. o. o., in Fersped, d. o. o. Dne 13. 1. 2022 je bila družba SŽ EP Logistika, d. o. o., ponovno dokapitalizirana in po dokapitalizaciji imajo Slovenske železnice, d. o. o., v družbi 51 % poslovni delež, družba EP Logistics International, a. s. pa 49 % delež.
[2]VV-LOG, d. o. o., je v 2/3 lasti Fersped, d. o. o., (1/3 je v lasti dužbe)
[3]Slovenske železnice, d. o. o., imajo lastniške deleže tudi v pridruženih podjetjih: Adria Kombi, d. o. o., 33,72 % in Terme Olimia, d. d., 23,87 %, indirektno tudi v CKTZ Zagreb, d. d., 29, 41 %

Temeljni podatki odvisnih družb na dan 31. decembra 2021

Firma/ skrajšana firma	SŽ EP logistika, d. o. o.	SŽ-Tovorni promet, d. o. o.	Fersped, d. o. o.	VV-LOG, d. o. o.	SŽ-Potniški promet, d. o. o.	SŽ-Infrastruktura, d. o. o.	SŽ-Železniško gradbeno podjetje Ljubljana, d. d.	SŽ-VIT, d. o. o.	SŽ-ŽIP storitve, d. o. o.	Prometni institut Ljubljana, d. o. o.	SŽ-Železniška tiskarna Ljubljana, d. d.
Poslovni naslov	Kolodvorska ulica 11, 1000 Ljubljana	Kolodvorska ulica 11, 1000 Ljubljana	Zaloška cesta 219, 1000 Ljubljana	Ankaranska cesta 5 B 6000 Koper - Capodistria	Kolodvorska ulica 11, 1000 Ljubljana	Kolodvorska ulica 11, 1000 Ljubljana	Ob zeleni jami 2, 1000 Ljubljana	Zaloška cesta 217, 1000 Ljubljana	Kolodvorska ulica 11, 1000 Ljubljana	Kolodvorska ulica 11, 1000 Ljubljana	Hladilniška pot 28, 1000 Ljubljana
Sedež	Ljubljana	Ljubljana	Ljubljana	Koper	Ljubljana	Ljubljana	Ljubljana	Ljubljana	Ljubljana	Ljubljana	Ljubljana
Osnovna dejavnost	64.200 Dejavnost holdingov	49.200 Železniški tovorni promet	52.290 Špedicija in druge spremljajoče prometne dejavnosti	52.290 Špedicija in druge spremljajoče prometne dejavnosti	49.100 Železniški potniški promet	68.320 Upravljanje nepremičnin za plačilo ali po pogodbi	42.120 Gradnja železnic in podzemnih železnic	33.170 Popravila in vzdrževanje drugih prevoznih sredstev	80.100 Varovanje	72.200 Raziskovalna in razvojna dejavnost na področju družboslovja in humanistike	18.120 Drugo tiskanje
Registrska/ vložna številka		/	10125000	10812500	/	/	10011300	12596100	12501700	11645100	10004600
Matična številka	8973784000	6017231000	5069084000	2361191000	6017274000	6017177000	5143004000	5865824000	5824290000	5674522000	5142881000
Davčna številka	95301623	SI84667044	SI76557995	SI97246239	SI89393686	SI94995737	SI46621474	SI99181762	SI61613223	SI34722645	SI41764544
Vodstvo	Dušan Mes	Melita Rozman Dacar Tamara Luskovec (delavska direktorica)	Dean Peršić	Dean Peršić	Darja Kocjan Igor Birčaković (delavski direktor)	Matjaž Kranjc Matjaž Skutnik (delavski direktor)	Anton Žagar Pavel Piškur (delavski direktor)	Dušan Žičkar Zdravko Skrbiš (delavski direktor)	Vojka Martinčič Vesna Ritlop (delavska direktorica)	Peter Verlič	Majda Železnik
Nadzorni svet	/	Silvo Berdajs Dušan Mes Bernarda Babič	Darja Koleto Tomaž Kraškovic Gašper Marc	/	Tomaž Kraškovic Bernarda Babič Leon Didič	Urška Grmek Matjaž Trontelj Milorad Šljivić	Gorazd Podbevšek Dušan Mes Silvo Berdajs Nina Marin Stanislav Debeljak	Jožef Petrovič Jana Končar Zdenko Lorber	Miha Butara Andreja Košir Jože Pavšek	/	Boštjan Koren Daniel Vasiljević Miran Parkelj
Skupščina	Ustanovitelj SŽ, d. o. o.	Ustanovitelj SŽ, d. o. o.	Ustanovitelj SŽ, d. o. o.	Ustanovitelj Fersped, d. o. o.	Ustanovitelj SŽ, d. o. o.	Ustanovitelj SŽ, d. o. o.	Skupščina delničarjev	Ustanovitelj SŽ, d. o. o.	Ustanovitelj SŽ, d. o. o.	Ustanovitelj SŽ, d. o. o.	Skupščina delničarjev

STRATEGIJA IN NAČRTI[5]

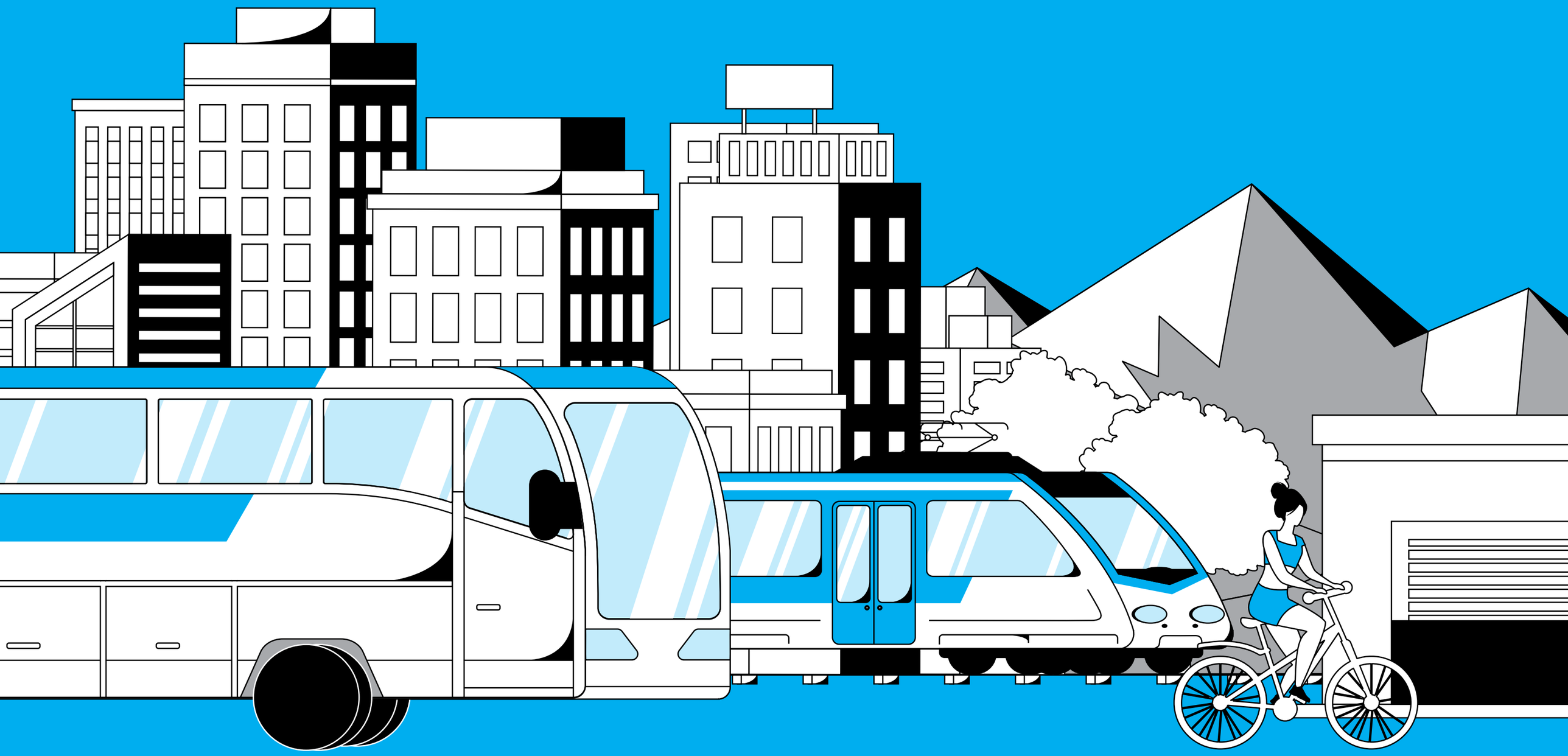

[5]GRI 102-16, 203-1

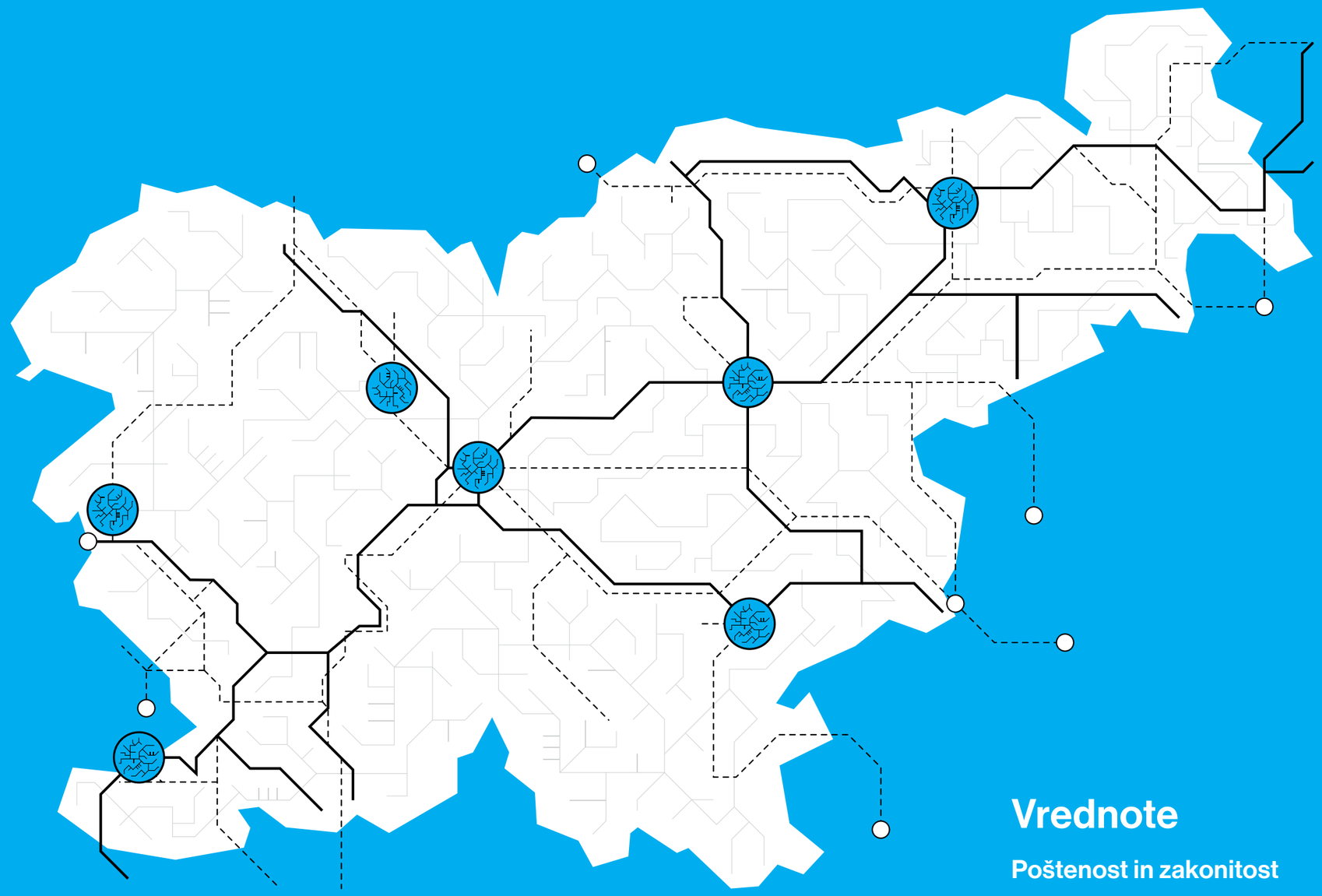

Poslanstvo

Skupina Slovenske železnice je kreator zelenih standardov ter naprednih praks slovenskega kopenskega potniškega prometa in opora gospodarstvu z okoljsko in ekonomsko učinkovitimi prevozi tovora.

Vizija

Skupina Slovenske železnice je učinkovit upravljalec sodobne mobilnosti prebivalstva in generator novih rešitev za hitrejše in okolju prijaznejše prevoze tovora.

Vrednote

Poštenost in zakonitost

Zaposleni opravljamo svoje naloge pošteno, odgovorno, politično nevtralno, upoštevajoč interne kodekse in predpise ter pozitivno zakonodajo Republike Slovenije.

Zaupanje in spoštovanje

Naše delo mora vzbujati zaupanje in spoštovanje. S svojim vedenjem in strokovnostjo prispevamo k dobrim odnosom z vsemi deležniki družbe. Zaupanje in spoštovanje temeljita na strokovnosti in gospodarnosti.

Integriteta vodenja

Vodstvo in vodstveni delavci s svojim delom in načinom vodenja predstavljajo vzor za sodelavce in vse druge deležnike okolja.

Neodvisnost in nepristranskost

Pri svojem delu smo neodvisni. Neodvisnost temelji na posluhu za vse legitimne interese različnih deležnikov iz okolja. Nepristranski smo, ker presojamo neodvisno.

Svojega položaja ne izrabljamo, prav tako se v poklicnem in zasebnem življenju izogibamo situacijam, ki bi ogrožale našo neodvisnost, objektivnost ali nepristranskost ter negativno vplivale na naš osebni ugled oziroma ugled skupine Slovenske železnice.

Temeljna načela

- Korporativno upravljanje
- Gospodarnost
- Varovanje poslovnih informacij
- Izogibanje nasprotja interesov
- Ničelna toleranca do koruptivnih ravnanj
- Preprečevanje pranje denarja
- Upravljanje informacijske varnosti
- Omejitve sprejemanja in dajanja daril
- Prijava neetičnega ali nezakonitega ravnanja
- Pripadnost družbi
- Varstvo osebnih podatkov
- Spoštovanje človekovih pravic
- Trajnostni razvoj
- Skrb za okolje
- Pomoč lokalnim skupnostim in humanitarnost

POSLOVNI MODEL [6]

Vložki

Finančni kapital
Letni poslovni odhodki
508,7 mio evrov

Proizvodni kapital
Upravljamo železniško infrastrukturo ter vozna sredstva za potniški in tovorni promet.

Družbeni kapital
Smo v dinamičnih odnosih z lastnikom, dobavitelji, strankami, mednarodnimi transportnimi partnerji, sindikati, lokalnimi skupnostmi in drugimi deležniki.

Človeški kapital
6.752 zaposlenih, ki se nenehno izobražujejo, saj smo opravili kar 195.121 mentoriranj.

Intelektualni kapital
V Skupini imamo 1.792 predpisov in navodil, eno naših osrednjih vodil pa je digitalizacija.

Naravni kapital
Smo imetniki dveh okoljskih certifikatov ISO 14001 in 50001, ki narekujeta številne dejavnosti za varovanje okolja.

Poslovne dejavnosti

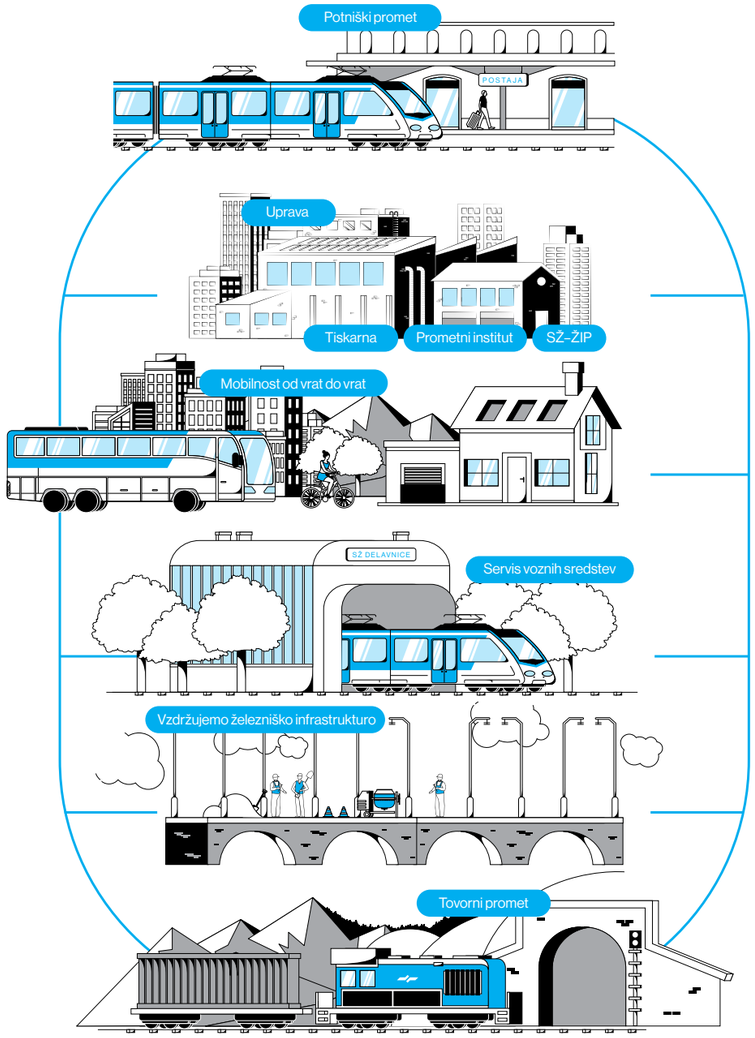

Izložki

Prihodki od prodaje
542,8 mio evrov

Investicijska vlaganja v opremo in nepremičnine
131,2 mio evrov

Število prepeljanih potnikov
11.860,4 tisoč potnikov

Količina prepeljanega tovora
18.925,3 tisoč ton

Obračunane delovne ure
13,4 mio

Sodelovanje pri relevantni zakonodaji

Nadgradnja digitalizacije

Manjše onesnaženje zraka, vode in okolja ter manjša svetlobna in zvočna obremenitev

Izidi

EBITDA
83,8 mio evrov

Delujoča železniška infrastruktura in vozna sredstva
111 potniških garnitur, 133 tovornih lokomotiv in 1.209 km prog

Povprečna ocena elementov kakovosti
3,55

Zavzetost in motivacija
3,71

Delež fluktuacije
9,5 %

Razvoj in boljše delovanje na vseh kapitalih

Ogljični odtis potniški promet
33 gCO_2e/PKM

Ogljični odtis tovorni promet
5,8 gCO_2e/NTKM

[6] GRI 102-2, 103-1

STRATEGIJA SKUPINE SLOVENSKE ŽELEZNICE ZA OBDOBJE 2021–2025[7]

Ključna razvojna komponenta je dolgoročna vizija razvoja in posodobitve JŽI v Republiki Sloveniji, ki predvideva 13 milijard evrov investicij Republike Slovenije v JŽI do leta 2050.

Spremembe, ki nam jih narekuje poslovno okolje, in priložnosti, ki nam jih ponujajo razvojne usmeritve države in Evropske unije, se bodo v prihodnjem petletnem obdobju izkazovale v zamenjavi voznega parka potniških vlakov, posodobitvi mehanizacije pri upravljanju JŽI, zgraditvi modernega potniškega centra Ljubljana, harmonizaciji železniških in avtobusnih voznih redov in širitvi geografske pokritosti javnega potniškega prometa (JPP) s prostorsko optimizacijo prevozov, predvsem pa nameravamo s strateškim partnerjem postati vodilni ponudnik celostnih logističnih storitev tovornega prometa v regiji.

Strateški načrt vključuje pričakovanja vseh deležnikov in podaja razvojno pot ob upoštevanju ključnih načrtovanih in ocenjenih sprememb v poslovnem okolju, vsebuje razvojne usmeritve s prenovo in digitalizacijo mobilnosti, logistike, prevoza tovora in potnikov, upravljanje JŽI in gradbeništva, ter učinkovitim delom vseh podpornih dejavnosti.

Predstavitev obstoječih in bodočih družb po posameznih stebrih skupine Slovenske železnice

Logistika	Mobilnost potnikov	Upravljanje JŽI	Gradbeništvo	Podporne dejavnosti
SŽ-Tovorni promet Fersped VV-LOG SŽ EP SŽ-Terminali	SŽ-Potniški promet SŽ-Mobilnost SŽ-BUS SŽ AP Ljubljana	SŽ-Infrastruktura	SŽ-ŽGP	SŽ-VIT SŽ-ŽIP Prometni institut SŽ-Železniška tiskarna

[7]GRI 102-2

Skupina Slovenske železnice se z usmeritvami, projekti, investicijami in cilji strateškega načrta spreminja iz nacionalnega železniškega prevoznika v enega od vodilnih tehnološko moderniziranih ponudnikov celovitih storitev logistike blaga in mobilnosti prebivalcev v regiji.

V stebru logistike blaga je bil predviden vstop strateškega partnerja in ustanovitev družbe SŽ EP, d. o. o., ki bo omogočal nadaljnji razvoj stebra in finančno razbremenitev skupine Slovenske železnice. Družba je bila ustanovljena oktobra 2021, januarja 2022 pa je bil formalno končan proces vstopa strateškega partnerja v skupino Slovenske železnice. Cilji strateškega partnerstva so podaljšanje logistične verige od prevzema do dostave, vzpostavitev zalednih logističnih centrov z ustreznimi skladiščnimi zmogljivostmi ter s prevzemi podjetij postati vodilna regijska logistična skupina.

Skupina Slovenske železnice si, v izpolnjevanju naloge uresničevanja javnega interesa, kot enega od njenih ključnih ustanovnih ciljev, postavlja strateški cilj oblikovati multimodalno ponudbo storitev mobilnosti na nacionalni ravni tako, da bo dejavnosti države pri vzpostavljanju enotnega, dostopnega ter učinkovitega JPP in razvoja območij železniških postaj in postajališč, povezala in nadgradila z integriranjem različnih vrst prevozov in spremljajočih prevoznih storitev v ponudbo storitev mobilnosti.

Načrtovano je oblikovanje storitev mobilnosti, ki bodo potniku omogočale potovanje z železnico in drugimi oblikami JPP, z vzpostavitvijo prestopnih točk med železniškim in avtobusnim prevozom s časovno usklajenim voznim redom obeh vrst prevoza.

Poleg tega bodo multimodalne storitve mobilnosti potniku omogočale lažje in enostavnejše premagovanje prve in zadnje milje potovanja. Uredila se bodo parkirišča po sistemu P+R na začetnih postajah in oblikovala ponudba storitev izposoje e-vozil, s čimer se bo zmanjšala uporaba osebnih avtomobilov, zmanjševali negativni učinki prometa na okolje in povečal prispevek Slovenije k doseganju Evropskega zelenega dogovora. Do leta 2025 nameravamo prepeljati v kombiniranem prometu 30 mio potnikov (17 mio z vlakom in 13 mio z avtobusom).

Hkrati z razvojem stebra mobilnosti bomo v stebru upravljanje JŽI z načrtovanimi investicijami v nujno potrebno revitalizacijo mehanizacije družbe SŽ-Infrastruktura, d. o. o., z zmanjševanjem ovir v prometu pomembno povečali propustnost voznega omrežja. Z novo mehanizacijo bomo zagotovili bistveno večjo razpoložljivost mehanizacije za vzdrževanje. Stroške zunanjih storitev bomo znižali tudi z razvojem dodatnih storitev, ki jih do zdaj nismo mogli opravljati zaradi zastarele mehanizacije.

Uspešna digitalizacija skupine Slovenske železnice je eden izmed temeljnih gradnikov razvoja vseh stebrov. Digitalizacijo delimo na več ključnih projektov, ki so ali še bodo udejanjeni v vseh stebrih skupine Slovenske železnice.

Cilji stebrov:

Logistika	Mobilnost potnikov	Upravljanje JŽI	Gradbeništvo	Podporne dejavnosti
Povezovanje logističnih storitev, logistike in prevoza tovora Izboljšanje konkurenčnosti s povezovanjem podjetij, ki so strateško povezani s SŽ EP	Vzpostavitev okolju prijazno mobilnost posameznika Razviti storitev integriranega prevoza Digitalizacija storitev Upravljanje IJPP	Razvoj in revitalizacija železniškega omrežja Sprememba načrta upravljanja železniškega prometa	Izkoristiti investicije v revitalizacijo JŽI Vodilni partner pri gradnjah zgornjega ustroja S strateškim partnerjem postati regionalno prepoznaven	Vzpostavitev kompetenčnih centrov Zagotavljanje ustreznih kadrov Uspešno upravljanje finančnih sredstev in naložb

V obdobju 2021-2025 bodo največji vpliv na izkaz poslovnega izida in samo poslovanje skupine Slovenske železnice imela tri dejstva, in sicer vstop strateškega partnerja, prevzem avtobusnega podjetja in investicije v nova vozna sredstva.

Ob vstopu strateškega partnerja v steber logistike je bila ustanovljena nova namenska družba, katere izkazi se bodo polno konsolidirali. Načrtovani prevzem avtobusnega podjetja, katerega izkazi poslovnega izida se bodo ob 100 % prevzemu leta 2024 konsolidirali znotraj skupine Slovenske železnice, bodo imeli neposredni vpliv na poslovni izid iz poslovanja (prevzem 50 % deleža bo uresničen leta 2022, kar se bo odrazilo v udeležbi v dobičku avtobusnega podjetja). Soglasje nadzornega sveta družbe Slovenske železnice, d. o. o., in ustanovitelja Slovenskega državnega holdinga, d. o. o., za prevzem avtobusnega podjetja je bilo pridobljeno marca 2022.

V obdobju 2021-2025 načrtujemo povečanje prihodkov iz naslova pogodb z vlado Republike Slovenije. Družba SŽ-Infrastruktura, d. o. o., je z vlado Republike Slovenije sklenila dolgoročno pogodbo, s katero bodo zagotovljena sredstva za financiranje nabave novih voznih sredstev za posebne železniške namene.

Do leta 2025 se načrtuje EBIT v višini 37 mio evrov in EBT v višini 51 mio evrov, ki je v primerjavi z normaliziranim EBT leta 2020 (izločen vpliv izrednih dogodkov leta 2020: odpravnine, krizni dodatek, stroški materiala in storitev za zajezitev epidemije covida-19, prodaja opredmetenih osnovnih sredstev ter prihodki iz naslova državnih pomoči) večji za 1 mio evrov.

Sredstva skupine se bodo v obdobju 2021–2025 povečala zaradi obsežnih investicij ter zaradi prevzema avtobusnega podjetja. Investicije skupine Slovenske železnice znašajo 1.011 mio evrov, od tega nove nabave 683 mio evrov.

Neto zadolženost skupine Slovenske železnice se bo leta 2025 v primerjavi z letom 2020 povečala za 111 mio evrov, predvsem zaradi novega zadolževanja za potrebe financiranja investicij (prevzemi in investicija v Potniški center Ljubljana).

Strateški projekti

Največje strukturno organizacijske spremembe so predvidene v dveh najpomembnejših stebrih logistike in mobilnosti potnikov. Skupina Slovenske železnice prehaja v obdobje intenzivne preobrazbe od prevoznika k ponudniku celovitih storitev logistike blaga in mobilnosti prebivalcev v regiji.

Strateški projekti v skupini Slovenske železnice v obdobju 2021-2025

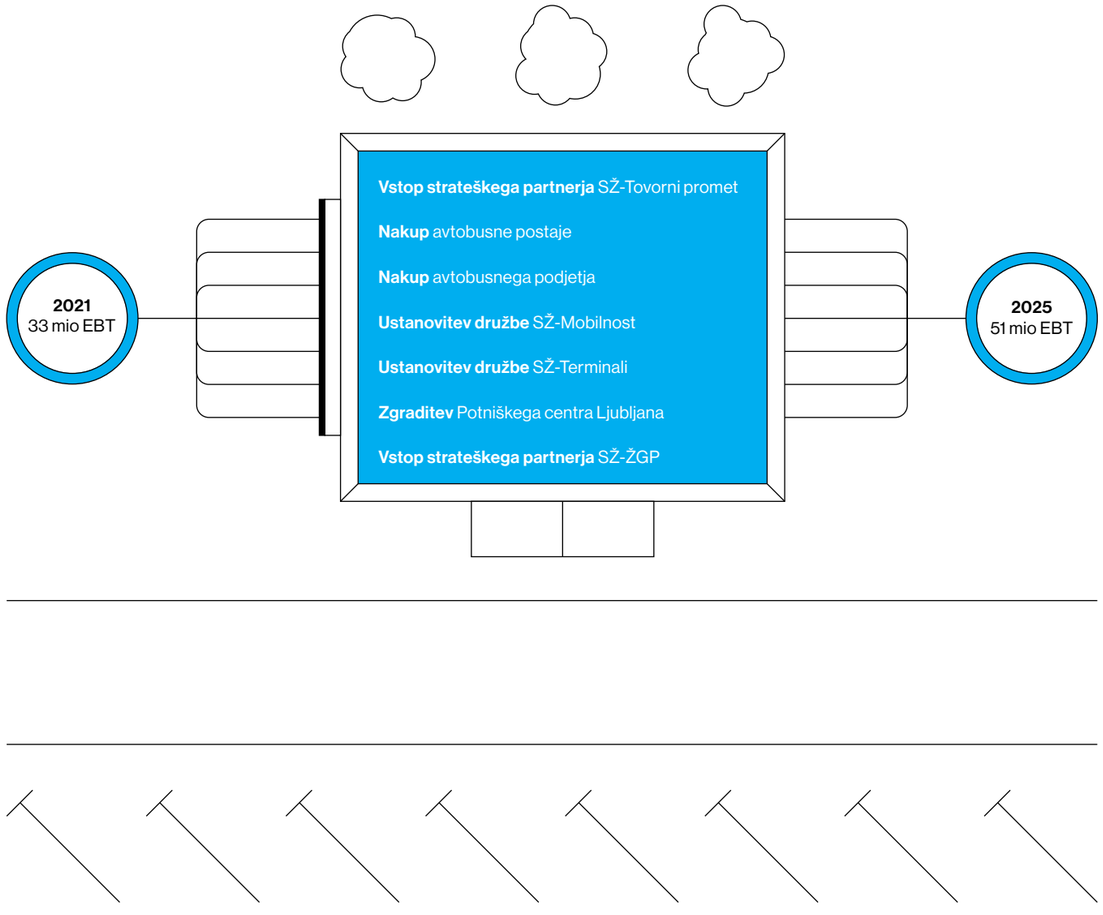

Logistika

Evropska komisija je avgusta 2021 v skladu z evropsko zakonodajo o združitvah odobrila pridobitev skupnega nadzora nad novoustanovljeno odvisno družbo Slovenskih železnic in češkega EP Logistics International, a. s., (EPLI), ki je član skupine EPH. Ustanovljena je bila družba SŽ EP Logistika, d. o. o., v kateri imajo Slovenske železnice, d. o. o., 51-odstotni, češko podjetje EPLI pa 49-odstotni delež. Vse aktivnosti vstopa strateškega partnerja v SŽ EP, d. o. o., so se formalno končale 13. januarja 2022. SŽ EP, d. o. o., ima v lasti družbi SŽ-Tovorni promet, d. o. o., in Fersped, d. o. o. Zaradi vstopa strateškega partnerja je bila oblikovana nova holdinška struktura.

Pričakujemo povečevanje prihodkov zaradi podaljševanja transportnih poti. Kupci namreč želijo organizacijo in prevoze na čim daljši poti, s čimer lahko uresničujejo krajše dostavne čase in večjo zanesljivost prevozov. Pri tem bomo lahko izkoristili prednosti mreže strateškega partnerja in drugih poslovnih partnerjev z zagotovitvijo potrebnih virov, kot so lokomotive, storitve vleke, vozna sredstva in licence. V začetni fazi gre za podaljšanje prevoznih poti v Italiji in na Madžarskem, pozneje pa tudi na drugih relacijah. S tem bomo povečali tudi izkoriščenost lastnih sredstev pri opravljanju prevozov.

Cilji

- podaljšati logistično verigo od prevzema do dostave;
- postaviti zaledne logistične centre z ustreznimi skladiščnimi zmogljivostmi;
- s prevzemi podjetij postati vodilna regijska logistična skupina;
- ustvariti glavnega regionalnega prevoznika na trgih zahodnega Balkana, Italije, Avstrije in Madžarske, povečati pomen pristanišča Koper;
- povečati obseg prevoza z novimi kupci;
- povečati blagovne tokove po koridorjih za Srednjo Evropo (Poljska, Češka, Slovaška in Nemčija), kjer je EPH že navzoč;
- investirati v vozna sredstva;
- čim hitreje povečati obseg poslovanja SŽ-Tovornega prometa v regiji (Avstrija, Italija, Madžarska in Balkan) in prevzemati podjetja s področja logistike.

Investicije

Najpomembnejši je ustrezen, tako številčno kot kakovostno, vozni park, ki ga bomo zagotovili z nakupi in najemi voznih sredstev. Trenutno uporabljamo pretežno lastne lokomotive, za zagotavljanje zadostnega vagonskega parka pa vagone tudi najemamo.

Vozni park je v relativno slabem stanju in je potreben obnove, upoštevati pa je treba tudi dejstva o uvedbi sistema ETCS do konca leta 2030 in zgraditev drugega tira Divača-Koper.

Po vstopu strateškega partnerja je prioriteta priprava srednjeročnega načrta poslovanja, ki bo vključeval tudi načrt investicij.

Digitalizacija

Področje digitaliziramo v sklopu programa digitalizacije Transportno logistični informacijski sistem (TIS), ki vključuje podporo, avtomatizacijo in optimizacijo vseh delov poslovnega procesa, zmogljive sisteme poslovne analitike in omogoča elektronsko poslovanje z vsemi deležniki (upravljavci železniškega prometa, prevozniki, logisti, carino, končnimi strankami) v skladu s standardi.

Mobilnost potnikov

Poslanstvo in vizija družbe SŽ-Potniški promet, d, o. o., je zagotavljanje trajnostnega in konkurenčnega javnega prevoza potnikov po železnici v notranjem, mednarodnem in čezmejnem regijskem prometu, tako z vidika stroškov kot z vidika kakovosti prevoza, in tako dosegati dolgoročno pozitivno poslovanje družbe.

Strateški cilj Slovenskih železnic je postaviti družbo SŽ-Potniški promet, d, o. o., za osrednji steber javnega potniškega prometa v Sloveniji ter povečati kakovost prevoznih storitev in zadovoljstvo potnikov, vzpostaviti sodobne prestopne točke, povečati število prepeljanih potnikov, povečati tržni delež železniškega potniškega prometa v javnem prometu in s tem izboljšati rezultate poslovanja.

V strateškem načrtu razvoja družbe SŽ-Potniški promet, d. o. o., je rast poslovanja na področju javnega prevoza potnikov. V okviru stebra mobilnosti potnikov je v načrtu tudi nakup avtobusnega podjetja za vzpostavitev integriranih železniških in avtobusnih prevozov.

Ključno področje, na katerem je mogoče doseči sinergijske učinke, je uskladitev voznih redov.

Cilji

- biti nosilni steber integriranega javnega potniškega prometa (IJPP) v Sloveniji z večinskim tržnim deležem na trgu javnega medkrajevnega prevoza in s tem prispevati k večji okoljski trajnostni dejavnosti transportnega sektorja;
- ponujati konkurenčni javni prevoz potnikov po železnici z zagotavljanjem celovite storitve potovanja potnika od doma do končnega cilja z varnim, zanesljivim in udobnim potovanjem po železnici ter z uporabo drugih oblik IJPP v Sloveniji in Evropi;
- povečati število prepeljanih potnikov po železnici na 17 mio (do leta 2025);
- znižati stroške na prepeljanega potnika za 10 %;
- vzpostaviti dejavnost avtobusnega prevoza, kot komplementarne dejavnosti železniškemu prevozu;
- tržni delež na trgu slovenskega medkrajevnega javnega prevoza dvigniti na 33 %;
- prenoviti prodajno in trženjsko politiko s proaktivnim pristopom in ponudbo novih storitev na vlaku in postajah.

Investicije

Do konca maja 2022 bo objavljen razpis za nakup dvajsetih potniških vlakov. V prihodnjih letih pa je načrtovan še nakup dvajsetih potniških vagonov in štirih lokomotiv.

Investicije družbe SŽ-Potniški promet, d. o. o., bodo obsegale tudi namestitev varnostnih naprav ETCS.

Preko enotne digitalne platforme načrtujemo oblikovanje ponudbe povezanih storitev mobilnosti »od vrat do vrat«.

Digitalizacija

Digitalizacija poslovanja vključuje postavitev modernega informacijskega sistema za prodajo vozovnic z novimi prodajnimi kanali in sistemi obveščanja potnikov z vzpostavitvijo moderne in uporabnikom prijazne platforme za potovanja od doma do cilja, s katero bo uporabnik lahko izbiral med različnimi prevoznimi sredstvi (vlak, avtobus, taksi, kolo ...)

Upravljanje JŽI

SŽ-Infrastruktura, d. o. o., kot upravljavec JŽI, se spopada s težavami pri zagotavljanju vzdrževanja železniške infrastrukture zaradi zastarele mehanizacije. Večji del mehanizacije, ki jo uporablja za naloge upravljavca JŽI, presega svojo življenjsko dobo.

Zastarela progovna mehanizacija za vzdrževanje železniških prog se pogosto kvari, zanjo je težko zagotavljati rezervne dele. Slabo stanje na področju mehanizacije se odraža tudi v počasnejšem vzdrževanju železniških prog, daljšem intervencijskem času pri odpravi napak in zaporah, nižji prepustni zmogljivosti prog, počasnih vožnjah, daljših potovalnih časih itd. Do leta 2030 bo tako treba zamenjati večji del obstoječe mehanizacije.

Delujoča in ustrezno opremljena progovna mehanizacija za vzdrževanje železniških prog je glavni pogoj in ključnega pomena za varnost in urejenost železniškega prometa.

Cilji

- prilagoditev na projekt razvoja železniške infrastrukture 2020-2050;
- revitalizacija mehanizacije, ki bo imela pozitiven vpliv na okolje tako z vidika hrupa kot tudi vidika manjših emisij CO_2 ter tudi manjšo porabo goriva in maziv;
- z novo mehanizacijo zagotoviti vsaj 80 % razpoložljivost mehanizacije za vzdrževanje;
- celovita sprememba organizacijske in kadrovske strukture;
- prevzem storitve premika na ranžirnih postajah;
- digitalizacija upravljanja prometa in procesov vzdrževanja;
- večji nabor opravljanja storitev, ki jih sedaj najemamo na trgu, zaradi zastarele mehanizacije z nizko razpoložljivostjo;
- lastni razvoj dodatnih storitev, ki jih do sedaj nismo opravljali, ker nismo imeli mehanizacije;
- znižanje stroška zunanjih storitev.

Investicije

Družba SŽ-Infrastruktura, d. o. o., bo v obdobju 2021-2025 investirala predvsem v nabavo novih voznih sredstev za posebne železniške namene. Investicija bo financirana z razvojnimi sredstvi OGJS in iz lastnih sredstev družbe SŽ-Infrastruktura, d. o. o., (obdobje nabave 2022–2025).

Digitalizacija

Ključnega pomena je pravočasna izpeljava programa digitalizacije »Obratovanje javne železniške infrastrukture (OIS)«, ki zajema integrirani informacijski sistem za upravljanje železniškega prometa (iISUP), integrirani sistem naročanja in konstrukcije vlakovnih poti z vgrajeno optimizacijo (2022-2023), avtomatizacijo obračuna storitev uporabe JŽI (2021) in elektronsko poslovanje v skladu z uredbami TAF TSI in TAP TSI (2021-2023). Tako bomo postavili sodobni informacijski sistem za upravljanje železniškega prometa, ki bo integriran s signalnovarnostnimi sistemi, sistemom za konstrukcijo voznih redov in sistemom za upravljanje sredstev JŽI (EAM).

Pomembna je tudi uvedba integriranega informacijskega sistema SAP-Maximo, s katerim bodo podprti vsi temeljni procesi vzdrževanja infrastrukture, osnovnih sredstev in vse podporne funkcije.

Gradbeništvo

Skupina SŽ-ŽGP je edino slovensko podjetje, ki je specializirano in usposobljeno za gradnjo zgornjega ustroja železniške infrastrukture. Ima dolgoletne izkušnje kot glavni izvajalec večine gradbenih projektov na slovenski železniški infrastrukturi. Zanjo opravlja tudi tekočo in investicijsko obnovo. Je vodilni partner v državi, ki sodeluje tudi pri razvoju in gradnji nove železniške infrastrukture, in je nenehno v vrhu naprednih tehnologij in opremljenosti.

Cilji

- podaljšanje koncesije za Kamnolom Verd, d. o. o.;
- pridobitev koncesije Kamnoloma Verd na širitvenem območju;
- povezovanje s strateškim partnerjem in doseči regijsko prepoznavnost.

Načrtujemo odkup preostalega deleža družbe SŽ-Železniško gradbeno podjetje, d. d., in povezovanje s strateškim partnerjem za vstop na tuje trge. Poleg podaljšanja obstoječe koncesijske pogodbe je ključno pridobiti koncesijo na širitvenem področju kamnoloma Verd.

Podporne dejavnosti

V steber podpornih dejavnosti so vključene družbe: obvladujoča družba Slovenske železnice, d. o. o., SŽ-VIT, d. o. o., skupina SŽ-ŽIP, Prometni institut Ljubljana, d. o. o., in SŽ-Železniška tiskarna Ljubljana, d. d., ki kot spremljevalne dejavnosti dopolnjujejo delovanje drugih stebrov s podpornimi poslovnimi storitvami, upravljanjem nepremičnin, vzdrževanjem voznih sredstev, raziskavami in razvojno dejavnostjo, vzdrževanjem objektov, čiščenjem, varovanjem in tiskanjem.

Glavne naloge v obvladujoči družbi **Slovenske železnice, d. o. o.**, so zanesljivo, kakovostno in stroškovno učinkovito opravljanje centraliziranih poslovnih podpornih funkcij (finance, računovodstvo, IT, kadri, ...), učinkovito upravljanje nepremičnin in odprodaja poslovno nepotrebnega premoženja.

Družba SŽ-VIT, d. o. o., opravlja pomembne podporne dejavnosti, in sicer zagotavlja kakovostne storitve na področju vzdrževanja, vleke in tehnično vagonske dejavnosti, s katerimi prispeva k povečanju razpoložljivosti, zanesljivosti železniških vozil in konkurenčnosti lastnikov vozil. Družba s trženjskimi dejavnostmi povečuje prepoznavnost podjetja, stremi k povečanju vrednosti prodaje na trgih Evropske unije, razvoju in zagotavljanju celovite storitve na področju vzdrževanja železniških vozil, vleke in tehničnovagonske dejavnosti z višjo dodano vrednostjo. Glede na naravo storitev bomo storitve vleke in tehnično vagonske dejavnosti opravljali pretežno na domačem trgu, medtem ko bomo storitve vzdrževanja tirnih vozil še intenzivneje tržili na mednarodnem evropskem trgu, povečevali prepoznavnost in ugled podjetja ter hkrati vlagali v nove razvojne rešitve, tehnologijo in kadre.

Družba SŽ-ŽIP, storitve, d. o. o., deluje kot invalidsko podjetje s prvotnim ciljem razvijanja pomožnih dejavnosti, primernih za zaposlovanje delavcev, ki zaradi zmanjšane zdravstvene sposobnosti ne morejo več opravljati svojega osnovnega dela, oziroma jih zaradi zmanjšane zdravstvene sposobnosti brez ustreznega usposabljanja ni mogoče prezaposliti na druga dela v družbah skupine Slovenske železnice. Družbam v skupini Slovenskih železnic zagotavlja servisne storitve na področju upravljanja in vzdrževanja objektov, čiščenja objektov in prevoznih sredstev, fizičnega in tehničnega varovanja, upravljanja in servisiranja cestnih vozil, nadomestne avtobusne prevoze, prevoze osebja inkurirske storitve, invalidske delavnice ter trgovske storitve.

Družba **Prometni institut Ljubljana, d. o. o.**, se ukvarja z raziskovalno-razvojnimi projekti s področja prometa v najširšem smislu besede, s poudarkom na železniškem prometu, ki obsega predvsem raziskave in razvoj na področjih tehnologije prometa, prometne infrastrukture in informacijske tehnologije, ekonomike transporta, zakonodaje ter izdelavo investicijske dokumentacije. Prednosti delovanja družbe so v interdisciplinarnih strokovno-razvojnih raziskavah, ki pri proučevanju posameznega raziskovalno-razvojnega problema temeljijo na znanjih s področja prometne tehnologije, gradbeništva, informatike, elektrotehnike, ekonomije, geografije, umeščanja infrastrukture v prostor in prava.

Glavna dejavnost **SŽ-Železniške tiskarne Ljubljana, d. d.**, je opravljanje vseh tiskarskih in knjigoveških del z distribucijo končnih izdelkov.

Cilji

- družba Slovenske železnice, d. o. o., vodi, financira in nadzoruje vse projekte digitalizacije v skupini Slovenske železnice, zagotavlja vse podporne funkcije (IT, finance, računovodstvo, kadrovske storitve ...) in skrbi za strategijo razvoja skupine Slovenske železnice;
- povečanje razpoložljivosti voznih sredstev in izkoriščenosti osebja na voznih sredstvih v družbi SŽ-VIT, d. o. o.;
- družba SŽ-ŽIP, storitve, d. o. o., bo tudi v prihodnje zagotavljala storitve, ki jih bodo lahko opravljali invalidi in drugi delavci z zmanjšano delovno zmožnostjo;
- družba Prometni institut Ljubljana, d. o. o., bo generator znanja v skupini Slovenske železnice in koordinator med skupino Slovenske železnice, državnimi in evropskimi institucijami na področju zakonodaje, smernic in razvojnih trendov.

Investicije

Najpomembnejši investiciji sta zgraditev nove avtobusne postaje v okviru PCL in digitalizacija poslovanja.

Digitalizacija

Programi digitalizacije bodo v podpornih dejavnostih prispevali k izboljšani učinkovitosti procesov vzdrževanja voznih sredstev, njihovi večji razpoložljivosti (upravljanje sredstev), času opravljanja prevozov strojevodij glede na celotni delovni čas in k povečanju prepeljane dnevne razdalje.

Prav tako bodo izpopolnili sistem upravljanja človeškega kapitala, upravljanja učinkovitosti poslovanja ter digitalizacijo dokumentnih in arhivskih sistemov.

POSLOVNO POROČILO

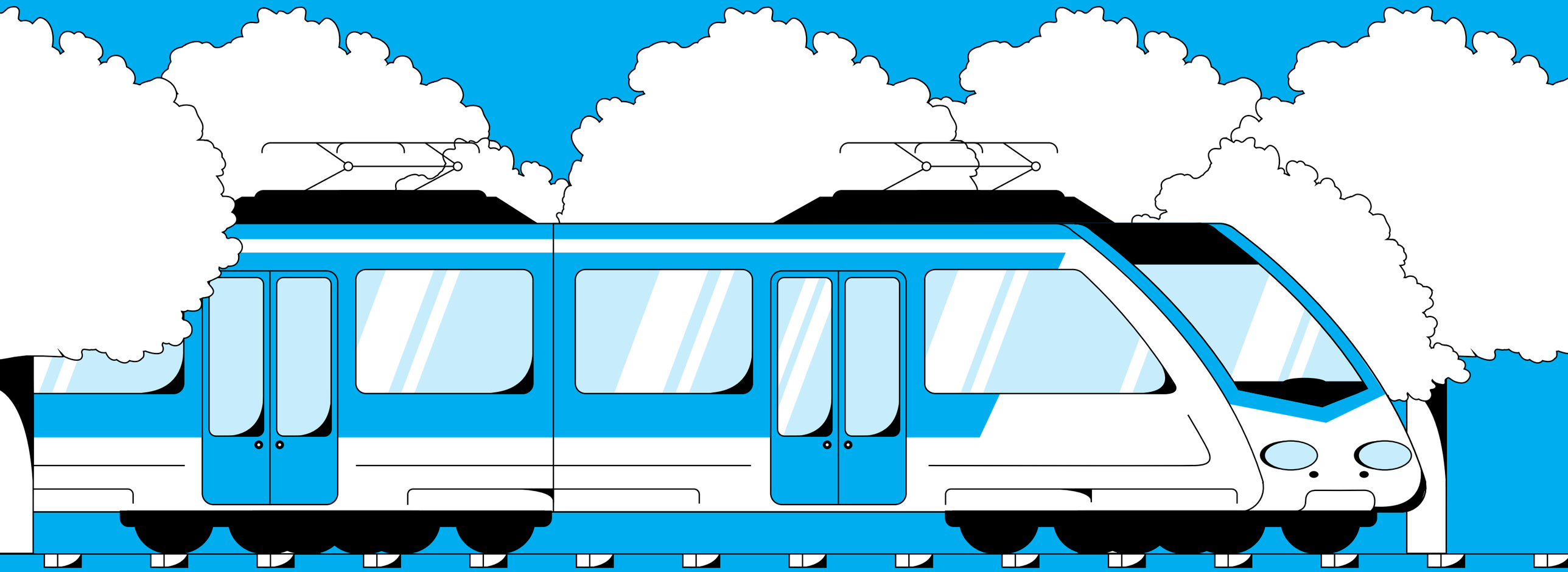

KLJUČNI REZULTATI SKUPINE

Poslovno okolje

Ekonomsko okolje

Po močnem upadu BDP (bruto družbeni proizvod) leta 2020 je BDP leta 2021 hitro okreval in z 8,1 odstotno rastjo presegel raven pred epidemijo covida-19. Pomladanska Umarjeva napoved za leto 2022 predvideva 4,2-odstotno, za leto 2023 pa 3,0-odstotno rast.

Po znižanju rasti leta 2020 se je leta 2021 nadaljevala rast investicij v osnovna sredstva (12,3 %), kar je predvsem rezultat ugodnih gibanj pri investicijah v opremo in stroje. Visoke cene surovin in omejene dobave gradbenega materiala so vplivale na nihanje investicij v gradbeništvo. Sicer pa je povečano črpanje evropskih sredstev delno vplivalo na to, da so bile gradbene investicije v železniško infrastrukturo leta 2021 na razmeroma visoki ravni v primerjavi z leti prej.

Negotovosti, povezane z motnjami v dobavnih verigah, in cene surovin v mednarodnem okolju so vplivale na mesečna nihanja izvoznih in uvoznih aktivnosti v Sloveniji. Kljub temu je bila leta 2021 rast mednarodne menjave visoka in je presegla dolgoletna povprečja.

K inflaciji so, ob gospodarskem okrevanju, največ prispevale višje cene energentov in težave v dobavnih verigah. Povprečna rast je leta 2021 znašala 1,9 %. Ob rasti cen energentov, hrane, storitev in neenergetskega industrijskega blaga se bo inflacija leta 2022 približala 6,4 %, leta 2023 pa naj bi se umirila na 3,2 %.

Okolje poslovnih storitev

Kljub nadalje trajajočim omejevalnim razmeram zaradi pandemije je bilo leto 2021 v železniškem sektorju precej pestro in razgibano, saj je bilo imenovano za evropsko leto železnic. Železniškemu prometu je bila tako vse leto namenjena posebna pozornost, v počastitvenem letu pa sta bila v ospredju promocija in spodbujanje uporabe železnice kot varnega in trajnostnega načina prevoza. Slovenske železnice so se z veseljem pridružile tem dejavnostim z željo in ciljem, da železnica znova postane gibalo razvoja, ugodna izbira za uporabnike, predvsem pa prihodnost in hrbtenica trajnostne prometne ureditve. Vodilna pobuda evropskega leta železnic je bil evropski povezovalni vlak Connecting Europe Express, ki je obiskal tudi Slovenijo. Vlak, ki je prevozil kar šestindvajset evropskih držav, je ozaveščal o povezovalni moči železnice in prednostih potovanja z vlakom, obenem pa skušal opozoriti tudi na izzive in ovire, zaradi katerih je potovanje z vlaki v Evropi še vedno zapleteno. Pobuda Evropske komisije, katere partner so bile tudi Slovenske železnice, je pritegnila precejšnje zanimanje medijev, politične skupnosti in širše javnosti, s tem pa je bil izpolnjen tudi njen temeljni namen.

Investicijski izzivi

Poslovno leto 2021 je bilo za skupino Slovenske železnice polno izzivov. Kljub izboljšanim gospodarskim razmeram so leto 2021 zaznamovala številna infrastrukturna dela, predvsem dolgotrajna zapora karavanškega predora in mejnega prehoda Jesenice. Zaradi infrastrukturnih omejitev in posledičnih preusmeritev tovora na obvozne poti smo v tovornem prometu izgubili del prevozov. V potniškem prometu smo prevozne storitve prilagodili ukrepom zajezitve širjenja virusa covida-19, posledice epidemije pa se že drugo leto zapored kažejo v manjšem številu prepeljanih potnikov, kot smo jih prepeljali pred epidemijo.

Evropsko leto železnic je bilo tudi priložnost za oceno trenutnega stanja v železniškem prometu in opredelitev prihodnjih nalog železniškega sektorja za izboljšanje storitev za uporabnike. Omenjene dejavnosti in pestrost leta 2021 bodo gotovo prispevali k pospešitvi posodobitve železnic, katere financiranje je bilo v preteklih letih v Sloveniji prezrto. Slovenske železnice se zavedajo velikega pomena, ki ga imata razvoj in gradnja železniških povezav za konkurenčnost gospodarstva ter uresničitev evropskih podnebnih ciljev in tako pozdravljajo obetavne napovedi pospešenega vlaganja v železniško infrastrukturo.

Kadrovsko okolje

Z gospodarskim okrevanjem so se izboljšale razmere na trgu dela, saj se je zaposlenost konec leta 2021 še zvišala in dosegla najvišje ravni do sedaj. Zaradi krepitve zaposlenosti se je leta 2021 povečala rast državne potrošnje, prav tako so gospodinjstva svoje prihranke, ustvarjene v obdobju epidemije, intenzivno usmerila v potrošnjo in tako manj privarčevala.

Izzivi naravnega okolja

Razglasitev evropskega leta železnic ni bila naključje, prej logična posledica sprejetja evropskega zelenega dogovora, s katerim se je Evropska unija zavezala, da do leta 2050 postane podnebno nevtralna celina, železnica pa naj bi ji pri tem pomagala. Med osrednjimi temami leta 2021 je tako podnebno energetski sveženj Pripravljeni na 55, katerega namen je izboljšati evropsko zakonodajo, da Evropska unija učinkoviteje doseže zastavljene podnebne cilje. Nov politični okvir bo vplival na več gospodarskih sektorjev, vključno s prometnim, v katerem naj bi z določanjem cen za emisije ogljika, obdavčitvijo energije, trajnostnimi gorivi in emisijskimi standardi zmanjšali odvisnost sektorja od fosilnih goriv. Aktualne zelene evropske usmeritve pozdravljajo tudi Slovenske železnice, ki si prizadevajo, da bi prispevale k večjim sinergijam na tem področju in največjemu možnemu splošnemu učinku na podnebne ukrepe ter trajnostne ambicije države Slovenije in Evropske unije.

Evropska komisija je konec leta predlagala tudi sveženj ukrepov za učinkovito in zeleno mobilnost, pri katerem za železnice največ pozitivnih obetov prinašata predlog za revizijo uredbe o vseevropskem prometnem omrežju (TEN-T) in akcijski načrt za spodbujanje čezmejnega železniškega prometa. Oba predloga bosta prispevala h krepitvi prednostne vloge železnice, zmogljivemu in interoperabilnemu omrežju železniškega tovornega prometa, bolj zmogljivemu omrežju železniškega potniškega prometa, pa tudi bolj enakovrednim konkurenčnim pogojem za vse vrste prevoza. Zahtevam evropske prometne politike po vzpostavitvi enotnejšega evropskega prometnega omrežja sledijo tudi Slovenske železnice ob zavedanju, da evropske usmeritve prinašajo boljše možnosti za učinkovit, tesneje povezan in delujoč notranji trg Evropske unije ter s tem odpornejši sektor in njegovo poslovanje.

Čedalje večje je zavedanje, da je železniški sektor eden pomembnejših za zeleno preobrazbo Evropske unije in hkrati eden od sektorjev, ki jih je pandemija močno prizadela. V tem duhu je konec leta potekala okrogla miza na temo uspešnejšega okrevanja gospodarstva s pomočjo železnice, ki jo je ob sodelovanju slovenskega ministrstva za infrastrukturo in Slovenskih železnic pripravila Skupnost evropskih železniških prevoznikov in upravljavcev infrastrukture (CER). Glavni poudarek razprave je bil, da mora iti okrevanje z roko v roki s prehodom na trajnostno in inovativno mobilnost, krizo pa bi morali izkoristiti za nov preskok v razvoju železniškega sektorja. Pri tem je bistveno povečanje deleža železniškega tovornega in potniškega prometa, zlasti z vidika razogljičenja, zato Slovenske železnice podpirajo vse dejavnosti, ki so hkrati tudi promocija sektorja.

Družbe v skupini Slovenske železnice so, v skladu s sprejeto Okoljsko politiko in Energetsko politiko ter Kodeksom ravnanja skupine Slovenske železnice, zavezane k izpolnjevanju zakonskih zahtev s področja rabe energije, varovanja okolja in trajnostnega razvoja. Leta 2021 je bilo v Republiki Sloveniji sprejetih deset predpisov s področja varstva okolja, ki so vplivali na sistem ravnanja z okoljem v skupini Slovenske železnice, med katerimi sta bili najpomembnejši Uredba o embalaži in odpadni embalaži in Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o zelenem javnem naročanju. Seznam vseh sprememb je del Skupnega poročila o delovanju sistema ravnanja z okoljem v družbah skupine Slovenske železnice leta 2021.

Štabna služba za notranji razvoj, kakovost in okolje vodi, spremlja, koordinira in nadzoruje izpolnjevanje zakonskih zahtev v procesih oziroma dejavnostih družb skupine Slovenske železnice.

Poslovanje po stebrih [8]

Logistika

V steber logistike so bile konec leta 2021 vključene družbe SŽ EP, d. o. o., skupina SŽ-Tovorni promet, Fersped, d. o. o, in VV-LOG, d. o. o.

Poslovno leto 2021 je dejavnost logistike zaznamovalo strateško partnerstvo, s katerim bomo v prihodnje razvijali nove celovite produkte na daljših relacijah ter vstopali na nove trge.

Na poslovanje družbe SŽ-Tovorni promet, d. o. o., je občutno vplivalo stanje železniške infrastrukture v Sloveniji in v sosednjih državah. Zaradi številnih infrastrukturnih del in zapor smo bili primorani pripraviti alternativne logistične rešitve z obvoznimi potmi. Načrtovane in nenačrtovane zapore so vplivale na izpolnjevanje pogodbenih obvez, hkrati pa so poslabšale kakovost storitev in zvišale stroške.

Poleg tega se je leta 2021 na slovenskem trgu okrepila dejavnost konkurenčnih prevoznikov, kar se kaže v padcu tržnega deleža.

Po padcu gospodarske dejavnosti zaradi recesijskih gibanj in vpliva epidemije covida-19 je evropsko gospodarstvo leta 2021 postopno okrevalo, kar se je v dejavnosti logistike pozitivno odrazilo na povečani mednarodni blagovni menjavi in s tem tudi na naših prevozih.

Leta 2021 smo prepeljali 18,9 mio ton blaga in opravili 4.756,5 mio netotonskih kilometrov, kar je za 1,4 % več blaga in za 2,4 % več netotonskih kilometrov kot leta 2020, ko smo prepeljali 18,7 mio ton blaga in opravili 4.663,8 mio netotonskih kilometrov.

Pri prevozih vagonskih pošiljk so se v notranjem prometu v primerjavi z letom 2020 zmanjšali prevozi starega železa, lesa, kmetijskih proizvodov, naftnih derivatov, železa in jekla, strojev, kontejnerjev ter kemičnih proizvodov. V mednarodnem prometu so se zmanjšali prevozi kmetijskih proizvodov, premoga, peska in agregatov, papirja in celuloze, lesa, kemičnih proizvodov, gnojil in prehrambnih izdelkov. Povečali so se prevozi rud, naftnih derivatov, RoLe, železa in jekla, starega železa, avtomobilov, gradbenega materiala in strojev.

Prevozi za potrebe slovenskega gospodarstva (notranji promet, uvoz in izvoz) so se v primerjavi z letom prej povečali za 3,3 %, medtem ko so se prevozi v tranzitu povečali za 0,2 %.

Prepeljano blago[1] (tisoč ton)	2021	2020	Indeks
Prepeljano blago			
notranji promet	1.093,2	1.113,1	98,2
mednarodni promet	17.832,1	17.553,3	101,6
Skupaj	18.925,3	18.666,4	101,4

[1] Upoštevane nekonsolidirane količine

Opravljeno delo (mio NTKM)	2021	2020	Indeks
Opravljeno delo v Sloveniji	4.596,4	4.490,5	102,3
Opravljeno delo v tujini	159,9	153,3	104,3
Skupaj	4.756,3	4.643,7	102,4

[8] GRI 102-15

Prepeljani blago

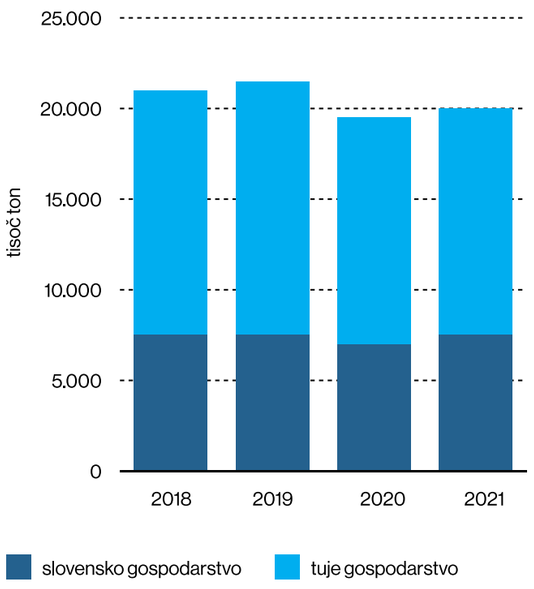

Opravljeno delo

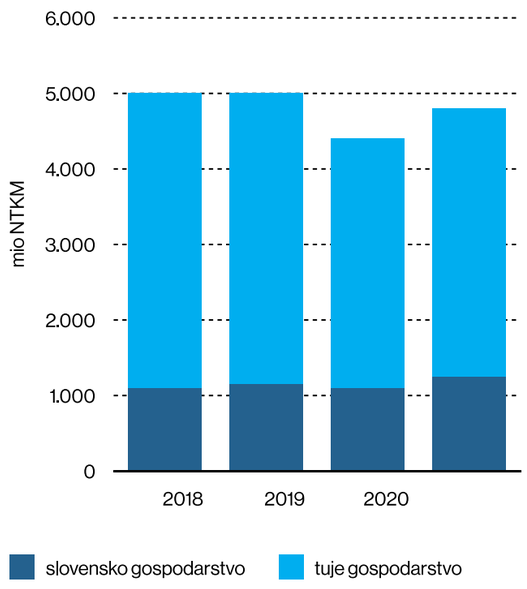

Spremembam na logističnem trgu se je morala prilagoditi tudi družba Fersped, d. o. o., katere glavna dejavnost je organizacija celovitih in globalnih logističnih storitev v cestnem, železniškem, ladijskem in letalskem transportu ter skladiščnih pretovorihzin carinjenju. Na poslovanje družbe so leta 2021 vplivala nihanja cen in nestabilno sodelovanje z deležniki na pomorskem trgu.

V strukturi poslovnih prihodkov organizacije celovitih in globalnih logističnih storitev sta največji delež sestavljali cestna in železniška logistika. Največ pretovorov blaga iz zabojnikov na tovorna vozila je bilo v carinskem skladišču v Kopru. Pomemben je bil tudi delež zbirnih cestnih prevozov med Italijo in Slovenijo ter Turčijo in Slovenijo preko skladišča v Novi Gorici. V neposrednem cestnem transportu so še naprej prevladovali prevozi iz Italije.

Leta 2021 smo organizirali prevoz trideset novih potniških vlakov iz Poljske v Slovenijo.

Skladiščne storitve so zajemale razklade in naklade zabojnikov v pretovornih skladiščih v Kopru in Novi Gorici ter od septembra 2021 naprej tudi v Ljubljani.

Carinske storitve družbe VV-LOG, d. o. o., so pomemben vir prihodkov v stebru logistike, kjer imamo pomembno prednost zaradi dobrega poznavanja carinske zakonodaje in dejavnega spremljanja sprememb postopkov na področju carinjenja. Poleg omenjenega je uspešno zagotavljanje carinskih storitev mogoče zaradi povečanja carinske garancije za postopke uvoza.

Mobilnost potnikov

Prvo leto po pandemičnem letu 2020 in številnih omejitvah v javnem potniškem prometu smo v družbi SŽ-Potniški promet, d. o. o., zaznali trend ponovne rasti števila potnikov, dosegli napredek na področju digitalizacije in dostopnosti do širokopasovnih storitev na vlakih ter nadaljevali zelo pomembno prenovo voznega parka.

Kljub omejitvam v javnem potniškem prometu, ki so jih prinesli ukrepi za zajezitev širjenja bolezni covid-19 in omejitev pri prevozih zaradi številnih del na železniški infrastrukturi, smo leta 2021 prepeljali 11,9 mio potnikov. Z vlaki je potovalo 3,7 mio potnikov več kot leta 2020. Ukinitev oziroma zmanjšani obseg izobraževanj na daljavo, sprostitev ukrepov v številnih panogah, manj dela od doma ter neovirani javni potniški promet so prispevali k rasti prepeljanih potnikov v notranjem prometu.

	2021	2020	Indeks
Število prepeljanih potnikov (tisoč)	**11.860,4**	**8.151,0**	**145,5**
notranji promet	11.518,7	7.784,9	148,0
mednarodni promet	341,7	366,1	93,3

Prepeljani potniki - delež uprav

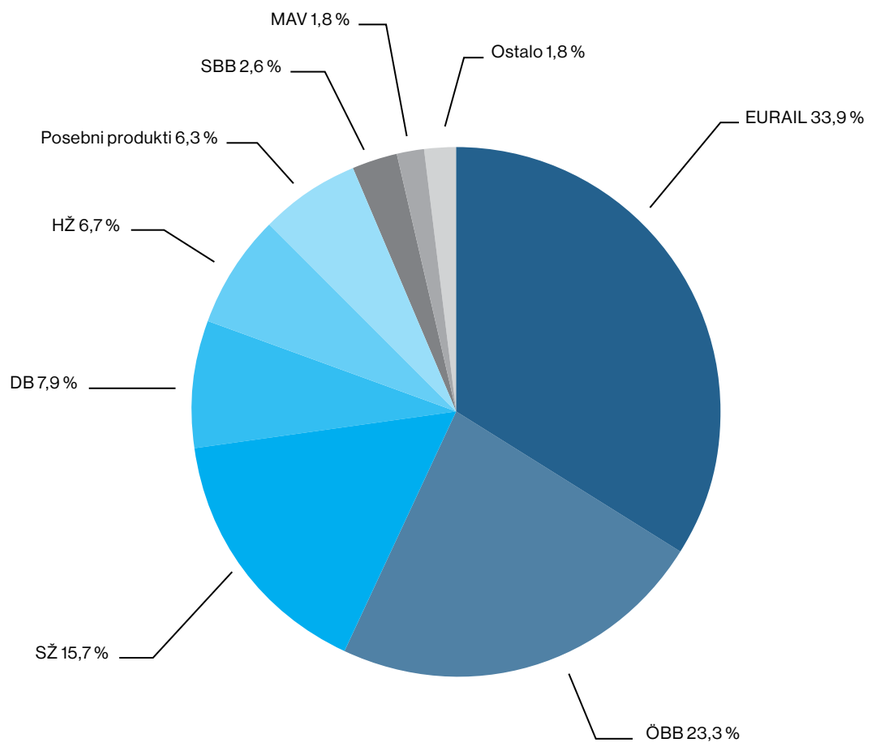

Na področju mobilnosti skupaj z Ministrstvom za infrastrukturo nadgrajujemo IJPP. Poleg brezplačne vozovnice IJPP za upokojence in starejše od 65 let smo leta 2021 potnikom zagotovili nove ugodne IJPP ponudbe, in sicer poenostavljene vozovnice za dijake in študente, omogočili potovanja ob koncih tedna s 75 % popustom in enotne vozovnice za družinska vikend potovanja. Tako se je leta 2021 povečal obseg potniških kilometrov.

	2021	2020	Indeks
Število potniških kilometrov (mio)	**541,8**	**396,9**	**136,5**
notranji promet	491,0	324,9	151,1
mednarodni promet	50,8	72	70,6

V mednarodnem prometu smo s sosednjimi železniškimi upravami oblikovali nove ugodne ponudbe za potnike in vzpostavili dve novi direktni povezavi. Junija 2021 je začel voziti vlak, ki je prek Maribora, Celja in Ljubljane spet direktno povezal Dunaj in Trst. Decembra 2021 pa je začel voziti vlak na relaciji Ljubljana–Gradec–Gjur–Budimpešta in nazaj.

Okvir OGJS prevoza potnikov v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem prometu v voznorednem obdobju 2020/2021 je pokrival 629 vlakovnih poti, od tega 530 v notranjem železniškem prometu in 99 vlakovnih poti na območju Republike Slovenije v čezmejnem regijskem železniškem prometu v smeri Avstrije, Madžarske, Hrvaške in Italije.

Obseg dela

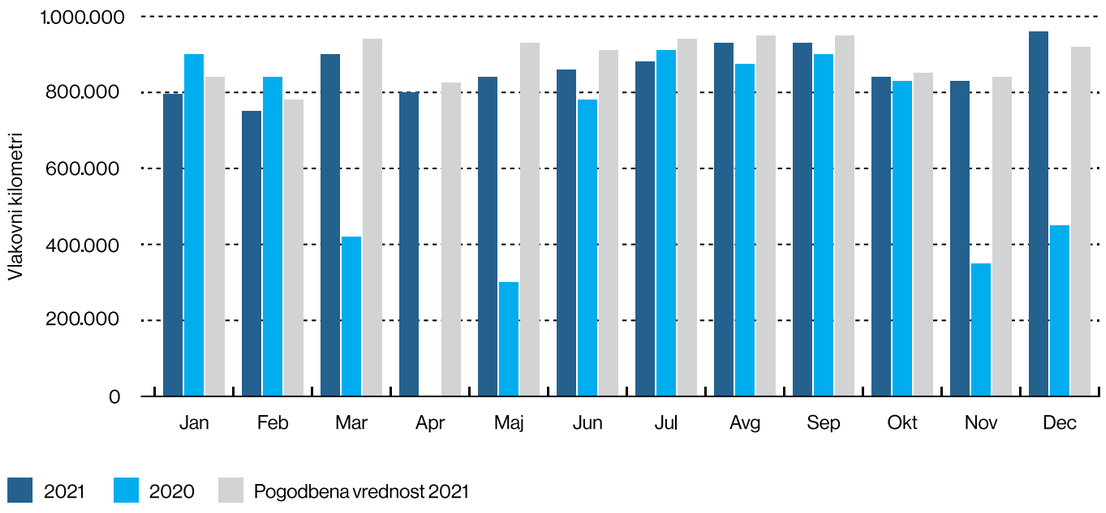

Leta 2021 smo v skupini Slovenske železnice nadaljevali prenovo voznega parka in tako potnikom omogočili boljšo potovalno izkušnjo, okolju pa manjšo obremenitev s 14 novimi sodobnimi elektromotornimi enopodnimi vlaki modela Flirt. Do konca leta 2021 je bilo v vozni red vključenih devetnajst novih potniških vlakov (pet dizelmotornih potniških vlakov je bilo prevzetih že konec leta 2020). Z nabavo novih vlakov in njihovo vključitvijo v promet smo nadomestili najbolj odslužena vozna sredstva. Z novimi potniškimi vlaki smo občutno povečali kakovost naših storitev, saj so novi potniški vlaki prostornejši in udobnejši, omogočajo prevoz koles, so prilagojeni za prevoz gibalno oviranih oseb, ker so nizkopodni, s prilagojenimi toaletami. Novi potniški vlaki imajo dodatno opremo, zaradi katere je potovanje udobnješe, kot so prikazovalniki voznih redov, Wi-Fi omrežje, napovedovanje postaj idr., poleg tega pa so opremljeni z varnostnimi napravami ETCS.

Januarja 2022 smo ponudbo obogatili še z desetimi novimi dvopodnimi elektromotnimi vlaki modela Kiss, dvema dizelmotornima vlakoma Flirt ter enim enopodnim elektromotornim vlakom Flirt. Do oktobra 2022 bo v promet vključenih še štirinajst dizelmotornih vlakov modela Flirt in šest enopodnih elektromotornih vlakov Flirt. Z novimi sodobnimi in energetsko varčnimi vlaki v prometu pomembno prispevamo tako k okoljevarstvu ter kakovosti storitev potniškega prometa Slovenskih železnic kot javnega prometa v Sloveniji.

Velik poudarek dajemo tudi razvoju multimodalnosti – možnosti souporabe koles in električnih avtomobilov za potnike v železniškem prometu). Na večjih železniških postajah je potnikom že na voljo izposoja koles, uporaba kolesarnic in parkirišč za kolesa, pri čemer največkrat sodelujemo z lokalnimi skupnostmi in upravljavcem JŽI.

Pripravljamo tudi ponudbo izposoje električnih koles in električnih avtomobilov, polnjenja lastniških električnih avtomobilov in parkiranja na vozliščih P + R na območju železniških postaj ter integracijo uporabe teh storitev skupaj s prevozom po železnici. Poseben izziv za uveljavitev integrirane ponudbe pomeni tudi usklajevanje dejavnosti in doseganje dogovorov z lokalnimi skupnostmi, državnimi inštitucijami transportnega sektorja ter strateškimi partnerji za ponudbo železniškemu prevozu komplementarnih storitev.

Upravljanje JŽI

Poslovno leto 2021 so v družbi SŽ-Infrastruktura, d. o. o., zaznamovala številna infrastrukturna dela, nadgradnje prog in drugi investicijski projekti, ki so ključnega pomena za izboljšanje stanja železniške infrastrukture.

Vzdrževanje JŽI

Z vzdrževalnimi deli na JŽI ohranjamo normalno obratovalno sposobnost elementov JŽI in zagotavljamo prometno varnost. Leta 2021 smo vzdrževali železniške postaje in postajališča, nadzorovali stanje JŽI, opravljali preglede in meritve objektov po veljavnih predpisih. Pri vzdrževalnih delih smo opravljali tudi predpisani nadzor nad posameznimi podsistemi, zagotavljali prevoznost prog in tirov ob naravnih in drugih nesrečah, vodili predpisane registre in evidence o posameznih sestavnih delih JŽI.

Z vzdrževanjem signalnovarnostnih sistemov smo omogočili varno in urejeno izvajanje železniškega prometa. S stabilnim delovanjem elektroenergetskih naprav smo zagotavljali neovirani prenos električne energije iz javnega distribucijskega omrežja do električnih vlečnih vozil in za druge namene. Učinkovito in varno upravljanje železniškega prometa smo zagotovili z vzdrževanjem in pravočasno odpravo napak na telekomunikacijskih napravah in sistemih.

Obnavljanje JŽI

V okviru obnov JŽI smo popravljali in obnavljali posamezne podsisteme ali dele podsistemov JŽI, s katerimi se nista spreminjala način delovanja in njihova namembnost. Obnove JŽI so potekale v skladu z letnim izvedbenim in finančnim načrtom naročnika Ministrstva za infrastrukturo ter v skladu z veljavnimi standardi, normativi in predpisi. Dela, ki jih ni bilo mogoče opraviti z lastnimi razpoložljivimi zmogljivostmi, smo oddali zunanjim izvajalcem, skladno z Zakonom o javnem naročanju.

Obratovanje JŽI

V dejavnosti obratovanja JŽI so bile udejanjene vse naloge, ki izhajajo iz obvezne gospodarske javne službe vodenja prometa, ter naloge, ki so z njo neposredno povezane.

Na podlagi sprejetega in potrjenega voznega reda omrežja 2021/2022 smo v dejavnosti obratovanja JŽI na prometnih mestih koordinirali, vodili in urejali promet vlakov, zavarovali vlakovne in premikalne vozne poti, zavarovali nivojske prehode ter upravljali vlakovne poti, zaračunavali uporabnino in obravnavali točnost vlakov glede na njihove dodeljene vlakovne poti v okviru uveljavljenega režima učinkovitosti.

Gospodarjenje z JŽI

Na področju gospodarjenja z JŽI smo tržili storitve JŽI, ki obsegajo trženje zemljišč, oglasnih površin na JŽI, stanovanj v objektih JŽI in postajnih poslopjih, telekomunikacijskega sistema, vzpostavljanje služnosti in prodajo nerabnega materiala JŽI. Gospodarjenje z JŽI zajema tudi vodenje in urejanje evidenc zemljišč v lasti Republike Slovenije – JŽI, urejanje zemljiškoknjižnega stanja ter izdajanje smernic in soglasij za posege v varovani progovni pas.

Ključni projekti

Leta 2021 so na progi Grosuplje–Kočevje spet začeli voziti potniški vlaki. Prav tako smo končali delo na projektu Varnostna tehnična nadgradnja železniškega predora Karavanke. V sklopu projekta Nadgradnja glavne železniške proge Ljubljana-Jesenice-državna meja pa smo v ponovno obratovanje predali obnovljeno progo in prav tako obnovljena postajališča.

Aprila 2021 je družba 2TDK, d. o. o., začela gradnjo drugega tira med Divačo in Koprom, kar bo pomembno vplivalo na povečanje konkurenčnosti slovenske prevozne poti.

Poteka nadgradnja odseka proge Ljubljana-Brezovica, nadaljuje se gradnja objektov in posodobitev železniškega vozlišča na odseku Maribor-Šentilj, hkrati pa pričenjamo z novimi nadgradnjami posameznih odsekov.

Z investicijskimi projekti si prizadevamo ohranjati normalno razpoložljivost in prevoznost železniških prog, ustrezno varnost železniškega prometa, brez večjih izrednih dogodkov, varovati zdravje zaposlenih in zagotavljati neprekinjeno delovanje podsistemov.

S projektom Gradnja parkirnih mest za kolesa na območju železniških postaj znotraj Slovenije v letu 2021 je bilo zgrajenih oziroma opremljenih osemnajst postaj in postajališč s stojali pod nadstrešnicami in stojali na platojih. S tem smo povečali število parkirnih mest za kolesa na železniških postajališčih in omogočili, da je parkiranje koles primernejše in varnejše.

V okviru strateških projektov digitalizacije nadaljujemo uvajanje posameznih aplikacij za upravljanje linijskih sredstev z navezavo na poslovni informacijski sistem. Pripravljena je projektna dokumentacija za investicijo v informacijski sistem za obratovanje železniškega prometa, vključno s prenovo rešitev za konstrukcijo vlakovnih poti.

Pogodba z Direkcijo Republike Slovenije za infrastrukturo

Z Direkcijo Republike Slovenije za infrastrukturo (DRSI) smo leta 2021 podpisali desetletno Pogodbo o opravljanju storitev upravljavca JŽI za obdobje od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2030, s katero so okvirno zagotovljena sredstva za vzdrževanje, obnavljanje, obratovanje in gospodarjenje z javno železniško infrastrukturo.

Na ta način bo omogočena usklajenost tehničnega in finančnega načrtovanja ter učinkovitejše in racionalnejše poslovanje.

Gradbeništvo

Leto 2021 je bilo za steber gradbeništva, kot pomemben del strukture skupine Slovenske železnice, uspešno. Poleg tega, da smo uresničevali zastavljene cilje, smo leta 2021, v primerjavi z leti prej, rekordno investirali v tehnološko opremo, kar nam je povečalo konkurenčnost predvsem na domačem, pa tudi na tujem trgu. V dejavnosti gradbeništva je tehnološki razvoj zelo pomemben dejavnik ohranjanja konkurenčnosti, zato skušamo s pozitivnim poslovanjem svoj položaj še okrepiti.

	2021	2020
CAPEX (tisoč evrov)	5.792	4.012
CAPEX/EBITDA (%)	75,6	39,8

Družba SŽ-ŽGP Ljubljana, d. d., opravlja specifično dejavnost, saj ima za dela na železniški infrastrukturi le dva naročnika: upravljavca JŽI SŽ-Infrastruktura, d. o. o., za vzdrževalna dela in DRSI za investicijske projekte.

Družba Kamnolom Verd, d. o. o., z upravljanjem kamnoloma zgotavlja kamnite agregate. Z dejavnostjo je neposredno odvisna od trendov v gradbeništvu.

Ključni projekti

Kljub kratkim rokom nam je uspelo končati dela na železniški progi Kranj–Jesenice in ponovno omogočiti železniški promet na tem odseku za tovorne in mednarodne potniške vlake.

V drugi polovici leta smo začeli udejanjati projekt Ureditev železniškega vozlišča z ureditvijo železniške proge Pragersko, ki je bil vrednostno med največjimi posli leta 2021, prav tako pa bo tudi leta 2022. Dela bodo končana julija 2023.

Leta 2021 smo bili vključeni tudi v projekt Nadgradnja infrastrukture v luki Reka – kontejnerski terminal Zagrebško pristanišče. Del projekta je bil leta 2021 že tehnično prevzet, in sicer del od HŽ Infrastrukture, d. o. o., in tirne naprave od Luške uprave Reka. Leta 2021 smo pridobili nov projekt na Hrvaškem – Izvajanje del pri sanaciji useka 62D Donje Draževo na železniški progi M202 Zagreb GD–Reka

Prihodki po dejavnostih

tisoč evrov	2021	2020
Čisti prihodki od prodaje	**56.545**	**71.168**
od tega: tujina	7.755	11.061
Prihodki od izvedbe osnovne dejavnosti	51.526	66.627
Prihodki od prodaje kamnitih agregatov	3.654	2.645
Prihodki od prodaje blaga	495	1.347
Prihodki iz ostalih dejavnosti	870	549

Podporne dejavnosti

Leta 2021 so podporne dejavnosti zagotavljale kakovostne in stroškovno učinkovite storitve večinoma družbam v skupini Slovenske železnice.

Programi digitalizacije so se, skladno s strategijo Slovenskih železnic, nadaljevali tudi v podpornih dejavnostih. Zavedamo se namreč, da je digitalizacija skupine Slovenskih železnic zelo pomembna in bo prispevala k razvoju vseh stebrov (več o tem v poglavju Intelektualni kapital).

Pomemben del prihodkov (70,4 %) je družba Slovenske železnice, d. o. o., ustvarila s prihodki podpornih storitev služb uprave (zaračunane vsem družbam v skupini Slovenske železnice na podlagi pogodb SLA). Prihodki iz upravljanja in trženja nepremičnin (najemnine ležarinskih prostorov, zemljišč, oglasnih površin, neprofitne najemnine stanovanj, najemnine počitniških, samskih domov in drugih objektov) ter prihodki iz prodaje nepremičnega premoženja pa so sestavljali 19,6-odstotni delež vseh prihodkov. Med ostalimi prihodki glavnino sestavljajo prihodki iz naslova medsebojnega poslovanja z družbami v skupini Slovenske železnice.

Družba SŽ-VIT, d. o. o., je s storitvami kupcem zagotavljala razpoložljivost in zanesljivost njihovega železniškega voznega parka ter varno in konkurenčno storitev prevoza tovora in potnikov. Dejavnost vzdrževanja voznih sredstev (vzdrževanja železniških vozil ter popravil in izdelave komponent, rezervnih delov) je družba opravljala pretežno za družbe v skupini Slovenske železnice (76,2 %). Za druge kupce doma in v tujini (23,8 %), ki so lastniki ali najemniki železniških vozil, je družba predvsem obnavljala kolesne dvojice, vzdrževala tovorne vagone in lokomotive. Dejavnost vleke (opravljanje vleke vlakov in izvajanje premika po v naprej izdelanih razporedih vlečnih vozil in strojnega osebja) ter tehničnovagonsko dejavnost (nadzor nad tehničnim stanjem in opremljenostjo vlečenih vozil ter nadzor nad njihovim delovanjem v vlaku) je družba opravljala izključno za družbi SŽ-Tovorni promet, d. o. o., in SŽ-Potniški promet, d. o. o.

Družba SŽ-ŽIP, storitve, d. o. o., je tudi leta 2021 upravljala objekte, skrbela za čiščenje zunanjih in notranjih površin in mobilnih sredstev Slovenskih železnic, upravljala in vzdrževala počitniške enote na Hrvaškem, skrbela za varovanje objektov in drugo. Poslovne prihodke je povečala predvsem v dejavnosti urejanja okolja.

Prometni institut Ljubljana, d. o. o., se je leta 2021 dejavno vključil v različne mednarodne projekte. V Ljubljani je organiziral pomembno mednarodno konferenco z naslovom Zelena in digitalna preobrazba železniških koridorjev.

Glavna dejavnost SŽ-Železniške tiskarne Ljubljana, d. d., je opravljanje vseh tiskarskih in knjigoveških del z distribucijo končnih izdelkov. Največji tržni delež je družba ustvarila z izdelavo voznorednih pripomočkov ob uvedbi novega voznega reda, listnih vozovnic, edicij in brošur, obrazcev in drugih grafičnih izdelkov, največ za potrebe družbe SŽ-Potniški promet, d. o. o.

Poslovni prihodki in odhodki (OBSEG interni : eksterni)

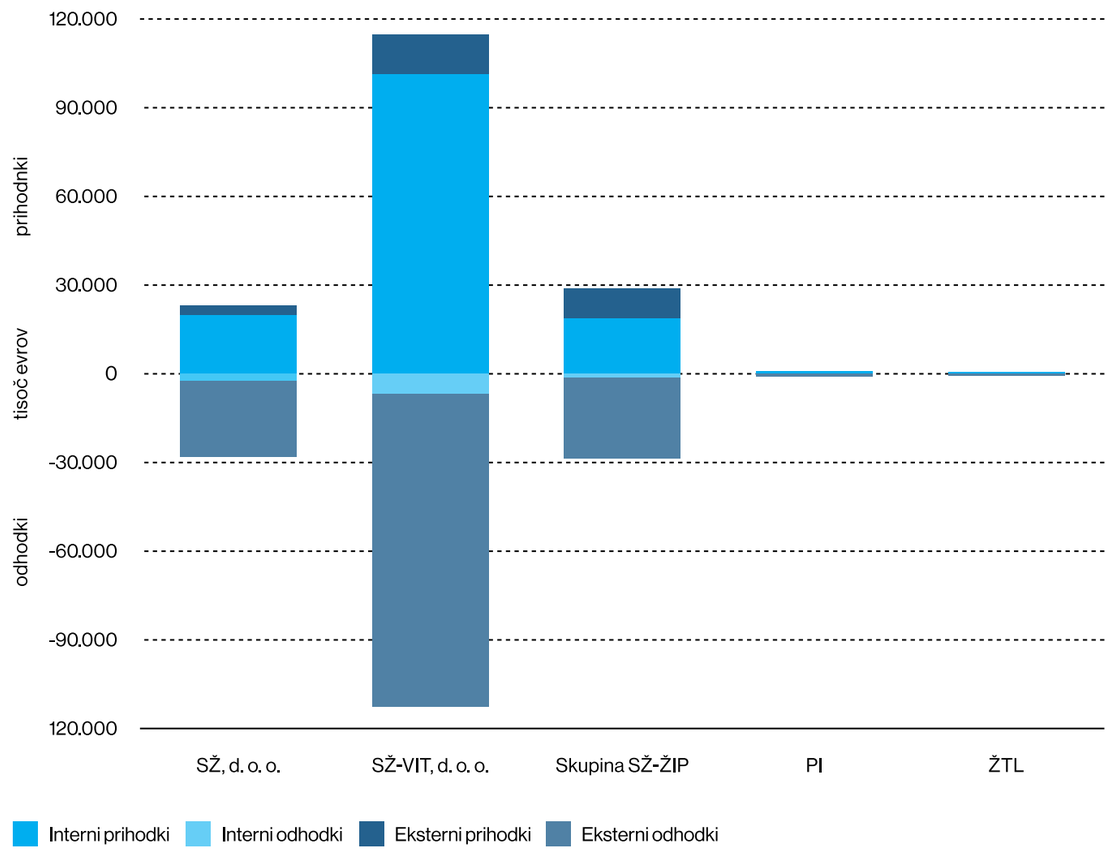

FINANČNA USPEŠNOST POSLOVANJA SKUPINE[9]

Kazalniki poslovanja

Gospodarsko okrevanje leta 2021 je vplivalo na izboljšanje temeljnih kazalnikov poslovanja skupine Slovenske železnice. EBIT leta 2021 je znašal 34.099 tisoč evrov in se je glede na leto 2020 povečal za 18.303 tisoč evrov. EBITDA se je povečal za 22.700 tisoč evrov, dodana vrednost na zaposlenega se je povečala za 1.444 evrov, število zaposlenih pa je bilo konec leta 2021 manjše za 173.

Kazalnik ROE, kot eden izmed kazalnikov Meril za merjenje uspešnosti poslovanja družb s kapitalsko naložbo države (Slovenski državni holding), je leta 2021 znašal 5,2 % in je bil v primerjavi z letom 2020 večji za 3,2 odstotne točke.

Kazalniki poslovanja - skupina Slovenske železnice

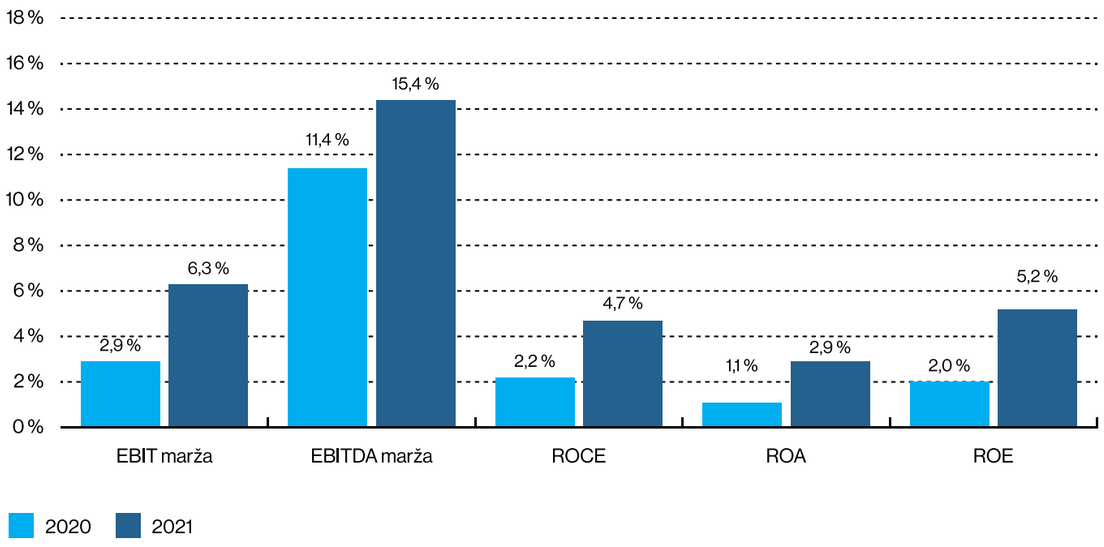

Finančni kazalniki	Enota	Skupina Slovenske železnice			Slovenske železnice, d. o. o.		
		2021	2020	Indeks	2021	2020	Indeks
EBIT – poslovni izid iz poslovanja	tisoč evrov	34.099	15.796	215,9	-5.083	-16.125	31,5
EBITDA	tisoč evrov	83.772	61.072	137,2	-2.266	-14.182	16,0
Čisti poslovni izid	tisoč evrov	29.321	10.919	268,5	1.431	-14.213	
Gospodarnost poslovanja	koeficient	1,067	1,030	103,6	0,819	0,618	132,5
EBIT v poslovnih prihodkih	%	6,3	2,9	213,7	-22,1	-61,7	35,7
Delež prihodkov po pogodbah z vlado Republike Slovenije v poslovnih prihodkih	%	39,2	38,2	102,6	0,0	0,0	
Čista dobičkonosnost kapitala – ROE	%	5,2	2,0	258,6	0,3	-3,0	
Čista dobičkonosnost sredstev – ROA	%	2,9	1,1	267,1	0,2	-2,0	
Finančne obveznosti/kapital	koeficient	0,252	0,318	78,2	0,544	0,497	109,6
Dodana vrednost na zaposlenega	evrov	50.766	49.322	102,9	37.770	11.674	323,5
Neto finančne obveznosti/EBITDA	koeficient	0,2	2,2	9,1	-37,6	-7,4	

LEGENDA KAZALNIKOV:

EBITDA = EBIT + amortizacija

EBIT = poslovni prihodki – poslovni odhodki

Čisti poslovni izid = poslovni izid pred davki – davek iz dobička

Gospodarnost poslovanja = poslovni prihodki/poslovni odhodki

Dodana vrednost na zaposlenega = razlika med poslovni prihodki in vsoto stroškov blaga, materiala, storitev in drugih poslovnih odhodkov na povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur (skupina Slovenske železnice leta 2021: 6.427,64, leta 2020: 6.723,81; Slovenske železnice, d. o. o., leta 2021: 356,37, leta 2020: 400,56)

ROE = čisti poslovni izid/povprečni kapital

ROA = čisti poslovni izid/povprečna sredstva

Neto finančne obveznosti skupine Slovenske železnice = finančne obveznosti – denar in denarni ustrezniki

Neto finančne obveznosti družbe Slovenske železnice, d. o. o. = finančne obveznosti - denar in denarni ustrezniki - kratkoročne in dolgoročne finančne terjatve

[9] GRI 102-7, 201-1

Glavne kategorije izkaza poslovnega izida in finančnega položaja

Postavke izkaza poslovnega izida tisoč evrov	**Skupina Slovenske železnice**			**Slovenske železnice, d. o. o.**		
	2021	**2020**	**Indeks**	**2021**	**2020**	**Indeks**
Poslovni prihodki	542.798	537.269	101,0	23.048	26.132	88,2
Transportni prihodki	165.180	156.105	105,8	0	0	0,0
Prihodki po pogodbah z vlado Republike Slovenije	212.654	205.071	103,7	0	0	0,0
Ostali poslovni prihodki	164.964	176.093	93,7	23.048	26.132	88,2
Poslovni odhodki	508.699	521.473	97,6	28.131	42.257	66,6
EBITDA	83.772	61.072	137,2	-2.266	-14.182	16,0
Poslovni izid iz poslovanja – EBIT	34.099	15.796	215,9	-5.083	-16.125	31,5
Poslovni izid pred davki – EBT	32.586	13.911	234,2	1.443	-14.218	
Čisti poslovni izid – E	29.321	10.919	268,5	1.431	-14.213	
Postavke izkaza finančnega položaja tisoč evrov	**31. 12. 2021**	**31. 12. 2020**	**Indeks**	**31. 12. 2021**	**31. 12. 2020**	**Indeks**
Sredstva	988.974	1.008.213	98,1	724.682	716.619	101,1
Kapital	576.332	548.275	105,1	462.782	461.433	100,3
Finančne obveznosti	145.000	174.481	83,1	251.971	229.213	109,9
dolgoročne finančne obveznosti	106.935	130.163	82,2	82.719	103.677	79,8
kratkoročne finančne obveznosti	23.329	23.819	97,9	168.913	125.121	135,0
dolgoročne obveznosti iz najemov	8.650	13.804	62,7	283	349	81,1
kratkoročne obveznosti iz najemov	6.086	6.695	90,9	56	66	84,8
Neto finančne obveznosti	17.806	132.013	13,5	85.102	105.284	80,8
Kratkoročne poslovne terjatve	303.425	261.717	115,9	35.589	35.964	99,0
Kratkoročne poslovne obveznosti	126.182	129.988	97,1	6.144	21.206	29,0
Investicije	131.239	59.348	221,1	3.885	2.737	141,9

LEGENDA KAZALNIKOV:

EBITDA = EBIT + amortizacija

Poslovni izid pred davki = EBIT + finančni izid

Čisti poslovni izid = poslovni izid pred davki - davek iz dobička

Neto finančne obveznosti skupine Slovenske železnice = finančne obveznosti – denar in denarni ustrezniki

Neto finančne obveznosti družbe Slovenske železnice, d. o. o. = finančne obveznosti - denar in denarni ustrezniki - kratkoročne in dolgoročne finančne terjatve.

Poslovni izid

tisoč evrov	**2021**	**2020**	**Indeks**
Poslovni prihodki	542.798	537.269	101,0
Poslovni odhodki	508.699	521.473	97,6
Poslovni izid iz poslovanja	**34.099**	**15.796**	**215,9**
Finančni prihodki	1.866	3.317	56,3
Finančni odhodki	3.379	5.202	65,0
Rezultat finančnih gibanj	**-1.513**	**-1.885**	**80,3**
Poslovni izid pred davki	**32.586**	**13.911**	**234,2**
Obračunani davek	3.829	3.029	126,4
Odloženi davki	-564	-37	
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	**29.321**	**10.919**	**268,5**

Skupina Slovenske železnice

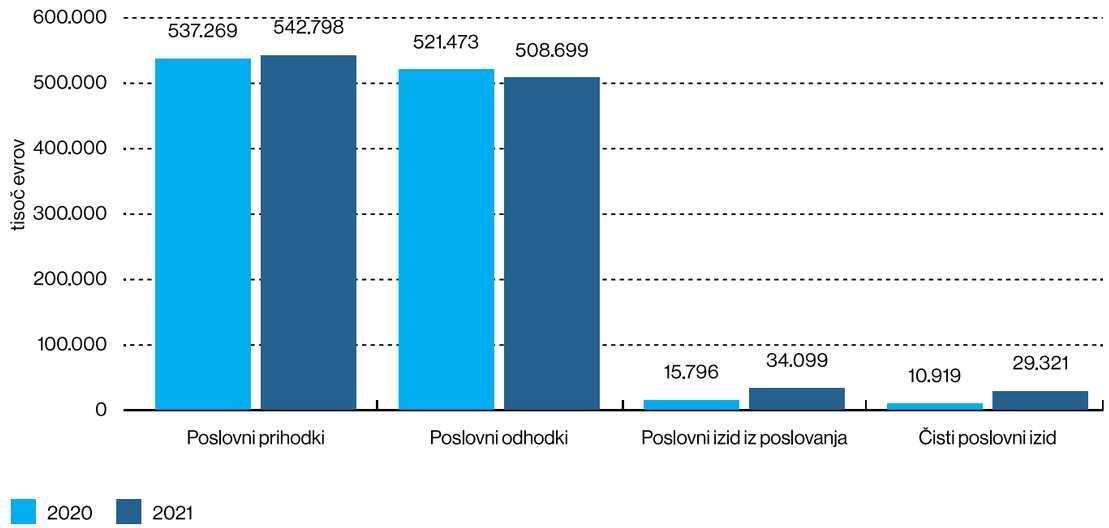

Prihodki

Poslovni prihodki skupine Slovenske železnice

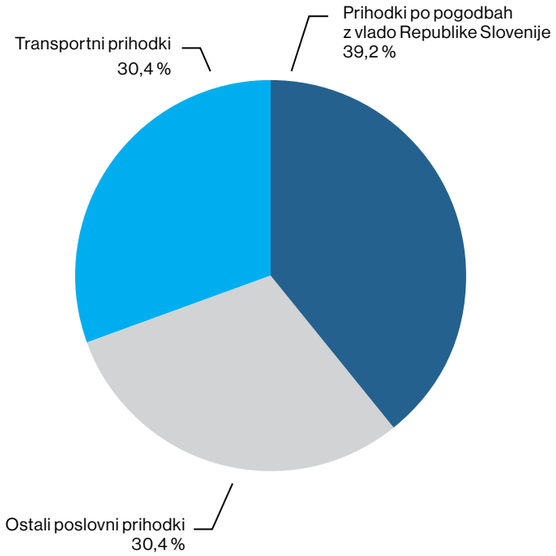

Poslovni prihodki v skupini Slovenske železnice so bili v primerjavi z letom prej večji za 1,0 % in so znašali 542.798 tisoč evrov (leta 2020 537.269 tisoč evrov). Največja rast prihodkov je bila v stebru mobilnost potnikov, predvsem zaradi višjih prihodkov po pogodbah z vlado Republike Slovenije in transportnih prihodkov na domačem trgu.

	Poslovni prihodki po strateških dejavnostih tisoč evrov	**2021**	**2020**	**Indeks**
	SŽ EP, d. o. o.	0	/	
Logistika →	Skupina SŽ-Tovorni promet	172.560	170.289	101,3
	Fersped, d. o. o.	21.159	18.238	116,0
	VV-LOG, d. o. o.	5.529	3.708	149,1
Mobilnost potnikov →	SŽ-Potniški promet, d. o. o.	117.985	99.354	118,8
Upravljanje JŽI →	SŽ-Infrastruktura, d. o. o.	166.463	187.996	88,5
Gradbeništvo →	Skupina SŽ-Železniško gradbeno podjetje	57.158	72.296	79,1
Podporne dejavnosti →	Podporne dejavnosti	168.335	175.219	96,1
	Konsolidacija	-166.391	-189.831	
	Skupina Slovenske železnice	**542.798**	**537.269**	**101,0**

Največji delež prihodkov v skupini Slovenske železnice je bil ustvarjen v dejavnosti logistike (28,1 % nekonsolidiranih prihodkov). Dejavnost upravljanja JŽI je ustvarila 23,5 % nekonsolidiranih prihodkov, dejavnost mobilnosti 16,6 % nekonsolidiranih prihodkov, dejavnost gradbeništva pa 8,1 % nekonsolidiranih prihodkov. Podporne dejavnosti so ustvarile 23,7 % vseh nekonsolidiranih prihodkov, pri čemer je družba SŽ-VIT, d. o. o., večinoma opravila storitve za družbe v skupini Slovenske železnice.

Logistika

tisoč evrov	**2021**	**2020**	**Indeks**
Prepeljano blago (tisoč ton)	18.925,3	18.666,4	101,4
Poslovni prihodki[1]	**199.248**	**192.235**	**103,6**
Transportni prihodki[1]	141.497	139.967	101,1
Drugi poslovni prihodki[1]	57.751	52.268	110,5

[1] nekonsolidirane vrednosti

V stebru logistike so nekonsolidirani čisti prihodki od prodaje znašali 183.479 tisoč evrov (175.180 tisoč evrov leta 2020). Absolutno so se najbolj povečali prihodki na tujem trgu (za 5.203 tisoč evrov), medtem ko so se prihodki na domačem trgu povečali za 13,3 %.

Mobilnost potnikov

tisoč evrov	**2021**	**2020**	**Indeks**
Prepeljani potniki (tisoč)	11.860,4	8.151,0	145,5
Poslovni prihodki	**117.985**	**99.354**	**118,8**
Pogodbe z vlado Republike Slovenije	79.353	70.020	113,3
Transportni prihodki	28.808	20.910	137,8
Drugi poslovni prihodki	9.824	8.424	116,6

Transportni prihodki v notranjem železniškem prometu so bili v primerjavi z letom 2020 večji za 39,8 % oziroma za 7.455 tisoč evrov. Povečanje transportnih prihodkov je posledica delne sprostitve/omilitve ukrepov za omejitev širjenja bolezni covid-19, saj leta 2021 ni bilo ustavitve javnega potniškega železniškega prometa. Leta 2021 so vlaki zaradi ukrepov za omejitev širjenja covida-19 vozili po počitniškem voznem redu, in sicer od 1. januarja 2021 do 14. februarja 2021 ter od 1. aprila 2021 do 11. aprila 2021.

Prihodki OGJS so bili leta 2021 v primerjavi z letom 2020 večji za 13,3 % oziroma za 9.333 tisoč evrov brez DDV. Ponudba OGJS za leto 2021, z vključenimi parametri zaradi vpliva ukrepov covida-19, je bila potrjena aprila 2021.

Ostali prihodki so bili leta 2021 v primerjavi z letom 2020 večji za 16,6 % oziroma 1.400 tisoč evrov predvsem zaradi odškodnin zaradi zamud pri dobavi novih voznih sredstev.

Upravljanje JŽI

tisoč evrov	2021	2020	Indeks
Poslovni prihodki	**166.463**	**187.996**	**88,5**
Pogodbe z vlado Republike Slovenije	133.301	135.051	98,7
Drugi poslovni prihodki	33.162	52.945	62,6

Prihodki po pogodbah o opravljanju storitev upravljavca JŽI, sklenjenih z vlado Republike Slovenije, so sestavljali 80,1 % vseh prihodkov in so bili namenjeni pokrivanju stroškov rednega vzdrževanja JŽI, obnavljanja JŽI, vzdrževanja stanovanj in stavb brez statusa JŽI, gospodarjenja z JŽI ter obratovanja JŽI.

Prihodki iz naslova pogodb z vlado Republike Slovenije na področju OGJS vzdrževanja in obnavljanja JŽI ter gospodarjenja z JŽI in drugih nalog upravljavca so znašali 96.375 tisoč evrov ter na področju obratovanja JŽI v višini 36.926 tisoč evrov. Prihodki iz naslova pogodb z vlado Republike Slovenije so bili v primerjavi z letom 2020 manjši za 1,3 % (1.750 tisoč evrov), od tega so bili na področju vzdrževalnih del na JŽI večji za 3.572 tisoč evrov, na področju obratovanja JŽI večji za 1.451 tisoč evrov, na področju gospodarjenja z JŽI večji za 122 tisoč evrov, na področju vzdrževanja stanovanj in stavb brez statusa JŽI večji za 345 tisoč evrov, na področju obnavljanja JŽI pa manjši za 7.240 tisoč evrov.

Gradbeništvo

tisoč evrov	2021	2020	Indeks
Poslovni prihodki	**57.158**	**72.296**	**79,1**
Prihodki na domačem trgu	48.790	60.107	81,2
Prihodki na tujem trgu	7.755	11.061	70,1
Drugi poslovni prihodki	613	1.128	54,3

Čisti prihodki od prodaje iz razmerij do drugih so bili v višini 48.121 tisoč evrov (v strukturi poslovnih prihodkov 84,2 %) in so bili za 8.161 tisoč evrov nižji kot leta 2020. Prihodki iz razmerij do družb v skupini Slovenske železnice pa so znašali 8.424 tisoč evrov (v strukturi poslovnih prihodkov 14,7 %) in so bili za 6.462 tisoč evrov nižji kot leta 2020.

Podporne dejavnosti

tisoč evrov	2021	2020	Indeks
Poslovni prihodki[1]	**168.335**	**175.219**	**96,1**
Prihodki na domačem trgu[1]	149.411	127.108	117,5
Prihodki na tujem trgu[1]	9.872	11.315	87,2
Drugi poslovni prihodki[1]	9.052	36.796	24,6

[1] nekonsolidirane vrednosti

Družbe v stebru podpornih dejavnosti so ustvarile 23,7 % nekonsolidiranih poslovnih prihodkov v skupini Slovenske železnice. Največji del prihodkov je bil ustvarjen z opravljanjem storitev stebroma logistike in mobilnosti potnikov.

Odhodki

Poslovni odhodki v skupini Slovenske železnice so bili v primerjavi z letom prej manjši za 2,4 % in so znašali 508.699 tisoč evrov. Delež stroškov dela v poslovnih prihodkih je obsegal 43,6 % in je bil za 6,3 odstotne točke manjši kot leta 2020.

Stroški energije so bili leta 2021 večji kot leto prej zaradi večjega obsega opravljenih prevozov vlakov z elektro vleko, stroški materiala zaradi večje porabe materiala in rezervnih delov za vzdrževanje železniških tirnih vozil, stroški storitev pa zaradi večjih stroškov storitev, povezanih z logistično dejavnostjo.

Poslovni odhodki skupine Slovenske železnice

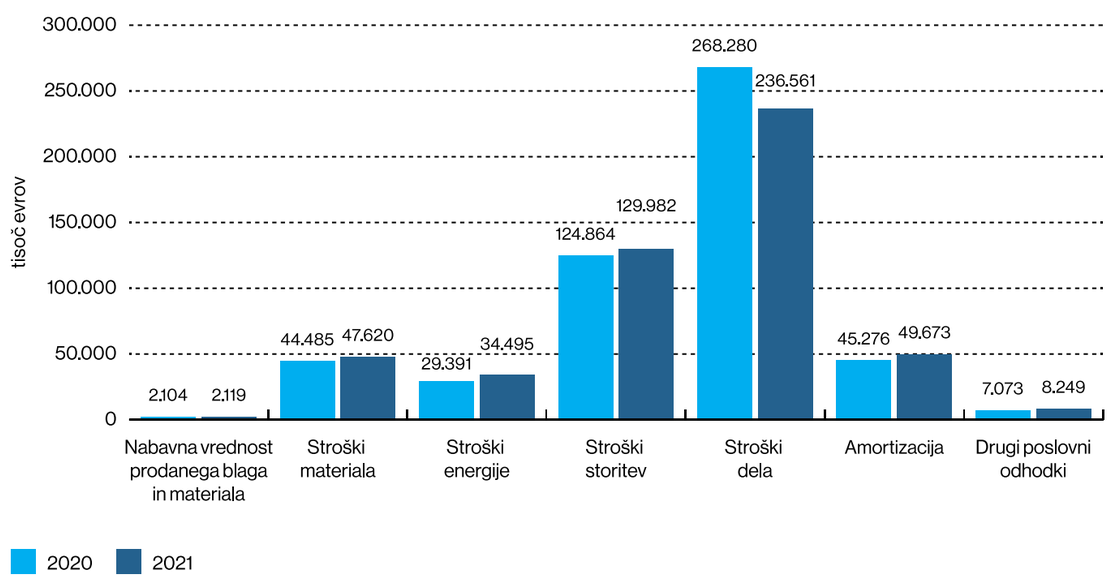

Rezultat finančnih gibanj je bil negativen v višini 1.513 tisoč evrov. Finančni prihodki zajemajo predvsem prihodke iz deležev v pridruženih družbah ter iz drugih naložb. Finančne odhodke večinoma sestavljajo obresti od prejetih posojil ter slabitev finančne naložbe v Terme Olimia.

Sredstva, kapital in obveznosti

Sredstva skupine Slovenske železnice so konec decembra 2021 znašala 988.974 tisoč evrov in so bila v primerjavi s koncem leta 2020 manjša za 1,9 odstotka. Dolgoročna sredstva so se konec leta 2021 zmanjšala, predvsem zaradi poplačanih terjatev za ovire v prometu, ki so se večidel nanašale na upravljavca JŽI, družbo SŽ-Infrastruktura, d. o. o. Le-ta je na podlagi Pogodbe o izplačilu denarnega nadomestila za povračilo stroškov prevoznika, nastalih zaradi investicijskih del na JŽI v obdobju 2018 do 2020, in z njo povezane prodane terjatve banki prejela kupnino in poravnala obveznosti do prevoznikov. Po drugi strani so se povečala opredmetena osnovna sredstva kot posledica visokih investicij med letom, predvsem v vozna sredstva (podrobneje opisano v poglavju Proizvodni kapital) ob hkratni amortizaciji obstoječih sredstev.

tisoč evrov	31. 12. 2021	31. 12. 2020	Indeks
SREDSTVA	**988.974**	**1.008.213**	**98,1**
Dolgoročna sredstva	**516.907**	**600.670**	**86,1**
Neopredmetena sredstva	25.838	25.063	103,1
Pravica do uporabe najetih sredstev	17.051	22.571	75,5
Opredmetena osnovna sredstva	397.178	311.986	127,3
Naložbene nepremičnine	42.079	42.807	98,3
Naložbe	16.390	15.854	103,4
Dolgoročne terjatve	18.371	182.389	10,1
Kratkoročna sredstva	**472.067**	**407.543**	**115,8**
Sredstva, namenjena prodaji	53	30	176,7
Zaloge	41.393	39.419	105,0
Kratkoročne finančne terjatve	2	63.909	0,0
Kratkoročne poslovne terjatve	303.425	261.717	115,9
Denar in denarni ustrezniki	127.194	42.468	299,5

Sestava sredstev

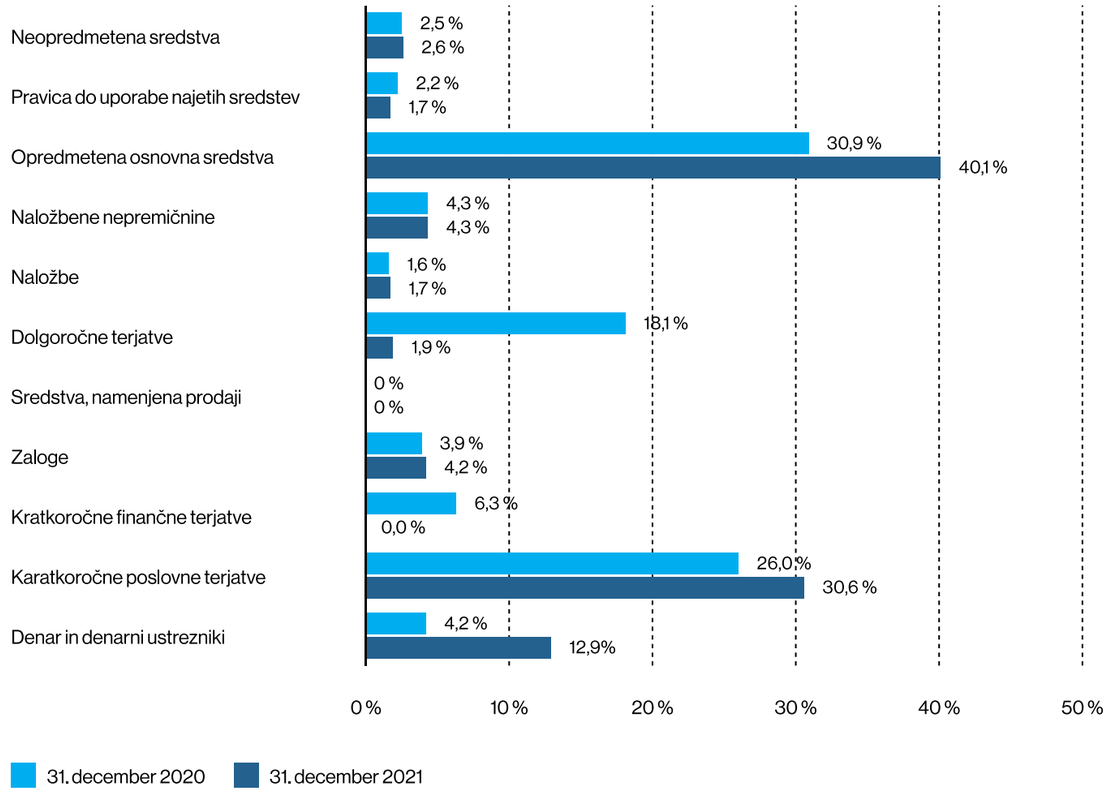

OPOMBA:

Naložbe = naložbe v pridružene družbe in druge finančne naložbe.
Dolgoročne terjatve = finančne terjatve, dolgoročne poslovne terjatve, odložene terjatve za davek in druga dolgoročna sredstva.

Na povečanje kratkoročnih sredstev je vplivalo povečanje denarnih sredstev, ki je posledica že omenjenega poplačila terjatev za ovire v prometu ter vezave depozita odvisnih družb pri družbi Slovenske železnice, d. o. o. Pomemben vpliv je imelo tudi povečanje kratkoročnih poslovnih terjatev, ki izhaja iz prenosa predujmov za nova vozna sredstva na kratkoročni del, hkrati pa je bil del predujmov poračunan (48.571 tisoč evrov)– aktiviranje dvanajstih novih voznih sredstev. Zmanjšanje kratkoročnih finančnih terjatev je posledica zapadlosti depozita družbe SŽ-Potniški promet, d. o. o., in poplačila terjatev na podlagi Pogodbe o odplačnem odstopu terjatev med družbama Slovenske železnice, d. o. o., in SŽ-Potniški promet, d. o. o., ter dvema bankama, z dne 12. junija 2018 v višini 40.743 tisoč evrov.

tisoč evrov	31. 12. 2021	31. 12. 2020	Indeks
KAPITAL IN OBVEZNOSTI	**988.974**	**1.008.213**	**98,1**
Kapital	**576.332**	**548.275**	**105,1**
Dolgoročne obveznosti	**257.045**	**299.436**	**85,8**
Dolgoročne rezervacije	33.816	29.997	112,7
Dolgoročno odloženi prihodki	1.207	1.651	73,1
Dolgoročne finančne obveznosti	106.935	130.163	82,2
Dolgoročne obveznosti iz najemov	8.650	13.804	62,7
Dolgoročne poslovne obveznosti	106.437	123.821	86,0
Kratkoročne obveznosti	**155.597**	**160.502**	**96,9**
Kratkoročne finančne obveznosti	23.329	23.819	97,9
Kratkoročne obveznosti iz najemov	6.086	6.695	90,9
Kratkoročne poslovne obveznosti	126.182	129.988	97,1

Sestava kapitala in obveznosti

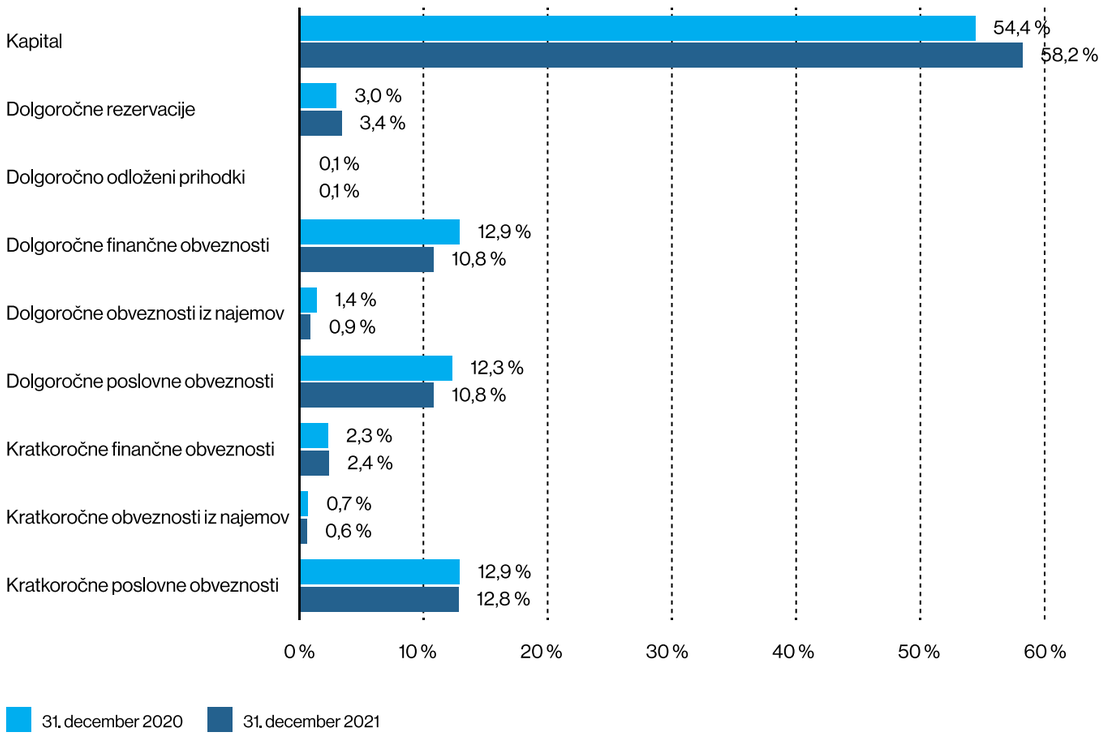

OPOMBA:
Dolgoročne rezervacije = rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine, druge rezervacije

Na spremembo višine kapitala konec leta 2021 sta najbolj vplivala pozitiven čisti poslovni izid v višini 29.321 tisoč evrov in aktuarska izguba iz izračuna rezervacij za odpravnine ob upokojitvi v višini 1.237 tisoč evrov.

Finančne obveznosti skupine Slovenske železnice so se leta 2021 zmanjšale za 23.718 tisoč evrov zaradi plačil kreditnih obveznosti bankam. Prav tako so se zmanjšale obveznosti iz najemov.

Po stanju konec leta 2021 se slaba tretjina kratkoročnih poslovnih obveznosti nanaša na obveznosti do dobaviteljev (39.651 tisoč evrov), osmina na obveznosti do zaposlenih (15.244 tisoč evrov), desetina pa so pasivne časovne razmejitve (12.248 tisoč evrov – večina vnaprej vračunani stroški - neizrabljeni dopust).

Financiranje dolgoročnih naložb

Stopnja zadolženosti, izražena z razmerjem med neto dolgom in materialnimi sredstvi, je bila konec leta 2021 negativna in je znašala -10,1 %, kar je bolje kot konec leta 2020 (24,1 %).

Razmerje med dolgoročnimi sredstvi ter viri

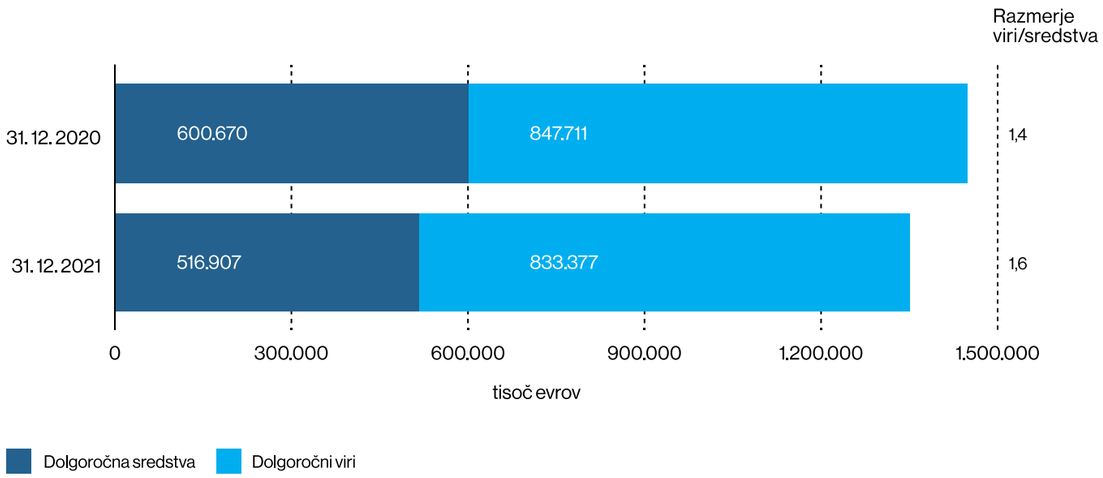

tisoč evrov	31. 12. 2021	31. 12. 2020	Indeks
Kratkoročna sredstva	472.067	407.543	115,8
Kratkoročne obveznosti	155.597	160.502	96,9
Obratni kapital	**316.470**	**247.041**	**128,1**

Konec leta 2021 je bil obratni kapital pozitiven v višini 316.470 tisoč evrov in je bil za 69.429 tisoč evrov večji glede na konec leta 2020. Tekoči koeficient, ki predstavlja razmerje med kratkoročnimi sredstvi in kratkoročnimi obveznostmi, je konec leta 2021 znašal 3,0, konec leta 2020 pa 2,5.

Denarni tokovi

tisoč evrov	31. 12. 2021	31. 12. 2020
A. Denarni tokovi pri poslovanju	122.915	40.218
B. Denarni tokovi pri naložbenju	-4.894	-29.612
C. Denarni tokovi pri financiranju	-33.296	14.057
Končno stanje denarnih sredstev (x + y)	127.194	42.468
x) Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov A., B. in C.)	84.726	24.663
+/- Obračunane tečajne razlike pri deviznih sredstvih	0	-3
y) Začetno stanje denarnih sredstev	42.468	17.808

Skupina Slovenske železnice je leta 2021 ustvarila pozitiven denarni tok pri poslovanju v višini 122.915 tisoč evrov, od tega sta nanj pozitivno vplivala čisti poslovni izid (29.321 tisoč evrov), prilagoditve (56.920 tisoč evrov), predvsem za amortizacijo, ter spremembe čistih obratnih sredstev v višini 36.675 tisoč evrov (od tega zmanjšanje poslovnih terjatev za 60.816 tisoč evrov in povečanje zalog za 3.531 tisoč evrov).

Denarni tok pri naložbenju je bil negativen v višini 4.894 tisoč evrov, zaradi izdatkov pri naložbenju v višini 73.231 tisoč evrov (večina pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev) ter prejemkov pri naložbenju v višini 68.337 tisoč evrov (večina od dobljenih obresti in deležev v dobičku drugih).

Denarni tok pri financiranju je bil negativen v višini 33.296 tisoč evrov, zaradi izdatkov pri financiranju v višini 285.296 tisoč evrov (odplačilo finančnih obveznosti 275.722 tisoč evrov, odplačilo obveznosti iz najemov po MSRP 16 – 7.311 tisoč evrov ter dane ostale obresti v višini 1.789 tisoč evrov) ter prejemkov pri financiranju v višini 252.000 tisoč evrov (prejemki od povečanja finančnih obveznosti).

Stanje denarnih sredstev se je povečalo z 42.468 tisoč evrov na 127.194 tisoč evrov.

Poslovna uspešnost po posameznih družbah/dejavnostih

tisoč evrov	Skupina Slovenske železnice			SŽ EP Logistika, d. o. o.			Skupina SŽ-Tovorni promet			Fersped, d. o. o.		
	2021	2020	Indeks	2021	2020	Indeks	2021	2020	Indeks	2021	2020	Indeks
Poslovni prihodki	**542.798**	**537.269**	**101,0**	**0**	**-**		**172.560**	**170.289**	**101,3**	**21.159**	**18.238**	**116,0**
Čisti prihodki od prodaje	413.991	407.211	101,7	0	-		157.073	154.090	101,9	20.908	17.515	119,4
Prihodki na domačem trgu	239.005	233.246	102,5	0	-		14.169	13.664	103,7	8.641	7.094	121,8
Transportni prihodki na domačem trgu	28.105	20.909	134,4	0	-		3.784	3.850	98,3	0	0	
Ostali prihodki na domačem trgu	77.599	77.286	100,4	0	-		10.385	9.814	105,8	8.641	7.094	121,8
Pogodbe z vlado Republike Slovenije	133.301	135.051	98,7	0	-		0	0		0	0	
Prihodki na tujem trgu	174.986	173.965	100,6	0	-		142.904	140.426	101,8	12.267	10.421	117,7
Transportni prihodki na tujem trgu	137.075	135.196	101,4	0	-		137.713	136.117	101,2	0	0	
Ostali prihodki na tujem trgu	37.911	38.769	97,8	0	-		5.191	4.309	120,5	12.267	10.421	117,7
Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokon. proiz.	461	1.674	27,5	0	-		0	0		0	0	
Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	18.071	8.683	208,1	0	-		9	45	20,0	0	0	
Drugi poslovni prihodki	110.275	119.701	92,1	0	-		15.478	16.154	95,8	251	723	34,7
od tega: pogodbe z vlado Republike Slovenije	79.353	70.020	113,3	0	-		0	0				
Poslovni odhodki	**508.699**	**521.473**	**97,6**	**0**	**-**		**163.372**	**164.621**	**99,2**	**20.231**	**17.214**	**117,5**
Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	2.119	2.104	100,7	0	-		14	16	87,5	0	0	
Stroški materiala	47.620	44.485	107,0	0	-		2.782	1.650	168,6	36	42	85,7
Stroški energije	34.495	29.391	117,4	0	-		16.036	15.241	105,2	48	52	92,3
Stroški storitev	129.982	124.864	104,1	0	-		82.868	80.655	102,7	17.190	14.283	120,4
Stroški dela	236.561	268.280	88,2	0	-		34.557	40.324	85,7	2.347	2.256	104,0
Amortizacija	49.673	45.276	109,7	0	-		23.231	22.498	103,3	548	417	131,4
Drugi poslovni odhodki	8.249	7.073	116,6	0	-		3.884	4.237	91,7	62	164	37,8
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	**34.099**	**15.796**	**215,9**	**0**	**-**		**9.188**	**5.668**	**162,1**	**928**	**1.024**	**90,6**
Finančni prihodki	1.866	3.317	56,3	0	-		185	328	56,4	527	569	92,6
Finančni odhodki	3.379	5.202	65,0	0	-		2.143	2.398	89,4	62	54	114,8
Finančni izid	**-1.513**	**-1.885**	**80,3**	**0**	**-**		**-1.958**	**-2.070**	**94,6**	**465**	**515**	**90,3**
Poslovni izid pred davki	**32.586**	**13.911**	**234,2**	**0**	**-**		**7.230**	**3.598**	**200,9**	**1.393**	**1.539**	**90,5**
Obračunani davek	3.829	3.029	126,4	0	-		570	292	195,2	83	82	101,2
Odloženi davki	-564	-37		0	-		-49	6		-52	53	
Davek iz dobička	3.265	2.992	109,1	0	-		521	298	174,8	31	135	23,0
Čisti poslovni izid	**29.321**	**10.919**	**268,5**	**0**	**-**		**6.709**	**3.300**	**203,3**	**1.362**	**1.404**	**97,0**

tisoč evrov	VV-LOG, d. o. o.			SŽ-Potniški promet, d. o. o.			SŽ-Potniški promet, d. o. o. OGJS			SŽ-Potniški promet, d. o. o. druge dejavnosti		
	2021	2020	Indeks	2021	2020	Indeks	2021	2020	Indeks	2021	2020	Indeks
Poslovni prihodki	**5.529**	**3.708**	**149,1**	**117.985**	**99.354**	**118,8**	**116.653**	**97.469**	**119,7**	**1.753**	**2.097**	**83,6**
Čisti prihodki od prodaje	5.498	3.575	153,8	31.563	23.410	134,8	30.567	21.712	140,8	1.417	1.910	74,2
Prihodki na domačem trgu	3.497	2.453	142,6	27.984	20.546	136,2	27.161	19.556	138,9	1.244	1.202	103,5
Transportni prihodki na domačem trgu	0	0		26.163	18.708	139,8	26.060	18.650	139,7	103	58	177,6
Ostali prihodki na domačem trgu	3.497	2.453	142,6	1.821	1.838	99,1	1.101	906	121,5	1.141	1.144	99,7
Pogodbe z vlado Republike Slovenije	0	0		0	0		0	0		0	0	
Prihodki na tujem trgu	2.001	1.122	178,3	3.579	2.864	125,0	3.406	2.156	158,0	173	708	24,4
Transportni prihodki na tujem trgu	0	0		2.645	2.202	120,1	2.472	1.494	165,5	173	708	24,4
Ostali prihodki na tujem trgu	2.001	1.122	178,3	934	662	141,1	934	662	141,1	0	0	
Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokon. proiz.	0	0		0	0		0	0		0	0	
Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	0	0		80	97	82,5	80	97	82,5	0	0	
Drugi poslovni prihodki	31	133	23,3	86.342	75.847	113,8	86.006	75.660	113,7	336	187	179,7
od tega: pogodbe z vlado Republike Slovenije	0	0		79.353	70.020	113,3	79.353	70.020	113,3	0	0	
Poslovni odhodki	**5.011**	**3.088**	**162,3**	**104.781**	**85.873**	**122,0**	**103.419**	**84.233**	**122,8**	**1.783**	**1.852**	**96,3**
Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	1.163	806	144,3	0	1	0,0	0	1	0,0	0	0	
Stroški materiala	7	6	116,7	1.901	1.194	159,2	1.902	1.196	159,0	28	4	
Stroški energije	6	9	66,7	7.911	5.261	150,4	7.883	5.259	149,9	43	33	130,3
Stroški storitev	2.941	1.442	204,0	59.284	44.327	133,7	58.007	43.002	134,9	1.420	1.380	102,9
Stroški dela	690	673	102,5	16.868	18.523	91,1	16.868	18.522	91,1	41	61	67,2
Amortizacija	65	71	91,5	15.218	12.184	124,9	15.209	12.173	124,9	201	69	291,3
Drugi poslovni odhodki	139	81	171,6	3.599	4.383	82,1	3.550	4.080	87,0	50	305	16,4
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	**518**	**620**	**83,5**	**13.204**	**13.481**	**97,9**	13.234	13.236	100,0	-30	245	-12,2
Finančni prihodki	8	10	80,0	189	672	28,1	188	669	28,1	1	4	25,0
Finančni odhodki	8	10	80,0	318	84	378,6	318	84	378,6	0	1	0,0
Finančni izid	**0**	**0**		**-129**	**588**		-130	585	-22,2	1	3	33,3
Poslovni izid pred davki	**518**	**620**	**83,5**	**13.075**	**14.069**	**92,9**	**13.104**	**13.821**	**94,8**	**-29**	**248**	**-11,7**
Obračunani davek	124	114	108,8	946	999	94,7	946	981	96,4	0	18	0,0
Odloženi davki	7	7	100,0	-3	26		-3	26	-11,5	0	0	
Davek iz dobička	131	121	108,3	943	1.025	92,0	943	1.007	93,6	0	18	0,0
Čisti poslovni izid	**387**	**499**	**77,6**	**12.132**	**13.044**	**93,0**	**12.161**	**12.814**	**94,9**	**-29**	**230**	**-12,6**

tisoč evrov	SŽ-Infrastruktura, d. o. o.			Vzdrževanje JŽI			Obratovanje JŽI			SŽ-Infrastruktura, d. o. o. OGJS - Vzdrževanje JŽI		
	2021	2020	Indeks	2021	2020	Indeks	2021	2020	Indeks	2021	2020	Indeks
Poslovni prihodki	**166.463**	**187.996**	**88,5**	**128.212**	**148.439**	**86,4**	**39.228**	**39.946**	**98,2**	**95.456**	**101.666**	**93,9**
Čisti prihodki od prodaje	163.394	162.420	100,6	125.508	125.863	99,7	38.862	36.945	105,2	95.134	98.816	96,3
Prihodki na domačem trgu	163.394	162.418	100,6	125.508	125.861	99,7	38.862	36.945	105,2	95.134	98.816	96,3
Transportni prihodki na domačem trgu	0	0		0	0		0	0		0	0	
Ostali prihodki na domačem trgu	30.093	27.367	110,0	29.133	26.285	110,8	1.936	1.470	131,7	1.522	1.536	99,1
Pogodbe z vlado Republike Slovenije	133.301	135.051	98,7	96.375	99.576	96,8	36.926	35.475	104,1	93.612	97.280	96,2
Prihodki na tujem trgu	0	2	0,0	0	2	0,0	0	0		0	0	
Transportni prihodki na tujem trgu	0	0		0	0		0	0		0	0	
Ostali prihodki na tujem trgu	0	2	0,0	0	2	0,0	0	0		0	0	
Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokon. proiz.	0	0		0	0		0	0		0	0	
Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	0	0		0	0		0	0		0	0	
Drugi poslovni prihodki	3.069	25.576	12,0	2.704	22.576	12,0	366	3.001	12,2	322	2.850	11,3
od tega: pogodbe z vlado Republike Slovenije	0	0		0	0						0	
Poslovni odhodki	**158.106**	**184.637**	**85,6**	**120.822**	**142.157**	**85,0**	**38.261**	**42.869**	**89,3**	**92.424**	**99.448**	**92,9**
Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	1	1	100,0	1	1	100,0	0	0		1	1	100,0
Stroški materiala	9.985	9.280	107,6	9.688	8.913	108,7	298	367	81,2	9.516	8.693	109,5
Stroški energije	23.101	20.771	111,2	22.720	20.418	111,3	381	353	107,9	3.292	2.897	113,6
Stroški storitev	47.916	51.734	92,6	44.451	47.997	92,6	4.443	4.126	107,7	40.535	45.204	89,7
Stroški dela	70.303	79.205	88,8	37.566	41.898	89,7	32.737	37.307	87,8	34.546	39.169	88,2
Amortizacija	3.013	3.028	99,5	2.859	2.853	100,2	154	175	88,0	2.625	2.618	100,3
Drugi poslovni odhodki	3.787	20.618	18,4	3.537	20.077	17,6	248	541	45,8	1.909	866	220,4
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	**8.357**	**3.359**	**248,8**	**7.390**	**6.282**	**117,6**	**967**	**-2.923**		**3.032**	**2.218**	**136,7**
Finančni prihodki	9	14	64,3	9	14	64,3	0	0		7	10	70,0
Finančni odhodki	173	202	85,6	140	143	97,9	33	59	55,9	107	135	79,3
Finančni izid	**-164**	**-188**	**87,2**	**-131**	**-129**	**101,6**	**-33**	**-59**	**55,9**	**-100**	**-125**	**80,0**
Poslovni izid pred davki	**8.193**	**3.171**	**258,4**	**7.259**	**6.153**	**118,0**	**934**	**-2.982**	**0**	**2.932**	**2.093**	**140,1**
Obračunani davek	1.237	258		1.097	258		140	0		439	87	
Odloženi davki	223	22		198	22		25	0		79	7	
Davek iz dobička	1.460	280		1.295	280		165	0		518	94	
Čisti poslovni izid	**6.733**	**2.891**	**232,9**	**5.964**	**5.873**	**101,5**	**769**	**-2.982**		**2.414**	**1.999**	**120,8**

tisoč evrov	SŽ-Infrastruktura, d. o. o. OGJS – Obratovanje JŽI			SŽ-Infrastruktura, d. o. o. Stanovanja in stavbe			SŽ-Infrastruktura, d. o. o. Gospodarjenje z JŽI			SŽ-Infrastruktura, d. o. o. Druge dejavnosti – Vzdrževanje JŽI		
	2021	2020	Indeks	2021	2020	Indeks	2021	2020	Indeks	2021	2020	Indeks
Poslovni prihodki	**37.000**	**36.802**	**100,5**	**685**	**340**	**201,5**	**2.078**	**1.956**	**106,2**	**29.993**	**44.477**	**67,4**
Čisti prihodki od prodaje	36.926	35.475	104,1	685	340	201,5	2.078	1.956	106,2	27.611	24.751	111,6
Prihodki na domačem trgu	36.926	35.475	104,1	685	340	201,5	2.078	1.956	106,2	27.611	24.749	111,6
Transportni prihodki na domačem trgu	0	0		0	0		0	0		0	0	
Ostali prihodki na domačem trgu	0	0		0	0		0	0		27.611	24.749	111,6
Pogodbe z vlado Republike Slovenije	36.926	35.475	104,1	685	340	201,5	2.078	1.956	106,2	0	0	
Prihodki na tujem trgu	0	0		0	0		0	0		0	2	0,0
Transportni prihodki na tujem trgu	0	0		0	0		0	0		0	0	
Ostali prihodki na tujem trgu	0	0		0	0		0	0		0	2	0,0
Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokon. proiz.	0	0		0	0		0	0		0	0	
Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	0	0		0	0		0	0		0	0	
Drugi poslovni prihodki	74	1.327	5,6	0	0		0	0		2.382	19.726	12,1
od tega: pogodbe z vlado Republike Slovenije		0		0	0		0	0		0	0	
Poslovni odhodki	**36.589**	**41.198**	**88,8**	**755**	**407**	**185,5**	**1.450**	**1.181**	**122,8**	**26.193**	**41.121**	**63,7**
Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	0	0		0	0		0	0		0	0	
Stroški materiala	286	357	80,1	34	18	188,9	0	0		138	202	68,3
Stroški energije	363	338	107,4	10	7	142,9	0	0		19.418	17.514	110,9
Stroški storitev	4.260	3.972	107,3	578	269	214,9	1.112	1.181	94,2	2.226	1.343	165,7
Stroški dela	31.291	35.844	87,3	128	107	119,6	338	0		2.554	2.622	97,4
Amortizacija	152	172	88,4	3	2	150,0	0	0		231	233	99,1
Drugi poslovni odhodki	237	515	46,0	2	4	50,0	0	0		1.626	19.207	8,5
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	**411**	**-4.396**	**-9,3**	**-70**	**-67**	**104,5**	**628**	**775**	**81,0**	**3.800**	**3.356**	**113,2**
Finančni prihodki	0	0		0	0		0	0		2	4	50,0
Finančni odhodki	33	59	55,9	0	0		0	0		33	8	
Finančni izid	**-33**	**-59**	**55,9**	**0**	**0**		**0**	**0**		**-31**	**-4**	
Poslovni izid pred davki	**378**	**-4.455**	**-8,5**	**-70**	**-67**	**104,5**	**628**	**775**	**81,0**	**3.769**	**3.352**	**112,4**
Obračunani davek	56	0		0	0		94	32	293,8	564	139	
Odloženi davki	10	0		0	0		17	3		102	12	850,0
Davek iz dobička	66	0		0	0		111	35	317,1	666	151	
Čisti poslovni izid	**312**	**-4.455**		**-70**	**-67**	**104,5**	**517**	**740**	**69,9**	**3.103**	**3.201**	**96,9**

tisoč evrov	SŽ-Infrastruktura, d. o. o. Druge dejavnosti – Obratovanje JŽI			Skupina SŽ-Železniško gradbeno podjetje			SŽ-Vleka in tehnika, d. o. o.			Skupina SŽ-Železniško invalidsko podjetje		
	2021	2020	Indeks	2021	2020	Indeks	2021	2020	Indeks	2021	2020	Indeks
Poslovni prihodki	2.228	3.144	70,9	**57.158**	**72.296**	**79,1**	**115.028**	**119.970**	**95,9**	**28.853**	**27.581**	**104,6**
Čisti prihodki od prodaje	1.936	1.470	131,7	56.545	71.168	79,5	113.753	99.308	114,5	23.195	16.610	139,6
Prihodki na domačem trgu	1.936	1.470	131,7	48.790	60.107	81,2	104.316	88.264	118,2	22.933	16.501	139,0
Transportni prihodki na domačem trgu	0	0		0	0			0		0	0	
Ostali prihodki na domačem trgu	1.936	1.470	131,7	48.790	60.107	81,2	104.316	88.264	118,2	22.933	16.501	139,0
Pogodbe z vlado Republike Slovenije	0	0		0	0			0		0	0	
Prihodki na tujem trgu	0	0		7.755	11.061	70,1	9.437	11.044	85,4	262	109	240,4
Transportni prihodki na tujem trgu	0	0		0	0			0		0	0	
Ostali prihodki na tujem trgu	0	0		7.755	11.061	70,1	9.437	11.044	85,4	262	109	240,4
Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokon. proiz.	0	0		102	57	178,9	316	1.597	19,8	49	19	257,9
Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	0	0		0	0		102	66	154,5	0	5	0,0
Drugi poslovni prihodki	292	1.674	17,4	511	1.071	47,7	857	18.999	4,5	5.609	10.947	51,2
od tega: pogodbe z vlado Republike Slovenije	0	0		0	0			0		0	0	
Poslovni odhodki	1.672	1.671	100,1	**52.380**	**65.091**	**80,5**	**112.403**	**119.563**	**94,0**	**28.630**	**27.485**	**104,2**
Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	0	0		242	913	26,5	592	306	193,5	217	188	115,4
Stroški materiala	12	10	120,0	15.683	15.830	99,1	16.545	16.132	102,6	1.297	944	137,4
Stroški energije	18	15	120,0	1.424	1.171	121,6	1.542	1.365	113,0	476	407	117,0
Stroški storitev	183	154	118,8	21.422	32.814	65,3	18.164	17.117	106,1	9.673	6.515	148,5
Stroški dela	1.446	1.463	98,8	9.534	10.164	93,8	70.787	79.251	89,3	15.660	18.142	86,3
Amortizacija	2	3	66,7	2.881	2.866	100,5	2.442	2.458	99,3	983	1.039	94,6
Drugi poslovni odhodki	11	26	42,3	1.194	1.333	89,6	2.331	2.934	79,4	324	250	129,6
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	556	1.473	37,7	**4.778**	**7.205**	**66,3**	**2.625**	**407**		**223**	**96**	**232,3**
Finančni prihodki	0	0		65	139	46,8	9	7	128,6	8	10	80,0
Finančni odhodki	0	0		243	344	70,6	231	414	55,8	98	119	82,4
Finančni izid	0	0		**-178**	**-205**	**86,8**	**-222**	**-407**	**54,5**	**-90**	**-109**	**82,6**
Poslovni izid pred davki	556	1.473	37,7	**4.600**	**7.000**	**65,7**	**2.403**	**0**		**133**	**-13**	**-1023,1**
Obračunani davek	84	0		504	1.265	39,8	282	0		53	2	2650,0
Odloženi davki	15	0		111	-149	-74,5	-815	0		0	0	
Davek iz dobička	99	0		615	1.116	55,1	-533	0		53	2	
Čisti poslovni izid	457	1.473	31,0	**3.985**	**5.884**	**67,7**	**2.936**	**0**		**80**	**-15**	**-533,3**

tisoč evrov	Prometni institut, d. o. o			SŽ-Železniška tiskarna, d. d.			Slovenske železnice, d. o. o.		
	2021	2020	Indeks	2021	2020	Indeks	2021	2020	Indeks
Poslovni prihodki	**987**	**1.018**	**97,0**	**419**	**518**	**80,9**	**23.048**	**26.132**	**88,2**
Čisti prihodki od prodaje	734	694	105,8	420	457	91,9	21.181	21.354	99,2
Prihodki na domačem trgu	641	622	103,1	420	457	91,9	21.101	21.264	99,2
Transportni prihodki na domačem trgu	0	0		0	0			0	
Ostali prihodki na domačem trgu	641	622	103,1	420	457	91,9	21.101	21.264	99,2
Pogodbe z vlado Republike Slovenije	0	0		0	0			0	
Prihodki na tujem trgu	93	72	129,2	0	0		80	90	88,9
Transportni prihodki na tujem trgu	0	0		0	0			0	
Ostali prihodki na tujem trgu	93	72	129,2	0	0		80	90	88,9
Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokon. proiz.	0	0		-5	1	-500,0	0	0	
Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	0	0		0	0		0	0	
Drugi poslovni prihodki	253	324	78,1	4	60	6,7	1.867	4.778	39,1
od tega: pogodbe z vlado Republike Slovenije	0	0		0	0				
Poslovni odhodki	**846**	**927**	**91,3**	**518**	**630**	**82,2**	**28.131**	**42.257**	**66,6**
Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	0	0		0	0		0	0	
Stroški materiala	3	1	300,0	44	54	81,5	405	853	47,5
Stroški energije	3	3	100,0	10	8	125,0	174	161	108,1
Stroški storitev	209	201	104,0	120	113	106,2	7.554	6.733	112,2
Stroški dela	586	673	87,1	272	398	68,3	15.513	18.719	82,9
Amortizacija	37	33	112,1	53	54	98,1	2.817	1.943	145,0
Drugi poslovni odhodki	8	16	50,0	19	3		1.668	13.848	12,0
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	**141**	**91**	**154,9**	**-99**	**-112**	**88,4**	**-5.083**	**-16.125**	**31,5**
Finančni prihodki	2	1	200,0	1	2	50,0	12.434	6.719	185,1
Finančni odhodki	1	1	100,0	4	5	80,0	5.908	4.812	122,8
Finančni izid	**1**	**0**		**-3**	**-3**	**100,0**	**6.526**	**1.907**	**342,2**
Poslovni izid pred davki	**142**	**91**	**156,0**	**-102**	**-115**	**88,7**	**1.443**	**-14.218**	**-10,1**
Obračunani davek	30	17	176,5	0	0		0	0	
Odloženi davki	-1	0		4	1		12	-5	
Davek iz dobička	29	17	170,6	4	1		12	-5	
Čisti poslovni izid	**113**	**74**	**152,7**	**-106**	**-116**	**91,4**	**1.431**	**-14.213**	**-10,1**

Zbir izkazov finančnega položaja družb v skupini na dan 31. decembra 2021

tisoč evrov	Družbe v skupini Slovenske železnice				Družbe v skupini Slovenske železnice								
	Skupina SŽ	SŽ EP	Skupina SŽ TP	Fersped	VV-LOG	SŽ PP	SŽ INFRA	Skupina ŽGP Lj	SŽ VIT	Skupina ŽIP Lj	PI Lj	ŽT Lj	SŽ, d. o. o.
SREDSTVA	**988.974**	**77.138**	**244.283**	**15.864**	**5.537**	**486.447**	**99.686**	**52.482**	**86.432**	**18.446**	**1.189**	**905**	**724.682**
A. Dolgoročna sredstva	**516.907**	**77.130**	**137.598**	**8.251**	**348**	**202.348**	**13.070**	**24.100**	**32.450**	**12.640**	**196**	**543**	**590.974**
Neopredmetena sredstva	25.838	0	45	151	4	1.977	24	470	120	19	9	1	19.450
Pravica do uporabe najetih sredstev	17.051	0	7.541	2.593	307	2.236	1.073	9.025	1.128	2.496	26	149	328
Opredmetena osnovna sredstva	397.178	0	125.723	1.264	33	185.550	10.863	12.423	29.496	9.892	71	333	13.463
Naložbene nepremičnine	42.079	0	2.452	124	0	5.515	0	932	578	0	79	60	43.385
Naložbe v odvisne družbe	0	77.130	0	3.003	0	0	0	0	0	0	0	0	433.392
Naložbe v skupaj obvladovane družbe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Naložbe v pridružene družbe	14.246	0	0	374	0	0	0	0	0	0	0	0	3.080
Druge finančne naložbe	2.144	0	0	1	0	0	0	0	2	0	0	0	2.141
Finančne terjatve	2.998	0	28	10	0	0	0	559	0	0	0	0	71.203
Poslovne terjatve	4.082	0	1.302	25	0	185	138	360	310	233	0	0	3.474
Odložene terjatve za davek	3.895	0	507	700	4	231	972	330	815	0	10	0	325
Druga dolgoročna sredstva	7.396	0	0	6	0	6.654	0	1	1	0	1	0	733
B. Kratkoročna sredstva	**472.067**	**8**	**106.685**	**7.613**	**5.189**	**284.099**	**86.616**	**28.382**	**53.982**	**5.806**	**993**	**362**	**133.708**
Sredstva, namenjena prodaji	53	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	52
Zaloge	41.393	0	2.240	0	0	1.942	8.951	6.670	21.286	294	0	56	0
Finančne naložbe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Finančne terjatve	2	0	40.000	0	0	80.277	26.001	0	1	941	506	177	31.085
Terjatve do kupcev	54.687	0	21.196	3.957	4.077	9.749	9.607	11.888	25.505	3.965	100	115	10.710
Druge poslovne terjatve	248.738	0	15.483	337	113	191.895	22.190	1.815	7.188	342	381	4	24.879
Terjatve za davek iz dobička	0	0	0	0	0	0	0	273	0	0	0	0	0
Denar in denarni ustrezniki	127.194	8	27.766	3.319	999	236	19.867	7.736	1	264	6	10	66.982
KAPITAL IN OBVEZNOSTI	**988.974**	**77.138**	**244.283**	**15.864**	**5.537**	**486.447**	**99.686**	**52.482**	**86.432**	**18.446**	**1.189**	**905**	**724.682**
A. Kapital	**576.332**	**77.138**	**95.015**	**9.277**	**543**	**331.242**	**28.107**	**31.898**	**34.509**	**6.679**	**712**	**618**	**462.782**
Vpoklicani kapital	359.530	5.100	36.861	3.139	11	285.940	15.828	3.152	26.068	6.073	162	265	359.530
Kapitalske rezerve	45.002	72.038	4.720	0	0	0	0	0	6.608	0	112	498	45.002
Zakonske rezerve	3.849	0	3.686	311	1	3.952	1.583	315	951	1.209	16	59	3.850
Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže	0	0	0	0	202	0	0	0	0	0	0	95	0
Lastne delnice in lastni poslovni deleži	0	0	0	0	-202	0	0	0	0	0	0	-48	0
Druge rezerve iz dobička	47.128	0	0	785	0	0	0	3.913	0	227	0	0	47.128
Rezerve za pošteno vrednost	-7.958	0	-1.086	-78	8	-531	-2.337	-91	-2.340	-861	-15	-11	-616
Zadržani poslovni izid	122.125	0	50.834	5.120	523	41.881	13.033	24.609	3.222	33	437	-240	7.888
Prevedbene razlike	-2	0	0	0	0	0	0	0	0	-2	0	0	0
Neobvladujoči delež	6.658	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. Dolgoročne obveznosti	**257.045**	**0**	**99.608**	**2.580**	**312**	**109.617**	**11.376**	**6.837**	**12.129**	**6.561**	**107**	**175**	**86.787**
Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine	32.759	0	4.699	333	44	2.251	10.012	821	9.378	2.782	83	45	2.311
Druge rezervacije	1.057	0	0	0	0	169	79	810	0	0	0	0	0
Dolgoročno odloženi prihodki	1.207	0	9	0	0	1	2	181	33	979	0	0	2
Finančne obveznosti	106.935	0	90.685	0	0	0	0	0	1.666	666	0	0	82.719
Obveznosti iz najemov	8.650	0	4.164	2.112	268	1.016	910	4.993	951	2.106	14	130	283
Poslovne obveznosti	106.437	0	51	135	0	106.180	373	32	101	28	10	0	1.472
Odložene obveznosti za davek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Č. Kratkoročne obveznosti	**155.597**	**0**	**49.660**	**4.007**	**4.682**	**45.588**	**60.203**	**13.747**	**39.794**	**5.206**	**370**	**112**	**175.113**
Finančne obveznosti	23.329	0	9.555	0	0	0	3	0	23.217	667	0	0	168.913
Obveznosti iz najemov	6.086	0	3.430	535	50	1.245	201	1.695	209	459	13	24	56
Obveznosti do dobaviteljev	39.651	0	22.148	2.864	4.467	22.256	24.675	9.207	5.007	2.186	10	29	3.498
Druge poslovne obveznosti	85.172	0	14.300	600	146	22.057	34.324	2.845	11.079	1.843	333	59	2.646
Obveznosti za davek iz dobička	1.359	0	227	8	19	30	1.000	0	282	51	14	0	0

ČLOVEŠKI KAPITAL [10]

Samo motivirani, kompetentni in strokovno usposobljeni zaposleni so ključni za uresničitev ambicioznega strateškega poslovnega načrta.

Strateški projekti in cilji

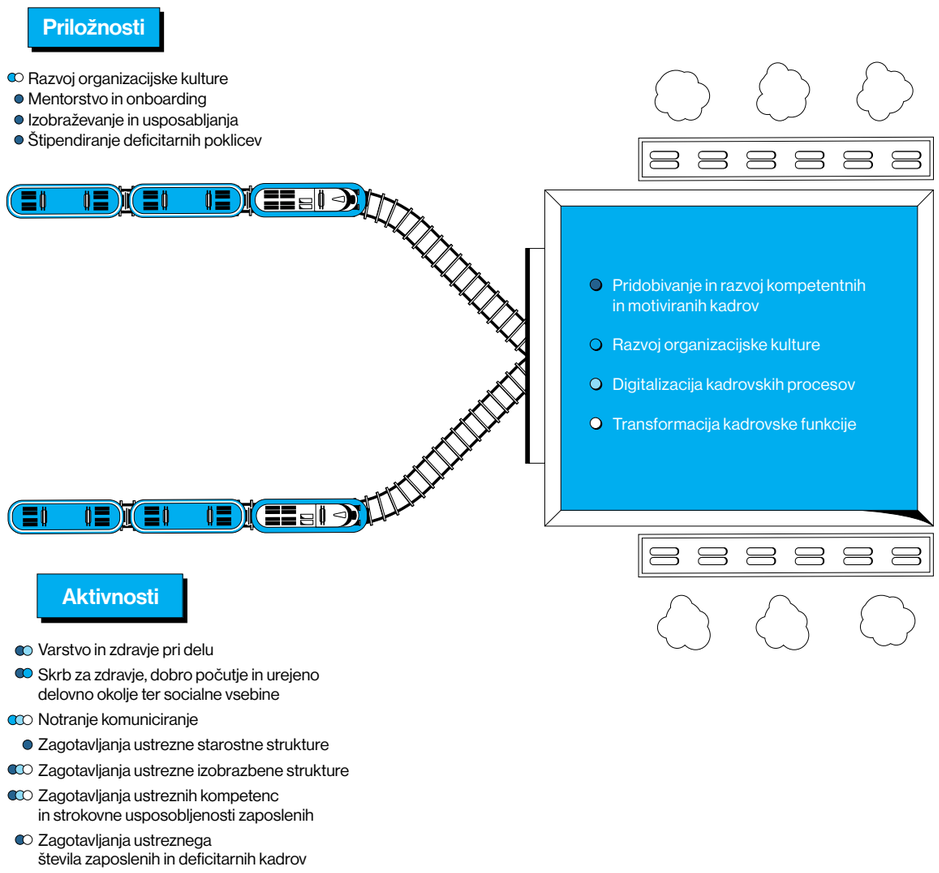

[10] GRI 401-2

Ključni kazalniki skupine Slovenske železnice [11]

Podatki o zaposlenih	2021	2020	Indeks
Število zaposlenih 31. 12.	6.752	6.925	97,5
Povprečno število zaposlenih	6.612	6.967	94,9
Povprečna starost zaposlenih	45,8 let	46,6 let	98,3
Delež zaposlenih moških	82,1 %	82,0 %	100,1
Delež zaposlenih žensk	17,9 %	18,0 %	99,4
Delež zaposlenih za nedoločen čas	95,1 %	95,6 %	99,5
Delež zaposlenih za polni delovni čas	98,3 %	98,1 %	100,2
Delež zaposlenih delovnih invalidov II. in III kategorije	8,1 %	9,0 %	90,0
Povprečna stopnja izobrazbe zaposlenih	4,6	4,5	102,2
Delež fluktuacije zaposlenih	9,5 %	10,1 %	94,1
Delež bolniških odsotnosti zaposlenih	6,4 %	5,4 %	118,5
Število sklenjenih pogodb za študij ob delu	33	1	
Število izgubljenih delovnih dni (IDD) zaradi poškodbe na delu na poškodbo	18,1	26,0	66,2
Pogostost števila poškodb na delu na 1.000 zaposlenih	23,1	19,0	120,0
Število usposabljanj	15.989	13.108	122,0

[11] GRI 401-1, 403-9

Pomembnejši rezultati leta 2021

Leta 2021 smo v družbah skupine Slovenske železnice začeli udejanjati cilje Strategije upravljanja s človeškimi viri v skupini Slovenske železnice za obdobje 2021-2025. Med posebnimi dosežki leta 2021 izpostavljamo, da je skupina Slovenske železnice že drugo leto zapored prejela priznanje:

- Ugledni delodajalec v panogi Logistika in prevoz potnikov (prvo mesto);
- Najuglednejši delodajalec za uvrstitev med najboljših deset podjetij z najvišjimi količniki ugleda v skupni razvrstitvi med vsemi panogami.

Uresničevanje načela enakega obravnavanja vseh delavcev[12]

V skupini Slovenske železnice se je skladno z določbami delovnopravne zakonodaje uresničevalo načelo enakega obravnavanja vseh delavcev.

Skladno z dejavnostmi posameznih družb je struktura zaposlenih po spolu v prid moškim (delež moških je 82,1 %). Delež žensk prevladuje v družbah Slovenske železnice, d. o. o., in Prometni institut Ljubljana, d. o. o. Na vodstvenih delovnih mestih v skupini Slovenske železnice je delež žensk 32,1 % (v družbi Slovenske železnice, d. o. o., 44,8 %), kar je glede na delež vseh zaposlenih žensk in glede na specifične dejavnosti družb v skupini Slovenske železnice pomemben napredek pri doseganju uravnotežene spolne strukture. Uresničeno je tudi načelo enakega plačila za vse delavce.

Razvoj kadrovske službe

Upoštevajoč časovnico nadaljnje digitalizacije in predvidene fluktuacije zaposlenih smo načrtovali potrebe po nadomeščanju in zaposlovanju ustreznega kadra z namenom izboljšanja izobrazbene strukture in zagotavljanja ustreznih kompetenc za opravljanje novih nalog. Prav tako smo začeli uresničevati graditev tima za področje razvoja kadrov za razvojne aktivnosti.

V informacijskem sistemu SAP Analytics Cloud bomo udejanjili strateško načrtovanje delovne sile, s čimer bo skupina Slovenske železnice preglednejše načrtovala kadre.

Varstvo in zdravje pri delu[13]

V skupini Slovenske železnice je bila takoj po izbruhu epidemije covida-19 ustanovljena posebna delovna skupina za koronavirus (v nadaljevanju: PDS). PDS je ves čas spremljala veljavne ukrepe za zajezitev širjenja okužb z virusom SARS-CoV-2, ki jih je sprejemala vlada Republike Slovenije, ter priporočila NIJZ in jih prenašala na raven skupine Slovenske železnice ter ukrepe po potrebi prilagajala delovnim procesom v skupini Slovenske železnice. PDS je redno spremljala epidemiološko stanje v skupini Slovenske železnice, pri čemer je zbirala podatke o številu okuženih z virusom SARS-CoV-2 in številu zaposlenih, ki jim je bila odrejena karantena. Skladno s temi podatki je PDS uvajala dodatne ukrepe, s katerimi se je zagotavljala najvišja stopnja varnosti zaposlenih pred okužbo z virusom SARS-CoV-2. PDS je v skupini Slovenske železnice ves čas skrbela za nabavo zaščitne opreme, s čimer je, ne glede na pomanjkanje zalog na državni ravni, vselej zagotovila ustrezne zaloge zaščitne opreme v skupini Slovenske železnice in tako zmanjšala izbruhe okužb. Takoj, ko se je, skladno z državno strategijo cepljenja, pojavila možnost cepljenja zaposlenih v kritični infrastrukturi, med katere se štejejo tudi zaposleni v skupini Slovenske železnice, je PDS organizirala cepljenje v dvanajstih mestih v Republiki Sloveniji. PDS je v teh mestih kontaktirala vse zdravstvene domove in v najkrajšem možnem času zagotovila cepilne termine za vse zainteresirane zaposlene v skupini Slovenske železnice.

Družba Slovenske železnice, d. o. o., ima za opravljanje strokovnih nalog varnosti in zdravja pri delu dovoljenje Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, in sicer za preglede in preizkuse delovne opreme ter preiskave delovnega okolja (mikroklima in osvetlitev).

Nezgod pri delu je bilo več kot leto prej. Število izgubljenih delovnih dni pa manjše.

Pridobili smo tudi elektronski simulator gašenja požarov za usposabljanje zaposlenih.

Skrb za zdravje, dobro počutje in urejeno delovno okolje ter socialne vsebine[14]

V skupini Slovenske železnice opravljamo številne dejavnosti za promocijo zdravja na delovnem mestu, zaposlenim pa omogočamo tudi vključevanje v programe zdravstvene preventive. Namen promocije zdravja v podjetju je povečanje varnosti delovnega okolja, izboljšanje delovnih razmer, osveščanje ter izobraževanje delavcev za boljše telesno in duševno zdravje. Skupina Slovenske železnice zaposlenim zagotavlja tudi psihosocialno pomoč.

Zdravstvena preventiva je namenjena krepitvi zdravja, izboljšanju psihofizičnih sposobnosti in s tem dvigu delovne sposobnosti. Zaposleni so se lahko udeležili zdravstvene preventive v Središču Vitalis in v izbranem termalnem zdravilišču.

Zaradi epidemije covida-19 so odpadla tradicionalna športna in kulturna druženja, denimo akcija 1000 železničarjev nad 1000 metrov, ter druge športne prireditve, kot sta teden športa in teden mobilnosti. Športne dejavnosti so potekale na ravni individualne rekreacije v okviru Železničarskega športnega društva Slovenije. Poleg tega s številnimi prireditvami promoviramo zdrav življenjski slog.

Pomemben del zagotavljanja raznolikosti in vključevanja v skupini Slovenske železnice je ničelna toleranca do trpinčenja ter spolnega in drugega nadlegovanja na delovnem mestu. Morebitni pojav tovrstnih ravnanj se uspešno obravnava po izključno temu namenjenih Navodilih o prepovedi trpinčenja, spolnega in drugega nadlegovanja ter psihosocialnega tveganja na delovnem mestu.

V skupini Slovenske železnice je organizirana Psihosocialna pomoč zaposlenim. Njen namen je lajšanje in razbremenjevanje čustveno-duševnih stisk, iskanje ustreznih rešitev ter zagotavljanje prve psihosocialne pomoči ali psihološke podpore zaposlenim v obliki razbremenilnega pogovora ob izrednem dogodku.

Posebno pozornost namenjamo delavcem invalidom, ki ne morejo več opravljati svojega dosedanjega dela. Leta 2021 smo v skupini Slovenske železnice zagotovili zaposlitev 546 delovnim invalidom, od tega je 516 invalidov III. kategorije in 30 invalidov II. kategorije.

Dodatne ugodnosti za zaposlene

Vsak delavec v skupini Slovenske železnice se lahko vključi v shemo prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, za katero vplačuje sredstva tudi delodajalec. Zaposleni v skupini Slovenske železnice imajo možnost preko delodajalca skleniti kolektivno nezgodno zavarovanje.

Zaposleni, ki se znajdejo v različnih socialno materialnih težavah in stiskah, imajo možnost pridobiti redno in izjemno solidarnostno pomoč.

Skupina Slovenske železnice spodbuja proaktivnost zaposlenih pri zaznavanju odstopanj in možnih povzročiteljev nevarnosti tudi z dodelitvijo nagrade za preprečitev materialne škode ali

[12]GRI 405-2 [13]GRI 403-1, 403-5

[14]GRI 403-6

nesreče v železniškem prometu, z dodelitvijo enkratnega denarnega zneska ali druge oblike gmotne spodbude delavcu, ki pri svojem delu doseže izjemne rezultate ali s svojim ravnanjem prepreči nesrečo v železniškem prometu.

Zaposlenim v skupini Slovenske železnice je nekajkrat na leto na voljo razpis za oddajo stanovanj v najem. Vsaka vloga se pregleda in točkuje v skladu z merili za oddajo stanovanj v najem.

Družba SŽ-ŽIP, storitve, d. o. o., upravlja vrsto počitniških objektov v gorah, ob morju in v toplicah, ki so na voljo zaposlenim in njihovim družinam, da v njih preživijo letni dopust.

Prizadevamo si za lažje usklajevanje dela in družinskega življenja zaposlenih. Delavcem omogočamo izrabo starševskega dopusta, izrabo letnega dopusta glede na potrebe družine, dodatne dneve dopusta glede na število otrok ipd.

Notranje komuniciranje

V skupini Slovenke železnice se zavedamo, da sistem notranjega komuniciranja pomembno vpliva na učinkovitost oziroma uspešnost zaposlenih pri delu in da smo zaposleni ambasadorji delodajalca.

Za ustrezno obveščenost zaposlenih smo razvili šest stebrov notranjega komuniciranja. To so:

- revija Slovenskih železnic Nova proga;
- portal www.novaproga.si;
- tedenski novičnik;
- družbena omrežja;
- intranet portal;
- posebne publikacije, namenjene zaposlenim.

Komuniciranje je čedalje bolj digitalizirano, dvosmerno in interaktivno. Zaposlene obveščamo o dogajanju v vseh družbah v skupini Slovenske železnice in o dejavnostih v železniškem sektorju v Sloveniji ter v tujini. Pomemben del obveščanja so tudi vsebine o varnosti zaposlenih in infografike. Leta 2021 je bilo veliko objav, povezanih s covidom-19. Vsebine, ki jih ustvarjamo za notranje komuniciranje, so hkrati tudi pomemben del zunanjega komuniciranja skupine Slovenske železnice.

Leta 2022 načrtujemo prenovo revije Nova proga in potrditev strategije notranjega komuniciranja Slovenskih železnic.

Tveganja

Na kadrovskem področju smo identificirali naslednja tveganja:

- zagotavljanje ustreznega števila zaposlenih in deficitarnih kadrov;
- zagotavljanje ustrezne izobrazbene strukture;
- zagotavljanje ustreznih kompetenc in strokovne usposobljenosti zaposlenih;
- zagotavljanje ustrezne starostne strukture ter
- omogočanje okvira za napredovanje in nagrajevanje najbolj zavzetih in ključnih zaposlenih.

Priložnosti

Razvoj kadrov

Leta 2021 smo namenili pozornost razvoju osnovnih orodij, s katerimi bomo leta 2022 pridobili informacije za pripravo kariernih načrtov za sodelavce, ki potrebujejo nadaljnji razvoj.

Razvoj kadrov razumemo kot eno ključnih priložnosti na področju človeškega kapitala.

Letni razvojni pogovori

Leta 2021 so bile pripravljene vse potrebne podlage za začetek uvedbe letnih razvojnih pogovorov.

Uvedba rednih letnih razvojnih pogovorov bo podlaga za bolj individualiziran pristop pri vključevanju vodstvenega kadra v programe SŽ akademije vodenja z namenom krepitve kompetenc pri vodenju, organizaciji dela, iskanju nasledstev in prepoznavanju talentov ter vodenju letnih razgovorov. Karierni načrti kot posledica letnih razvojnih pogovorov nam bodo omogočili sistematično spremljanje razvoja talentov v skupini Slovenske železnice.

Razvoj organizacijske kulture

Za zaposlene v skupini Slovenske železnice smo pripravili vprašalnik Pogoji dela in delovno okolje, s katerim smo želeli ugotoviti, kolikšna je njihova delovna zavzetost in kako so motivirani za delo.

Vprašalnik je meril tri sklope, in sicer možnosti za delovno samorealizacijo, delovne razmere ter delovni odnos in sodelovanje, nanj pa so odgovarjali anonimno.

Rezultati merjenj so pokazali, da je povprečna vrednost zavzetosti in motivacije na ravni skupine Slovenske železnice na celotni lestvici znašala 3,71 (od 1 do 5).

Študij ob delu

Leta 2021 je bil objavljen razpis za zbiranje vlog za sofinanciranje izobraževanja ob delu za zaposlene v skupini Slovenske železnice. Poudarek je bil na deficitarnih smereh izobraževanja, ki so bile v skupini Slovenske železnice prepoznane kot tiste, ki jih bo Skupina v prihodnje potrebovala. Sklenjenih je bilo triintrideset pogodb za sofinanciranje izobraževanja ob delu. S tem želimo spodbuditi razvijanje strokovnih znanj zaposlenih in izpopolniti razvoj kompetenc.

S sofinanciranjem izobraževanja ob delu smo želeli zaposlenim olajšati njihovo pot do končanja šolanja in dvigniti raven njihove motivacije.

Mentorstvo in organizacijska socializacija (onboarding)

Učinkovit prenos znanja in izkušenj spodbujamo z mentorstvom. Mentorje dodelimo tako novozaposlenim, ki se uvajajo v delo, kot zaposlenim, ki prevzemajo nove naloge.

Leta 2021 je 1.519 zaposlenih v skupini Slovenske železnice opravljalo naloge mentorja. V primerjavi z letom 2020, ko je naloge mentorja opravljalo 1.349 zaposlenih, smo povečali obseg dejavnosti za prenos znanja. Pri spremljanju in uvajanju zaposlenih so mentorji prenašali specifična znanja in izkušnje za učinkovito opravljanje dela na posameznem delovnem mestu z metodami, kot so učenje in senčenje na delovnem mestu, ki posamezniku omogoča neposredni vpogled v delo oziroma delovno področje.

V sistem mentorstva bodo vključene različne generacije mentorjev in mentorirancev, s katerim bomo dosegli cilj zagotavljanja raznolikosti in vključevanja zaposlenih.

Leta 2022 načrtujemo novozaposlene sistematično spremljati med njihovo poizkusno dobo in meriti njihovo zadovoljstvo.

Izobraževanje in usposabljanja

V skupini Slovenske železnice se zavedamo pomembnosti zagotavljanja kakovostnega izobraževanja in dostopnosti izobraževalnih vsebin za vse zaposlene.

Tako so potekala strokovna usposabljanja OVKN (oseba, ki opravlja varnostno kritične naloge), pri čemer Slovenske železnice, d. o. o., ohranjajo status Centra usposabljanja za strojevodje in status Centra za preverjanje za strojevodje.

Leta 2021 je bilo v teoretično usposabljanje vključenih več kandidatov kot leta 2020, ko je teoretično usposabljanje opravljalo 290 zaposlenih, in sicer za delovna mesta prometnik, strojevodja, sprevodnik in vzdrževalec naprav na infrastrukturi. Skupno število strokovnih usposabljanj OVKN je bilo leta 2021 višje, opravljenih je bilo 9.440 strokovnih usposabljanj, predvsem zaradi rednih periodičnih preverjanj strokovne usposobljenosti OVKN, ki so vsaka tri leta.

Hkrati skrbimo tudi za usposabljanja vseh drugih zaposlenih v skupini. Funkcionalna usposabljanja so potekala na področju razvoja temeljnih in voditeljskih kompetenc, varstva pri delu, varnega ravnanja z napravami in vzdrževanja naprav, ohranjanja in pridobivanja različnih usposobljenosti oziroma licenc in spremljanja novosti z udeležbami na seminarjih in konferencah.

Leta 2021 smo nadaljevali razvoj e-izobraževanj in postavitvijo sodobnega studia, ki nam omogoča pripravo kakovostnih učnih vsebin. Pripravili smo velik nabor e-tečajev, e-gradiv, posnetkov predavanj ter drugih učnih gradiv in e-testiranja. E-tečaje smo pripravili tudi za zunanji trg. Vpeljava

e-izobraževanja se je izkazala za učinkovit način prenosa znanja in prilagajanja trenutnim razmeram. Udeležencem omogoča večjo prilagodljivost lastni dinamiki učenja, za podjetje pa pomeni znižanje stroškov dela.

Vzpostavili smo interno akademijo, v okviru katere potekajo programi Akademije vodenja in tečaji za dvig temeljnih kompetenc zaposlenih na režijskih delovnih mestih. Akademija vodenja je potekala po treh programih, in sicer po programu za direktorje, vodje in delavske direktorje ter neformalne vodje oziroma koordinatorje delovnih procesov. Vsi programi so oblikovani tako, da kar najbolj podprejo razvoj kompetenc, ki jih zaposleni na teh delovnih mestih potrebujejo za učinkovito opravljanje dela. Poudarek je bil predvsem na razvoju voditeljskih kompetenc, premisleku o iskanju in razvoju naslednikov, vpeljavi letnih razvojnih pogovorov in drugih sodobnih načinih ravnanja z zaposlenimi.

Tečaji za dvig temeljnih kompetenc na režijskih delovnih mestih so potekali v obliki e-tečajev, pri čemer smo se poskusili čim bolj približati potrebam zaposlenih. Zaposleni so sami izbrali tečaje iz nabora kompetenčnih skupin, prav tako so si lahko prilagajali čas opravljanja tečaja.

Posebno pozornost smo namenili tudi staranju delovne sile, saj smo sodelovali pri projektu ASI - Krepitev temeljnih kompetenc starejših zaposlenih, v sklopu katerega imajo vključeni zaposleni na voljo tečaja s področja digitalnih kompetenc in medgeneracijskega sodelovanja. Udejanjanje projekta sofinancirata Evropski socialni sklad in Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Že tradicionalno vsako leto sodelujemo na regijskih vajah Civilne zaščite. Ena bolj odmevnih je bila vaja »nesreča z nevarno snovjo ob železniški nesreči«, imenovana Luka Koper 2021. Obalna regija je, glede na državno oceno ogroženosti, uvrščena v najvišjo stopnjo ogroženosti ob nesreči z nevarnimi snovmi. Namen vaje je bil preveriti strokovnost in usposobljenost sil zaščite, reševanja in pomoči ter njihovo usklajenost pri delovanju na izrednih dogodkih/intervencijah.

Izobraževanje zaposlenih o ciljih in postopkih za delo

Izobraževanje želimo približati vsem zaposlenim, zato skrbimo za široko ponudbo usposabljanj, ki so potrebna za opravljanje dela ali pa so zaposlenim ponujena kot možnost pridobivanja znanja na različnih področjih. S stalnim, načrtnim usposabljanjem zaposlenih zagotavljamo razvoj družbe, zaposlenim pa omogočamo strokovni razvoj, notranjo mobilnost in napredovanje. Zaposlene ozaveščamo tudi o tem, kakšne so lahko posledice nepravilnega opravljanja ali opuščanja postopkov za delo.

Strokovna praksa

V skupini Slovenske železnice je bilo zagotovljeno opravljanje strokovne prakse dijakom in študentom različnih smeri in ravni izobrazbe. Pri tem smo upoštevali možnosti delovnega procesa in razpoložljivost ustreznih mentorjev.

S šolami sodelujemo v programih vajeništva in promocije Slovenskih železnic v okviru srečanj podjetij in bodočih vajencev. Vajencem omogočamo opravljanje praktičnega usposabljanja za delo v okviru učnih mest. Leta 2021 je program vajeništva končal prvi kandidat. Strokovno prakso razumemo kot pomembno priložnost na področju človeškega kapitala.

Štipendiranje

Na podlagi analize stanja in potreb po kadru v prihodnje je skupina Slovenske železnice za pridobivanje manjkajočega kadra objavila razpis za podelitev kadrovskih štipendij. K prijavi smo povabili kandidate več deficitarnih smeri izobrazbe, med drugim strojne, kovinarske, elektrotehnične, gradbene smeri, mehatronike, prometa, logistike ter računalništva in informatike.

Prepoznavost skupine Slovenske železnice

Za prepoznavnost skupine Slovenske železnice na trgu dela, kot želenega delodajalca, bomo leta 2022 okrepili vlogo znamčenja delodajalca in sodelovanja z izobraževalnimi inštitucijami, ki pokrivajo izobraževalne smeri, katere smo zaznali pri deficitarnem kadru v skupini Slovenske železnice.

Kazalniki po stebrih [15]

Struktura kadrov

Število zaposlenih na dan 31. decembra 2021

	2021	2020	Indeks
Skupina SŽ-Tovorni promet	1.024	1.055	97,1
Fersped, d. o. o.	62	62	100,0
VV-LOG, d. o. o.	22	21	104,8
Logistika	**1.108**	**1.138**	**97,4**
SŽ-Potniški promet, d. o. o.	560	568	98,6
Mobilnost potnikov	**560**	**568**	**98,6**
SŽ-Infrastruktura, d. o. o.	1.981	2.071	95,7
Upravljanje JŽI	**1.981**	**2.071**	**95,7**
Skupina SŽ-Železniško gradbeno podjetje	267	267	100,0
Gradbeništvo	**267**	**267**	**100,0**
SŽ-Vleka in tehnika, d. o. o.	1.827	1.811	100,9
Skupina SŽ-ŽIP	597	625	95,5
Prometni institut Ljubljana, d. o. o.	12	13	92,3
SŽ-Železniška tiskarna, d. d.	10	9	111,1
Slovenske železnice, d. o. o.	390	423	92,2
Podporne dejavnosti	**2.836**	**2.881**	**98,4**
Skupina Slovenske železnice	**6.752**	**6.925**	**97,5**

Zaposleni po starosti

	Skupaj	do 24 let	25 do 29 let	30 do 34 let	35 do 39 let	40 do 44 let	45 do 49 let	50 do 54 let	55 do 59 let	nad 59 let
Skupina SŽ-Tovorni promet	1.024	34	65	87	114	144	162	221	174	23
Fersped, d. o. o.	62	1	6	1	5	9	14	10	11	5
VV-LOG, d. o. o.	22		4	7	4	4	1	1	1	
Logistika	**1.108**	**35**	**75**	**95**	**123**	**157**	**177**	**232**	**186**	**28**
SŽ-Potniški promet, d. o. o.	560	34	46	56	58	52	78	126	103	7
Mobilnost potnikov	**560**	**34**	**46**	**56**	**58**	**52**	**78**	**126**	**103**	**7**
SŽ-Infrastruktura, d. o. o.	1.981	54	100	164	187	203	282	509	419	63
Upravljanje JŽI	**1.981**	**54**	**100**	**164**	**187**	**203**	**282**	**509**	**419**	**63**
Skupina SŽ-Železniško gradbeno podjetje	267	12	16	35	43	44	41	27	34	15
Gradbeništvo	**267**	**12**	**16**	**35**	**43**	**44**	**41**	**27**	**34**	**15**
SŽ-Vleka in tehnika, d. o. o.	1.827	45	124	148	228	192	278	524	261	27
Skupina SŽ-ŽIP	597	11	21	24	31	54	93	143	176	44
Prometni institut Ljubljana, d. o. o.	12				4	3	2	2	1	
SŽ-Železniška tiskarna, d. d.	10		1	1		1		3	3	1
Slovenske železnice, d. o. o.	390	3	25	21	34	49	52	78	105	23
Podporne dejavnosti	**2.836**	**59**	**171**	**194**	**297**	**299**	**425**	**750**	**546**	**95**
Skupina Slovenske železnice	**6.752**	**194**	**408**	**544**	**708**	**755**	**1.003**	**1.644**	**1.288**	**208**

[15] GRI 102-8, 401-1, 403-5, 404-1, 405-1

Povprečna starost zaposlenih v skupini Slovenske železnice je bila konec decembra 2021 45,8 leta in se je v primerjavi z letom prej znižala za 0,8 leta.

Zaposleni po stopnji šolske izobrazbe

	Skupaj	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Skupina SŽ-Tovorni promet	1.024	152	6	49	368	294	65	81	9	
Fersped, d. o. o.	62	1			2	20	11	26	2	
VV-LOG, d. o. o.	22				1	14		7		
Logistika	**1.108**	**153**	**6**	**49**	**371**	**328**	**76**	**114**	**11**	
SŽ-Potniški promet, d. o. o.	560	3		4	164	278	48	53	20	
Mobilnost potnikov	**560**	**3**		**4**	**164**	**278**	**48**	**53**	**20**	
SŽ-Infrastruktura, d. o. o.	1.981	220	10	57	420	851	198	198	27	
Upravljanje JŽI	**1.981**	**220**	**10**	**57**	**420**	**851**	**198**	**198**	**27**	
Skupina SŽ-Železniško gradbeno podjetje	267	20	1	2	112	81	22	27	2	
Gradbeništvo	**267**	**20**	**1**	**2**	**112**	**81**	**22**	**27**	**2**	
SŽ-Vleka in tehnika, d. o. o.	1.827	34	42	53	590	872	117	101	18	
Skupina SŽ-ŽIP	597	238	7	31	159	113	24	21	4	
Prometni institut Ljubljana, d. o. o.	12						1	4	5	2
SŽ-Železniška tiskarna, d. d.	10	3			5	1		1		
Slovenske železnice, d. o. o.	390	2			10	102	56	171	46	3
Podporne dejavnosti	**2.836**	**277**	**49**	**84**	**764**	**1.088**	**198**	**298**	**73**	**5**
Skupina Slovenske železnice	**6.752**	**673**	**66**	**196**	**1.831**	**2.626**	**542**	**690**	**123**	**5**

Razvoj kadrov

Rezultati merjenja zavzetosti in motivacije

	Celotna lestvica	Možnosti za delovno samo realizacijo	Pogoji dela	Delovni odnosi in sodelovanje
Logistika	3,79	3,79	3,56	4,05
Mobilnost potnikov	3,75	3,80	3,34	4,10
Upravljanje JŽI	3,68	3,75	3,33	4,02
Gradbeništvo	3,54	3,67	3,05	3,85
Podporne dejavnosti	3,97	4,04	3,66	4,22
Skupina Slovenske železnice	**3,71**	**3,81**	**3,33**	**4,02**

Mentoriranja

število ur		Mentoriranje kandidatov za OVKN DM	Mentoriranje zaposlenih za druga DM	Skupaj
Logistika	SŽ-Tovorni promet, d. o. o.	20.802	2.960	23.762
	Fersped, d. o. o.		478	478
Mobilnost potnikov	SŽ-Potniški promet, d. o. o.	381	4.401	4.782
Upravljanje JŽI	SŽ-Infrastruktura, d. o. o.	49.024	6.307	55.331
Gradbeništvo	SŽ-ŽGP Ljubljana d. d.	1.511	240	1.751
Podporne dejavnosti	SŽ-VIT, d. o. o.	87.370	15.442	102.812
	SŽ-ŽIP, storitve, d. o. o.		96	96
	Slovenske železnice, d. o. o.		6.109	6.109
Skupina Slovenske železnice		159.088	36.033	195.121

Izobraževanje zaposlenih

število ur	Število usposabljanj	Strokovno usposabljanje	Funkcionalno usposabljanje
Logistika	SŽ-Tovorni promet, d. o. o.	834	1.994
	Fersped, d. o. o.		235
	VV-LOG, d. o. o.		45
Mobilnost potnikov	SŽ-Potniški promet, d. o. o.	408	468
Upravljanje JŽI	SŽ-Infrastruktura, d. o. o.	2.149	2.461
Gradbeništvo	SŽ-ŽGP Ljubljana d. d.	93	191
Podporne dejavnosti	SŽ-VIT, d. o. o.	2.110	2.502
	SŽ-ŽIP, storitve, d. o. o.		872
	Prometni institut Ljubljana, d. o. o.		3
	SŽ-Železniška tiskarna, d. d.		1
	Slovenske železnice, d. o. o.		1.623
Skupina Slovenske železnice		5.594	10.395

Število zaposlenih, vključenih v strokovna usposabljanja OVKN

	Teoretično usposablja-nje	Pridobitev prvega spričevala	Pridobitev naslednjega spričevala	Strokovno izpopolnje-vanje	Izredno preverjanje strokovne usposo-bljenosti	Delo pod nadzorom	Strokovna usposablja-nja skupaj
Logistika	88	69	6	584	18	69	834
Mobilnost potnikov	33	2	0	363	8	2	408
Upravljanje JŽI	147	168	79	1.518	69	168	2.149
Gradbeništvo	4	4	8	65	8	4	93
Podporne dejavnosti	67	158	512	1.185	30	158	2.110
Skupina Slovenske železnice	**339**	**401**	**605**	**3.715**	**133**	**401**	**5.594**

Število funkcionalnih usposabljanj za zaposlene

	Funkcionalna usposabljanja	Ure funkcionalnih usposabljanj
Logistika	2.274	6.509
Mobilnost potnikov	468	5.907
Upravljanje JŽI	2.461	12.043
Gradbeništvo	191	539
Podporne dejavnosti	5.001	20.813
Skupina Slovenske železnice	**10.395**	**45.811**

Štipendiranje

		Število pogodb
Logistika	SŽ-Tovorni promet, d. o. o.	10
Mobilnost potnikov	SŽ-Potniški promet, d. o. o.	2
Upravljanje JŽI	SŽ-Infrastruktura, d. o. o.	39
Gradbeništvo	SŽ-ŽGP Ljubljana d. d.	1
Podporne dejavnosti	SŽ-VIT, d. o. o.	29
	Prometni institut Ljubljana, d. o. o.	1
	Slovenske železnice, d. o. o.	1
Skupina Slovenske železnice		**83**

Študij ob delu

		Število pogodb
Logistika	SŽ-Tovorni promet, d. o. o.	1
	Fersped, d. o. o.	-
Mobilnost potnikov	SŽ-Potniški promet, d. o. o.	4
Upravljanje JŽI	SŽ-Infrastruktura, d. o. o.	15
Podporne dejavnosti	SŽ-VIT, d. o. o.	10
	Slovenske železnice, d. o. o.	3
Skupina Slovenske železnice		**33**

Strokovna praksa

		Število
Logistika	SŽ-Tovorni promet, d. o. o.	2
	Fersped, d. o. o.	-
Mobilnost potnikov	SŽ-Potniški promet, d. o. o.	3
Upravljanje JŽI	SŽ-Infrastruktura, d. o. o.	16
Gradbeništvo	SŽ-ŽGP Ljubljana d. d.	-
Podporne dejavnosti	SŽ-VIT, d. o. o.	48
	Slovenske železnice, d. o. o.	6
Skupina Slovenske železnice		**75**

PROIZVODNI KAPITAL

Proizvodni kapital skupine Slovenske železnice so predvsem objekti, orodja, naprave, vozna sredstva in tehnologije, ki jih posedujemo za opravljanje dejavnosti in za doseganje vizije in poslanstva. Temu kapitalu namenjamo veliko pozornosti v procesu načrtovanja in poslovanja.

Strateški projekti in cilji

- prenova voznega parka družbe SŽ-Potniški promet, d. o. o.;
- v sklopu gradnje PCL zgraditev avtobusne postaje, poslovne stavbe in garažne hiše;
- prenova voznega parka družbe SŽ-Tovorni promet, d. o. o.;
- nakup mehanizacije za vzdrževanje železniške infrastrukture;
- posodobitev proizvodnih zmogljivosti za vzdrževanje voznih sredstev;
- zgraditev servisnega centra za pranje in čiščenje voznih sredstev.

Ključni kazalniki

Kazalnik	Enota	2021	2020	Indeks
Razpoložljivost vlečnih vozil	število vlečnih sredstev	168	157	107,0
Izkoriščenost lokomotiv	število ur na dan	2.421	1.984	122,0
Izkoriščenost lokomotiv	število kilometrov na dan	64.516	54.222	119,0
Strojne vožnje	število ur na dan	86	73	117,8
SŽ-Potniški promet, d. o. o.				
Razpoložljivost vozil				
• elektro lokomotive vrste 342	%	87	89	97,8
• EMV	%	91	92	98,9
• DMV	%	74	65	113,8
• potniški vagoni	%	68	67	101,5
SŽ-Tovorni promet, d. o. o.				
Razpoložljivost vozil				
• elektro lokomotive vrste 363 in 541	%	88	76	115,8
• dizel lokomotive	%	60	62	96,8
• tovorni vagoni	%	93	92	101,1

Logistika

Število vlečnih sredstev

	2021
Električne lokomotive	79
Elektromotorni vlaki	62
Dizel lokomotive	69
Dizelmotorni vlaki	75
Muzejske parne lokomotive	4
Skupaj	**289**

Tovorni vagoni

Vrsta vagona	Vzdrževani	V rezervi	Skupaj	Povprečna starost
Za razsuti tovor	1.255	535	1.790	37,0
Kontejnerji	276	154	430	42,2
Drugi vagoni	193	167	360	36,2
Skupaj	**1.724**	**856**	**2.580**	**37,8**
Zakupljeni vagoni	661		661	
Skupaj	**2.385**	**856**	**3.241**	

Družba SŽ-Tovorni promet, d. o. o., ima v lasti skladišča s skupno površino 33,8 tisoč kvadratnih metrov, in sicer v Kopru, Sežani, Celju, Ptuju, Novem mestu in drugih slovenskih mestih.

Mobilnost potnikov

Potniški vagoni

Potniški vagoni	Število vagonov/enot	Število sedežev		
		1. razred	2. razred	Skupaj
Sedežni potniški vagoni	87	702	4.296	4.998
Drugi potniški vagoni	7	30	59	89
- prtljažni	2			
- jedilni vagoni	5	30	59	89
Skupaj klasični potniški vagoni	**94**	**732**	**4.355**	**5.087**
Vagoni v motornih vlakih	350	478	22.474	22.952
Skupaj potniški vagoni	**444**	**1.210**	**26.829**	**28.039**

Upravljanje JŽI

Družba SŽ-Infrastruktura, d. o. o., poseduje progovno interventno mehanizacijo, progovno mehanizacijo in opremo za redno vzdrževanje prog.

Interventna mehanizacija so specialna tirna vozila in prema, ki se uporablja predvsem za odpravo posledic izrednih dogodkov in nemoteno odvijanje železniškega prometa. V interventno mehanizacijo sodijo intervencijski vagon, tirna dvigala, dvopotno intervencijsko vozilo za odpravo posledic izrednih dogodkov, snežni odmetalnik - snežna freza in plugi za odstranjevanje snega.

Za redno vzdrževanje prog razpolagamo s tirno mehanizacijo, in sicer s podbijalkama za strojno regulacijo tirov, plugom za urejanje tirne grede, dvopotnimi vozili za odstranjevane rastja ter premeščanje materiala, težkimi motornimi drezinami s priklopnimi vagoni za premeščanja materiala pri vzdrževanju prog ter voznega omrežja.

Poleg tirne mehanizacije ima družba še cestno mehanizacijo (osebna vozila, kombije, kamione), manjšo gradbeno mehanizacijo (stroje za izmenjavo pragov, traktorje, bagre itd.) ter drugo orodje, opremo ter merilno opremo (tirne privijalke, vrtalke, varilno opremo, merilno opremo, itd.) za vzdrževalno dejavnost.

Gradbeništvo

Proizvodni kapital, iz katerega izhaja ključna konkurenčna prednost Železniškega gradbenega podjetja, je posedovanje progovne mehanizacije. Gre za specialno opremo za novogradnje in obnove železniške infrastrukture. Poleg specialne mehanizacije ima družba tudi vso potrebno transportno in gradbeno mehanizacijo.

Kamnolom Verd se ukvarja s pridobivanjem tehničnega kamna - apnenca za nadaljnjo predelavo, lastno rabo in prodajo ter omogoča pokrivanje potreb širšega območja s kamenimi agregati. Pridobivanje tehničnega kamna opravljamo na podlagi koncesijske pogodbe. Kameni agregati se uporabljajo za različne namene, največ v gradbeništvu, za betone, asfalte, malte, tirne grede, nosilne tamponske plasti, mikropolnila, zasipe, nasipe, kamnite zložbe, urejanje vodotokov ipd. Proizvodnja se giblje od tristo do devetsto tisoč ton na leto.

Podporne dejavnosti

Slovenske železnice, d. o. o.

Poglavitni cilj IT proizvodnega kapitala je zagotavljanje neoviranega, varnega železniškega prometa in neovirano delovanje vseh podpornih sistemov z 99,9-odstotno zanesljivostjo. V sistemu vzdržujemo več sto strežnikov, več tisoč delovnih postaj in drugih naprav, s ključnim poudarkom na varnosti in zanesljivosti delovanja.

Za zagotavljanje zanesljivega in učinkovitega obratovanja vseh IT sistemov in storitev, ki sledijo strategiji digitalizacije, potrebujemo vrsto sistemov, ki predstavljajo proizvodni kapital v skupini. To so predvsem objekti računalniškega in nadomestnega računalniškega centra (RC in DRC), naprave, sistemi in tehnologije, katerih strojna in programska oprema, ki je redno nadgrajevana in posodobljena, s čimer omogočamo tudi nadaljnji razvoj storitev. Najbolj pomembni spremembi na področju IT infrastrukture sta nadgradnji sistemov za zavarovanje podatkov (backup/restore) ter zasebni strežniški oblak virtualne infrastrukture. Oba sistema sta postavljena v konceptu geo-redundance in aktivne visoke razpoložljivosti.

Ob povečanju tveganj na področju informacijske in kibernetske varnosti v zadnjih letih smo močno povečali vlaganja v vpeljavo in vzdrževanje novih IT rešitev, ki zagotavljajo višjo raven IKT varnosti. Najpomembnejša je uvedba sistema za upravljanje varnostnih dogodkov in informacij (SIEM) iz različnih virov znotraj družb skupine Slovenske železnice (omrežne naprave, požarne pregrade, strežniki, delovne postaje in aplikacije ...). S tem je omogočeno centralizirano zaznavanje in analiziranje nepravilnega oziroma škodljivega delovanja razpršenih IT sistemov in s tem hitro zaznavanje in ukrepanje ob tovrstnih dogodkih ter zmanjšanje negativnega vpliva na neprekinjeno poslovanje družbe. S sistemom vzpostavljamo okolje za doseganje zahtevane skladnosti z zakonodajo in predpisi na področju obvladovanja informacijski tveganj in varstva osebnih podatkov.

SŽ-VIT, d. o. o.

Družba SŽ-VIT, d. o. o., zagotavlja vse storitve za vzdrževanje vseh vrst železniških vozil, in sicer kontrolne preglede, revizije, izredna popravila, predelave in modernizacijo.

Dejavnost opravljajo v delavnicah v Ljubljani, Mariboru, Divači, Dobovi in na Ptuju ter deloviščih v Zalogu, Kopru, Novi Gorici in na Teznem.

Delavnica	Delavniški tiri (število)	Poglobljeni tiri (metrov)
Ljubljana	25	1.820
Maribor	19	550
Divača	9	308
Ptuj	11	140
Dobova	9	160
Skupaj	**73**	**2.978**

Storitve vzdrževanja po lokacijah

Vrsta vozil	Vrsta vzdrževanja			
	kontrolni pregledi	revizije	izredna popravila	predelave, modernizacije
ELOK	Lj	Lj	Lj, Do	Lj
DLOK	Mb, Lj, Di, Nm	Mb, Lj	Mb, Lj, Di, Do	Mb, Lj
EMG	Lj	Lj	Lj, Do	Lj
DMG	Mb, Lj, Pt, Di, NG, Nm	Mb, Lj, Pt	Mb, Lj, Pt, Di, Do, Nm	Mb, Lj, Pt
potniški vagoni	Lj, Pt, Di, Do	Pt	Lj, Pt, Di, Do	Pt
tovorni vagoni	Za, Ce, Pt, Do, Di, Kp	Do, Pt	Za, Te, Pt, Do, Di, Kp, Do	Do
vagon cisterna	Za, Te, Ce, Pt, Do, Kp	Do	Za, Te, Pt, Do, Di, Kp, Do	Do
posebna vozila	Lj, Di, MB, Pt	Lj, Di, Mb, Pt	Lj, Di, Mb, Do, Pt	Lj, Mb, Pt

SŽ-ŽIP, storitve, d. o. o.

Upravlja 15 parkirišč (55,1 tisoč kvadratnih metrov) in 194 počitniških kapacitet s 778 ležišči, ki so v lasti družb v skupini Slovenske železnice.

Pomembnejši rezultati leta 2021

Investicijska vlaganja [16]

Skupina Slovenske železnice je leta 2021 uresničila za 121,1 % več investicijskih vlaganj v osnovna sredstva kot leta 2020.

Investicijska vlaganja v skupini Slovenske železnice leta 2021

	tisoč evrov	2021	2020	Indeks
Logistika	SŽ-Tovorni promet, d. o. o.	21.054	12.102	174
	Fersped, d. o. o.	20	61	32,8
	VV-LOG, d. o. o.	1	0	
Mobilnost potnikov	SŽ-Potniški promet, d. o. o.	94.740	35.247	268,8
Upravljanje JŽI	SŽ-Infrastruktura, d. o. o.	2.977	1.814	164,1
Gradbeništvo	Skupina SŽ-Železniško gradbeno podjetje Ljubljana	5.792	4.012	144,4
Podporne dejavnosti	SŽ-Vleka in tehnika, d. o. o.	2.086	2.988	69,8
	SŽ-ŽIP, storitve, d. o. o.	633	375	168,8
	Prometni institut Ljubljana, d. o. o.	51	12	
	SŽ-Železniška tiskarna, d. d.	0	0	
	Slovenske železnice, d. o. o.	3.885	2.737	141,9
Skupina Slovenske železnice		**131.239**	**59.348**	**221,1**

Investicijska vlaganja v skupini Slovenske železnice leta 2021 po namenu vlaganj

tisoč evrov	2021	2020	Indeks
Tirna vozila	119.565	47.060	254,1
Gradbena mehanizacija	1.019	858	118,8
Cestna vozila	1.176	927	126,9
Informatika	4.485	3.884	115,5
Nepremičnine	3.123	2.943	106,1
Proizvodna oprema	1.584	3.339	47,4
Komunikacijska oprema	222	112	198,2
Ostalo	65	225	28,9
Skupaj	**131.239**	**59.348**	**221,1**

[16] GRI 203-1

Leta 2021 je bilo 91,1 % vseh investicijskih vlaganj namenjenih v tirna vozila, ki so nujna za neovirano odvijanje potniškega in tovornega prometa. Največ sredstev (74,3 %) je bilo namenjenih za modernizacijo voznega parka v železniškem potniškem prometu, in sicer za nakup novih sodobnih potniških vlakov Stadler. Velik delež (6,3 %) je bil namenjen tudi za modernizacijo voznega parka tovornega prometa, 3,4 % investicij v tirna vozila pa je bilo namenjenih za vlaganja v nova vozila za posebne železniške namene.

Za zagotovitev čim večje razpoložljivosti in varnosti tirnih vozil so se v okviru investicij v tirna vozila opravljale redne revizije in vzdrževanje vozil po preteku njihove življenjske dobe ter predelave vozil. Za revizije je bilo namenjenih 11,7 % vlaganj v tirna vozila, in sicer 6,6 % za revizije vlečnih vozil, 3,7 % za revizije vlečenih vozil ter 1,4 % za revizije vozil za posebne železniške namene.

Za predelave tirnih vozil je bilo namenjenih 4,3 % vlaganj v tirna vozila, večina za predelave vlečnih vozil.

Pomembna so bila tudi investicijska vlaganja v prenovo poslovnega informacijskega sistema in v druge programe digitalizacije (3,4 % vseh investicijskih vlaganj), v zamenjavo proizvodne opreme (1,2 % vseh investicijskih vlaganj) ter v nepremičnine, in sicer predvsem v ureditev objektov za poslovno dejavnost (2,4 % vseh investicijskih vlaganj).

Dejavnosti na področju proizvodnega kapitala

Največji delež investicij leta 2021 obsegajo vlaganja v modernizacijo voznega parka tirnih vozil, in sicer nakup štirinajstih elektromotornih vlakov Stadler v potniškem prometu, štirih premikalnih lokomotiv za tovorni promet in kretniške podbijalke za vzdrževanje železniške infrastrukture.

Vozila v uporabi 31. decembra 2021 glede na leto nakupa

Struktura nabave lokomotiv (stanje 31. 12. 2021)

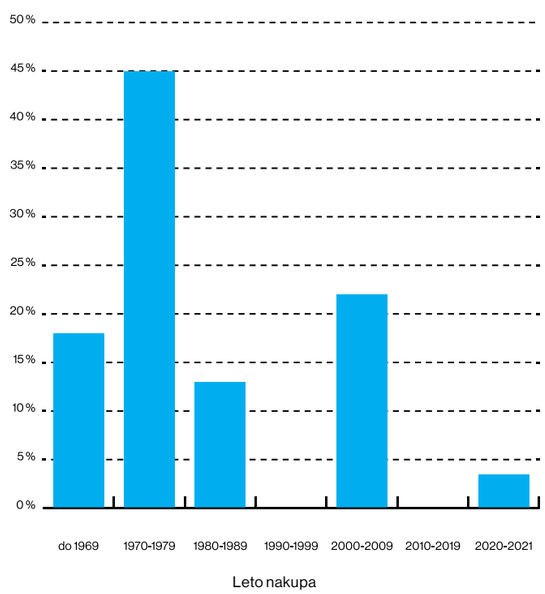

Struktura nabave potniških garnitur (stanje 31. 12. 2021)

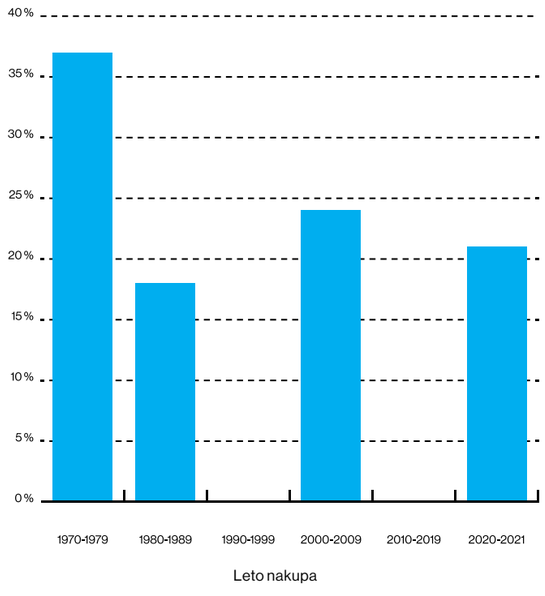

Struktura nabave tovornih vagonov (stanje 31. 12. 2021)

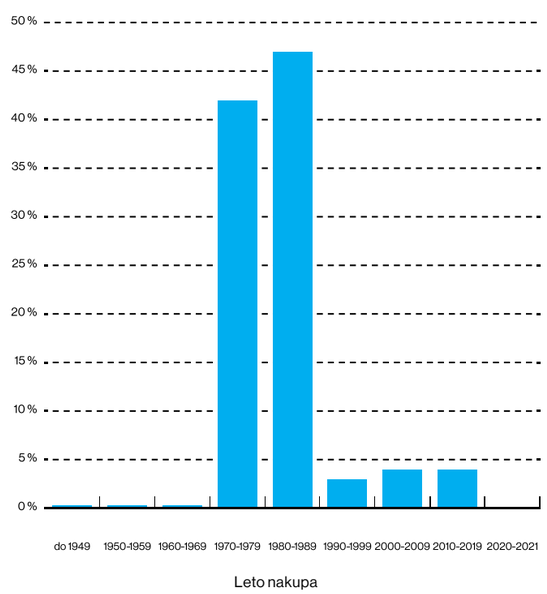

Struktura nabave klasičnih potniških vagonov (stanje 31. 12. 2021)

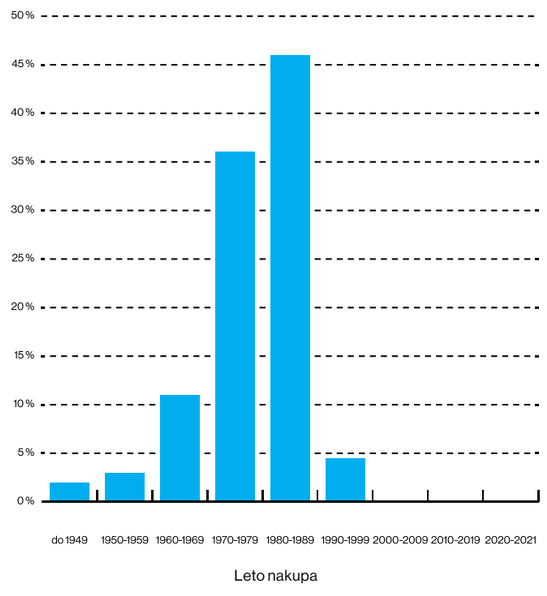

Priložnosti

Tudi v naslednjih letih bodo investicijski programi sledili ciljem, ki so bili začrtani v Strateškem načrtu skupine Slovenske železnice za obdobje 2021–2025, in sicer:

- posodobitev voznega parka tirnih vozil potniškega in tovornega prometa bo prispevala k uresničitvi cilja postati vodilni ponudnik celostnih logističnih storitev tovornega in potniškega prometa v regiji;
- posodobitev voznega parka potniških vlakov bo omogočila potnikom udoben, varen, moderen prevoz;
- nakup nove mehanizacije za vzdrževanje železniške infrastrukture bo omogočal posodabljanje železniške infrastrukture, kar je pogoj za razvoj modernih logističnih storitev;
- priprava dokumentacije in gradnja novega modernega PCL bo prispevala k integraciji železniškega in avtobusnega javnega potniškega prometa;
- prenova PIS (poslovni informacijski sistem) in drugih programov digitalizacije pa so nujen gradnik nadaljnjega razvoja.

Kazalniki po stebrih

Investicijska vlaganja po stebrih, družbah in namenu vlaganj leta 2021

Investicije		LOGISTIKA				MOBILNOST POTNIKOV	UPRAVLJANJE JŽI	GRADBENIŠTVO	PODPORNE DEJAVNOSTI				
tisoč evrov		Skupina SŽ	SŽ-Tovorni promet	Fersped	VV-LOG	SŽ-Potniški promet	SŽ-Infrastruktura	Skupina SŽ-ŽGP	SŽ-VIT	SŽ-ŽIP	Prometni institut Ljubljana	SŽ-Železniška tiskarna	SŽ, d. o. o.
A.	**TIRNA VOZILA**	**119.565**	**19.916**	**0**	**0**	**93.735**	**1.641**	**4.114**	**105**	**0**	**0**	**0**	**54**
1.	**Vlečna vozila**	**109.271**	**16.630**	**0**	**0**	**92.536**	**0**	**0**	**105**	**0**	**0**	**0**	**0**
1.1	Nove nabave	96.316	7.473	0	0	88.843	0	0	0	0	0	0	0
1.2	Revizija	7.856	4.722	0	0	3.134	0	0	0	0	0	0	0
1.3	Predelave	5.099	4.435	0	0	559	0	0	105	0	0	0	0
2.	**Vlečena vozila**	**4.485**	**3.286**	**0**	**0**	**1.199**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
2.1	Nove nabave	2	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0
2.2	Revizija	4.483	3.286	0	0	1.197	0	0	0	0	0	0	0
2.3	Predelave	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	**Vozila za posebne železniške namene**	**5.809**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1.641**	**4.114**	**0**	**0**	**0**	**0**	**54**
3.1	Nove nabave	4.061	0	0	0	0	42	4.019	0	0	0	0	0
3.2	Revizija	1.661	0	0	0	0	1.540	67	0	0	0	0	54
3.3	Predelave	87	0	0	0	0	59	28	0	0	0	0	0
B.	**GRADBENA MEHANIZACIJA**	**1.019**	**0**	**0**	**0**	**0**	**359**	**660**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
1.	Težka mehanizacija	701	0	0	0	0	142	559	0	0	0	0	0
2.	Lahka mehanizacija	318	0	0	0	0	217	101	0	0	0	0	0
C.	**CESTNA VOZILA**	**1.176**	**41**	**0**	**0**	**0**	**332**	**360**	**96**	**307**	**40**	**0**	**0**
1.	Vozila za prevoz potnikov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Tovorna vozila	224	0	0	0	0	219	5	0	0	0	0	0
3.	Transportna vozila	91	0	0	0	0	0	91	0	0	0	0	0
4.	Osebna vozila	861	41	0	0	0	113	264	96	307	40	0	0
5.	Druga vozila		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D.	**INFORMATIKA**	**4.485**	**30**	**12**	**0**	**674**	**141**	**92**	**276**	**10**	**9**	**0**	**3.241**
E.	**NEPREMIČNINE**	**3.123**	**1.022**	**5**	**0**	**16**	**141**	**154**	**1.020**	**222**	**1**	**0**	**542**
1.	Počitniške enote	193	0	0	0	0	0	7	12	0	1	0	173
2.	Stanovanja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Investicijsko vzdrževanje stavb	1.489	994	0	0	2	0	3	471	19	0	0	0
4.	Vzdrževanje tirov in kretnic	10	0	0	0	0	0	0	10	0	0	0	0
5.	Objekti za poslovno dejavnost	898	0	-3	0	0	0	0	419	183	0	0	299
6.	Zemljišča	214	8	0	0	0	0	142	45	0	0	0	19
7.	Oprema	319	20	8	0	14	141	2	63	20	0	0	51
F.	**PROIZVODNA OPREMA**	**1.584**	**6**	**0**	**0**	**304**	**292**	**334**	**577**	**71**	**0**	**0**	**0**
1.	Stroji in naprave	671	6	0	0	304	167	37	106	51	0	0	0
2.	Orodja in oprema	475	0	0	0	0	32	150	279	14	0	0	0
3.	Merilne naprave	110	0	0	0	0	81	0	29	0	0	0	0
4.	Dvigala in transportne naprave	67	0	0	0	0	12	0	55	0	0	0	0
5.	Parkirni sistemi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	Ostala oprema	261	0	0	0	0	0	147	108	6	0	0	0
G.	**KOMUNIKACIJSKA OPREMA**	**222**	**39**	**3**	**1**	**11**	**71**	**13**	**12**	**23**	**1**	**0**	**48**
1.	Nadzorni sistemi	71	31	2	0	1	0	4	0	16	0	0	17
2.	Telefonski aparati in centrale	80	8	1	1	7	17	9	10	3	1	0	23
3.	Video in avdio naprave	17	0	0	0	3	0	0	2	4	0	0	8
4.	Omrežna oprema	54	0	0	0	0	54	0	0	0	0	0	0
H.	**OSTALO**	**65**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**65**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
	SKUPAJ	**131.239**	**21.054**	**20**	**1**	**94.740**	**2.977**	**5.792**	**2.086**	**633**	**51**	**0**	**3.885**

DRUŽBENI KAPITAL [17]

Družbeni kapital je oblika gospodarskega in kulturnega kapitala, ki ustvarja družbena omrežja z odnosi, ki temeljijo na vzajemnosti, zaupanju in sodelovanju.

Deležniška mapa

Sodelovanje z vsemi deležniki je ustaljen način uresničevanja vizije, poslanstva, strategije ter vodenja in upravljanja. Z deležniki kot ključnimi elementi družbenega kapitala se ohranja in poglablja odgovoren odnos sodelovanja in partnerstva.

Nacionalne inštitucije, inštitucije Evropske unije in regulatorji:

- Slovenski državni holding, d. d., ki izvršuje ustanoviteljske pravice v imenu Republike Slovenije kot edinega ustanovitelja in družbenika družbe Slovenske železnice, d. o. o.;
- Državni zbor Republike Slovenije;
- Ministrstvo za infrastrukturo, Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo;
- Agencija za železniški promet;
- nadzorni svet družbe Slovenske železnice;
- Evropska komisija;
- DG RAIL – Generalni direktorat za železnico (organ Evropske komisije);
- Evropska železniška agencija (ERA -European Union Agency for Railways).

Dobavitelji:

- proizvajalci električne energije in naftnih derivativ;
- drugi dobavitelji in poslovni partnerji.

Stanovska in strokovna združenja:

- ERA;
- CER;
- GZS – Združenje za promet;
- Združenje logistov Slovenije.

Raziskovalne in izobraževalne organizacije:

- Univerzi v Ljubljani in Mariboru;
- Prometni institut Ljubljana;
- izobraževalne ustanove - osnovne, srednje in druge šole.

Civilna družba:

- skupnosti;
- civilne iniciative;
- nevladne organizacije.

Nacionalni, regionalni in lokalni mediji:

- tiskani mediji;
- elektronski mediji;
- spletni mediji;
- družbena omrežja;
- revija Nova proga;
- agencije.

[16] GRI 102-6, 102-12, 102-13, 102-40, 102-42, 102-43, 102-44, 413-1

Sodelovanje z drugimi deležniki

Skupina Slovenske železnice si prizadeva širiti načela družbeno odgovornega ravnanja v poslovnem in družbenem okolju, ki ga dejavno soustvarja. Sodeluje pri razvoju strokovnih rešitev na področju mobilnosti in logistike, dviguje okoljsko pismenost železniškega transporta, kot najbolj trajnostnega načina prevoza potnikov in tovora. Ob tem tudi podpira delovanje različnih organizacij. Podpora ni omejena le na stanovske organizacije, temveč na širši krog deležnikov, ki vplivajo na razvoj skupine Slovenske železnice in na napredek družbe kot celote.

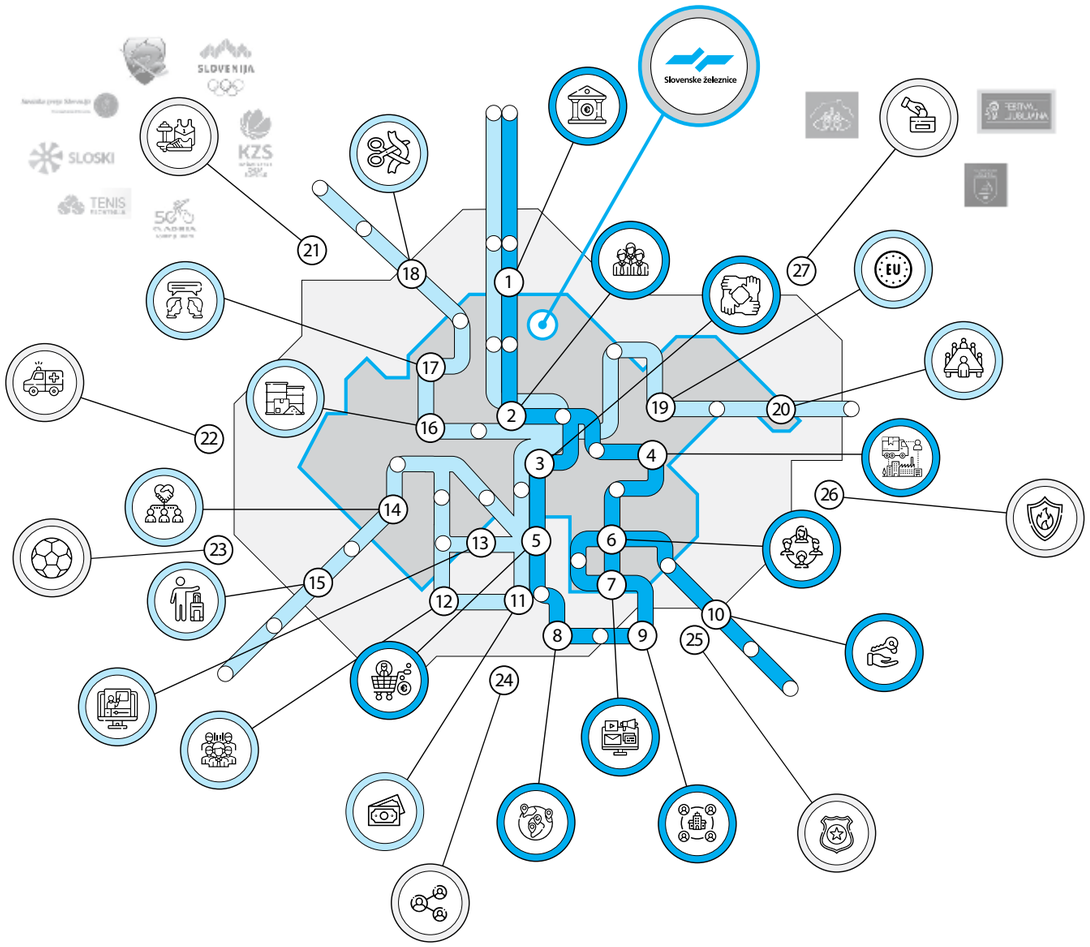

Ključni deležniki

1. Banke
2. Zaposleni
3. Sindikati
4. Dobavitelji
5. Kupci in uporabniki
6. Lokalne skupnosti
7. Mediji
8. Mednarodne institucije
9. Državne institucije
10. Lastniki

Izpostavljene aktivnosti, kazalniki in rezultati

11. EBITDA: 83,8 mio evrov
12. Število zaposlenih 31. 12.: 6.752
13. Število usposabljanj: 15.989
14. Od dobaviteljev pričakujemo:
    - spoštovanje človekovih pravic
    - zavračanje vseh oblik nedovoljenega dela
    - notranje kontrole, sistem upravljanja tveganj in nasprotja interesov
    - spoštovanje protikorupcijske in konkurenčne zakonodaje
    - upravljanje tveganja prevar in zlorab.
15. Število prepeljanih potnikov: 11.860,4 tisoč
16. Količina prepeljanega blaga: 18.925,3 tisoč ton
17. Neposredna komunikacija in obveščanje po različnih komunikacijskih kanalih kot so spletna stran in družbena omrežja.
18. Odprtje Alpsko–zahodno balkanskega prednostnega tovornega koridorja.
19. Ob predsedovanju Svetu Evropske unije:
    - vključevanje v dejavnosti na področju železniškega prometa
    - sodelovanje z Ministrstvom za infrastrukturo
    - povezovanje in izmenjava med domačimi in tujimi železniškimi deležniki.
20. Število sej nadzornega sveta: 16

Družbena odgovornost

21. Sponzorska sredstva športnim zvezam med drugim Teniški, Košarkarski, Smučarski in Strelski zvezi Slovenije ter Olimpijskemu komiteju Slovenije. Podpora športnim klubom Hokejskemu klubu SŽ Olimpija (generalni sponzor), Smučarskemu klubu Alpetour Škofja Loka, Kolesarskemu klubu Adria Mobil, Plavalnemu klubu Olimpija in drugim.
22. Finančno smo pomagali pri nakupu vozila za prevoz otrok z resnimi bolezenskimi stanji in sodelovali v akciji Podari življenje.
23. Sponzorji akcije 1000 žog za 1000 otrok (1.253 podarjenih žog).
24. Veriga dobrih ljudi. Podprli smo projekt Zveze prijateljev mladine Ljubljana Moste-Polje, s katerim je bil dosežen cilj pomagati 500 družinam v stiski.
25. Sodelovanje s policijo. »Vlak se ne more ustaviti, vi se lahko!« - osveščanje mladih v šolskih središčih ob železniških progah.
26. Že vrsto let namenjamo sredstva prostovoljnim gasilskim društvomiz vse Slovenije.
27. Sponzorstva kulturnih organizacij (Cankarjev dom, Festival Ljubljana, Kulturno društvo Godba Slovenskih železnic, ŽKUD Tine Rožanc).

Deležnik	Vsebina sodelovanja, ključne teme	Način sodelovanja	Pogostost sodelovanja
Lastnik, ustanovitelj	Poslovna strategija, uresničevanje letnega načrta upravljanja kapitalskih naložb in poročanje o poslovanju.	Srečanja na sedežu SDH, proaktivno komuniciranje, prek nadzornega sveta, redna udeležba skrbnika naložbe na sejah nadzornega sveta.	Z mesečnim in četrtletnim poročanjem o poslovnih rezultatih upravičujemo zaupanje lastnika.
Zaposleni	Obveščanje zaposlenih o ciljih podjetja in aktualnem dogajanju v podjetju, obveščenost o spremembah v podjetju, plačni sistem in nagrajevanje uspešnosti, odnosi med zaposlenimi, razmerje med zasebnim in poklicnim življenjem, izobraževanje in dodatno usposabljanje, varnost in zdravje na delovnem mestu.	Osebni stiki, elektronska pošta, sodelovanje pri upravljanju (delavski direktorji, svet delavcev, sindikati, predstavniki zaposlenih v nadzornem svetu), merjenje organizacijske klime, interni časopis Nova proga, interne prireditve, objave v intranetu, oglasne deske.	Dnevno dejavno sodelovanje z zaposlenimi. Cilj je gradnja kulture medsebojnega zaupanja, spoštovanja, nenehnega učenja ter odgovornega in učinkovitega dela.
Sindikati	Obveščanje sindikatov o ciljih podjetja in aktualnem dogajanju v podjetju, obveščenost o spremembah v podjetju, obveščanje o predlogih splošnih aktov, s katerimi se urejajo vprašanja o delovnih razmerjih in plačah, obveščanje o disciplinskih postopkih, sodelovanje v komisijah.	Osebni stiki, elektronska pošta, sodelovanje pri socialnem dialogu, interni časopis Nova proga, objave v intranetu, oglasne deske.	Dnevno dejavno sodelovanje s sindikati. Cilj je gradnja kulture medsebojnega zaupanja, spoštovanja, sodelovanja in zagotavljanje socialnega dialoga.
Kupci/uporabniki	Zagotavljanje storitev v skladu s pogodbenimi določili, tarifami, predpisi – zanesljivost, točnost, zadovoljstvo odjemalcev, hitro reševanje reklamacij in odškodninskih zahtevkov, obveščanje o predvidenih in nepredvidenih ovirah v prometu in o ukrepih, širitev pogodbenega sodelovanja.	Neposredni odnosi, po telefonu, elektronski pošti, spletni strani skupine Slovenske železnice, prodajne konference.	Stalni stiki, ki temelijijo na spoštovanju, zaupanju in pravičnosti.
Dobavitelji	Izpolnjevanje pogodbenih obveznosti, kakovost dobavljenega materiala in storitve, reševanje reklamacij, informativne ponudbe.	Sestanki, telefonski razgovori, elektronska pošta.	Stiki v času trajanja pogodbenega razmerja.
Državne institucije	Dodeljevanje finančnih sredstev, pomen zagotavljanja in razvoja storitev za odjemalce in druge deležnike.	Dosledno spoštujemo in redno izpolnjujemo obveznosti do države, upoštevamo vse predpise, vključno z določenimi smernicami.	Z medletnim in letnim poročanjem o poslovnih rezultatih upravičujemo dodeljena sredstva.
Banke	Izvajanje plačilnega prometa, pridobivanje virov financiranja za investicije in tekoče poslovanje, pridobivanje bančnih garancij za različne posle.	Osebno, po telefonu in pisna poslovna komunikacija.	Dnevna komunikacija.
Mednarodne institucije	Informacije o aktualnem mednarodnem dogajanju v evropski prometni politiki in o dogodkih v železniškem prometu, razvoj in pomen železniškega prometa v mednarodnem prostoru, pospeševanje vseh oblik mednarodnega sodelovanja.	Komuniciranje po elektronski pošti in telefonu, osebni stiki na sestankih doma in v tujini ter na mednarodnih konferencah in železniških dogodkih.	Redno vsakodnevno sodelovanje, stalni stiki z namenom hitrega odzivanja na pobude iz mednarodnega okolja in zagotavljanja informacij o aktualnem dogajanju v mednarodnem železniškem prostoru.
Mediji	Pregledne informacije o poslovanju, pomembnih poslovnih dogodkih in spremembah v skupini Slovenske železnice.	Po telefonu in elektronskih medijih, intervjuji, organiziranje novinarskih konferenc, osebna srečanja s predstavniki medijev.	Redno in proaktivno sodelovanje z namenom zagotavljanja pravočasnih in kakovostnih informacij v obliki sporočil za javnost in obvestil za medije, srečanj s predstavniki medijev, odgovorov in pojasnil.
Lokalne skupnosti	Dejavnost skupine v okviru lokalne skupnosti, strategija razvoja lokalne skupnosti, cenovna dostopnost, prometna varnost, dostopnost do storitev za osebe z različnimi vrstami invalidnosti, infrastrukturna vlaganja, sofinanciranje športnih in kulturnih projektov.	Neposredni stiki z lokalnimi odločevalci, dodeljevanje sredstev za sponzorstva in donacije v skladu z internimi pravili o obravnavi in odobritvi sponzorstev in donatorstev, sestanki z župani in občinskimi upravami.	Redno in proaktivno sodelovanje, z namenom prispevati k boljšemu življenjskemu standardu in enakim možnostim.

Pomembnejši rezultati leta 2021

Pritožbe, pohvala, reklamacije, odškodninski zahtevki, ankete

Logistika

Tovorni promet	Enota	2017	2018	2019	2020	2021
Pritožbe	število	9	6	1	0	1
Pohvale	število	0	6	1	0	0
Reklamacije	število	1.038	1.572	1.591	1.059	902
Odškodninski zahtevki	število	186	167	82	61	46
Zapisniki o dejanskem stanju	število	485	507	548	591	578
Ankete	≥85 % od 3	-	-	83	-	-

Leta 2021 smo v tovornem prometu prejeli eno pritožbo, ki se je nanašala na pomanjkljivo obveščanje odjemalca o prispetju pošiljke.

Prejeli smo 902 reklamaciji, kar je 14,8 % manj kot leto prej oziroma 0,4 % skupnega števila obračunanih pošiljk.

Odškodninskih zahtevkov je bilo 24,6 % manj kot leta 2020.

Število izstavljenih zapisnikov o dejanskem stanju CIT20 se je zmanjšalo (indeks 2021/2020=97,8). Večina zapisnikov je bila izstavljena na zahtevo strank zaradi razlike v masi ali poškodbe posameznih pošiljk (staro železo, odpadki, avtomobili) po odgovornosti strank.

V letih 2020 in 2021 anket zadovoljstva odjemalcev nismo opravili.

Mobilnost potnikov

Potniški promet	Enota	2017	2018	2019	2020	2021
Pritožbe	število	504	654	635	484	467
Pohvale	število	261	318	313	193	257
Reklamacije	število	807	690	508	585	299
Odškodninski zahtevki	število	23	58	35	6	7
Ankete	85 % anket 3>	59	72	83	70	82

Leta 2021 je bilo manj pritožb potnikov kot v letih prej. Povečalo se je število pritožb na točnost vlakov (zaradi nadomestnih avtobusnih prevozov zaradi nadgradnje in vzdrževanja prog in okvar motornih vlakov). Druge pritožbe se nanašajo na gnečo na vlaku, na tehnične pomanjkljivosti, kot je slabo delovanje klime v vlakih - poleti in ogrevanja vlakov - pozimi, na mobilno prodajo vozovnic, na ceno in pogoje prevoza. Nekaj pritožb se je nanašalo na osebje v vlaku in na postaji glede ustrežljivosti in odprave potnikov in tehnične pomanjkljivosti na postajah.

Število pozitivno rešenih reklamacij je bilo v primerjavi z leti prej manjše zaradi spremembe tarifnih pogojev. Največ reklamacij se nanaša na onemogočeni pregled vozovnic v vlaku, ki so bile kupljene preko različnih prodajnih kanalov.

Odškodninski zahtevki so bili vloženi v največ primerih zaradi zamud in izgube zvez z zadnjim vlakom v dnevu ter nedelovanjem sistema za prodajo vozovnic.

Povprečna ocena elementov kakovosti je leta 2021 znašala 3,55 in je bila višja kot leta 2020. Vsi elementi kakovosti prevozne storitve so se po mnenju anketirancev izboljšali, kar lahko do določene mere pripišemo uvedbi novih vlakov. Hitrost vlakov in storitve na postajah še vedno ostajajo najslabše ocenjeni elementi kakovosti prevozne storitve, medtem ko je urejenost in ustrežljivost osebja ocenjena z najboljšimi ocenami.

Zamude vlakov

	Enota	2017	2018	2019	2020	2021
Potniški vlaki	min/100 km	4,0	4,5	2,2	2,7	3,9
Tovorni vlaki (SŽ-Tovorni promet)	min/100 km	130,8	154,5	116,6	87,1	127,8
Tovorni vlaki (vsi prevozniki)	min/100 km	110,3	122,6	94,7	72,6	95,4

Na povečanje zamud leta 2021 so precej vplivala vlaganja v infrastrukturo in s tem povezane zapore tirov in počasne vožnje. S programom omrežja načrtovane daljše ovire v prometu upoštevamo pri izdelavi voznega reda (časi vožnje so prilagojeni vožnji nadomestnih prevozov, upoštevane so počasne vožnje). Pri izdelavi voznega reda ni mogoče upoštevati vseh krajših zapor in počasnih voženj.

Zamude tovornih in potniških vlakov so se leta 2021 v primerjavi z letom prej povečale zaradi obnovitvenih del na postajah Maribor in Pragersko, levem tiru med postajama Ljubljana in Brezovica, tedenskih enodnevnih zapor proge med postajama Divača in Koper, vzdrževalnih del na progi med postajama Jesenice in Ljubljana ter dodatnih zamud, ki so nastale zaradi nadomestnih avtobusnih prevozov.

Ocena točnosti potniških vlakov

Leto	Skupno število vlakov	Redni (R)		Zamude do 5 minut		Zamude 5 minut in več		R + Zamude do 5 minut	
		število	%	število	%	število	%	število	%
2017	150.099	74.160	49,4	40.735	27,1	35.204	23,5	114.895	76,5
2018	150.718	71.469	47,4	42.326	28,1	36.923	24,5	113.795	75,5
2019	153.133	92.591	60,5	42.483	27,7	18.059	11,7	135.074	88,2
2020	109.776	67.793	61,8	29.460	26,8	12.523	11,4	97.253	88,6
2021	157.172	78.118	49,7	45.572	29,0	33.482	21,4	123.690	78,7

Dejavnosti na področju družbenega kapitala[18]

Sodelovanje v mednarodnem prostoru

Slovenske železnice imajo kot članica več mednarodnih železniških organizacij, združenj in pobud dejavno vlogo v mednarodnem prostoru. Poleg udeležbe v različnih oblikah delovanja teh organizacij tudi same organizirajo srečanja z mednarodno udeležbo, sprejemajo obiske domačih in tujih železniških deležnikov ter sodelujejo s podjetji in železniškimi upravami, vse z namenom povezovanja, doseganja sinergij in omogočanja izboljšanih storitev za uporabnike železniškega prometa ter ugodnejšega okolja za delovanje železniške skupnosti. Slovenske železnice tako tudi lažje spremljajo mednarodno dogajanje na področju železniškega prometa in na tej podlagi skrbijo za obveščenost ter povezovanje relevantnih interesnih skupin.

Leto 2021 je bilo za slovenski prostor zelo pomembno, saj je Slovenija v drugi polovici leta predsedovala Svetu Evropske unije. Slovenske železnice so se temu ustrezno vključevale v dejavnosti na področju železniškega prometa, tesneje sodelovale z Ministrstvom za infrastrukturo, ki je med letom pokrivalo prometni resor na mednarodni ravni, ter skrbele za povezovanje in kakovostno izmenjavo med domačimi in tujimi železniškimi deležniki, pa tudi ustreznimi akterji na državni ravni. Glavni temi slovenskega predsedovanja, o katerih je potekalo največ izmenjav mnenj in sta pomembni tudi za železniški sektor, sta bili okrevanje Evropske unije po pandemiji covida-19 ter digitalni in zeleni prehod.

Povezovanje v okviru koridorjev

Septembra 2021 je bila v okviru RFC 10 slovesnost ob začetku delovanja Alpsko–Zahodnobalkanskega prednostnega tovornega koridorja. Koridor obsega 2.114 kilometrov glavnih železniških prog, 21 intermodalnih terminalov in 12 ranžirnih postaj v petih državah: Avstriji, Sloveniji, Hrvaški, Srbiji in Bolgariji. Namen združevanja je krepitev sodelovanja med upravljavci JŽI pri ključnih vidikih, kot so dodeljevanje železniških voznih poti, uvajanje interoperabilnih sistemov in razvoj infrastrukture, iskanje pravega ravnovesja med tovornim in potniškim prometom vzdolž RFC, zagotavljanje ustrezne zmogljivosti omrežja JŽI za prevoz tovora v skladu s potrebami trga in zagotavljanje izpolnjevanja skupnih ciljev točnosti dostave za tovorne vlake.

[18] GRI 102-4

Dobavitelji in poslovni partnerji

Kupce, dobavitelje in druge poslovne partnerje stalno preverjamo in učinkovito upravljamo tveganja, ki izvirajo iz poslovnih odnosov z njimi. Tako preprečujemo morebitne izgube ali okrnitev ugleda. Od dobaviteljev pričakujemo, da spoštujejo človekove pravice in ustvarjajo delovno okolje, kjer se spoštujeta dostojanstvo in zasebnost posameznika, zavračajo vse oblike nedovoljenega dela; imajo vzpostavljene notranje kontrole sistema upravljanja tveganj in nasprotja interesov in nas nemudoma obvestijo o nasprotju interesov, ki bi lahko posredno ali neposredno vplivalo na skupino Slovenske železnice, ter spoštujejo protikorupcijsko in konkurenčno zakonodajo in upravljajo tveganja prevar in zlorab.

Odnosi z javnostmi

Skupina Slovenske železnice v skladu s svojo poslovno politiko in dostopom do informacij javnega značaja medijem sporoča in posreduje informacije o tekočem poslovanju skupine Slovenske železnice, novih storitvah in dejavnostih ter strateških dolgoročnih ciljih in novinarjem ažurno odgovarja na njihova vprašanja.

Mediji imajo pomembno vlogo pri ustvarjanju ugleda družbe, saj s svojim poročanjem prispevajo k oblikovanju javnega mnenja. Sporočanje podatkov in komuniciranje z mediji je dovoljeno le generalnemu direktorju Slovenskih železnic, d. o. o., in/ali vodji korporativnega komuniciranja v skupini Slovenske železnice, skladno z načeli resničnosti, enotne obveščenosti in preglednosti.

Zaposleni, ki organizirano ali po naključju posredujemo javnosti informacije o skupini Slovenske železnice, oblikujemo s tem javno podobo o njej in smo zato soodgovorni za njen ugled. Zavedati se moramo, da tudi v zasebnih odnosih z javnostmi zaposleni s svojim vedenjem in komentarji ohranjamo in ustvarjamo ugled družbe.

Na družbenih omrežjih komuniciramo skrbno, skladno z vrednostmi in načeli družbe, saj se zavedamo, da družbo, kot zaposleni v skupini Slovenske železnice, tudi predstavljamo. Ne komuniciramo v imenu skupine Slovenske železnice. Pri javnih objavah na spletu, povezanih s skupino Slovenske železnice, vedno pojasnimo tudi, da izražamo svoje mnenje, in ne mnenja skupine Slovenske železnice.

INTELEKTUALNI KAPITAL

Strateški projekti in cilji

Nagle spremembe v poslovnem okolju povzročajo hiter razvoj tehnologije (predvsem informatike), specifične zahteve kupcev, čedalje močnejšo konkurenco in večjo kakovost proizvodov in storitev. Znanje in veščine zaposlenih so ključni v današnjem dinamičnem okolju. Pomenijo prednost, zato se družbe čedalje bolj zavedajo pomena ciljnega usmerjanja ter upravljanja znanja in veščin zaposlenih. Znanje je poleg ljudi in tehnologije odločilni generator sprememb v današnjem svetu.

V skupini Slovenske železnice potekajo številni razvojni projekti, ki so nujni gradnik strateške preobrazbe celotne skupine in temelj za nadaljnji razvoj.

Pomembnejši rezultati leta 2021[19]

Varnost je najpomembnejši vidik železniškega prometa. Prizadevamo si, da zagotavljamo varno in urejeno železniško infrastrukturo, varen železniški promet pa je obenem pomemben del celovite prometne varnosti, saj ima zaradi večkratnih križanj cest z železnico vpliv tudi na varnost v cestnem prometu.

Interoperabilnost pomeni sposobnosti evropskega železniškega sistema, da zagotovi varen in neprekinjen železniški promet vlakov glede na zahtevano stopnjo izkoriščenosti zmogljivosti prog. Interoperabilnost zagotavljamo z ustreznim projektiranjem, gradnjo, nadgradnjo, obnovo, obratovanjem in vzdrževanjem železniškega prometa, z upoštevanjem strokovnih, zdravstvenih in varnostnih zahtev pri delu železniških delavcev, ki skrbijo za obratovanje in vzdrževanje vseevropskega železniškega sistema.

Cilj projekta vgradnja sistema ERTMS/ETCS (evropski sistem za nadzor in vodenje vlakov) na odsekih železniških prog je omogočiti interoperabilno odvijanje železniškega prometa na teh odsekih.

Za vožnjo vlakov po železniškem omrežju je potreben sistem signalizacije za varno upravljanje prometa in zagotavljanje, da se vlaki vedno izognejo drug drugemu. Toda vsaka evropska država je razvila svoje lastne tehnične specifikacije za te sisteme signalizacije, pa tudi tirne širine, varnostne standarde in standarde električne energije. Tako je v Evropski uniji zdaj približno trideset različnih sistemov signalizacije za upravljanje železniškega prometa, ki pa niso interoperabilni.

Da bi rešili ta problem in prispevali k vzpostavitvi enotnega evropskega železniškega prostora, je evropski železniški sektor začel razvijati evropski sistem za vodenje, upravljanje, signalizacijo in komunikacijo – evropski sistem za upravljanje železniškega prometa (ERTMS). Cilj ERTMS je nadomestiti vse obstoječe sisteme signalizacije v Evropi z enotnim sistemom, ki bi spodbujal interoperabilnost nacionalnih železniških omrežij in čezmejni železniški promet. Namen ERTMS je zagotoviti skupen standard, ki bi vlakom omogočil neovirano vožnjo po različnih državah in omogočil konkurenčnost železnic.

[19] GRI 102-4

Družba SŽ-Infrastruktura, d. o. o., je leta 2021 upravljala in vzdrževala radijsko omrežje interoperabilnega sistema GSM-R ter dispečersko omrežje javne železniške infrastrukture.
Leta 2021 smo redno vzdrževali in izboljševali funkcionalnost sistemov:

- z vgraditvijo in uvedbo v uporabo sistemov GSM-R na lokomotivah tovornega in potniškega prometa;
- z izobraževanjem uporabnikov za uporabo GSM-R v premiku in na nabiralnih vlakih ter izobraževanjem preglednikov in nadzornikov vagonov;
- z vzdrževanjem omrežja GSM-R (transportno omrežje za paketni in povezavno usmerjeni prenos govora in podatkov, bazne postaje in oddaljene radijske postaje, jedrno omrežje, digitalni dispečerski sistem ...);
- z vzpostavitvijo gostovanja z Deutsche Bahn Netz A.G.;
- z udejanjitvijo QATS (Quality Assurance Troubleshooting System), s čimer smo omogočili pregled nad ključnimi performančnimi indikatorji za storitve v celotnem omrežju GSM-R in vseh povezavah z drugimi omrežji GSM-R drugih držav, s katerimi imamo sklenjene pogodbe o gostovanju (Avstrijo, Italijo, Madžarsko, Češko, Nemčijo);
- z vpeljavo krovnega nazornega sistema, ki bo omogočal pregled delovanja vseh elementov omrežja GSM-R na pregledni način (prikaz na delovnih postajah in zidnem zaslonu v nadzorno operativnem centu – NOC GSM-R);
- z načrti za nadgradnje in izboljšave sistema GSM-R na radijskem delu in pri napravah uporabnikov (mobilni telefoni za premikače, novi telekomunikacijski pulti za najbolj obremenjena delovna mesta prometnikov, nove funkcionalnosti v radijskem omrežju).

Z nadgradnjami lažje odkrivamo napake v telekomunikacijskem omrežju, izboljšane so funkcionalnosti za uporabnike, omrežje deluje stabilno in kakovostno, z minimalnimi izpadi.

Pripravljamo pa se tudi na prehod na naslednjo generacijo radijskih komunikacij na železnicah - FRMCS (Future Railway Mobile Communication System).

Že od leta 2012 imamo imenovano strokovno skupino za pripravo predpisov, katere glavno delo je sodelovanje pri pripravi predpisov s področja Zakona o varnosti v železniškem prometu in Zakona o železniškem prometu. Člani skupine imajo bogato znanje in izkušnje, ki so si jih pridobili med delom in ki so pomembne za zagotavljanje varnega upravljanja JŽI. Hkrati tudi dejavno sodelujejo z državnimi organi, kot so Ministrstvo za infrastrukturo, Agencija za železniški promet in Inšpektorat Republike Slovenije za infrastrukturo.

Leta 2021 smo sodelovali z državnimi organi pri oblikovanju oziroma usklajevanju zakonodajnih predlogov.

Sodelovali smo pri oblikovanju predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o železniškem prometu, ki je bil sprejet maja 2021. Glavni namen zakona je pravilen prenos Direktive 2012/34/EU glede določil, ki se nanašajo na zahteve v zvezi z dobrim ugledom in glede ohranitve oziroma odvzema licence licenčnega organa. Z ureditvijo služnostnih in stavbnih pravic bo omogočena gradnja novih objektov, kot so parkirišča, kolesarnice, kolesarske steze, nadhodi, podhodi ipd., katerih gradnje na nepremičninah JŽI zakon pred spremembo ni omogočal.

Vključili smo se v pripravo Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varnosti v železniškem prometu, ki je bil sprejet maja 2021. Glavni namen zakona je natančnejša določitev in razjasnitev nekaterih postopkov, povezanih z dovoljenji za vozna sredstva, ki jih opravlja varnostni organ, skladno z ugotovitvami Agencije Evropske unije za železnice pri nadzoru Agencije za železniški promet.

Sodelovali smo pri nastajanju Uredbe o spremembi in dopolnitvah Uredbe o dodeljevanju vlakovnih poti, uporabnini in režimu učinkovitosti na JŽI, katere namen sprememb je prilagoditev uredbe procesom dodeljevanja vlakovnih poti, zlasti z

vključitvijo večletnega načrtovanja in začasnih omejitev zmogljivosti vlakovnih poti. Uredbe bo uveljavljena predvidoma leta 2022.

Sodelovali smo tudi pri oblikovanju pravilnikov, in sicer:

- Prometnega pravilnika, ki določa pogoje in način organizacije ter opravljanja varnega železniškega prometa na železniški infrastrukturi v Republiki Sloveniji; pravilnik je v presoji pri Agenciji Evropske unije za železnice in bo uveljavljen leta 2022;
- Signalnega pravilnika, ki je prestal vsa usklajevanja vseh udeležencev v železniškem sistemu in je v presoji pri Agenciji Evropske unije za železnice in bo uveljavljen leta 2022;
- Pravilnika o zavorah, varnostnih napravah in opremi železniških vozil, ki bo nadomestil Pravilnik o varnostni opremi tirnih vozil, uveljavljen bo leta 2022;
- Pravilnika o posebnih zdravstvenih pogojih za pridobitev in ohranitev veljavnosti dovoljenja za strojevodjo, ki ga je sprejelo Ministrstvo za zdravje v soglasju z Ministrom za infrastrukturo;
- Pravilnika o strojevodjih, centrih usposabljanja, ocenjevalcih in centrih preverjanja v skladu s predpisi Evropske unije, ki so bile sprejete maja 2021;
- Pravilnika o spodnjem ustroju in Pravilnika o zgornjem ustroju. Uveljavitev obeh pravilnikov bo predvidoma leta 2022.

Leta 2021 je bilo na ravni Skupine sprejetih okrog 520 novih notranjih predpisov ali njihovih sprememb in dopolnitev. Ključni so predpisi, ki veljajo za celotno skupino Slovenske železnice, saj z njimi skrbimo za harmonizacijo procesov v skupini, hkrati pa takšni predpisi prispevajo k uspešnejšemu delovanju družb oziroma skupine na vseh ravneh. Izpostavili bi predvsem Kodeks ravnanja, predpise s področja kadrovskih procesov in obračuna plač, področja informacijske varnosti in področja finančnih tveganj.

Dejavnosti na področju intelektualnega kapitala

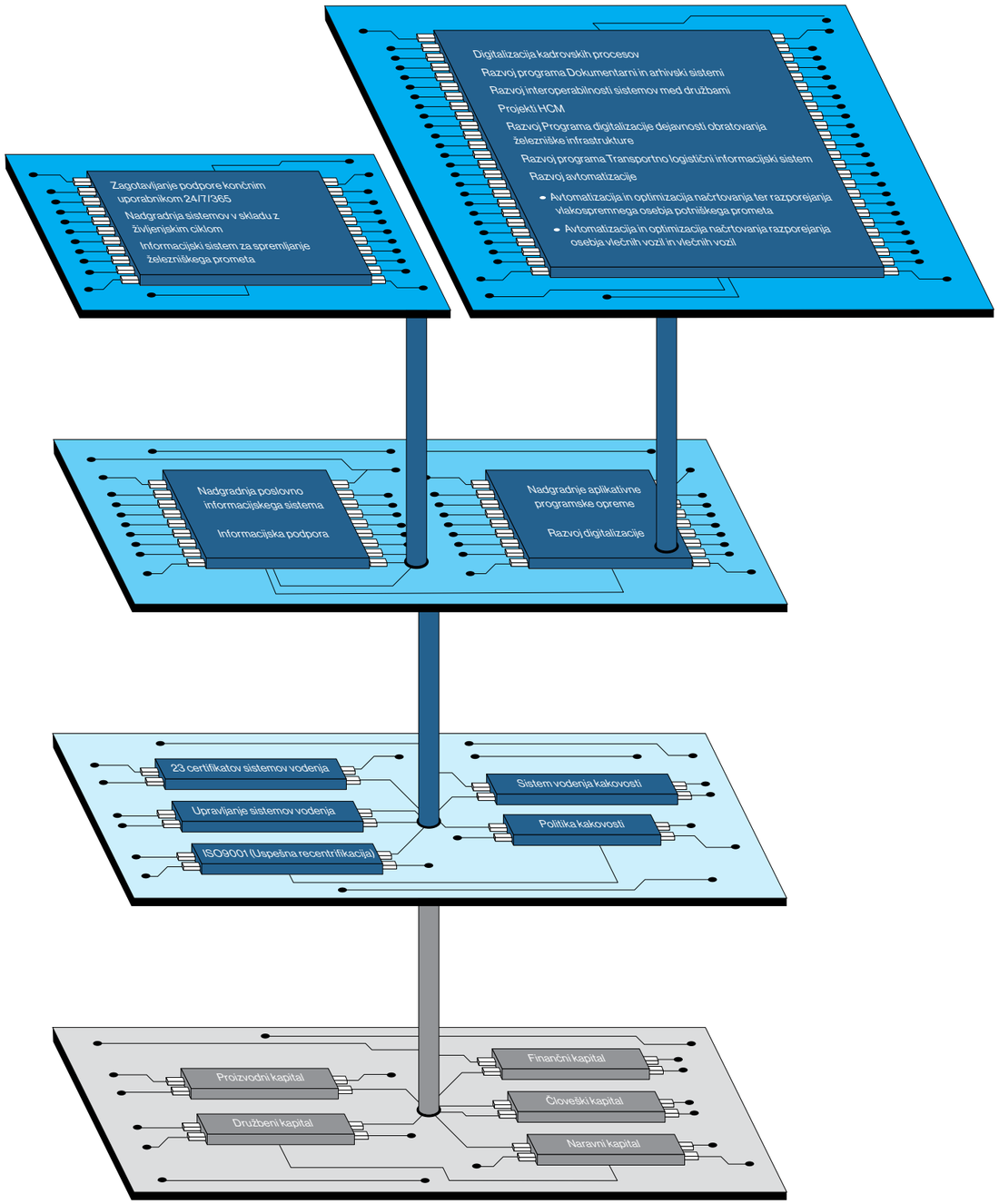

Sistem vodenja kakovosti

Na področju vodenja sistema kakovosti po ISO 9001 smo leta 2021 uspešno opravili recertifikacijsko presojo.

Na podlagi merjenih kazalnikov učinkovitosti smo dosegli oziroma presegli letne zastavljene cilje na ključnih IT procesih. Z visoko kakovostjo storitev razvoja in vzdrževanja informacijske podpore, odlično razpoložljivostjo in varnostjo ključnih IT storitev smo uporabnikom zagotavljali hitro in kvalitetno pomoč.

Kakovostno in strokovno opravljanje procesov so potrdili tudi odjemalci, ki so nam konec leta 2021 v anketi o zadovoljstvu podelili visoke ocene za opravljeno delo.

Poslanstvo sistema vodenja kakovosti je zagotavljanje kakovosti z nenehnim vlaganjem v izboljševanje izdelkov, procesov in storitev. To dosegamo z učinkovitim delovanjem sistema vodenja kakovosti, v skladu z načeli dobrih praks ter predpisi, ki urejajo področje kakovosti v skupini Slovenske železnice.

Zadovoljstvo odjemalcev je eden od pomembnih ciljev sistema vodenja kakovosti. Le-ta nalaga vodstvu in zaposlenim usklajevanje delovanja z zahtevami in pričakovanji svojih odjemalcev znotraj zakonodajnih okvirov in smernic dobrih praks.

Politika kakovosti

Politika kakovosti določa način delovanja, ki odjemalcem zagotavlja okolju prijazne, varne in zanesljive storitve ter s tem prispeva k izboljševanju kakovosti življenja in razvoju drugih dejavnosti v Republiki Sloveniji. S tem zagotavljamo uspešno poslovanje in rast družbe, ki pomeni trdno podlago za razvoj zaposlenih ter zadovoljstvo lastnikov in drugih relevantnih deležnikov. Vodstvo in vsi zaposleni v skupini Slovenske železnice smo se zavezali, da bomo izpolnjevali zahteve odjemalcev, njihova pričakovanja in nenehno izboljševali učinkovitost sistema vodenja.

Upravljanje sistemov vodenja

V družbah skupine Slovenske železnice vzdržujemo 23 certificiranih sistemov vodenja. Družba SŽ-Infrastruktura, d. o. o., ima v okviru sistema varnega upravljanja pridobljeno pooblastilo za upravljanje, medtem ko imajo prevozniki pridobljeno varnostno spričevalo, ki ga podeli licenčni organ.

Presoje sistema vodenja in kakovosti ISO 9001:2015

Sistem vodenja in kakovosti nadzoruje certifikacijski organ ter drugi nadzorni in certifikacijski organi. Delovanje sistema se preverja prek notranjih in zunanjih presoj in presoj dobaviteljev.

Zunanja presoja ISO 9001:2015 je bila v družbah skupine Slovenske železnice novembra 2021.

Presojevalska ekipa je ugotovila, da je skupina Slovenske železnice postavila in vzdržuje sistem vodenja v skladu z zahtevami standarda in dokazuje zmožnost sistema, s katerim je mogoče dosegati politiko in cilje organizacije.

Razvoj digitalizacije

Strategija digitalizacije Slovenskih železnic podaja smernice strateškega razvoja za transportno logistično dejavnost, potniški promet, vodenje železniškega prometa, vzdrževalno dejavnost, gradbeno dejavnost in druge dejavnosti. Z uresničevanjem Strategije, ki predvideva zgraditev sodobnega integriranega informacijskega sistema, se je ustvarila pomembna baza znanja in relacij, potrebnih za analizo in digitalizacijo kompleksnih poslovnih procesov. Tako se med programi digitalizacije znanje in kompetence posameznih zaposlenih v skupini Slovenske železnice agregirajo v skupno znanje in izkušnje, kar pomembno vpliva na povečevanje intelektualnega kapitala.

Razvoj novih informacijskih rešitev poteka tudi v sodelovanju z zunanjimi razvojnimi ekipami.

Med delom na projektih se intenzivno generirajo veščine in znanje zaposlenih, tako razvojnih inženirjev kot uporabnikov informacijskih storitev in s tem novim intelektualnim kapitalom se ustvarjajo možnosti za kakovosten nadaljnji notranji razvoj informacijskih storitev.

V okviru programov digitalizacije smo delovali skladno s strategijo Slovenskih železnic.

Program Dokumentni in arhivski sistemi obsega oblikovanje elektronskega arhiva z normativno ureditvijo poslovanja in prilagoditvijo obstoječega klasifikacijskega načrta. V sklopu projekta Notranja pravila smo naredili presek trenutnega stanja in evalvacije zahtev, skladno s kontrolnim seznamom za samoocenitev ter potrditev notranjih pravil. V pripravi je postavitev sistema e-hramba, s katerim bomo prihranili pisarniški material ter izboljšali izkoristek delovnega časa zaposlenih.

S programom Transportno logistični informacijski sistem zagotavljamo celovito informacijsko podporo obstoječim poslovnim procesom v družbi SŽ-Tovorni promet, d. o. o. V okviru programa bomo zagotovili sodobni integrirani poslovni informacijski sistem za transportno logistično dejavnost, ki bo celovito podpiral neposredne storitve železniškega transporta, multimodalne in intermodalne transportne storitve ter spremljajoče logistične storitve.

Program digitalizacije dejavnosti obratovanja železniške infrastrukture zajema aplikacije in sisteme za obratovanje železniškega prometa, ki bodo povezani s signalnovarnostnimi sistemi za vodenje vlakovnega prometa. Povezava s signalnovarnostnimi sistemi bo upoštevala vse potrebne varnostne vidike. V sklopu programa so bile identificirane funkcionalne zahteve potrebnih informacijskih sistemov (avtomatski zajem podatkov lokacije vlakov, modul za napovedovanje prihoda vlaka, dejavno spremljanje vlakovnega prometa, konstrukcija voznih redov ...) ter pripravljena pripadajoča investicijska dokumentacija.

V okviru digitalizacije upravljanja sredstev stremimo k uresničevanju temeljnega strateškega cilja – postati učinkovit vzdrževalec sodobne in varne železniške infrastrukture. V sklopu teh projektov smo končali udejanjitev osnovnega sistema v družbi SŽ-VIT, d. o. o. Razvijali smo evidenčno merilne liste, podporo umerjanja meril in razvijali vmesnike za povezavo z drugimi informacijski sistemi v SŽ-Infrastrukturi, d. o. o. Z uporabo funkcionalnosti, ki so na voljo v okviru nove informacijske podpore, želimo povečati izkoriščenost JŽI ter omogočiti razvoj celovitih storitev vzdrževanja železniških vozil.

V sklopu projektov Avtomatizacije in optimizacije planiranja ter razporejanja vlakospremnega osebja potniškega prometa ter Avtomatizacije in optimizacije planiranja razporejanja osebja vlečnih vozil in vlečnih vozil smo testirali delovanje delujočih sistemov v testnem okolju. Konec leta je bil opravljen tudi prehod v testno produkcijsko okolje. Z novo informacijsko rešitvijo bomo zagotavljali optimizirano načrtovanje (osebja in vozil), avtomatsko pripravo podatkov za obračun plač, optimizirano rabo vozil, ukinili ročne evidence itn.

Na projektu Upravljanje s časom smo julija 2021 začeli produkcijsko obratovanje na ljubljanskem delu enote TVD. Novembra smo sistem vzpostavili v Tovornem prometu za režijske delavce in organizacijski enoti Hodoš ter Sežana, decembra pa še za organizacijski enoti Celje in Dobova.

V drugi polovici leta 2021 smo specificirali zahteve za implementacijo in integracijo platforme storitev mobilnosti, rešitve za upravljanje kupcev ter celovit sistem za upravljanje nepremičnin.

Digitalizacija kadrovskih procesov

Leta 2021 je bila v kadrovskem informacijskem sistemu razvita in v prakso predana nova funkcionalnost za obvladovanje preventivnih zdravniških pregledov, ki omogoča v večjem delu digitalno podprto obvladovanje dokumentacije in evidenc o preventivnih zdravniških pregledih.

Na področju digitalizacije kadrovskih procesov je bil pripravljen vsebinski okvir zahtev za bodočo digitalizacijo kadrovskih procesov.

Leta 2022 načrtujemo začetek nadgradnje digitalizacije kadrovskih procesov, katere rešitve bodo prispevale k povečanju učinkovitosti in uspešnosti kadrovske funkcije. Potrjena je bila nova strategija digitalizacije področja upravljanja človeškega kapitala.

Program PIS

PIS se je tudi leta 2021 nadgrajeval in prilagajal potrebam poslovanja skupine Slovenske železnice. Uvedene so bile naslednje informacijske rešitve:

- implementacija prodajnega modula za družbo SŽ-Infrastruktura, d. o. o.;
- implementacija funkcionalnosti za podporo nabavnim procesom in skladiščno materialnega poslovanja za družbo SŽ-Infrastruktura, d. o. o.;
- SApCo: implementacija elektronskega delovnega toka potrjevanja za prispele račune (SŽ-Tovorni promet, d. o. o., in SŽ-Potniški promet, d. o. o.) ter podpora upravljanju internih naročil za družbo Slovenske železnice, d. o. o.;
- SAP Treasury: uvedba podpore za najete in dane kredite družb v skupini Slovenske železnice;
- implementacija dodatnih kontrol in podatkov v postopkih nabave (nabavne pogodbe in nabavna naročila, poročila);
- SAP BW: postavitev podatkovnega skladišča kot vir podatkov za izvajanje finančne konsolidacije podatkov in načrtovanja;
- implementacija programa za avtomatsko knjiženje slabitev zalog;
- avtomatizacija plačilnega prometa in kompenzacij med podjetji v skupini in drugimi poslovnimi partnerji;
- nadgrajevanje rešitev poslovne analitike.

V drugi polovici leta 2021 je bila postavljena specifikacija zahtev iz naslova implementacije in integracije platforme MaaS (Mobility as a Service), sistema CRM (Customer Relationship Management) ter sistema za upravljanje nepremičnin.

Informacijska podpora

V informacijski infrastrukturi so bili doseženi odlični rezultati. Informacijske storitve smo zagotavljali praktično brez prekinitev, zaradi česar je lahko neovirano tekel železniški promet, prav tako so se lahko udejanjale tudi druge storitve.

Skladno z življenjskim ciklom sistemov smo nadaljevali nadgradnjo ključne infrastrukture in postavitev visoko razpoložljivih informacijskih storitev, z zagotovljeno nadomestno lokacijo računalniškega centra – georedundanco. S tem smo zagotovili ustrezno zmogljivost in zanesljivost vseh delov sistema ter bistveno zmanjšali tveganje nepredvidenih izpadov informacijske infrastrukture.

Storitveni center Slovenskih železnic, ki 24 ur na dan vse dni v letu zagotavlja podporo končnim uporabnikom pri odpravljanju napak na namizni računalniški opremi, programskih težavah in zagotavlja pomoč pri delu z IT sredstvi, je leta 2021 prejel in obdelal večje število zahtevkov zaradi spremenjenega režima dela, povezanega z epidemiološko situacijo.

Osrednji element informacijskih rešitev Slovenskih železnic je kompleksni ISSŽP – Informacijski sistem za spremljanje železniškega prometa. Namenjen je podpori jedrnim funkcijam železniškega sistema, kot so: vodenje železniškega prometa, spremljanje tovornega prometa, spremljanje gibanja pošiljk, upravljanje vlečnih vozil, razporejanje dela osebja vleke ter drugih temeljnih funkcij v realnem času. Sistem, ki dnevno obravnava približno 800 vlakov in 300 vlečnih vozil, uporablja pri svojem delu 2.000 zaposlenih. Z uporabo ISSŽP se beleži delo strojevodij in dnevno obravnava okrog 5.000 tovornih vagonov, od tega do 2.000 naloženih s pošiljkami.

Zaradi pomembnosti brezhibnega in neprekinjenega delovanja aplikacij v okviru ISSŽP (večji del sistema deluje v okviru »kritične infrastrukture« v režimu 24/7) je ključnega pomena, da se ustrezno zagotavlja vsa potrebna podpora za delovanje sistema ISSŽP z namenom ohranjanja visoke razpoložljivosti sistema. Razvoj in vzdrževanje sistema ISSŽP sta tudi leta 2021 sledila zahtevam uporabnikov in razmeram na trgu. Udejanjenih je bilo precej novih pomembnih funkcionalnosti, delno se je zmanjševalo kadrovsko tveganje in vse to je prispevalo k zanesljivi informacijski podpori izvajanja temeljnih delovnih in poslovnih procesov.

Večje nadgradnje aplikativne programske opreme leta 2021:

- nadgradnja eVK (elektronska voznoredna knjižica) - nadgradil se je prikaz aktivnega voznega reda s prikazom nadgrajenih obvestil ter počasnih voženj;
- nadgradnja ETL (elektronski tovorni list) - nadgradili smo sistem ETL z dodatnimi funkcionalnostmi vizualizacije, vnosom ter tiskom tovornih listov na strani SŽ-Tovornega prometa, d. o. o., (ETP Portal);
- URP (upravljanje ranžirne postaje) - v okviru novega drčnega sistema ranžiranja vlakov na postaji Zalog je bila razvita integracija z ISSŽP okoljem;
- obveščanje vlakov;
- Ljubljana Line - informacijsko smo podprli nov produkt prevozov (Ljubljana–Salzburg) za tovorni promet;
- nadgradnja poslovne povezave med družbo SŽ-Tovorni promet, d. o. o., in Luko Koper, d. d. Poteka razvoj informacijskega sistema, ki bo pokrival vse proizvodne procese in postopke v vozlišču Koper. Sistem bo omogočal polno spremljanje posameznih operacij, ki se opravljajo tako na tovorni postaji Koper kot v Luki Koper.

Nadzor nad poslovnimi procesi

V skupini Slovenske železnice procese in njihove storitve nadziramo v različnih fazah. Tako zagotavljamo skladnost z zakonodajo, predpisanimi standardi ter specificiranimi zahtevami in postopki.

Zunanji nadzor opravljajo različne inšpekcijske službe, zunanji revizorji in zunanji presojevalci, ki zagotavljajo spoštovanje zakonodajnih in drugih zahtev, ki jim je zavezana skupina Slovenske železnice. Poleg zunanjega nadzora imamo vpeljane tudi različne oblike notranjega nadzora, ki jih opravljajo notranji revizorji, inšpektorji notranjega nadzora, notranji presojevalci in druge pooblaščene osebe v družbah.

Pri notranjem nadzoru preverjajo kakovost storitev, dokumentacijo in opravljanje poslovnih procesov skladno z zahtevami posamezne oblike notranjega nadzora ter standardov in dobrih praks. Za nadzor posameznih procesov skrbijo skrbniki procesov, ki sistematično merijo in spremljajo uspešnost procesov na podlagi kazalnikov in postavljenih ciljev.

Priložnosti

Leta 2021 smo v okviru projekta Vrednotenja delovnih mest, prenova plačnega sistema in izdelava kadrovskega načrta za skupino SŽ popisali procese dela v vseh družbah skupine Slovenske železnice. Skupaj z zunanjim izvajalcem smo izdelali operativni model poslovanja in popisali poslovne procese za skupino Slovenske železnice. Model je izdelan na podlagi lastne metodologije izbranega zunanjega izvajalca in dejanske organizacijske strukture skupine Slovenske železnice. Operativni model poslovnih procesov se osredotoča na dejavnosti in procese.

Operativni model poslovanja obsega 9 krovnih procesov, 48 prvostopenjskih procesov ter 186 drugostopenjskih procesov. Na podlagi tega modela je bila izdelana matrika odgovornosti (RAC matrika - Responsible = odgovoren; Accountable = pristojen; Consulted = posvetovan), tako da imamo za vsak identificiran drugostopenjski proces tudi odgovorno osebo.

Leta 2022 nadaljujemo pripravo novega predloga sistemizacije in vrednotenja delovnih mest, na tem temelječo prenovo in poenostavitev plačnega sistema ter njegovo uresničevanje.

Kazalniki

Pregled sistemov vodenja

	ISO 9001 sistem vodenja kakovosti	**ISO 14001** sistem ravnanja z okoljem	**ISO 50001** sistem upravljanja z energijo	**EU 445/2011** ECM vzdrževanje tovornih vagonov	**EU 798/2016** sistem varnega upravljanja
SŽ-Tovorni promet, d. o. o.	✓	✓	✓	✓	✓
Fersped, d. o. o.	✓				
SŽ-Potniški promet, d. o. o.	✓	✓	✓		✓
SŽ-Infrastruktura, d. o. o.	✓	✓	✓		✓
Železniško gradbeno podjetje, d. d.	✓	✓	✓		
SŽ-VIT, d. o. o.	✓	✓	✓	✓	
SŽ-ŽIP, storitve, d. o. o.	✓	✓	✓		
Prometni institut, d. o. o.	✓				
Slovenske železnice, d. o. o.	✓	✓	✓		

Kazalniki notranjih presoj ISO 9001:2015

	Število načrtovanih presoj	**Število opravljeni presoj**	**Število ugotovljeni neskladnosti**	**Število izdanih observacij**	**Število izdanih priporočil**	**Število prepoznani dobrih praks**
SŽ-Tovorni promet, d. o. o.	5	5	0	5	4	1
Fersped, d. o. o.	2	2	0	0	2	0
SŽ-Potniški promet, d. o. o.	3	3	0	3	6	0
SŽ-VIT, d. o. o	7	7	0	3	5	2
SŽ-Infrastruktura, d. o. o.	7	7	0	9	10	1
SŽ-Železniško gradbeno podjetje, d. d.	3	3	0	0	8	5
SŽ-ŽIP, storitve, d. o. o.	1	1	0	1	0	0
Prometni institut, d. o. o.	3	3	0	0	4	0
Slovenske železnice, d. o. o.	6	6	0	1	8	0
Skupina Slovenske železnice	**37**	**37**	**0**	**22**	**47**	**9**

NARAVNI KAPITAL [20]

Družbe skupine Slovenske železnice so, skladno s sprejetim kodeksom ravnanja skupine Slovenske železnice, okoljsko in energetsko politiko ter drugimi internimi akti, ki urejajo sistem ravnanja z okoljem in sistem upravljanja z energijo, zavezane k stalni skrbi za varovanje okolja in učinkovito rabo energije po najvišjih mednarodnih standardih, ki so v veljavi na območju Republike Slovenije in Evropske unije.

Strateški projekti in cilji

Družba Slovenske železnice, d. o. o., preko štabne službe za notranji nadzor, kakovost in okolje za vse družbe skupine Slovenske železnice zagotavlja ustrezne pogoje in vire za izvajanje sistema ravnanja z okoljem (SRO) po SIST EN ISO 14001:2015 (ISO 14001) in sistema upravljanja z energijo (SUE) po SIST EN ISO 50001:2018 (ISO 50001), kar je med drugimi skladno tudi s smernicami, ki jih je podal Slovenski državni holding, d. d., v zvezi s trajnostnim poslovanjem gospodarskih družb, ki so pretežno v lasti države.

Štabna služba za notranji nadzor, kakovost in okolje v sklopu svojih nalog oziroma pristojnosti na področju varovanja okolja in učinkovite rabe energije na ravni skupine Slovenske železnice zagotavlja:

- vodenje obeh sistemov vodenja skladno z zahtevami ISO 14001 in ISO 50001;
- spremljanje pravne regulative, ki na območju Republike Slovenije in Evropske unije kakor koli zadeva področje SRO in področje SUE, in o tem obvešča vse deležnike v skupini Slovenske železnice;
- strokovno pomoč pri implementaciji novih ali spremenjenih zakonskih zahtev, ki zadevajo področje SRO in SUE v procese oziroma v sistem vodenja;
- presojanje skladnosti SRO in SUE z notranjimi predpisi, ki na ravni skupine Slovenske železnice urejajo ti področji.

Pravne podlage :

- Okoljska politika skupine Slovenske železnice;
- Energetska politika skupine Slovenske železnice;
- Poslovnik sistema ravnanja z okoljem skupine Slovenske železnice;
- Poslovnik sistema upravljanja z energijo skupine Slovenske železnice;
- Kodeks ravnanja skupine Slovenske železnice;
- Pravilnik o notranji organizaciji družb skupine Slovenske železnice.

[20] GRI 102-12, 304-2

Ključne usmeritve:

- da vsi deležniki skupine Slovenske železnice delujejo v skladu s sprejeto okoljsko in energetsko politiko in v danih zmožnostih izpolnjujejo zastavljene cilje glede varovanja okolja in učinkovite rabe energije;
- da je sistem vodenja v družbah skupine Slovenske železnice skladen z zahtevami okoljskega standarda ISO 14001 in standarda sistema upravljanja z energijo ISO 50001;
- da vsi deležniki skupine Slovenske železnice v celoti izpolnjujejo veljavno pravno in drugo regulativo oziroma zahteve, ki kakor koli urejajo področje varovanja okolja in učinkovite rabe energije;
- redno spremljanje porabe virov, zlasti energije in stroškov v zvezi s tem;
- preprečevanje onesnaževanja okolja in prizadevanje za zmanjševanje negativnih vplivov dejavnosti na okolje po načelu najboljše razpoložljive tehnologije;
- skrb za nenehno izboljševanje sistemov vodenja.

Glavni cilji:

- učinkovita raba energije in gospodarno upravljanje naravnih virov, ki so pomembni za delovne in tehnološke procese v družbah;
- ustrezno izpolnjevanje pravne regulative in drugih zahtev, ki kakor koli urejajo področje varovanja okolja in učinkovite rabe energije;
- preprečevanje onesnaževanja naravnega okolja;
- iskanje ustreznih tehničnih in tehnoloških rešitev za zmanjševanje obremenjevanja okolja (BATNEC);
- kontinuirano sprejemanje ukrepov za zmanjševanje potencialnega tveganja za nastanek nesreč oziroma izrednih dogodkov, ki bi lahko negativno oziroma škodljivo vplivali na ljudi in naravno okolje.

Ključne dejavnosti:

- optimizacija rabe energije v dejavnostih in procesih;
- ukrepi za zmanjševanje negativnih vplivov na okolje, skladno z veljavnimi predpisi (zakonskimi in drugimi zahtevami);
- postopna energetska obnova stavb (zamenjava stavbnega pohištva, obnova streh in fasad);
- nabava novih voznih sredstev in mehanizacije (zamenjava starih in energetsko potratnih vozil in mehanizacije);
- rekonstrukcija kurilnih naprav (zamenjava starih energetsko potratnih kurilnih naprav in njihove opreme z novimi, energetsko varčnimi);
- prehod na okolju prijazen vir ogrevanja (zamenjava sistema ogrevanja, priklop na sistem daljinskega ogrevanja);
- tehnična ureditev odvajanja odpadne vode (vgradnja čistilnih naprav za čiščenje industrijske odpadne vode, ureditev odvajanja komunalnih odpadnih voda iz stavb, sanacija greznic na območjih, kjer se ne načrtuje izgradnja javnega kanalizacijskega omrežja);
- tehnična prilagoditev zunanje razsvetljave (zamenjava tehnično neustreznih svetilk);
- postopna obnova internega vodovodnega omrežja, vključno z vgradnjo opreme, ki zmanjšuje porabo sanitarne vode (sanacija dotrajanega internega vodovodnega omrežja);
- zamenjava azbestne strešne kritine z neazbestno (preprečevanje emisij azbestnih delcev v okolje);
- postopno odstranjevanje starih bremen, ki ne služijo več svojemu namenu (odstranitev stavb, ki so predvidene za rušenje, odstranitev neuporabnih vozil, strojev in naprav).

Ključni kazalniki in pomembnejši rezultati leta 2021

Leta 2021 je bil ogljični odtis na tirnih vozilih Slovenskih železnic

- **v družbi SŽ-Tovorni promet, d. o. o., na NTKM:**

6 gCO_2e/NTKM

- **v družbi SŽ-Potniški promet, d. o. o., na PKM:**

33 gCO_2e/PKM

- **na PKM:** potniški vlak Slovenskih železnic (lastni izračun), avtobus (povprečje Evropske unije) in avtomobil (povprečje Evropske unije):

33 gCO_2e/PKM

80 gCO_2e/PKM

143 gCO_2e/PKM

Za prikaz okoljske učinkovitosti železniškega prometa je smiselna primerjava s konkurenčnimi vejami prometa. Razmerje ogljičnega odtisa:

- **na NTKM:** tovorni vlak (lastni izračun), tovornjak (povprečje Evropske unije)

6 gCO_2e/NTKM

140 gCO_2e/NTKM

V primerjavi s cestnim prometom Slovenske železnice v tovornem in potniškem prometu prihranijo naravi vsako leto v povprečju 676,5 tisoč ton CO_2 ekvivalenta zaradi transporta po železnici, ki je okoljsko prijaznejši in učinkovitejši. To je prispevek v boju proti klimatskim spremembam.

Izpusti emisij CO_2e v transportu na Slovenskih železnicah

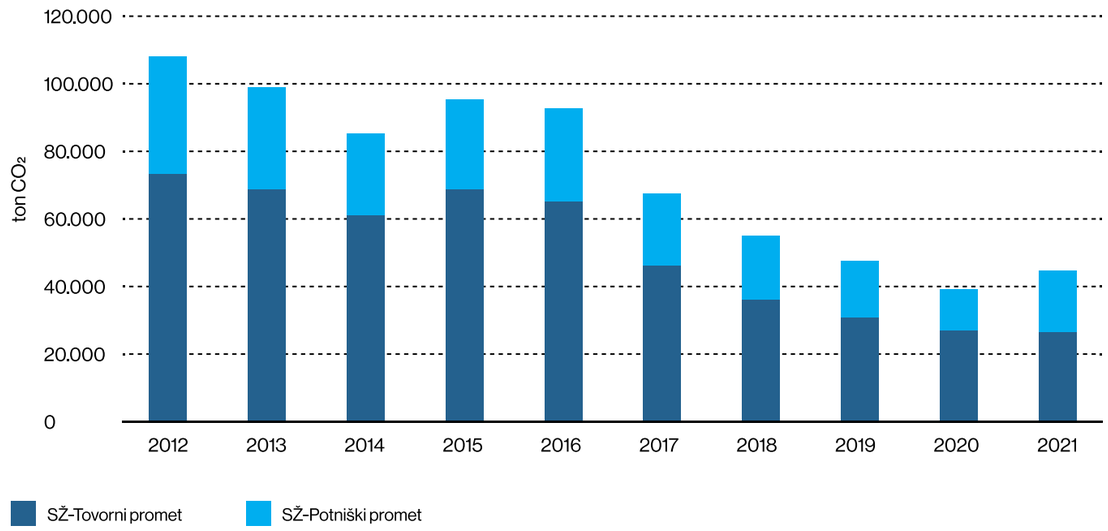

Uspešno zniževanje emisij in izboljšanje energetske učinkovitosti je posledica večjega deleža obnovljivih virov v strukturi nabave električne energije, višanje stopnje biogoriv v dizlu, elektrifikacije proge (npr. Pragersko–Hodoš), nabave učinkovitejših tirnih vozil, opreme, tehničnih, tehnoloških, organizacijskih ukrepov in sistematskega ukvarjanja z rabo in porabo energije.

Nesreče in izredni dogodki v prometu, ki so vplivali na okolje

Leta 2021 je bilo 56 manjših požarov ob železniški progi, kjer so bile vpoklicane teritorialno pristojne gasilske enote, kar je 25 % manj kot leto prej. Požari ob železniški progi so bili večinoma v spomladansko-poletnem času, vzrok pa je bil največkrat vžig ali kurjenje suhega podrastja v neposredni bližini progovnega pasu. Večje gospodarske škode zaradi tega ni bilo.

Julija 2021 je na železniški progi Sevnica–Trebnje v kraju Tržišče potniški vlak naletel na skalo, ki je z bližnjega gozdnega pobočja zgrmela v območje železniškega tira. Vlak se je iztiril, poškodovanih ni bilo, pri tem pa se je poškodoval rezervoar za motorno gorivo. Zaradi iztekanja motornega goriva iz poškodovanega rezervoarja za gorivo je v dolžini okrog dvesto metrov prišlo do kontaminacije progovne grede, ob tem pa je obstajala potencialna nevarnost, da bi motorno gorivo iztekalo tudi v bližnji vodotok Mirna, ki poteka ob železniški progi. O tem je bil takoj obveščen pristojni regijski center za zaščito in reševanje. Gasilci so preprečili onesnaženje okolja. Upravljavec JŽI je takoj po tem saniral železniško progo. Vsi ukrepi za preprečevanje škodljivih posledic izrednega dogodka v okolje so bili uspešno izpeljani.
O izrednem dogodku in o ukrepih za zmanjševanje škodljivih vplivov v okolje je bilo skladno z Zakonom o varstvu okolja obveščeno tudi pristojno Ministrstvo za okolje.

Dejavnosti na področju naravnega kapitala [21]

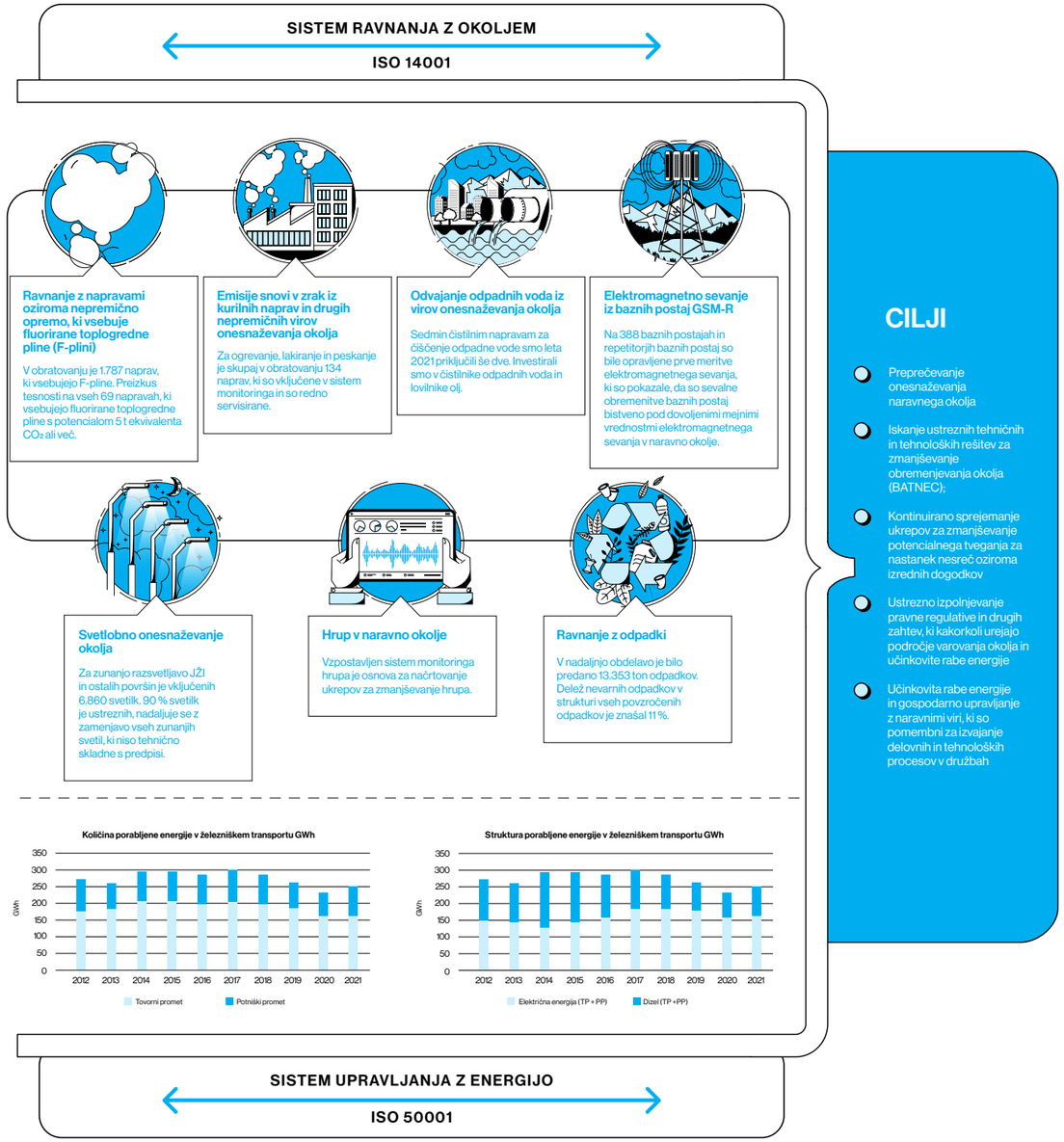

CILJI

- Preprečevanje onesnaževanja naravnega okolja
- Iskanje ustreznih tehničnih in tehnoloških rešitev za zmanjševanje obremenjevanja okolja (BATNEC);
- Kontinuirano sprejemanje ukrepov za zmanjševanje potencialnega tveganja za nastanek nesreč oziroma izrednih dogodkov
- Ustrezno izpolnjevanje pravne regulative in drugih zahtev, ki kakorkoli urejajo področje varovanja okolja in učinkovite rabe energije
- Učinkovita rabe energije in gospodarno upravljanje z naravnimi viri, ki so pomembni za izvajanje delovnih in tehnoloških procesov v družbah

[21] GRI 302-1, 302-4, 302-5

Presojanje skladnosti sistema ravnanja z okoljem in sistema upravljanja energije

Družbe skupine Slovenske železnice v načrtovanih časovnih presledkih zagotavljajo notranje presoje, da pridobijo informacije o tem, ali so vpeljani sistemi vodenja skladni z zahtevami notranjih aktov, ki na ravni skupine Slovenske železnice urejajo področje SRO po ISO 14001 in SUE po ISO 50001.

Notranje presoje po obeh sistemih vodenja leta 2021

		SŽ, d. o. o.	SŽ-INF	SŽ-TP	SŽ-PP	SŽ-VIT	SŽ-ŽIP	SŽ-ŽGP	Skupina SŽ
ISO 14001	Število načrtovanih notranjih presoj sistema vodenja	1	11	6	1	10	5	2	**36**
	Število opravljenih notranjih presoj sistema vodenja	1	10	4	1	7	5	2	**30**
ISO 50001	Število načrtovanih notranjih presoj sistema vodenja	1	1	1	1	1	1	1	**7**
	Število opravljenih notranjih presoj sistema vodenja	1	1	1	1	1	1	1	**7**

Ukrepi, ki so bili podani v sklopu notranjih presoj po obeh sistemih vodenja

		SŽ, d. o. o.	SŽ-INF	SŽ-TP	SŽ-PP	SŽ-VIT	SŽ-ŽIP	SŽ-ŽGP	Skupina SŽ
ISO 14001	Število ugotovljenih neskladnosti – ukrep odprava neskladnosti			1		1			**2**
	Število predlaganih korekcij za odpravo manjšega odstopanja		4	3		29	12		**48**
	Število predlaganih priporočil za izboljšanje delovanja SRO		6	2		10	3		**21**
ISO 50001	Število ugotovljenih neskladnosti – ukrep odprava neskladnosti			-					
	Število predlaganih korekcij za odpravo manjšega odstopanja		1	-	3	1			**5**
	Število predlaganih priporočil za izboljšanje delovanja SUE	3	1	4		1	2	2	**13**

Leta 2021 sta bili v družbi Slovenske železnice, d. o. o., in v odvisnih družbah skupine Slovenske železnice, ki imajo vpeljan SRO po ISO 14001 in SUE po ISO 50001, opravljeni dve zunanji presoji sistema vodenja, in sicer:

- novembra 2021 je bila opravljena recertifikacijska presoja po ISO 50001, kjer so presojevalci Bureau Veritas podali določeno število korekcij in priporočil za izboljšanje delovanja SUE v družbah skupine Slovenske železnice;
- decembra 2021 je bila opravljena prva kontrolna presoja po ISO 14001, kjer so presojevalci Bureau Veritas podali skupaj 23 korekcij in priporočil za izboljšanje delovanja SRO. Na podlagi predlaganih korekcij in priporočil je bil na ravni skupine Slovenske železnice izdelan program ukrepov po prvi kontrolni presoji, ki ga je potrdilo poslovodstvo Slovenskih železnic, d. o. o.

V povezavi s prehodom na verzijo ISO 50001:2018 je bila novelirana energetska politika ter poslovnik in priročnik SUE ter drugi dokumenti na operativni ravni.

S pridobljenimi certifikati družbe skupine Slovenske železnice dokazujejo, da v sklopu sistema vodenja povsem enakovredno upoštevajo tudi zahteve glede varovanja okolja in učinkovite rabe energije, ter da zagotavljajo potrebne vire in ustrezne razmere za uspešno in učinkovito izvajanje obeh sistemov vodenja v praksi. Vpeljana sistema vodenja zavezujeta vodstva družb skupine Slovenske železnice in vse zaposlene k nenehnemu izboljševanju procesov, ki pomembno vplivajo na stanje okolja in učinkovito rabo energije.

Sistem ravnanja z okoljem

Družbe skupine Slovenske železnice morajo v okviru zakonodaje, ki v Republiki Sloveniji in Evropski uniji ureja področje varstva okolja, obvladovati vse negativne vplive, ki jih s svojimi dejavnostmi in infrastrukturo kakor koli povzročajo v prostoru oziroma v naravnem okolju.

Hrup v okolje

Družbe skupine Slovenske železnice obvladujejo vire onesnaževanja okolja s hrupom v skladu z veljavnimi predpisi, ki v Republiki Sloveniji urejajo emisije hrupa v okolje. V sklopu SRO povzročitelji hrupa načrtujejo ukrepe za zmanjševanje hrupa v okolje, prav tako pa tudi obratovalni monitoring hrupa na vseh virih hrupa, skladno z veljavnimi predpisi.

Leta 2021 je družba SŽ-VIT, d. o. o., naročila obratovalni monitoring hrupa na devetih lokacijah, ki so po veljavnih predpisih vir hrupa. Izmerjene ravni oziroma emisije hrupa v naravno okolje so bile na vseh lokacijah skladne z veljavnimi predpisi. Na vseh drugih lokacijah, ki so po veljavnih predpisih vir hrupa, pa obratovalnega monitoringa hrupa leta 2021 ni bilo treba opravljati.

Nosilec obratovalnega monitoringa hrupa na linijskih virih hrupa (hrup, ki nastaja na JŽI) je resorno Ministrstvo za infrastrukturo oziroma organ v njegovi sestavi. Na podlagi rezultatov obratovalnega monitoringa hrupa na linijskih virih hrupa pristojno Ministrstvo za varstvo okolja skupaj z resornim Ministrstvom za infrastrukturo pripravi triletni operativni program za zmanjševanje hrupa na JŽI.

Med pomembne okoljske težave, s katerimi se srečujeta upravljavec JŽI, pa tudi operater v železniškem tovornem prometu, sodi hrup, ki ga povzroča železniški promet na določenih prometno najbolj obremenjenih železniških odsekih, to je na območju Mestne občine Ljubljana in železniškem odseku Ljubljana–Kranj. Ugotavljamo, da je eden izmed glavnih razlogov za povečanje števila pritožb zaradi hrupa, ki ga povzroča železniški promet, zapiranje ožjih mestnih središč za cestni promet in njegova preusmeritev na prometnice, ki običajno potekajo neposredno ob mestnem središču. To velja predvsem za območje Mestne občine Ljubljana in četrtnih skupnosti Šiška in Ljubljana Vič, kjer poteka železniška proga Ljubljana–Jesenice in Ljubljana–Sežana.

Družbe skupine Slovenske železnice obravnavajo pritožbe na varstvo okolja in na podlagi ugotovitev, dejstev in okoliščin sprejemajo ustrezne ukrepe. Leta 2021 je bilo na različne naslove družb skupine Slovenske železnice posredovanih skupaj 42 pritožb zaradi hrupa, ki ga povzroča železniški promet, in sicer:

- hrup, ki ga predvsem v nočnem času povzročajo tovorni vlaki z dizel vlečnimi vozili tipa 664, 661, 644 in 642;
- hrup, ki ga povzročajo tovorni vlaki, ko na območju določene železniške postaje čakajo na dovoljenje za nadaljevanje vožnje;
- hrup, ki ga povzroča železniški promet ob dajanju zvočnega signalnega znaka »pazi vlak«.

Glede na to, da je konec leta 2021 JŽI v Republiki Sloveniji uporabljalo osem operaterjev v železniškem tovornem prometu, predpostavljamo, da se vse pritožbe, ki jih podaja zainteresirana javnost preko različnih komunikacijskih kanalov, s katerimi upravljajo družbe skupine Slovenske železnice, ne nanašajo samo oziroma izključno na prevoznike skupine Slovenske železnice. Če je hrup posledica obratovanja linijskega vira hrupa, pa se pritožnikom posredujejo ustrezna napotila.

Emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja okolja

Družbe skupine Slovenske železnice obvladujejo naprave, ki so vir onesnaževanja zraka, v skladu z veljavnimi predpisi, ki v Republiki Sloveniji urejajo emisije snovi v zrak iz kurilnih naprav in drugih naprav, ki so nepremični vir onesnaževanja zraka.

Leta 2021 so pooblaščeni izvajalci za čiščenje in preglede kurilnih in drugih naprav, ki so vir onesnaževanja zraka, opravili obvezni letni pregled in meritve emisij snovi v zrak na 134 napravah. Od teh je 97,5 % malih kurilnih naprav. V skupini Slovenske železnice obratujejo trije obrati za lakiranje železniških vozil, ki imajo po veljavni zakonodaji status manjše lakirnice, za katere ni treba pridobiti okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje naprave po 82. členu Zakona o varstvu okolja.

Odvajanje odpadnih voda iz nepremičnih virov onesnaževanja okolja

Družbe skupine Slovenske železnice obvladujejo odpadne vode, ki nastajajo na stavbah in drugih nepremičninah, ki so v njihovi lasti oziroma v upravljanju, kot tudi v procesih čiščenja, popravila ter vzdrževanja železniških vozil v skladu z veljavnimi predpisi, ki v Republiki Sloveniji urejajo odvajanje odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo.

Stavbe, ki so v lasti oziroma v upravljanju družb skupine Slovenske železnice, imajo ustrezno urejeno odvajanje komunalne odpadne vode. Na območju aglomeracij, kjer je že zgrajeno javno kanalizacijsko omrežje, so omenjene stavbe priključene na javna kanalizacijska omrežja. Na območjih, kjer tega še ni, pa se komunalna odpadna voda skladno z veljavnimi predpisi zbira v greznicah oziroma prečisti na malih komunalnih čistilnih napravah. Družbe skupine Slovenske železnice kot upravljavci stavb na aglomeracijah, kjer še ni zgrajenega javnega kanalizacijskega omrežja, skladno z veljavnimi odloki lokalnih skupnosti sproti načrtujejo potrebna finančna sredstva za priklop stavb na javno kanalizacijsko omrežje.

Družbe skupine Slovenske železnice pri vzdrževanju, popravilih in čiščenju motornih in železniških vozil zagotavljajo, da se meteorna odpadna voda, preden se iz utrjenih asfaltiranih površin izteka v tla, v vode ali javno kanalizacijo, mehansko prečisti na usedalnikih ali lovilnikih olj. Družba SŽ-ŽIP, storitve, d. o. o., je leta 2021 na območju avtomehaničnih delavnic Ljubljana in Maribor vgradila dva lovilnika olj. Lastniki oziroma upravljavci lovilnikov olj so skladno z veljavnimi predpisi najmanj enkrat na leto zavezani naročiti generalno čiščenje.

V sklopu čiščenja, obnove in vzdrževanja železniških vozil nastaja industrijska odpadna voda. Družba SŽ-VIT, d. o. o., ki obnavlja in vzdržuje železniška vozila, in družba SŽ-Potniški promet, d. o. o., kot naročnik čiščenja železniških potniških vozil, sta v zadnjih petih letih investirali znatna denarna sredstva za gradnjo lastnih čistilnih naprav

za odpadno vodo. Družba SŽ-VIT, d. o. o., je leta 2021 vgradila dve čistilni napravi za industrijsko odpadno vodo.

Leta 2021 je bilo pregledanih devet naprav, ki so vir emisije industrijske odpadne vode. Iz poročila o opravljenih meritvah odpadne vode izhaja, da so emisije snovi v odpadni vodi, ki se izteka v javno kanalizacijo, skladne z dovoljenimi parametri, ki jih določa veljavna zakonodaja.

Ravnanje z nepremično opremo, ki vsebuje fluorirane toplogredne pline (F-plini)

Družbe skupine Slovenske železnice obvladujejo nepremično opremo in opremo za klimatizacijo v železniških potniških vozilih in drugih železniških vlečnih sredstvih, ki vsebujejo F-pline, v skladu z veljavnimi predpisi, ki v Republiki Sloveniji urejajo upravljanje in vzdrževanje opreme, ki vsebuje F-pline, in z evropsko uredbo št. 517/2014 o fluoriranih toplogrednih plinih, ki na ravni Evropske unije določa upravljanje in vzdrževanje opreme, ki vsebujejo F-pline.

Družbe skupine Slovenske železnice, ki upravljajo naprave, ki vsebujejo F-pline, skladno z veljavnimi predpisi zagotavljajo:

- da vgradnjo novih naprav, vzdrževanje, preizkus tesnosti, zajem, recikliranje in polnjenje plinov opravljajo samo pooblaščeni serviserji opreme, ki imajo za omenjene dejavnosti dovoljenje pristojnega Ministrstva za varstvo okolja;
- da je nepremična oprema, ki vsebuje tri kilograme ali več F-plinov, prijavljena v informacijski sistem REMIS, ki ga vodi in vzdržuje pristojno Ministrstvo za varstvo okolja;
- preizkus tesnosti za naprave, ki vsebujejo F-pline s potencialom 5 ton ekvivalenta CO_2 ali več.

Za klimo, ogrevanje, gasilne sisteme in v elektroenergetskih napravah je skupaj v obratovanju 1.787 naprav, ki vsebujejo F-pline (klimatske naprave, toplotne črpalke, gasilna sredstva in visokonapetostni stikalni mehanizmi). Leta 2021 je bil opravljen obvezni letni pregled in preizkus tesnosti na 68 napravah, ki vsebujejo F-pline s potencialom 5 ton ekvivalenta CO_2 ali več, kar je 3,8 % od vseh naprav, ki vsebuje F-pline. Vse naprave, ki so bile pregledane, delujejo skladno s predpisi.

Družba SŽ-VIT, d. o. o., je v sklopu vzdrževanja železniških vozil skladno z veljavnimi predpisi zavezana k letnemu poročanju o polnjenju in zajemu fluoriranih toplogrednih plinov na klimatskih napravah, ki so nameščene na železniških vlečnih vozilih in potniških vlakih.

	SŽ, d. o. o.	SŽ-INF	SŽ-TP	SŽ-PP	SŽ-VIT	SŽ-ŽIP	SŽ-ŽGP	Skupina SŽ
Število naprav, ki vsebuje fluorirane toplogredne pline	265	1.025	179	70	161	43	44	**1.787**
Število naprav, ki vsebuje 3 kg ali več fluoriranih toplogrednih plinov	19	37	0	5	5	2	0	**68**

Svetlobno onesnaževanja okolja

Družbe skupine Slovenske železnice upravljajo zunanjo razsvetljavo, ki je vir svetlobnega onesnaževanja okolja, skladno s predpisi, ki v Republiki Sloveniji urejajo področje svetlobnega onesnaževanja okolja.

Za zunanjo razsvetljavo JŽI in drugih površin je vključenih 6.860 svetilk. Devetdeset odstotkov svetilk je tehnično skladnih s standardi, ki določajo zunanjo razsvetljavo, druge svetilke na JŽI pa bodo v sklopu modernizacije JŽI zamenjane v letih 2022-2025 (Pragersko, Ljubljana-Sežana).

Elektromagnetno sevanje

Družba SŽ-Infrastruktura, d. o. o., upravlja in vzdržuje 388 GSM-R baznih postaj in repetitorjev baznih postaj, ki so po veljavnih predpisih vir elektromagnetnega sevanja, skladno s predpisi, ki v Republiki Sloveniji urejajo področje elektromagnetnega sevanja v naravno in življenjsko okolje. Na vseh baznih postajah so bile v skladu z veljavnimi predpisi opravljene prve meritve elektromagnetnega sevanja. Sevalne obremenitve baznih postaj so pod mejnimi vrednosti elektromagnetnega sevanja v naravno okolje.

Ravnanje z odpadki

Družbe skupine Slovenske železnice v sklopu svojih dejavnosti skladno s predpisi zagotavljajo:

- ustrezno obdelavo odpadkov;
- vodenje evidence o nastajanju in oddaji odpadkov;
- letno poročanje o povzročeni količini odpadkov v preteklem koledarskem letu;
- sprejemanje ukrepov za optimizacijo stroškov ravnanja z odpadki in zmanjševanje povzročenih količin odpadkov (načrt gospodarjenja z odpadki).

Iz dejavnosti vzdrževanja JŽI, vzdrževanja in obnove vozil, strojev, mehanizacije, prodaje knjigovodsko odpisanih in neuporabnih železniških vagonov, potniških vlakov in drugih odpisanih osnovnih sredstev iz kovin je bilo v nadaljnjo obdelavo pooblaščenim zbiralcem, posrednikom in predelovalcem odpadkov leta 2021 predanih 13,4 tisoč ton odpadkov. Delež nevarnih odpadkov v strukturi vseh odpadkov leta 2021 je bil 11 %. Odpadni železniški pragovi sestavljajo 72 % nevarnih odpadkov in 8 % vseh odpadkov. Gradbeni odpadki sestavljajo 45 % odpadkov, odpadne kovine pa 30 %.

Sistem upravljanja energije

Družbe skupine Slovenske železnice skrbijo za zaščito narave in okolja in sodelujejo v boju proti klimatskim spremembam. V Sloveniji se v prometnem sektorju porabi 36 % vse energije na leto. Od porabljene energije v prometu je 99 % odpade na fosilna goriva. Železnica ponuja alternativo drugim prometnim vejam, saj lahko svoje storitve opravi z bistveno manj porabljene energije ter vključi visok delež obnovljivih virov energije pri opravljanju dejavnosti. Zato je železniški promet alternativa drugim vrstam prometa kot priložnost za zmanjšanje porabe energije in s tem ogljičnega odtisa v prometu. V sistemu upravljanja energije je nadzorovanih 80 % vseh rab energij na Slovenskih železnicah.

Struktura porabnikov energije

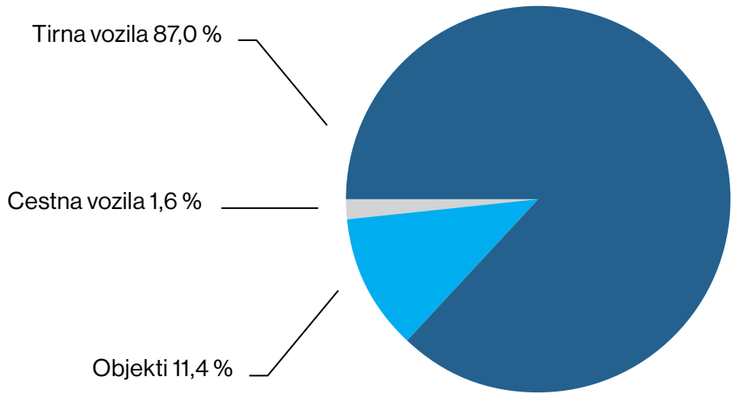

Glavni cilji sistema učinkovite rabe energije v skupini Slovenske železnice do konca leta 2022 so:

- izboljšati povprečje energetske učinkovitosti na objektih za najmanj 3 % glede na začetno energijsko izhodišče 2014–2016;
- izboljšati povprečje energetske učinkovitosti pri prevozu potnikov in blaga po železnici za najmanj 2 % glede na začetno energetsko izhodišče 2014–2016;
- izboljšati povprečje energetske učinkovitosti pri uporabi cestnih vozil in železniških vzdrževalnih tirnih vozil za najmanj 1 % glede na začetno energetsko izhodišče 2014–2016.

Skupina Slovenske železnice - energetska učinkovitost tirnih vozil (kWh/kBRTKM)

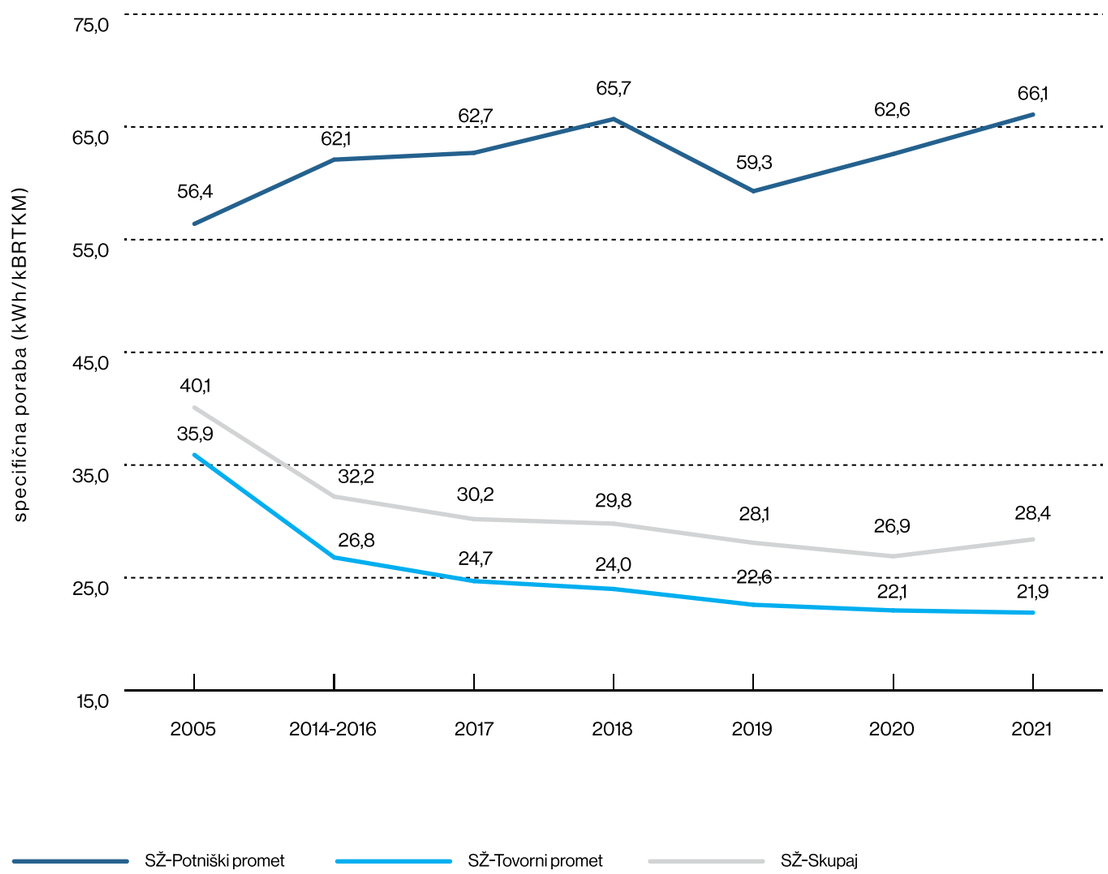

Raba energije in ogljični odtis sta v podjetju čedalje bolj pomemben kazalnik na področju stroškov in zaščite okolja. Eden izmed glavnih ciljev sistema upravljanja energije je nadzor nad porabo energije in trajno zniževanje rabe energije. Poraba energije ima neposredni vpliv na količino izpustov toplogrednih plinov – CO_2.

Železniški promet je izjemno energetsko in okoljsko učinkovita vrsta prometa, zato je v času dekarbonizacije prometa v svetu izjemno privlačen in promoviran kot trajnostni način prevoza.

Petdeset odstotkov električne energije, ki jo porabijo električna tirna vozila Slovenskih železnic, je pridobljenih iz obnovljivih virov energije, kar pri prevozu tovora in potnikov železniškemu sistemu omogoča znatno manjši ogljični odtis. Prav tako lahko znotraj železniškega sistema z uporabo sodobnih vlečnih sredstev izkoriščamo del energije zaviranja tako, da jo pretvorimo nazaj v električno energijo, ki jo lahko nato ponovno uporabljajo druga tirna vozila. S sodobnejšimi elektrotirnimi vozili, ki omogočajo vračanje energije, lahko zmanjšamo porabo primarne energije in smo tako energetsko bolj učinkoviti. Obstaja torej potencial za prihodnost, kjer lahko še dodatno vplivamo na zaščito okolja, energetsko učinkovitost in povečanje privlačnosti železniškega prometa.

UPRAVLJANJE TVEGANJ[22]

Upravljanje tveganj v skupini Slovenske železnice vodi štabna služba za skladnost poslovanja in obvladovanje tveganj. Delovanje službe določa Poslovnik službe za skladnost poslovanja in obvladovanje tveganj.

Četrtletno se preverja stanje vseh tveganj, uspešnosti sprejetih ukrepov za obvladovanje tveganj, ocene škode in, če je potrebno, identifikacije novih tveganj ali ukrepov.

Odgovorni nosilci posameznih tveganj podajo oceno škode tveganja (določijo inherentnost in škodo, ki ostane po sprejetih ukrepih) in v sodelovanju s poslovodstvom družbe določijo taktiko upravljanja tveganja (sprejem, prenos, zmanjšanje). Vsako tveganje ima tako poleg odgovornega nosilca, podane ocene za pogostost, tipično izgubo, oceno najslabšega scenarija, persistentnost, določene tudi preventivne ukrepe in ukrepe za obvladovanje ter roke za uresničitev ukrepov.

Služba izdeluje in posodablja mehanizme za učinkovito prepoznavanje in obvladovanje tveganj. Pri tem upošteva specifične pristojnosti oziroma poslovanje posameznih družb v skupini, zlasti dejavnike, kot so velikost, kompleksnost, število zaposlenih, organizacijska struktura, specifičnost delovnih nalog, pristojnosti, odgovornosti, specifična tveganja ter druge dejavnike, ki zahtevajo posebno obravnavo posamezne družbe v skupini.

Tveganja prepoznavajo, analizirajo in obvladujejo skrbniki procesov. Odgovornost za obvladovanje tveganj je povezana z odgovornostjo za doseganje poslovnih ciljev. Na strateški ravni je opredeljena enotna metodologija obvladovanja tveganj, ki predvideva jasno določanje vlog in odgovornosti v zvezi s tveganji, opredeljevanje ukrepov, periodiko posodabljanja strukture tveganj in ukrepov ter spremljanje napredka njihovega obvladovanja.

Skupina Slovenske železnice ima metodološko podprto kvantitativno ocenjevanje prepoznanih tveganj. Vsa tveganja so agregirana najprej na ravni družbe in nato še na ravni skupine Slovenske železnice in so predstavljena v profilu tveganj. Tveganja, ki jih družbe prenesejo na obvladujočo družbo, morajo biti skladna s podpisano pogodbo o storitvah med družbami.

Služba pripravlja četrtletna poročila o upravljanju tveganj tako posamezne družbe kot skupine Slovenske železnice. Poročila potrdijo poslovodstva družb in ga posredujejo revizijski komisiji in nadzornemu svetu posamezne družbe.

[22]GRI 102-11, 102-15

Katalog tveganj skupine Slovenske železnice

S1: Strategija

O1: Tveganja stanja železniške infrastrukture
O3: Tveganja poškodovanja, uničenja, premoženja
O4: Varnostna tveganja
O5: Tveganja neprekinjenega poslovanja
O6: Kadrovska tveganja
O7: Nabavna tveganja
O8: Proizvodnja tveganja
O9: Prodajna tveganja
O10: Procesna tveganja

F1: Kreditna tveganja
F2: Obrestna tveganja
F3: Valutna tveganja
F4: Likvidnostna tveganja

R2: Tveganja spremembe zakonodaje
R3: Tveganja skladnosti poslovanja
R4: Tveganja prevar
R5: Davčna tveganja

K1: Tveganja informacijske varnosti
K6: Tveganja upravljanja komunikacij in operacij
K7: Tveganje dostopnosti IT okolja
K8: Tveganja vzdrževanja in razvoja IT sistemov
K10: Tveganja neprekinjenega delovanja

V sistemu upravljanja tveganj ločimo diskretna in zvezna tveganja, posameznim tveganjem podajamo oceno persistentnosti posledic morebitnega udejanjanja tveganja, letno pa preverimo tudi sprejemljivo stopnjo tveganja po posameznih družbah skupine Slovenske železnice.

Meja sprejemljive škode tveganj je za vse družbe v skupini Slovenske železnice ocenjena na več kot 100 tisoč evrov neto vpliva na denarni tok v primeru realizacije tipičnega scenarija tveganja po sprejetih ukrepih, v primeru zveznih tveganj pa se upošteva škoda najslabšega scenarija po sprejetih ukrepih.

V metodologiji upravljanja tveganj podajamo ocene tveganj pred sprejemom ukrepov in po njem. Ocene tveganj pred sprejemom ukrepov se nanaša na pogostost in škodo, ki bi nastala, če ne bi bilo nobenih ukrepov za zmanjševanje negativnih učinkov tveganja, prav tako ne nadzorstva, kar predstavlja oceno inherentnosti oziroma oceno vgrajenega tveganja.

Najpomembnejša tveganja leta 2021

Leta 2021 je bilo prepoznanih 91 tveganj. Profil tveganj skupine Slovenske železnice znaša 23,4 mio evrov. Največji vpliv na profil tveganj skupine Slovenske železnice imajo družbe Slovenske železnice, d. o. o., SŽ-Tovorni promet, d. o. o., in SŽ-ŽIP, storitve, d. o. o.

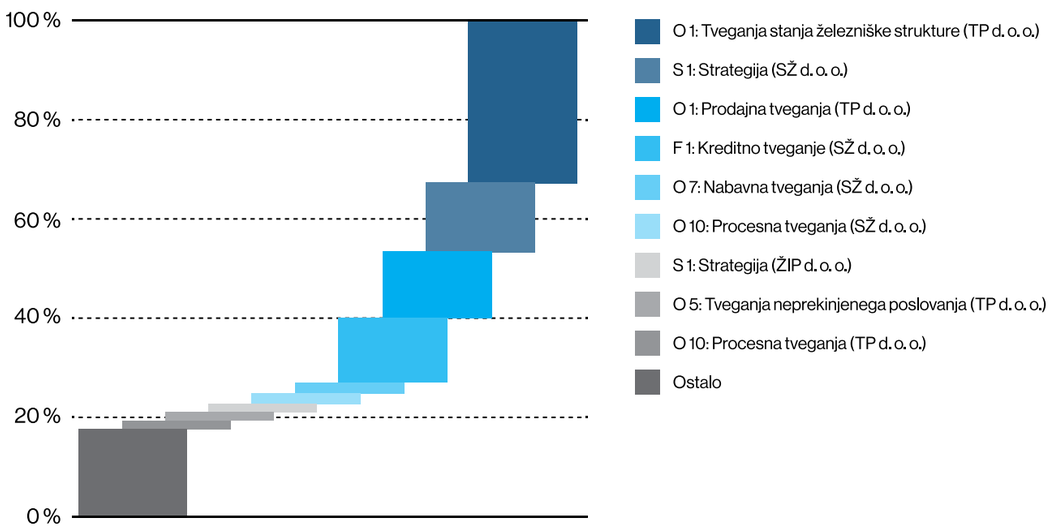

Deset največjih tveganj prispeva 84 % k celotnemu profilu tveganj skupine Slovenske železnice.

Leta 2021 smo imeli v skupini Slovenske železnice prepoznanih trideset ključnih tveganj, ki prispevajo 91 % k profilu tveganja skupine Slovenske železnice. Ključna tveganja so tveganja z ocenjeno škodo nad mejo sprejemljivosti. Največ ključnih tveganj je v družbah SŽ-Tovorni promet, d. o. o., (57 %) in Slovenske železnice, d. o. o., (37 %). Večina ključnih tveganj je uvrščena v skupino operativnih tveganj (15), sledi skupina strateških tveganj (6) in finančnih tveganj (4).

Obvladujoča družba Slovenske železnice, d. o. o., prevzema vsa finančna tveganja odvisnih družb in večino IT tveganj, kot je to urejeno s pogodbami o medsebojnem poslovanju.

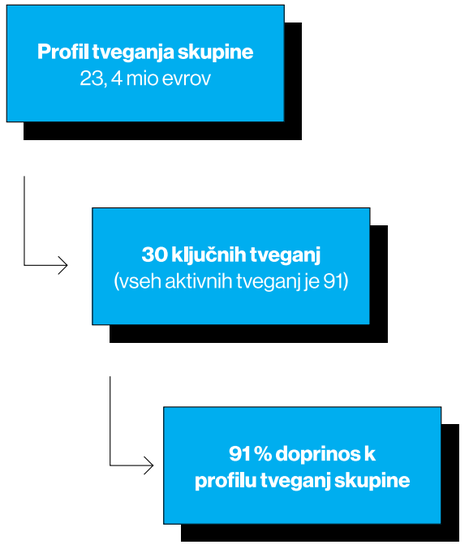

Matrika tveganj najslabšega scenarija največjih desetih tveganj skupine Slovenske železnice

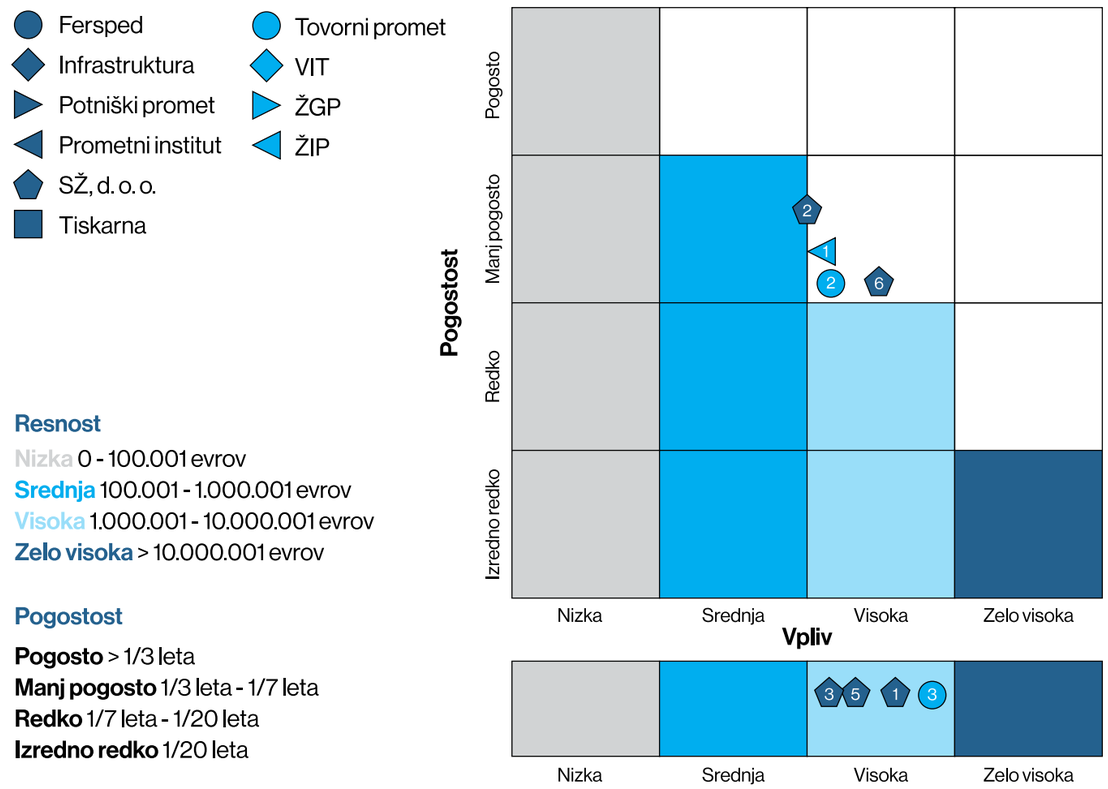

Bistvene spremembe ocen tveganj leta 2021

Leta 2021 smo na podlagi sprememb v poslovnem okolju pomembneje povečali ocene tveganj vzdrževanja in razvoja IT sistemov ter procesnih tveganj v družbi Slovenske železnice, d. o. o., nabavnih in proizvodnih tveganj v družbi SŽ-ŽGP, d. d., prodajnih tveganj v družbi SŽ-Tovorni promet, d. o. o., in strateških tveganj v družbi SŽ-ŽIP, storitve, d. o. o.

Z ukrepi za zmanjševanje tveganj pa so se znižale ocene tveganj skladnosti poslovanja in davčnega tveganja v družbi Slovenske železnice, d. o. o., ter tveganja stanja železniške infrastrukture v družbi SŽ-Tovorni promet, d. o. o., in procesnih tveganj v družbi SŽ-ŽGP, d. d.

Varstvo osebnih podatkov

Področje je v skupini Slovenske železnice opredeljeno s Pravilnikom o varstvu osebnih podatkov. Pooblaščenec za varstvo osebnih podatkov deluje v obliki kolektivnega organa, in sicer od aprila 2018, z namenom spremljanja skladnosti procesov, pri katerih se zbirajo in obdelujejo osebni podatki, skladno s Splošno uredbo o varstvu podatkov in drugimi predpisi o varstvu osebnih podatkov, izvajanja izobraževanj in pravnega svetovanja s področja varstva osebnih podatkov.

Pooblaščenec za varstvo osebnih podatkov zbira prijave o domnevnih kršitvah s področja varstva osebnih podatkov za skupino Slovenske železnice. Leta 2021 smo obravnavali šest prijav

s tega področja, kjer pa niso bile ugotovljene kršitve, o katerih bi morali poročati informacijskemu pooblaščencu. Sprejeli pa smo preventivne ukrepe za zmanjšanje tveganja ponovitve.

Spoštovanje človekovih pravic pri poslovanju

Gospodarski subjekti, ki so ustanovljeni po slovenskem pravu ali poslujejo v Sloveniji, so dolžni spoštovati in varovati človekove pravice. Vlada Republike Slovenije je novembra 2018 sprejela Nacionalni akcijski načrt za spoštovanje človekovih pravic v gospodarstvu. Z njim naj bi zagotovili uresničevanje Smernic OZN za spoštovanje človekovih pravic v gospodarstvu, prispevali k zagotavljanju spoštovanja človekovih pravic v gospodarskih dejavnostih v celotni vrednostni verigi ter dodatno razvijali sodelovanje med državo, podjetji in gospodarskimi združenji, sindikati, nevladnimi organizacijami in drugimi deležniki.

Nacionalni akcijski načrt za spoštovanje človekovih pravic v gospodarstvu temelji na treh stebrih, ki jih predvidevajo tudi Smernice OZN za spoštovanje človekovih pravic v gospodarstvu, in sicer odgovornost države za oblikovanje ustreznega pravnega okvira, odgovornost gospodarskih družb za spoštovanje človekovih pravic in odgovornost države, da sankcionira kršitve.

S podpisom Zaveze k spoštovanju človekovih pravic pri poslovanju leta 2019 smo naredili prvi korak v smeri uresničevanja skrbnega pregleda človekovih pravic v vsakodnevni praksi skupine Slovenske železnice. Tveganja spoštovanja človekovih pravic bomo vključili v register tveganj skupine Slovenske železnice in v načrt integritete.

NOTRANJA REVIZIJA [23]

Notranja revizija v družbi Slovenske železnice, d. o. o., opravlja notranje revidiranje na ravni skupine Slovenske železnice. Organizirana je kot štabna služba, tj. kot samostojna organizacijska enota, ki je neposredno podrejena poslovodstvu družbe. Vodja notranje revizije je neposredno administrativno odgovoren poslovodstvu, funkcionalno pa nadzornemu svetu.

Notranja revizija ravna po načelih neodvisnosti, strokovnosti in nepristranskosti ter etičnih načelih kot temeljnih načelih revizijske stroke. Deluje skladno s Temeljno listino in Pravilnikom o delovanju notranje revizije, ki temelji na veljavnem Mednarodnem okviru strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju, Kodeksu notranjerevizijskih načel Slovenskega inštituta za revizijo in Kodeksu poklicne etike notranjih revizorjev Slovenskega inštituta za revizijo.

Neodvisna zunanja presoja leta 2017 in letne notranje presoje kakovosti potrjujejo skladnost delovanja Notranje revizije z Mednarodnimi standardi strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju.

Notranji revizorji so visoko strokovno usposobljeni in skupaj posedujejo osem strokovnih nazivov s področij, ki jih pokriva notranja revizija. Redno se strokovno izobražujejo, so člani stanovskih združenj in dejavni v strokovnih krogih, ki pokrivajo notranje revidiranje.

Temeljni cilj notranje revizije je neodvisno in nepristransko dajanje zagotovil in svetovanje v skupini Slovenske železnice. Skladno z Mednarodnimi standardi strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju se notranja revizija osredotoča predvsem na ocenjevanje uspešnosti in učinkovitosti doseganja ciljev ter pripravo predlogov izboljšav na področjih upravljanja skupine Slovenske železnice, obvladovanja tveganj in kontrolnih postopkov, s čimer dodaja vrednost skupini Slovenske železnice in njenim deležnikom.

Notranja revizija je leta 2021 delovala na podlagi sprejetega načrta dela za leto 2021. Izvajala je posle dajanja zagotovil in svetovanja ter podajala priporočila za izboljšanje notranjih kontrol in učinkovitejše obvladovanje tveganj na pregledanih področjih. Vpeljala je sistem neprekinjenega revidiranja na več področjih in nadaljevala s pripravo načrta drugih dajalcev zagotovil.

Notranja revizija redno spremlja uresničevanje sprejetih priporočil. O vseh opravljenih pregledih, ugotovitvah, priporočilih in njihovem uresničevanju redno, neposredno in hkrati poroča poslovodstvu ter revizijski komisiji nadzornega sveta obvladujoče družbe in odvisnih družb. Notranja revizija je četrtletno poročala organom vodenja in nadzora o izvedbi ukrepov za izboljšave, ob polletju in konec leta pa o uresničitvi letnega načrta dela notranje revizije.

Notranja revizija z namenom uspešnega in učinkovitega upravljanja tveganj v skupini Slovenske železnice ter ob upoštevanju organizacijske umestitve in pooblastil redno sodeluje z drugimi organizacijskimi enotami v skupini Slovenske železnice, predvsem s področji zagotavljanja skladnosti poslovanja, obvladovanja tveganj, notranjega nadzora, zagotavljanja kakovosti in varovanja okolja ter službo za spremljanje in nadzor medsebojnega poslovanja družb.

[23] GRI 102-16

Notranja revizija

z revizijskimi pregledi in svetovanjem prispeva k nenehnemu izboljševanju uspešnosti in učinkovitosti:

Upravljanja skupine Slovenske železnice

- sprejemanje strateških in izvedbenih odločitev;
- nadziranje upravljanja tveganj in kontrolnih postopkov;
- uveljavljanje primerne etike in vrednot v skupini Slovenske železnice;
- zagotavljanje učinkovitega upravljanja delovanja skupine Slovenske železnice in jasnih odgovornosti;
- sporočanje informacij o tveganjih in kontroliranju ustreznim organom skupine Slovenske železnice;
- usklajevanje dejavnosti in sporočanje informacij med nadzornim svetom, zunanjimi in notranjimi revizorji, drugimi dajalci zagotovil, poslovodstvi in upravami odvisnih družb ter poslovodstvom.

Obladovanja tveganj

- organizacijski cilji podpirajo poslanstvo skupine Slovenske železnice in so z njimi usklajeni;
- prepoznana in ocenjena so pomembna tveganja;
- izbrani so ustrezni odzivi na tveganja, ki usklajujejo tveganja s pripravljenostjo skupine Slovenske železnice za prevzemanje tveganj;
- ustrezne informacije o tveganjih so pravočasno zajete in sporočene v skupini Slovenske železnice, tako da zaposleni, poslovodstva in uprave odvisnih družb, poslovodstvo in nadzorni svet lahko opravijo svoje naloge.

Kontrolnih postopkov

- doseganje strateških ciljev skupine Slovenske železnice;
- zanesljivost in neoporečnost računovodskih in poslovnih informacij;
- uspešnost in učinkovitost delovanja organizacijskih področij, procesov, funkcij in projektov;
- varovanje premoženja;
- skladnost z zakonodajo in drugimi zunanjimi in notranjimi predpisi, usmeritvami, postopki in pogodbami.

KORPORATIVNO UPRAVLJANJE

Izjava o upravljanju družbe [24]

Družba Slovenske železnice, d. o. o., podaja Izjavo o upravljanju za leto 2021 v skladu z določilom petega odstavka 70. člena ZGD-1 ter s priporočili Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države.

1. Sklicevanje na kodeks upravljanja

Družba Slovenske železnice, d. o. o., kot družba v 100 % lasti države, pri svojem delu uporablja Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države (v nadaljevanju: Kodeks SDH) ter Priporočila in pričakovanja Slovenskega državnega holdinga, d. d. Gre za dva ključna dokumenta upravljanja Slovenskega državnega holdinga, d. d., ki sta dostopna na njegovi spletni strani https://www.sdh.si/.

2. Izjava o spoštovanju določb Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države ter Priporočil in pričakovanj Slovenskega državnega holdinga, d. d.

V družbi tekoče spremljamo vse spremembe in dopolnitve obeh omenjenih aktov. Najmanj enkrat letno preverimo spoštovanje obeh aktov po načelu »spoštuj ali pojasni«.

Družba se trudi za kar največje spoštovanje obeh aktov, ob upoštevanju specifik svojega poslovanja (dejavnost, velikost, enoosebna družba itd.).

V nadaljevanju so pojasnjena odstopanja od posameznih priporočil obeh aktov po načelu »spoštuj ali pojasni« za leto 2021 po posameznih točkah. Če leta 2021 posameznega določila nismo v celoti spoštovali in nameravamo to politiko leta 2022 spremeniti, je v skladu s točko 3.4.1 Kodeksa SDH to posebej navedeno. Hkrati navajamo tudi nekatere dejavnosti, ki smo jih z namenom zmanjšanja obsega odstopanj napovedali že v izjavi leta 2020 in jih leta 2021 tudi uspešno izvedli.

Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države

Okvir upravljanja družb s kapitalsko naložbo države

Priporočilo 3.2: Politika upravljanja družbe

Družba nima sprejete politike upravljanja, deluje pa skladno s predpisi, aktom o ustanovitvi družbe in strategijo upravljanja naložb države. Leta 2022 bo izdelana politika upravljanja skupine Slovenske železnice.

Priporočilo 3.6: Politika raznolikosti

Družba še ni sprejela poročila o izvajanju in doseženih rezultatih izvajanja politike raznolikosti.

Razmerje med delničarji oziroma družbeniki, Slovenskim državnim holdingom, državo in družbo s kapitalsko naložbo države

Priporočilo 4.3: Omejitev komunikacije organa vodenja in nadzora družbe s predstavniki ministrstev in vlade o zadevah, ki se nanašajo na izvrševanje članskih pravic iz kapitalske naložbe

Skupino Slovenske železnice sestavljajo gospodarske družbe, ki za opravljanje svojih temeljnih dejavnosti potrebujejo celovite in raznovrstne informacije, zato so t. i. »nejavni stiki« del vsakdanjih dejavnosti in komunikacije. Hkrati opravljamo storitve OGJS po pogodbah z vlado Republike Slovenije, zaradi česar so potrebni redni stiki s predstavniki pristojnih ministrstev in Direkcije Republike Slovenije za infrastrukturo.

Poslovodstvo družbe in člani nadzornega sveta so leta 2021 imeli stike s predstavniki ministrstev in vlade. Ta komunikacija se ni nikoli neposredno nanašala na odločitve organov vodenja in nadzora. Člani vodenja in nadzora svoje odločitve sprejemajo popolnoma samostojno in neodvisno.

Nadzorni svet

Priporočilo 6.1.5: Posli, za katere je potrebno soglasje nadzornega sveta

V aktu o ustanovitvi ali sklepu nadzornega sveta ni določeno obvezno soglasje nadzornega sveta k ustanavljanju ali zapiranju podružnic. Soglasje k pridobivanju, odtujevanju ali zaprtju pomembnih delov podjetja ali obrata je določeno posredno pri obveznosti pridobitve drugih soglasij (k statusnim ali kapitalskim spremembam v družbi). Podelitev prokure je v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah v pristojnosti ustanovitelja.

Priporočilo 6.2: Politika nasledstva

Nadzorni svet ni formalno razvil načrta nasledstva za člane poslovodstva, je pa o tem začel razpravo. Morebitni načrt nasledstva bo upošteval zlasti strateške cilje skupine Slovenske železnice ter s predpisi in aktom o ustanovitvi določene naloge družbe.

Priporočilo 6.5: Heterogenost in komplementarnost sestave nadzornega sveta

Nadzorni svet sestavljajo člani, ki s svojim raznolikim znanjem, veščinami in izkušnjami tvorijo celoto. V novi sestavi sta zastopana oba spola, vendar predvsem zaradi same narave dejavnosti ta odstopa od ciljne sestave po priporočilu Združenja nadzornikov Slovenije. Kriterij spolne raznolikosti je bil upoštevan tudi pri konstituiranju revizijske komisije z imenovanjem zunanje članice.

Priporočili 6.8 in 6.9: Postopek imenovanja članov nadzornega sveta

Družba je v 100-odstotni neposredni lasti Republike Slovenije, zato je imenovanje članov nadzornega sveta v pristojnosti ustanovitelja družbe, ki imenuje člane nadzornega sveta v skladu s predpisi in svojimi notranjimi akti.

Priporočilo 6.14.2: Število sej revizijskih komisij

Število sej revizijske komisije je večje od priporočenega števila sej zaradi kompleksnosti poslovanja skupine Slovenske železnice (enajst sej namesto priporočenih osem).

Poslovodstvo

Priporočilo 7.3.2: Funkcije članov poslovodstva v nadzornih svetih zunaj Skupine

Družba nima formalno določene obveznosti, da bi moral član poslovodstva družbe, ki bi prevzel funkcijo člana nadzornega sveta v družbi zunaj skupine Slovenske železnice, za to prej dobiti soglasje nadzornega sveta družbe.

Družba ima v aktu o ustanovitvi določeno, da član poslovodstva ne sme biti član nadzornega sveta v drugih družbah, razen v nadzornih svetih družb, v katerih imajo Slovenske železnice, d. o. o., najmanj 25-odstotni delež. O prevzemu takšne funkcije se seznani nadzorni svet, z namenom uskladitve stališč o upoštevanju interesov skupine Slovenske železnice.

[24] GRI 102-5, 102-11, 102-12, 102-14, 102-16, 102-17, 102-18, 102-22, 102-45, 102-46, 103-1, 205-1, 405-1

Priporočilo 7.4: Razvojni načrti zaposlenih

Trenutno družba nima posamičnih razvojnih načrtov za vsakega zaposlenega, vendar bomo leta 2022 začeli redne letne razvojne pogovore, ki bodo podlaga za identifikacijo ključnih kadrov ter individualizacijo pristopa vključevanja vodstvenega kadra v programe SŽ akademije vodenja. Z dodatno informacijsko podporo pa bomo lahko zajeli tudi druge profile zaposlenih ter razvili kadrovski proces upravljanja razvojnih načrtov zaposlenih, v katerih bodo določeni karierna pot posameznega delavca, ključna znanja in kompetence.

Preglednost poslovanja in poročanje

Priporočilo 8.2: Poročanje o sestavu poslovodstva in nadzornega sveta

Družba določenih podatkov, ki so navedeni v Prilogi 5, v letnem poročilu ni razkrila, zaradi varstva osebnih podatkov.

Priporočilo 8.5: Finančni koledar

Slovenske železnice, d. o. o., so enoosebna družba, katere edini družbenik je Republika Slovenija. Skupščine družbenikov/ustanovitelja so v pristojnosti Slovenskega državnega holdinga, d. d., in jih sama družba ne more predvideti.

Etični kodeks

Priporočilo 10.1: Sprejem Etičnega kodeksa

Družba je prenovila etični kodeks in ga dopolnila oziroma razširila v Kodeks ravnanja, ki velja za celotno skupino Slovenske železnice od 1. januarja 2021.

Priporočila in pričakovanja Slovenskega državnega holdinga

Nabava blaga, storitev, sponzorstvo in donatorstvo

Priporočilo 3.3: Javne objave

Družba objavlja samo podatke o pogodbah, skladno z zahtevami Zakona o dostopu do informacij javnega značaja in Zakona o javnem naročanju.

Priporočilo 3.7: Javna objava podatkov o skupni vrednosti poslov, ki zadevajo naročilo storitev

Družba ne objavlja podatka o skupni vrednosti poslov, ki imajo pravno naravo mandatne ali podjemne pogodbe, katere predmet je umsko delo, objavlja pa v skladu z veljavnimi predpisi na svoji spletni strani podatke o posamičnih pogodbah tako, da se podatek o skupni vrednosti lahko ugotovi iz posamičnih objav.

Priporočilo 3.11: Najvišji obseg sponzorstev in donacij

Sponzorske in donatorske aktivnosti opredeljuje Pravilnik o obravnavi in odobritvi sponzorstev in donatorstev, sprejet 23. avgusta 2018. Na tej podlagi služba za marketing pripravlja letne načrte, ki opredeljujejo obseg in osnovne smernice sponzorskih in donatorskih dejavnosti. Letni znesek za sponzorstva ne sme presegati 0,13 % načrtovanih prihodkov, letni znesek za donatorstva pa ne 0,06 %. Vsi načrti opredeljujejo merljive cilje z upoštevanjem gospodarnosti. Komisija za donacije se odloča o prejemnikih na podlagi jasnih meril, posebej za sponzorstva in posebej za donacije. Sponzorstva in donacije na predlog komisije odobrava poslovodstvo družbe.

Doseganje kakovosti in odličnosti poslovanja družb/skupin

Priporočilo 5.1: Samoocenjevanje po preizkušenem evropskem modelu odličnosti EFQM

Model odličnosti EFQM kot izredno zahteven projekt v skupini Slovenske železnice ni uveden. Zaradi številnih drugih projektov odločitev o uvedbi navedenega modela še ni bila sprejeta.

3. Opis glavnih značilnosti sistemov notranje kontrole in upravljanja tveganja v družbi v povezavi s postopkom računovodskega poročanja

V skupini Slovenske železnice je oblikovan celovit sistem upravljanja tveganj, ki zagotavlja tudi ustrezno vodenje poslovnih knjig. Izdelan je sistem, ki zagotavlja delovanje notranjih kontrol na vseh ravneh poslovanja skupine Slovenske železnice. Poslovodstvo družbe se zaveda, da ima vsak sistem notranjih kontrol, ne glede na njegov način delovanja svoje omejitve, vendar sistem delovanja notranjih kontrol daje zadostna jamstva za prepoznavanje in oceno vseh pomembnih tveganj, opredelitev ukrepov za obvladovanje tveganj ter poročanje o tveganjih.

Za učinkovito delovanje sistema notranjih kontrol so odgovorni poslovodstvo Slovenskih železnic, d. o. o., in poslovodstva družb v skupini Slovenske železnice, ki skrbijo, da so notranje kontrole sistemsko vnesene v poslovne procese.

Delovanja notranjih računovodskih kontrol temelji na načelih:

- resničnosti in delitvi odgovornosti;
- kontroli poslov;
- ločenosti računovodskih evidenc od poslov;
- točnosti, zanesljivosti, popolnosti in pravočasnosti računovodskih poročil;
- skladnosti delovanja z zakonodajo, Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, pogodbami in notranjimi akti družbe, ter usmeritvami in politikami, ki jih je sprejelo poslovodstvo Slovenskih železnic, d. o. o.;
- strokovnosti in neodvisnosti računovodij.

Računovodske kontrole so večinoma neposredno povezane s kontrolami na področju informacijskega sistema, ki med drugimi zagotavlja omejitve in nadzor dostopov do omrežja, aplikacij in podatkov ter kontrole točnosti, popolnosti zajema in obdelovanja podatkov. Ustreznost delovanja in določitev ustreznih kontrol v okviru informacijskega sistema se preverja s pomočjo pooblaščenih zunanjih izvajalcev.

Tveganja v zvezi s konsolidiranimi računovodskimi izkazi skupine Slovenske železnice večinoma obvladujemo s centralizirano računovodsko funkcijo v okviru družbe Slovenske železnice, d. o. o., in z revizijo letnih računovodskih izkazov vseh pomembnih odvisnih družb, ki sestavljajo skupino Slovenske železnice.

4. Sistem skladnosti poslovanja in integritete

Skupina Slovenske železnice ima sprejet načrt integritete. Načrt integritete je integralni del celovitega sistema upravljanja tveganj. Pooblaščenec za korporativno integriteto je skrbnik načrta integritete in vodi ločeni register tveganj s področja neetičnega ali nezakonitega delovanja, nasprotja interesov, nepotizma, mobinga, prejemanja daril, lobiranja in negospodarnega ravnanja z javnimi sredstvi. Sprejeti so ukrepi za zmanjševanje posameznih tveganj, imenovane odgovorne osebe in določena pogostost opravljanja notranjih kontrol. Pooblaščenec o izpolnjevanju načrta integritete polletno poroča organom upravljanja in nadzora.

Skupina Slovenske železnice ima izdelan delujoč sistem prijav domnevnih kršitev korporativne integritete, ki ga vodi pooblaščenec za korporativno integriteto. Področje je opredeljeno s Pravilnikom o načinu prijavljanja in obravnavanja domnevnih kršitev korporativne integritete in Kodeksom ravnanja. Oblikovan je sistem poročanja in opozarjanja. Pooblaščenec za korporativno integriteto četrtletno poroča organom poslovanja in nadzora ter po potrebi zunanjim nadzornim in inšpekcijskim organom. Pri svojem delu je neodvisen in skrbi za zaščito znanih prijaviteljev.

Od vzpostavitve linije prijav leta 2016 nismo prejeli nobene prijave o morebitnih povračilnih ukrepih zoper znane žvižgače, kar se kaže tudi v visokem odstotku znanih prijaviteljev (letno povprečje zadnjih treh let je višje od 40 %). Skupina Slovenske

železnice ima v zadnjih treh letih povprečno 35 prijav letno.

5. Podatki v skladu s 4. točko petega odstavka 70. člena Zakona o gospodarskih družbah

Družba je ustanovljena v pravnoorganizacijski obliki družbe z omejeno odgovornostjo. Edini družbenik družbe je Republika Slovenija, ki ji pripada poslovni delež v celoti. V skladu s prvim odstavkom 2. člena Zakona o družbi Slovenske železnice, Republika Slovenija svojega poslovnega deleža ne more deliti ali prenesti na drugo osebo. Republika Slovenija kot edini družbenik nima nobenih omejitev glasovalnih pravic.

Družbo vodi poslovodstvo, ki ga v skladu z aktom o ustanovitvi sestavljajo generalni direktor, dva člana poslovodstva (direktorja) in delavski direktor. Člane poslovodstva imenuje in odpokliče nadzorni svet družbe, delavskega direktorja nadzorni svet imenuje in odpokliče na predlog sveta delavcev. Generalni direktor ima pravico predlagati nadzornemu svetu v imenovanje dva člana poslovodstva – direktorja, vendar nadzorni svet na predlog ni pravno vezan. Nadzorni svet lahko člane poslovodstva kadar koli odpokliče brez navedbe razlogov.

Družba ima nadzorni svet, ki ga sestavlja devet članov. Šest članov imenuje in razrešuje ustanovitelj – Slovenski državni holding, d. d. Trije člani pa so imenovani in odpoklicani skladno z Zakonom o sodelovanju delavcev pri upravljanju.

Akt o ustanovitvi družbe, njegove spremembe in dopolnitve sprejema ustanovitelj, Slovenski državni holding, d. d.

Poslovodje in poslovodstvo na lastno odgovornost vodijo posle družbe Slovenske železnice, d. o. o., in jo zastopajo. Posamezni člani poslovodstva imajo razdeljena delovna področja s poslovnikom o delu poslovodstva. Delavski direktor skladno z aktom o ustanovitvi zastopa in predstavlja interese delavcev glede kadrovskih in socialnih vprašanj.

Generalni direktor zastopa in predstavlja družbo samostojno in neomejeno. Član poslovodstva (direktor) in delavski direktor zastopata in predstavljata družbo skupaj z generalnim direktorjem.

Zaradi zakonske prepovedi delitve ali prenosa poslovnega deleža na drugo osebo poslovodstvo ne sme imeti nobenih pooblastil za izdajo ali nakup lastnih deležev.

6. Delovanje skupščine in njene ključne pristojnosti, opis pravic delničarjev in način uveljavljanja njihovih pravic

Družba je ustanovljena v pravnoorganizacijski obliki družbe z omejeno odgovornostjo. Edini družbenik družbe je Republika Slovenija, ki ji pripada poslovni delež v celoti.

V skladu z Zakonom o gospodarskih družbah v enoosebnih družbah z omejeno odgovornostjo vse najpomembnejše odločitve v družbi, določene v Zakonu o gospodarskih družbah in aktu o ustanovitvi družbe, sprejema ustanovitelj. Funkcijo ustanovitelja družbe opravlja Slovenski državni holding, d. d.

Ustanovitelj ima tako vse pristojnosti skupščine, samostojno pa odloča o spremembah in dopolnitvah akta o ustanovitvi, sprejemu letnega poročila in konsolidiranega letnega poročila, če ju ni potrdil nadzorni svet družbe ali če poslovodstvo in nadzorni svet prepustita odločitev o njunem sprejemanju ustanovitelju, uporabi bilančnega dobička in pokrivanju izgube, podelitvi razrešnice nadzornemu svetu in poslovodstvu oziroma posameznim članom teh dveh organov, vračanju naknadnih vplačil, politiki prejemkov članov poslovodstva na predlog nadzornega sveta družbe, statusnih spremembah in prenehanju družbe, spremembah osnovnega kapitala družbe, imenovanju in odpoklicu članov nadzornega sveta, razen tistih, ki jih izvoli svet delavcev, plačilu za delo članom nadzornega sveta, imenovanju revizorja družbe na predlog nadzornega sveta, zastopanju družbe v sodnih postopkih proti poslovodjem in drugih zadevah v skladu z njegovimi pristojnostmi, kot izhajajo iz veljavne zakonodaje in akta o ustanovitvi družbe Slovenske železnice, d. o. o.

Seje ustanovitelja potekajo skladno z njegovimi notranjimi akti.

7. Sestava in delovanje organov vodenja in nadzora ter njihovih komisij

Družbo upravlja ustanovitelj neposredno in prek organov družbe, to sta nadzorni svet in poslovodstvo (dvotirni sistem upravljanja). Pristojnosti organov družbe opredeljuje Zakon o gospodarskih družbah in na njegovi podlagi sprejeti Akt o ustanovitvi družbe Slovenske železnice, d. o. o., Poslovnik o delu nadzornega sveta in Poslovnik o delu poslovodstva.

Sestava nadzornega sveta

Nadzorni svet družbe Slovenske železnice, d. o. o., v skladu z Aktom o ustanovitvi družbe Slovenske železnice, d. o. o., sestavlja devet članov. Šest članov imenuje ustanovitelj, tri pa svet delavcev.

Sestava nadzornega sveta in komisij v poslovnem letu 2021

Ime in priimek	Funkcija	Izobrazba	Prvo imenovanje na funkcijo	Zaključek funkcije/ mandata	Predstavnik kapitala/ zaposlenih [1]	Udeležba na sejah NS glede na skupno število sej NS	Neodvisnost po 23. členu Kodeksa	Obstoj nasprotja interesa v poslovnem letu [2]	Članstvo v organih nadzora drugih družb, skladov, ...	Članstvo v komisijah	Predsednik/ član	Udeležba na sejah komisij glede na skupno število sej komisij
Aleksander Mervar	predsednik	magister znanosti	12. 9. 2019	12. 9. 2023	K	15/16	DA	DA	Kapitalska družba, d. d.			
Franci Matoz	namestnik predsednika	univ. dipl. pravnik	27. 8. 2020	27. 8. 2024	K	15/16	DA	NE	Luka Koper, d. d., DUTB, d. d	Kadrovska komisija	predsednik	4/4
Aleksander Nagode	član	mag. znanosti	11. 9. 2015	12. 9. 2023	K	16/16	DA	DA	Sklad Republike Slovenije za nasledstvo, javni sklad	Revizijska komisija	član	11/11
										Komisija za strateške investicije	član	9/9
Jože Pavšek	član	osnovnošolska	11. 9. 2015	12. 9. 2023	Z	15/16	DA	NE	SŽ-ŽIP, storitve, d. o. o.			
Silvo Berdajs	član	srednja poklicna	11. 9. 2015	12. 9. 2023	Z	16/16	DA	NE	SŽ-ŽGP Ljubljana, d. d., SŽ-Tovorni promet, d. o. o.	Revizijska komisija	član	11/11
										Komisija za strateške investicije	član	9/9
Zlatko Ratej	član	srednja poklicna	24. 4. 2018	12. 9. 2023	Z	16/16	DA	NE	/	Kadrovska komisija	član	4/4
Melita Malgaj	članica	univ. dipl. ekonomistka	12. 6. 2020	12. 6. 2024	K	15/16	DA	NE	/	Revizijska komisija	predsednica	11/11
Boris Markočič	član	u.d.i.e. elektrotehnike (visokošolski študij)	27. 8. 2020	27. 8. 2024	K	16/16	DA	NE	/	Revizijska komisija	član	11/11
										Komisija za strateške investicije	predsednik	9/9
Gabriel Škof	član	univ. dipl. pravnik	27. 8. 2020	27. 8. 2024	K	16/16	DA	NE	Pool za zavarovanje in pozavarovanje jedrskih nevarnosti GIZ, Elektro Gorenjska, d. d.	Kadrovska komisija	član	4/4
										Komisija za strateške investicije	član	9/9
Barbara Nose	zunanja članica revizijske komisije	spec. revidiranja	19. 10. 2015	12. 9. 2023	K	/	DA	NE	/	Revizijska komisija	članica	10/11

[1] K – predstavnik kapitala, Z – predstavnik zaposlenih

[2] V primeru obstoja nasprotja interesa v posameznem primeru se je član nadzornega sveta izločil iz razprave in odločanja nadzornega sveta.

Delovanje nadzornega sveta

Pravna podlaga za delovanje nadzornega sveta so Zakon o gospodarskih družbah, Akt o ustanovitvi družbe Slovenske železnice, d. o. o., Poslovnik o delu nadzornega sveta, Poslovnik o delu in nagrajevanju komisij nadzornega sveta, Poslovnik o delu revizijske komisije nadzornega sveta in Poslovnik o delu komisije za strateške investicije nadzornega sveta.

Nadzorni svet izvaja svoje pristojnosti in opravlja svoje naloge na sejah in prek komisij nadzornega sveta.

Najpomembnejše pristojnosti nadzornega sveta so nadzor vodenja poslov družbe Slovenske železnice, d. o. o., pregledovanje in preverjanje knjig in dokumentacije družbe, njene blagajne, shranjenih vrednostnih papirjev in zalog blaga ter drugih stvari, nadzorovanje delovanja koncerna slovenskih železniških družb in izvajanje sprejetega letnega in strateškega načrta na podlagi poročil poslovodstva, preverjanje in potrjevanje letnega poročila in preverjanje predloga za uporabo bilančnega dobička, imenovanje in odpoklic poslovodstva družbe Slovenske železnice, d. o. o., imenovanje delavskega direktorja v poslovodstvo družbe in njegov odpoklic na predlog sveta delavcev, imenovanje revizijske komisije in drugih komisij nadzornega sveta, sklepanje pogodb o zaposlitvi s člani poslovodstva, predlaganje ustanovitelju sprejem sklepov iz njegove pristojnosti, sprejemanje poslovnika o delu nadzornega sveta, nadziranje primernosti postopkov in učinkovitosti delovanja notranjih kontrol in notranje revizije ter dajanje soglasij k poslovnemu načrtu koncerna slovenskih železniških družb, strateškemu poslovnemu načrtu koncerna slovenskih železniških družb, nakupu ali prodaji kapitalskih naložb in nepremičnin nad zneskom, določenim z aktom o ustanovitvi družbe Slovenske železnice, d. o. o., k najemanju kreditov ali posojil ter dajanju garancij in poroštev nad vrednostjo, določeno v aktu o ustanovitvi družbe Slovenske železnice, d. o. o., k investicijam in dezinvesticijam, ki niso vsebovane v letnem načrtu družbe ali strateškem poslovnem načrtu koncerna slovenskih železniških družb nad zneskom, določenim z aktom o ustanovitvi, k odločanju o statusni ali kapitalski spremembi na skupščini odvisne družbe, k pravilom in elementom za sklepanje individualnih pogodb o zaposlitvi vodstvenih in drugih delavcev Slovenskih železnic in v koncernu slovenskih železniških družb, imenovanju in razrešitvi poslovodij odvisnih družb, imenovanju in odpoklicu vodje službe notranje revizije in letnemu programu dela te službe in soglasje k poslovniku o delu poslovodstva.

Nadzorni svet odloča in daje soglasje tudi v drugih zadevah, določenih v 16. členu veljavnega Akta o ustanovitvi družbe Slovenske železnice, d. o. o.

Komisije nadzornega sveta

Sestava posameznih komisij nadzornega sveta in njihove dejavnosti leta 2021 so podrobneje predstavljene v poročilu o delu nadzornega sveta in jih ponovno ne izpostavljamo.

Poslovodstvo

Leta 2021 je poslovodstvo družbe Slovenske železnice, d. o. o., delovalo v tričlanski sestavi, in sicer generalni direktor in dva člana poslovodstva – direktor in delavska direktorica, ki je imenovana skladno z Zakonom o sodelovanju delavcev pri upravljanju. Generalni direktor zastopa in predstavlja družbo samostojno in neomejeno. Član poslovodstva (direktor) in delavska direktorica pa zastopata in predstavljata družbo skupaj z generalnim direktorjem.

Sestava poslovodstva v poslovnem letu 2021

Ime in priimek	Funkcija (predsednik, član)	Področje dela v upravi	Prvo imenovanje na funkcijo	Zaključek funkcije / mandata	Članstvo v organih nadzora z družbo nepovezanih družb
Dušan Mes	generalni direktor	izvajanje strateškega poslovnega načrta, poslovanje odvisnih družb, področje trženja, področje logistika in mobility, področje kadrovskih in pravnih zadev, upravljanja z nepremičninami, nabave in investicij ter notranje revizije	22. 3. 2012	24. 3. 2024	/
Tomaž Kraškovic	član poslovodstva - direktor	področje financ, računovodstva in kontrolinga, področje informatike, področje skladnosti in obvladovanja tveganj	1. 4. 2016	2. 4. 2024	/
Nina Avbelj Lekić	delavska direktorica	kadrovska in socialna vprašanja	21. 3. 2018	22. 3. 2026	/

Poslovodje in poslovodstvo na lastno odgovornost vodijo posle družbe Slovenske železnice, d. o. o., in jo zastopajo. Pri vodenju poslov sprejemajo poslovodje in poslovodstvo vse tiste odločitve, ki niso v pristojnosti nadzornega sveta in ustanovitelja, v skladu s predpisi in aktom o ustanovitvi. Posamezni člani poslovodstva imajo razdeljena delovna področja s poslovnikom o delu poslovodstva. Poslovodstvo družbe pri sprejemanju najpomembnejših odločitev za Slovenske železnice, d. o. o., in koncern slovenskih železniških družb deluje kot kolegijski organ.

Upravljanje odvisnih družb

Poslovodstvo in nadzorni svet družbe imata tudi ključno vlogo pri upravljanju odvisnih družb.

Skupino Slovenske železnice poleg družbe Slovenske železnice, d. o. o., sestavljajo tudi neposredno odvisne družbe SŽ EP Logistika, d. o. o., SŽ-Potniški promet, d. o. o., SŽ-Infrastruktura, d. o. o., SŽ-VIT, d. o. o., SŽ-Železniško gradbeno podjetje, d. d., SŽ-ŽIP, storitve, d. o. o., Prometni institut Ljubljana, d. o. o., in SŽ-Železniška tiskarna Ljubljana, d. d., v katerih ima družba Slovenske železnice, d. o. o., stoodstotni ali večinski delež, ter odvisne družbe, v katerih imajo navedene odvisne družbe stoodstotni ali večinski delež.

Z družbami, ki so v 100 % lasti družbe Slovenske železnice, d. o. o., so sklenjene pogodbe o obvladovanju.

Te družbe zagotavljajo vzdrževanje javne železniške infrastrukture in upravljanje z njo, vodenje železniškega prometa, prevoz potnikov in blaga po JŽI, vleko vlakov in tehničnovagonsko dejavnost kot temeljne dejavnosti ter druge storitve in spremljajoče in dopolnilne dejavnosti, potrebne za nemoteno in/ali kakovostno opravljanje temeljnih dejavnosti.

8. Opis politike raznolikosti

Nadzorni svet in poslovodstvo družbe Slovenske železnice, d. o. o., sta decembra 2020 sprejela Politiko raznolikosti v organih vodenja in nadzora družbe Slovenske železnice, d. o. o., in skupine Slovenske železnice. Politika se razen za člane organov vodenja in nadzora uporablja tudi v postopkih kadrovanja vodilnih delavcev.

Temeljno načelo politike je raznolikost kot vključevanje in sodelovanje ljudi z različnim mišljenjem, ozadjem, znanjem, izkušnjami, veščinami in osebnimi značilnostmi na vseh ravneh družbe.

Cilj politike raznolikosti je zagotoviti takšno sestavo organov, da bo v vsakem organu posebej zagotovljen takšen nabor sposobnosti, strokovnih znanj, veščin in izkušenj, da bo zagotovljeno dobro razumevanje tekočih dogajanj ter dolgoročnih tveganj in priložnosti, povezanih s poslovanjem družbe in skupine ter s tem zagotovljeno dolgoročno uspešno in trajnostno poslovanje družbe in skupine.

Pri določanju optimalne sestave organov se upoštevajo predvsem naslednji vidiki raznolikosti za zagotavljanje učinkovitosti posameznega organa kot celote:

- strokovna raznolikost za zagotavljanje komplementarnosti znanj in veščin;
- raznolikost kompetenc;
- spolna raznolikost;
- starostna raznolikost, ki je še posebej pomembna zaradi staranja prebivalstva in podaljševanja delovne dobe;
- zagotavljanje kontinuitete v obliki ustreznega razmerja med obstoječimi in novimi člani nadzornega sveta in vodstva družbe.

Politika določa tudi merljive cilje izbranih vidikov raznolikosti:

- vsaj četrtinska zastopanost manj zastopanega spola med člani poslovodstva oziroma nadzornega sveta družb;
- vsaj tretjinska kontinuiteta na ravni celotnega nadzornega sveta in vsaj četrtinska kontinuiteta med predstavniki kapitala.

Politika raznolikosti se uporablja predvsem pri:

- naboru, izboru in predlogu kandidatov za nadzorni svet ustanovitelju družbe;
- imenovanju komisij nadzornega sveta;
- imenovanju oziroma izdaji soglasja k imenovanju direktorjev družb v skupini;
- imenovanju ožje vodstvene ekipe;
- izvajanju samoocenjevanja dela nadzornega sveta, ki naj vključuje tudi oceno sestave nadzornega sveta z vidika izvajanja politike raznolikosti.

V postopku izbire/imenovanja ima v primeru, da kriterij usposobljenosti in primernosti enakovredno izpolnjuje več kandidatov, prednost tisti kandidat, ki bo prispeval k raznolikosti sestave vodstva oziroma nadzornega sveta družbe.

Družba še ni sprejela poročila o izvajanju in doseženih rezultatih izvajanja politike raznolikosti. O rezultatih politike raznolikosti bomo poročali v naslednjem letnem poročilu.

Dušan Mes
generalni direktor Slovenskih Železnic

mag. Tomaž Kraškovic
član poslovodstva

Nina Avbelj Lekić
delavska direktorica

POROČILO NADZORNEGA SVETA

Sestava in delovanje nadzornega sveta

V skladu z veljavnim Aktom o ustanovitvi družbe Slovenske železnice, d. o. o., ima nadzorni svet devet članov, od katerih jih šest imenuje in razrešuje ustanovitelj, trije člani pa se imenujejo in razrešujejo v skladu z Zakonom o sodelovanju delavcev pri upravljanju.

Sestava nadzornega sveta družbe Slovenske železnice, d. o. o., in njegovih komisij se leta 2021 ni spreminjala.

Nadzorni svet so sestavljali naslednji člani:

- predstavniki ustanovitelja:
  - → Aleksander Mervar (predsednik),
  - → Franci Matoz (namestnik predsednika),
  - → Melita Malgaj,
  - → Boris Markočič,
  - → Aleksander Nagode in
  - → Gabriel Škof;
- predstavniki zaposlenih:
  - → Silvo Berdajs,
  - → Jože Pavšek in
  - → Zlatko Ratej.

Nadzorni svet družbe Slovenske železnice, d. o. o., je opravljal delo na svojih sejah ter preko sej komisij, v skladu s Poslovnikom o delu nadzornega sveta, s poslovniki o delu komisij, z Aktom o ustanovitvi družbe Slovenske železnice, d. o. o., in z veljavnimi predpisi.

Podrobnejši podatki o sestavi in pristojnostih nadzornega sveta ter podatki o navzočnosti članov nadzornega sveta oziroma članov komisij nadzornega sveta na sejah nadzornega sveta in komisij so podani v poglavju Izjava o upravljanju družbe.

Nadzorni svet je imel leta 2021 šestnajst sej, od tega trinajst rednih in tri dopisne. Izrednih sej leta 2021 ni bilo.

Najpomembnejše teme sej nadzornega sveta

V nadaljevanju so navedene ključne teme, ki jih je v obliki samostojnih točk dnevnega reda obravnaval nadzorni svet leta 2021, pri čemer je v primeru, da je bila posamezna tema predhodno obravnavana na eni izmed komisij, dodana oznaka RK za revizijsko komisijo, KSI za komisijo za strateške investicije ter KK za kadrovsko komisijo:

- spremljanje rednega poslovanja družbe in skupine v obliki rednih poročil v okviru samostojnih točk dnevnega reda:
  - → tekoče poročanje:
    - → poročilo o realizaciji odprtih sklepov nadzornega sveta,
    - → poročilo o delu komisij nadzornega sveta,
    - → informacije o aktualnem dogajanju v družbi in skupini (RK),
    - → poročilo o rezultatih poslovanja družbe in skupine (RK),
    - → poročilo o stanju na strateških projektih (KSI),
    - → poročilo o napredku pri programih digitalizacije (KSI),
  - → trimesečno poročanje (RK):
    - → nerevidirano poročilo o poslovanju družbe in skupine,
    - → poročilo štabne službe za skladnost poslovanja in obvladovanje tveganj v skupini,
    - → poročilo o finančnih tveganjih v skupini,
    - → register priporočil notranje in zunanje revizije,
    - → poročilo o spremembah na področju prejetih in vloženih tožb,
    - → poročilo o pogodbah, objavljenih na spletnih straneh družb v skupini, na podlagi 11. odstavka 10. a člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja,
  - → polletno poročanje:
    - → poročilo o delu notranje revizije (RK),
    - → poročilo o prejetih prijavah domnevnih kršitev korporativne integritete (RK),
    - → poročilo o prejetih prijavah domnevnih kršitev varstva osebnih podatkov (RK),
    - → poročilo o stanju in razvoju informacijske varnosti (KSI),
    - → poročilo o prodaji poslovno nepotrebnih sredstev (RK),
  - → letno poročanje (RK):
    - → pismo poslovodstvu po predreviziji računovodskih izkazov za leto 2020,
    - → obravnava nerevidiranega letnega poročila in potrditev revidiranega letnega poročila družbe in skupine za leto 2020,
- načrtovanje poslovanja:
  - → soglasje k Strateškemu poslovnemu načrtu skupine Slovenske železnice za obdobje 2021–2025 (RK),
  - → seznanitev s Strategijo upravljanja s človeškimi viri v skupini Slovenske železnice za obdobje 2021–2025 (KK),
  - → seznanitev z Načrtom dela na področju korporativne integritete za leto 2021 (RK), seznanitev s končnim predlogom strategije upravljanja strateških, nestrateških in razvojnih nepremičnin v lasti skupine,
  - → soglasje k Poslovnemu načrtu skupine Slovenske železnice za leto 2022 s projekcijo poslovanja 2023–2024 (RK),
  - → soglasje k Načrtu dela notranje revizije za leto 2022 z okvirnim dolgoročnim načrtom dela notranje revizije v obdobju 2023–2024 (RK),

- soglasja k podaljšanju garancijske linije, k poslom kratkoročnega in dolgoročnega zunanjega financiranja ter k poslom medsebojnega financiranja družb v skupini,
- seznanitev z dolgoročno pogodbo o upravljanju storitev upravljavca JŽI,
- spremljanje poteka prodaje nepremičnin, pri katerih je potrebno soglasje nadzornega sveta,
- spremljanje aktivnosti pri oblikovanju strateških partnerstev v tovornem in potniškem prometu,
- spremljanje investicij v osnovna sredstva in spremljaje napredka oziroma izdaja potrebnih soglasij k dokumentaciji na ključnih strateških projektih (KSI):
- seznanitev z naborom strateških projektov v portfelju Skupine, skladno s strateškim poslovnim načrtom 2021-2025 (KSI),digitalizacija mobilnosti in upravljanja človeškega kapitala v Skupini (KSI),
- spremljanje nadgradnje poslovnih procesov ter popravljalnih ukrepov in priporočil računskega sodišča (RK),
- obravnava pravnega mnenja o izogibanju nasprotja interesov članov nadzornega sveta oziroma njegovih komisij v primeru sodelovanja pri odločanju v postopkih javnega naročanja,
- akcijski načrt za realizacijo zapadlih nerealiziranih priporočil notranje revizije na dan 31. decembra 2020 (RK),
- nova korporativna ureditev upravljanja v Skupini glede na nove subjekte javnega interesa po sprejemu novele ZGD-1K,
- kadrovsko področje (KK):
  - → soglasja k odpoklicu in hkratnemu imenovanju direktorjev odvisnih družb v Skupini z namenom poenotenja mandatov in priprave podlage za oblikovanje politike nasledstva,
  - → seznanitev z oblikovanimi cilji direktorjev odvisnih družb,
  - → soglasje k imenovanju novega direktorja SŽ-ŽGP Ljubljana, d. d., in k podaljšanju mandata direktorici družbe SŽ-ŽIP Savudrija, d. o. o.,
  - → soglasje k spremembi Pravil in elementov za sklepanje individualnih pogodb o zaposlitvi,
  - → seznanitev z informacijo o zavarovanju odgovornosti vodilnih delavcev skupine,
  - → seznanitev z informacijo o povprečni plači v skupini leta 2020 in določitev podlage za obračun plač po individualnih pogodbah za leto 2021,
  - → seznanitev s spremembo Pravilnika o notranji organizaciji družb v skupini Slovenske železnice (spremembe v organizaciji dela štabnih služb),
  - → kadrovski postopki ob zaključku projekta strateško partnerstvo:
    - → seznanitev z imenovanjem članov nadzornega sveta novoustanovljene družbe SŽ EP, d. o. o.,
    - → soglasja k imenovanju članov uprave novoustanovljene družbe SŽ EP Logistika, d. o. o., članov uprave družbe SŽ-Tovorni promet, d. o. o., in članov uprave družbe Fersped, d. o. o.

Poslovodstvo družbe je na zahtevo posameznih članov nadzornega sveta pripravilo tudi dodatna pojasnila in poročila o morebitnih nejasnostih ter odprtih vprašanjih v zvezi s poslovanjem.

Delo nadzornega sveta so leta 2021 najbolj zaznamovale naslednje aktivnosti:

- izdaja soglasja k zelo ambicioznemu strateškemu poslovnemu načrtu za petletno obdobje,
- seznanitev s Strategijo upravljanja s človeškimi viri kot enim od ključnih dokumentov za uresničitev ambiciozne strategije,
- uskladitev mandatov direktorjev odvisnih družb in določitev ciljev,
- spremljanje napredka na programih digitalizacije,
- dodatni poudarek na tekočem in podrobnem spremljanju napredka na celotnem portfelju strateških projektov,
- spremljanje zaključnih aktivnosti pri strateškem partnerstvu v železniškem tovornem prometu in logistiki,
- obravnava projektnih aktivnosti v stebru mobilnosti v skladu s strateškim poslovnim načrtom za posodobitev potniškega prometa (nakup avtobusnega podjetja, gradnja potniškega centra, nabava novih vlakov, uvedba samopostrežnih prodajnih mest za prodajo vozovnic),
- obravnava načina uskladitve korporativne ureditve upravljanja v Skupini z novelo ZGD-1, kjer je bila po večkratnih razpravah in po pridobljenih zunanjih pravnih mnenjih sprejeta odločitev o ustanovitvi nadzornih svetov v petih odvisnih družbah.

Poslovodstvo družbe je skupaj s strokovnimi službami zagotavljalo ustrezna gradiva za obravnavo na nadzornem svetu in komisijah in se v primeru dodatnih vprašanj vedno pravočasno odzvalo ter pripravilo dodatna pojasnila.

Delo komisij nadzornega sveta

Nadzorni svet ima ustanovljene tri komisije, in sicer:

- revizijsko komisijo,
- komisijo za strateške investicije in
- kadrovsko komisijo.

Delo komisij nadzornega sveta je pomembno prispevalo h kvaliteti in učinkovitosti dela nadzornega sveta.

Ker so bile teme komisij, ki jih je obravnaval tudi nadzorni svet, že predstavljene, v nadaljevanju dajemo poudarek temam, ki so bile obravnavane samo na komisijah.

Revizijska komisija

Revizijsko komisijo so leta 2021 sestavljali naslednji člani:

- predstavniki ustanovitelja:
  - → Melita Malgaj (predsednica),
  - → Aleksander Nagode,
  - → Boris Markočič;
- Silvo Berdajs (predstavnik zaposlenih) in
- Barbara Nose (zunanja članica).

Revizijska komisija je imela leta 2021 enajst rednih sej.

Ključne teme:

- spremljanje poteka zunanje revizije računovodskih izkazov preko štirih srečanj s predstavniki revizijske družbe Deloitte Revizija, d. o. o.:
  - → pismo poslovodstvu po opravljeni predreviziji računovodskih izkazov za leto 2020,
  - → nerevidirano letno poročilo družbe Slovenske železnice, d. o. o., in skupine Slovenske železnice,
  - → poslovodska predstavitev v zvezi z revizijo računovodskih izkazov za leto 2020,
  - → pismo poslovodstvu po opravljeni reviziji računovodskih izkazov za leto 2020,
  - → dodatno poročilo revizijski komisiji po reviziji računovodskih izkazov za leto 2020,
  - → mnenje revizorja k računovodskim izkazom družbe Slovenske železnice, d. o. o., in skupine Slovenske železnice za leto 2020,
  - → preverjanje neodvisnosti zunanjega revizorja,
  - → revidirano letno poročilo družbe Slovenske železnice, d. o. o., in skupine Slovenske železnice za leto 2020,

→ letni razgovor brez navzočnosti poslovodstva z izpostavitvijo nekaterih ključnih tem (načrt revizije računovodskih izkazov za leto 2021 z roki priprave letnega poročila, ustreznost registra tveganj kot podlage za določitev revidiranih področij, realizacija priporočil iz preteklih revizij, kriteriji za angažiranje revizorja),

- seznanitev s pogodbo o obvladovanju in enotnem vodstvu Skupine,
- informacije o javnih naročilih in evidenčnih postopkih,
- skrb za zagotavljanje neodvisnosti aktualnega in potencialnih revizorjev računovodskih izkazov preko nadzora nad sklepanjem pogodb z revizijskimi družbami z vidika vrste in obsega njihovih storitev (aktualni revizor računovodskih izkazov in družbe v njegovi poslovni mreži leta 2021 niso opravljale nerevizijskih storitev za družbe v skupini Slovenske železnice),
- spremljanje dela notranje revizije:
  → poročila o opravljenih notranjih revizijah ter druga redna poročila, načrti in akti s področja dela službe notranje revizije,
  → seznanitev z akcijskimi načrti za realizacijo zapadlih nerealiziranih priporočil,
  → seznanitev s pogodbo o zaposlitvi vodje notranje revizije,
  → letni razgovor z vodjo notranje revizije brez navzočnosti poslovodstva in preverjanje njene neodvisnosti,
  → spremljanje sprememb pravilnikov in drugih navodil, ki so povezane z računovodskimi izkazi in z delovanjem revizijske komisije.

Komisija za strateške investicije

Komisijo za strateške investicije so leta 2021 sestavljali naslednji člani:

- predstavniki ustanovitelja:
  → Boris Markočič (predsednik),
  → Gabrijel Škof in,
  → Aleksander Nagode;
- Silvo Berdajs (predstavnik zaposlenih).

Komisija za strateške investicije je svoje delo začela leta 2021 in imela devet rednih sej.
S podrobnim spremljanjem vseh strateških investicij je pomembno prispevala k uspešnosti dela nadzornega sveta.

Ključne teme:

- opredelitev nalog in sistema dela komisije,
- tekoče spremljanje napredka celotnega portfelja strateških projektov,
- ločeno, bolj podrobno tekoče spremljanje napredka pri programih digitalizacije,
- izdelava predloga nabora strateških projektov v portfelju Skupine za uresničevanje sprejetega strateškega poslovnega načrta z ocenjenimi vrednostmi in roki za realizacijo vsakega posameznega projekta,
- predhodna obravnava projektne dokumentacije, ki je predmet seznanitve ali izdaje soglasja na sejah nadzornega sveta.

Kadrovska komisija

Kadrovsko komisijo so leta 2021 sestavljali naslednji člani:

- predstavnika ustanovitelja:
  → Franci Matoz (predsednik) ,
  → Gabrijel Škof;
- Zlatko Ratej (predstavnik zaposlenih).

Kadrovska komisija je imela leta 2021 štiri redne seje. Vse obravnavane teme so bile samostojne točke dnevnih redov sej nadzornega sveta.

Samoocena dela nadzornega sveta in revizijske komisije

Zaradi večjega števila menjav v sestavi nadzornega sveta leta 2020 sta bili prvi samooceni dela nadzornega sveta in revizijske komisije izdelani po preteku enega leta skupnega sodelovanja, to je konec leta 2021 in v začetku leta 2022.

Člani nadzornega sveta in revizijske komisije so izpolnili vprašalnik oziroma matriko za samoocenjevanje Združenja nadzornikov Slovenije. Na podlagi izpolnjenih vprašalnikov sta bili izdelani analizi, ki sta ju obravnavala oba organa. Iz analiz izhaja, da nadzorni svet in njegove komisije delujejo dobro. Slabše ocene so bile podane predvsem pri tistih zadevah, na katere nadzorni svet nima neposrednega vpliva. Druge zadeve so člani nadzornega sveta ovrednotili dobro, z izjemo Politike upravljanja družbe v obliki samostojnega dokumenta, ki ga družba nima.

Oba organa sta sprejela sklepe oziroma zaključke, iz katerih izhajajo naloge za nadgradnjo sistema dela na naslednjih področjih:

- priprava standardiziranega uvajalnega programa za nove člane,
- predstavitev odvisnih družb na sejah nadzornega sveta ob navzočnosti zunanje članice revizijske komisije,
- izdelava Politike upravljanja družbe Slovenske železnice, d. o. o., in skupine Slovenske železnice,
- večji poudarek na spremljanju realizacije ukrepov in priporočil za upravljanje tveganj,
- korporativna integriteta:
  → prehod iz polletnega na trimesečno poročanje o prijavah domnevnih kršitev in
  → obravnava Pravilnika o načinu prijavljanja in obravnavanja domnevnih kršitev korporativne integritete v skupini Slovenske železnice z že vključenimi morebitnimi spremembami na seji revizijske komisije.

Nadzorni svet in revizijska komisija bosta v okviru tekočega spremljanja realizacije sklepov nadzornega sveta in zaključkov revizijske komisije dosledno spremljala izvajanje teh nalog.

Ocena dela uprave in nadzornega sveta

Na podlagi tekočega spremljanja ter nadziranja poslovanja in vodenja družbe Slovenske železnice, d. o. o., oziroma njene skupine v poslovnem letu 2021 ter na podlagi Konsolidiranega letnega poročila skupine Slovenske železnice za leto 2021, ki ga je sestavilo in predložilo poslovodstvo, nadzorni svet ocenjuje, da letno poročilo in v njem vsebovana razkritja prikazujejo dejansko stanje in položaj družbe Slovenske železnice, d. o. o., in njene skupine.

Nadzorni svet delo poslovodstva leta 2021 ocenjuje kot zelo uspešno. Poslovodstvo in nadzorni svet sta na sejah konstruktivno sodelovala, v obdobju med sejami pa je potekala tudi redna komunikacija med predsednikom nadzornega sveta, predsednikoma in predsednico komisij in generalnim direktorjem ter članom uprave. Poslovodstvo je uspešno obvladovalo razmere, povezane z epidemijo covida-19, in sprejelo vse potrebne ukrepe za zaščito zdravja zaposlenih ter prilagoditev poslovanja v spremenjenih razmerah. Poslovodstvo je leta 2021 izvedlo nekatere ključne aktivnosti, ki pomenijo temelj za nadaljnjo rast in razvoj skupine.

Nadzorni svet posebno pozornost namenja tudi upravljanju potencialnega nasprotja interesov svojih članov. Leta 2021 je nadzorni svet obravnaval dve točki, pri katerih se je zaradi obvladovanja nasprotja interesov eden izmed članov nadzornega sveta izločil iz razprave in odločanja.

Vsi člani nadzornega sveta in zunanja članica revizijske komisije, ki so leta 2021 opravljali funkcijo člana nadzornega sveta oziroma komisij, so podpisali izjave o neodvisnosti in se v njih vsi opredelili za status neodvisnega člana. Na spletni strani družbe so objavljene njihove izjave o neodvisnosti.

Potrditev letnega poročila in predloga uporabe bilančnega dobička družbe Slovenske železnice, d. o. o., za leto 2021

Nerevidirano letno poročilo družbe Slovenske železnice, d. o. o., in skupine Slovenske železnice za leto 2021 je obravnavala revizijska komisija nadzornega sveta na 23. seji, 19. maja 2022.

O ugotovitvah in poteku revizije za leto 2021 je poročala pooblaščena revizijska družba Deloitte revizija, d. o. o., ki je revidirala računovodske izkaze za leto 2021 za družbo Slovenske železnice, d. o. o., za odvisne družbe in za skupino Slovenske železnice.

Letno poročilo družbe Slovenske železnice, d. o. o., in konsolidirano letno poročilo skupine Slovenske železnice za leto 2021 je obravnavalo in odobrilo poslovodstvo na 331. dopisni seji 26. maja 2022 in ga v skladu s 3. odstavkom 272. člena Zakona o gospodarskih družbah, skupaj s poročilom neodvisnega revizorja z dne 26. maja 2022 ter predlogom za uporabo bilančnega dobička družbe Slovenske železnice, d. o. o., posredovalo revizijski komisiji in nadzornemu svetu v pregled in preveritev. Revizijska komisija nadzornega sveta je revidirano konsolidirano letno poročilo skupine Slovenske železnice in družbe Slovenske železnice, d. o. o., za leto 2021 obravnavala na 24. seji 26. maja 2022, nadzorni svet pa na 31. seji 30. maja 2022. Tako revizijski komisiji kot nadzornemu svetu so poročali pooblaščeni revizorji.

Iz revizorjevega poročila izhaja, da so računovodski izkazi družbe Slovenske železnice, d. o. o., in konsolidirani računovodski izkazi skupine Slovenske železnice resničen in pošten prikaz finančnega položaja družbe Slovenske železnice, d. o. o., in skupine Slovenske železnice na dan 31. decembra 2021 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Po pregledu in preveritvi poslovnega in računovodskega poročila za leto 2021 na revizijski komisiji je na podlagi zaključkov revizijske komisije nadzorni svet ugotovil, da sta revidirano letno poročilo in konsolidirano letno poročilo za poslovno leto 2021 sestavljena jasno in pregledno ter v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah. Poslovno poročilo je skladno z revidiranimi računovodskimi izkazi. Nadzorni svet družbe Slovenske železnice, d. o. o., po končni preveritvi revidiranega letnega poročila nanj ni imel pripomb in je dal pozitivno stališče k revizorjevemu poročilu.

Hkrati z letnim poročilom je nadzorni svet preveril in potrdil tudi predlog uporabe bilančnega dobička družbe Slovenske železnice, d. o. o., ki je na dan 31. decembra 2021 znašal 7.888.108,49 evrov, in nanj nima pripomb. Ustanovitelju predlaga, da sprejme sklep o uporabi bilančnega dobička v predloženem besedilu.

Nadzorni svet je na podlagi preveritve letnega poročila in predloga uporabe bilančnega dobička za leto 2021 in pregleda poročila pooblaščenega revizorja, skladno z določili 282. člena Zakona o gospodarskih družbah ter Akta o ustanovitvi družbe Slovenske železnice, d. o. o., Letno poročilo družbe Slovenske železnice, d. o. o., in skupine Slovenske železnice za leto 2021 potrdil.

Nadzorni svet ocenjuje, da je poslovodstvo družbo vodilo uspešno, skrbno in skladno s predpisi ter akti družbe in da je skupina kljub zelo zahtevnim razmeram celo presegla cilje iz poslovnega načrta za leto 2021. Nadzorni svet ustanovitelju predlaga, da sprejme sklep o podelitvi razrešnice poslovodstvu in nadzornemu svetu družbe za leto 2021.

Nadzorni svet se je ob potrditvi letnega poročila opredelil tudi do izjave o upravljanju družbe in o skladnosti z referenčnim kodeksom ter ocenil, da je odsev dejanskega stanja upravljanja družbe leta 2021.

V Ljubljani, 30. maja 2022

Aleksander Mervar
predsednik nadzornega sveta

IZJAVA O ODGOVORNOSTI UPRAVE

Poslovodstvo družbe Slovenske železnice, d. o. o., je odgovorno za pripravo letnega poročila skupine Slovenske železnice in družbe Slovenske železnice, d. o. o., za leto 2021. Člani poslovodstva zagotavljamo, da je letno poročilo z vsemi sestavnimi deli, po našem najboljšem vedenju, pripravljeno v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Poslovodstvo potrjuje, da so bile pri pripravi računovodskih izkazov dosledno upoštevane ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja ter da računovodski izkazi predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja skupine Slovenske železnice in družbe Slovenske železnice, d. o. o., ter izidov njunega poslovanja in denarnih tokov za leto 2021.

Poslovodstvo je odgovorno tudi za ustrezno vodenje računovodstva in sprejetje ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev ter potrjuje, da so računovodski izkazi, skupaj s pojasnili, izdelani na podlagi predpostavke o delujoči družbi Slovenske železnice, d. o. o., in njenih odvisnih družbah ter v skladu z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

Skladno z Direktivo 2014/95/EU o razkritju nefinančnih informacij in informacij o raznolikosti nekaterih velikih podjetij in skupin ter z usmeritvami Slovenskega državnega holdinga, d. d., glede nefinančnega poročanja in v skladu z zavestjo dobrega gospodarstvenika poslovodstvo s tem poročilom prepoznava pomen kazalnikov nefinančnega poročanja tako, da jih bolj transparentno vključuje v sistem ključnih dejavnikov uspeha Slovenskih železnic in s tem tudi v sledljiv sistem poročanja.

Poslovodstvo je odgovorno za ukrepe preprečevanja in odkrivanja prevar ter nepravilnosti, prav tako pa tudi za ohranjanje vrednosti premoženja skupine Slovenske železnice.

Poslovodstvo družbe Slovenske železnice, d. o. o., je računovodske izkaze odobrilo 26. maja 2022.

Dušan Mes
generalni direktor Slovenskih Železnic

mag. Tomaž Kraškovic
član poslovodstva

Nina Avbelj Lekić
delavska direktorica

IZJAVA O NEFINANČNEM POSLOVANJU

Letno poročilo skupine Slovenske železnice za leto 2021 je skladno z Direktivo 2014/95/EU (člen 19. a), Zakonom o gospodarskih družbah (člen 70. c) in Kodeksom korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države Slovenskega državnega holdinga (točka 8.).

Zahteve iz navedenih predpisov so vključene v poslovnem poročilu. Pri poročanju o rezultatih nefinančnega poslovanja v pričujočem letnem poročilu uporabljamo mednarodni okvir trajnostnega poročanja GRI Standards, mednarodni okvir za celovito poročanje (angl. International <IR> Framework) in usmeritve Združenih narodov, kot so opredeljene v Ciljih trajnostnega razvoja iz leta 2015. Prikaz skladnosti vsebin letnega poročila z mednarodnim okvirom GRI Standards in usmeritvami Združenih narodov je razviden v preglednicah, ki referirata na jasno označene vsebinske sklope iz letnega poročila.

Skupina Slovenske železnice upravlja vse kapitale, kot jih opredeljuje mednarodni okvir za celovito poročanje, in sicer upravljamo ter leta 2021 tudi poročamo o dogajanju na proizvodnem (fizičnem), intelektualnem, človeškem, družbenem in naravnem kapitalu ter na finančnem kapitalu skozi več poglavij. Večina zahtev, iz v uvodu naštetih zakonodajnih podlag, je smiselno umeščena v navedene kapitale, druge zahteve, kot na primer predstavitev poslovnega modela, pa so izpolnjene v samostojnih poglavjih.

Dušan Mes
generalni direktor Slovenskih Železnic

mag. Tomaž Kraškovic
član poslovodstva

Nina Avbelj Lekić
delavska direktorica

KORPORATIVNO POROČANJE[25]

Skupina Slovenske železnice že peto leto zapored pripravlja letna poročila v skladu z načeli trajnostnega poročanja. Leta 2017 smo prvič začeli poročati po smernicah GRI (Global Reporting Initiative Standards) in s tem vključili nove pomembne vsebine in razkritja. Od prvega trajnostnega poročila naprej takšnega načina poročanja ne razumemo zgolj kot posredovanje podatkov, pač pa tudi kot razvojno naravnani premislek, ki nam omogoča ustrezno reflektirati preteklo leto in se še bolje osredotočiti na zastavljene cilje. Naše začetno trajnostno poročanje smo v preteklih letih dopolnili še z vključitvijo usmeritev Združenih narodov, kar bomo v prihajajočih letih še izpopolnjevali, predvsem pa smo se osredotočili na celostno poročanje po standardu Mednarodnega odbora za celostno poročanje (angl. International Integrated Reporting Council - IIRC). K celovitemu načinu razmišljanja smo se odločneje zavezali leta 2020, ko so bili opravljeni prvi pomembnejši koraki, letos pa je celovit način poročanja uveden v že zelo veliki meri, saj je tudi vsebina že razdeljena po kapitalih. Spremljamo tudi spremembe, ki nastajajo glede celostnega poročanja, saj se je IIRC leta 2021 združil s svetovno pomembnim standardom Odbora za standarde trajnostnega računovodstva (angl. Sustainability Accounting Standards Board – SASB) v organizacijo Fundacija za poročanje o vrednostih (angl. Value Reporting Fundation), ki napoveduje nove smernice, kar spremljamo in predvidevamo, da jih bomo v prihodnosti tudi uresničili.

Podobno kot pri GRI standardu so tudi v sklopu standarda Value Reporting Fundation vključeni nekateri pomembnejši elementi, kot na primer:

- odnosi z deležniki, kjer prikazujemo zemljevid deležnikov, obliko sodelovanja in ključne teme, relevantne za posamezne deležnike;
- enoten in bolj pregleden prikaz konkurenčnega okolja, dosežkov, tveganj in priložnosti;
- celovito poročamo o zaposlenih, o sodelovanju s širšim družbenim okoljem in varovanju okolja.

Nekaterih razkritij v skladu s standardom GRI še ne izpolnjujemo ali pa jih izpolnjujemo le delno, ob čemer se zavedamo, da je uveljavljanje trajnostnega poročanja proces. Zato si bomo tudi v prihodnje prizadevali še povečati skladnost poročanja s smernicami in nadaljevali zbiranje potrebnih podatkov, predvsem pa jasneje opredeljevali bistvene teme in omejitve. Enako velja za standard Value Reporting Fundation, ki nam vse bolj predstavlja podlago poročanja, saj skozi celostni pristop bolje razumemo delovanje skupine. Tudi pri tem standardu smo in bomo stremeli k celostnemu doseganju predvidenih elementov.

Poročilo zajema obdobje od 1. januarja do 31. decembra 2021.

Za vsa vprašanja v zvezi z letnim poročilom pišite na info@slo-zeleznice.si

[25] GRI 102-46, 102-49, 102-50, 102-52, 102-53, 102-54, 103-1

Skladnost GRI poročanja[26]

Kazalnik	Razkritje	Poglavje	Stran	Komentar
GRI 101: Osnova 2016 **GRI 102: Splošna razkritja 2016**				
Predstavitev organizacije				
102-1	Ime organizacije	Temeljni podatki	14	
102-2	Aktivnosti, blagovne znamke, izdelki in storitve	Temeljni podatki Poslovni model Strategija skupine Slovenske železnice za obdobje 2021-2025	14 22 24	
102-3	Sedež organizacije	Temeljni podatki	14	
102-4	Področje delovanja	Družbeni kapital; Dejavnosti na področju družbenega kapitala Intelektualni kapital; Pomembnejši rezultati leta 2021	105 108	Število držav je delno zajeto. V načrtu je priprava sheme, ki bo prikazovala dejavnosti po državah.
102-5	Lastništvo in pravna oblika	Temeljni podatki Izjava o upravljanju družbe	14 138	
102-6	Trgi (geografska in sektorska razdelitev ter razdelitev po tipih odjemalcev)	Ključni kazalniki skupine Slovenske železnice Družbeni kapital	6 99	
102-7	Velikost organizacije (število zaposlenih, število dejavnosti, prihodki od prodaje, obveznosti/kapital, število izdelkov ali storitev)	Ključni kazalniki skupine Slovenske železnice Finančna uspešnost poslovanja skupine	6 48	
102-8	Informacije o zaposlenih in drugih delavcih	Človeški kapital; Kazalniki po stebrih	 83	V skladu z našimi pravilniki podatkov o zaposlenih po vrsti pogodbe in regiji ne razkrivamo.
102-11	Pojasnilo, ali in kako organizacija uporablja previdnostno načelo	Izjava o upravljanju družbe Upravljanje tveganj	138 130	
102-12	Zunanje listine, načela in druge ekonomske, okoljske in družbene pobude, katerih podpisnica in podpornica je organizacija	Izjava o upravljanju družbe Družbeni kapital Naravni kapital	138 99 118	Razkrivamo kodekse, ki se vežejo na upravljanje družbe. Načrtujemo popis tudi preostalih kodeksov, ki veljajo v skupini.
102-13	Članstvo v organizacijah	Družbeni kapital	99	
Strategija in analiza				
102-14	Izjava najvišjega nosilca odločanja v organizaciji o pomenu trajnostnega razvoja za organizacijo in o strategiji obravnavanja trajnostnega razvoja	Izjava o nefinančnem poslovanju Nagovor generalnega direktorja	157 12	
102-15	Ključni vplivi, tveganja in priložnosti	Ključni rezultati skupine; Poslovanje po stebrih Upravljanje tveganj	36 130	
Etika in integriteta				
102-16	Opis vrednot, načel, standardov in načel ravnanja, kot so kodeksi ravnanja in etični kodeksi	Strategija in načrti Izjava o upravljanju družbe Notranja revizija	18 138 136	
102-17	Mehanizmi svetovanja glede etičnih zadržkov	Izjava o upravljanju družbe	138	
Upravljanje				
102-18	Upravljavska struktura organizacije, vključno s komisijami najvišjega organa upravljanja	Temeljni podatki Izjava o upravljanju družbe	14 138	
102-22	Sestava najvišjega organa upravljanja in komisij	Izjava o upravljanju družbe	138	

[26] GRI 102-54, 102-55

Kazalnik	Razkritje	Poglavje	Stran	Komentar
Vključevanje deležnikov				
102-40	Seznam skupin deležnikov, s katerimi organizacija sodeluje	Družbeni kapital	99	
102-42	Izhodišča za prepoznavanje in izbor deležnikov, vključno s pogostostjo sodelovanja po skupinah deležnikov	Družbeni kapital	99	
102-43	Pristopi pri vključevanju deležnikov, vključno s pogostostjo sodelovanja po skupinah deležnikov	Družbeni kapital	99	
102-44	Ključne teme in vprašanja, izpostavljena v procesu sodelovanja z deležniki in kako se je organizacija nanje odzivala, tudi prek svojega poročanja	Družbeni kapital	99	
Podatki o poročilu				
102-45	Seznam subjektov, vključenih v konsolidirane računovodske izkaze	Izjava o upravljanju družbe Temeljni podatki	138 14	
102-46	Proces definiranja vsebine poročila in zamejitev vidikov	Izjava o upravljanju družbe Korporativno poročanje	138 158	V okviru kazalnika poročamo o zahtevah kodeksov ter načrtih in razvoju korporativnega poročanja. V prihodnje načrtujemo proces definiranja zamejitve vidikov.
102-49	Pomembnejše spremembe v primerjavi s prejšnjimi obdobji poročanja v zvezi z zamejitvijo obsega in vidikov	Korporativno poročanje	158	
102-50	Obdobje poročanja	Korporativno poročanje	158	
102-51	Datum zadnjega predhodnega poročila	Pomembnejši dogodki leta 2021	8	Na 19. seji, 23. junija 2021, je nadzorni svet družbe potrdil revidirano Letno poročilo za leto 2020.
102-52	Cikel poročanja	Korporativno poročanje	158	
102-53	Kontaktni podatki za vprašanja v zvezi s poročilom	Korporativno poročanje Temeljni podatki	158 14	
102-54	Sklic glede poročanja v skladu s standardi GRI	Korporativno poročanje Skladnost GRI poročanja	158 159	
102-55	Kazalo po smernicah GRI	Skladnost GRI poročanja	159	
102-56	Zunanja preveritev poročanja po smernicah GRI			Zunanja preveritev poročanja po smernicah GRI je v načrtovanju.
GRI 103: Upravljavski pristop				
103-1	Zamejitve bistvenih vidikov in mej poročanja	Korporativno poročanje Poslovni model Izjava o upravljanju družbe	158 22 138	V okviru kazalnika načrtujemo podrobnejši pregled zamejitev bistvenih vidikov.

Specifična standardna razkritja

Kazalnik	Razkritje	Poglavje	Stran	Komentar
EKONOMSKI VPLIVI				
GRI 201: Ekonomska uspešnost				
201-1	Neposredna ustvarjena in distribuirana ekonomska vrednost (prihodki, operativni stroški, plače in bonitete zaposlenih, plačila lastnikom kapitala, plačila državi (davki), donacije in druga vlaganja v skupnost)	Finančna uspešnost poslovanja skupine	48	
GRI 203: Posredni ekonomski vplivi				
203-1	Razvoj in vpliv infrastrukturnih investicij in podpornih dejavnosti	Proizvodni kapital; Pomembnejši rezultati leta 2021; Investicijska vlaganja Strategija in načrti	93 18	
GRI 205: Protikorupcijsko ravnanje				
205-1	Število in delež aktivnosti, pri katerih so bila preverjena tveganja, povezana s korupcijo, in pri katerih so bila tovrstna tveganja ugotovljena	Izjava o upravljanju družbe	138	
OKOLJSKI VPLIV				
GRI 302: Energija				
302-1	Poraba energije v organizaciji	Naravni kapital; Dejavnosti na področju naravnega kapitala	122	
302-4	Zmanjšanje porabe energije v organizaciji	Naravni kapital; Dejavnosti na področju naravnega kapitala	122	
302-5	Zmanjšanje potreb po energiji za izdelke in storitve	Naravni kapital; Dejavnosti na področju naravnega kapitala	122	
GRI 304: Biodiverziteta				
304-2	Opis pomembnih vplivov dejavnosti, izdelkov in storitev na biotsko raznovrstnost na zaščitenih naravovarstvenih območjih	Naravni kapital	118	Načrtujemo okrepitev poglavja s konkretnimi podatki o vplivih.
DRUŽBENI VPLIVI				
GRI 401: Zaposlovanje				
401-1	Število in stopnja novozaposlenih in fluktuacija zaposlenih	Človeški kapital; Ključni kazalniki skupine Slovenske železnice Človeški kapital; Kazalniki po stebrih	77 83	
401-2	Ugodnosti za zaposlene za polni delovni čas, ki niso na voljo zaposlenim za določen ali skrajšani delovni čas glede na glavne dejavnosti	Človeški kapital	76	V skupini Slovenske železnice skladno z določbami delovnopravne zakonodaje uresničujemo načelo enakega obravnavanja vseh delavcev.
GRI 403: Varnost in zdravje pri delu				
403-1	Pojasnilo, ali ima podjetje uveden sistem upravljanja varnosti in zdravja pri delu	Človeški kapital; Pomembnejši rezultati leta 2021; Varstvo in zdravje pri delu	78	
403-5	Usposabljanje zaposlenih o varstvu in zdravju pri delu	Človeški kapital; Pomembnejši rezultati leta 2021; Varstvo in zdravje pri delu Človeški kapital; Kazalniki po stebrih	78 83	Spremljamo stanje po številu izobraževanj.
403-6	Promocija zdravja pri delu	Človeški kapital; Pomembnejši rezultati leta 2021; Skrb za zdravje, dobro počutje in urejeno delovno okolje ter socialne vsebine	79	
403-9	Stopnja poškodb pri delu	Človeški kapital; Ključni kazalniki skupine Slovenske železnice	77	

Kazalnik	Razkritje	Poglavje	Stran	Komentar
GRI 404: Izobraževanje				
404-1	Povprečno število ur izobraževanja na zaposlenega po spolu in po kategorijah zaposlenih	Človeški kapital; Kazalniki po stebrih	83	
GRI 405: Različnost in enake možnosti				
405-1	Struktura organov upravljanja in struktura zaposlenih po kategorijah zaposlenih (po spolu, starosti – pod 30 let, 30-50 let, nad 50 let, pripadniki manjših, drugi bistveni kazalniki različnosti)	Izjava o upravljanju družbe Človeški kapital; Kazalniki po stebrih	138 83	
405-2	Razmerje med osnovnimi prihodki žensk v primerjavi z moškimi glede na vrsto zaposlitve, po ključnih lokacijah delovanja	Človeški kapital; Pomembnejši rezultati leta 2021; Uresničevanje načela enakega obravnavanja vseh delavcev	78	V skupini Slovenske železnice skladno z delovnopravno zakonodajo upoštevamo načelo enakega plačila za vse delavce.
GRI 413: Lokalne skupnosti				
413-1	Delež dejavnosti, pri katerih je bila vključena lokalna skupnost, kjer so bili preverjeni določeni vplivi in narejeni razvojni programi	Družbeni kapital	99	

Skladnost z usmeritvami Združenih narodov

Trajnostni razvoj v železniški industriji in transportu pomeni ustvarjanje ravnovesja med potrebami naraščajočega števila prebivalstva ter zdravjem našega planeta z upoštevanjem okoljske trajnosti in varnosti. S tem v mislih smo v oporo poročanju poleg standarda GRI in načel Fundacije za poročanje o vrednostih vključili tudi cilje trajnostnega razvoja Združenih narodov. Na uresničevanje ciljev Združenih narodov, ki postajajo univerzalni standard za trajnostni razvoj ter pomenijo načrt za reševanje svetovne krize na dogovorjen, pravičen in okolju prijazen način, vplivamo posredno, na nekatere tudi neposredno.

Skladnost z načeli Fundacije za poročanje o vrednostih

Od leta 2017, ko smo prvič letno poročilo pripravili kot trajnostno poročilo, spremljamo in se pripravljamo tudi na uresničitev celostnega poročanja v skladu s standardom IIRC (Mednarodni odbor za celostno poročanje). Poročilo za leto 2020 je že vključevalo nekatere elemente celostnega poročanja, pričujoče poročilo pa ima standard že precej vključen.

Pri uvajanju celovitega poročanja smo v skupini Slovenske železnice sledili naslednjim vodilnim načelom:

- bistvenost,
- strateški fokus in usmerjenost v prihodnost,
- povezljivost informacij,
- jedrnatost,
- vključenost deležnikov,
- zanesljivost in popolnost.

Spremljamo tudi proces združevanja IIRC in SASB (Odbor za standarde trajnostnega računovodstva), ki sta se leta 2021 združila v mednarodno organizacijo Fundacija za poročanje o vrednostih (Value Reporting Foundation). Združitev se odziva na predloge svetovnih vlagateljev, naj se zagotovijo jasne in kar se da enotne rešitve za komuniciranje vrednosti podjetij. Dogajanje na področju standarda bomo še naprej spremljali in se prilagajali novim usmeritvam.

RAČUNOVODSKO POROČILO

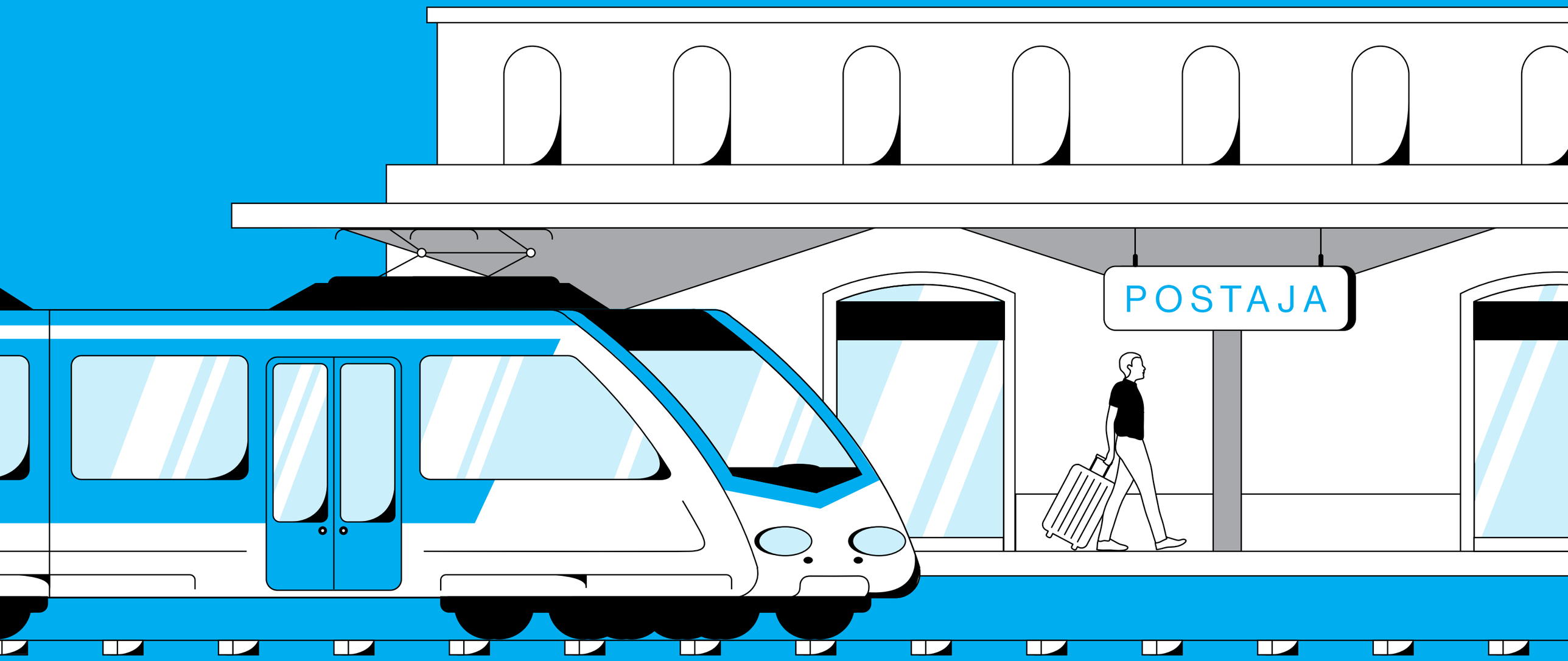

1. KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI SKUPINE SLOVENSKE ŽELEZNICE

1.1 Konsolidirani izkaz finančnega položaja

v EUR	Pojasnilo	Stanje na dan	
		31. 12. 2021	31. 12. 2020
SREDSTVA		**988.974.187**	**1.008.213.484**
A. Dolgoročna sredstva		**516.907.074**	**600.669.926**
Neopredmetena sredstva	2.3.1.1	25.837.878	25.063.410
Pravica do uporabe najetih sredstev	2.3.1.2	17.051.197	22.571.403
Opredmetena osnovna sredstva	2.3.1.3	397.177.956	311.985.666
Naložbene nepremičnine	2.3.1.4	42.079.585	42.806.782
Naložbe v pridružene družbe	2.3.1.5	14.246.338	13.760.176
Druge finančne naložbe	2.3.1.5	2.143.755	2.093.464
Finančne terjatve	2.3.1.6	2.997.826	2.692.377
Poslovne terjatve	2.3.1.7	4.082.179	129.043.502
Odložene terjatve za davek	2.3.1.8	3.894.691	3.331.185
Druga dolgoročna sredstva	2.3.1.9	7.395.669	47.321.961
B. Kratkoročna sredstva		**472.067.113**	**407.543.558**
Sredstva, namenjena prodaji		52.717	30.025
Zaloge	2.3.1.10	41.393.311	39.418.672
Finančne terjatve	2.3.1.11	2.238	63.909.002
Terjatve do kupcev	2.3.1.12	54.687.298	55.911.511
Druge poslovne terjatve	2.3.1.13	248.737.863	205.430.092
Terjatve za davek iz dobička	2.3.2.10	0	376.349
Denar in denarni ustrezniki	2.3.1.14	127.193.686	42.467.907

v EUR	Pojasnilo	Stanje na dan	
		31. 12. 2021	31. 12. 2020
KAPITAL IN OBVEZNOSTI		**988.974.187**	**1.008.213.484**
A. Kapital	2.3.1.15	**576.332.485**	**548.275.424**
a. Kapital lastnikov obvladujoče družbe		**569.674.634**	**542.390.197**
Vpoklicani kapital		359.529.921	359.529.921
Kapitalske rezerve		45.002.140	45.002.140
Zakonske rezerve		3.849.576	3.778.009
Druge rezerve iz dobička		47.128.047	46.448.165
Rezerve za pošteno vrednost		-7.957.886	-6.720.962
Zadržani poslovni izid		122.125.257	94.354.139
1. Preneseni čisti poslovni izid		94.322.607	70.367.022
2. Nerazporejeni čisti poslovni izid poslovnega leta		27.802.650	23.987.117
Prevedbene razlike		-2.421	-1.215
b. Neobvladujoči delež		**6.657.851**	**5.885.227**
B. Dolgoročne obveznosti		**257.045.060**	**299.436.305**
Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine	2.3.1.16	32.758.967	28.956.624
Druge rezervacije	2.3.1.16	1.057.220	1.039.840
Dolgoročno odloženi prihodki	2.3.1.17	1.206.623	1.651.372
Finančne obveznosti	2.3.1.18	106.934.966	130.163.570
Obveznosti iz najemov	2.3.1.19	8.649.719	13.803.685
Poslovne obveznosti	2.3.1.20	106.437.565	123.821.214
C. Kratkoročne obveznosti		**155.596.642**	**160.501.755**
Finančne obveznosti	2.3.1.18	23.329.216	23.819.368
Obveznosti iz najemov	2.3.1.19	6.086.420	6.694.563
Obveznosti do dobaviteljev	2.3.1.21	39.650.681	36.312.894
Druge poslovne obveznosti	2.3.1.20	85.171.814	93.674.930
Obveznosti za davek iz dobička	2.3.2.10	1.358.511	0

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov ter jih je treba brati v povezavi z njimi.

1.2 Konsolidirani izkaz poslovnega izida

v EUR	Pojasnilo	2021	2020
1. Čisti prihodki od prodaje	2.3.2.1	413.991.511	407.210.561
2. Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokon. proizv.		460.878	1.674.443
3. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	2.3.2.2	18.071.172	8.683.249
4. Drugi poslovni prihodki	2.3.2.3	110.274.450	119.700.880
5. Stroški blaga, materiala in storitev	2.3.2.4	214.216.342	200.843.869
6. Stroški dela	2.3.2.5	236.561.290	268.279.610
7. Odpisi vrednosti	2.3.2.6	55.647.034	47.556.749
8. Drugi poslovni odhodki	2.3.2.7	2.274.613	4.792.308
9. Poslovni izid iz poslovanja (1 ± 2 + 3 + 4 - 5 - 6 - 7 - 8)		**34.098.732**	**15.796.597**
10. Finančni prihodki	2.3.2.8	1.866.415	3.317.232
11. Finančni odhodki	2.3.2.9	3.379.419	5.202.732
12. Finančni izid (10 - 11)		**-1.513.004**	**-1.885.500**
13. Poslovni izid pred davki (9 + 12)		**32.585.728**	**13.911.097**
14. Obračunani davek		3.828.696	3.029.311
15. Odloženi davki	2.3.1.8	-563.506	-37.681
16. Davek iz dobička	2.3.2.10	**3.265.190**	**2.991.630**
17. Čisti poslovni izid obračunskega obdobja		**29.320.538**	**10.919.467**
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja, ki pripada:			
a) lastnikom obvladujoče družbe		**28.554.099**	**9.773.762**
b) neobvladujočemu deležu		**766.439**	**1.145.705**

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov ter jih je treba brati v povezavi z njimi.

1.3 Konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa

v EUR	Pojasnilo	2021	2020
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	1.2	**29.320.538**	**10.919.467**
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid		**-1.236.924**	**-3.180.835**
Aktuarski dobički / izgube		-1.236.924	-3.180.835
Postavke, ki bodo lahko pozneje prerazvrščene v poslovni izid		**-26.552**	**-203.988**
Tečajne razlike		-1.205	15
Prevedbene razlike		-25.347	-204.003
Drugi vseobsegajoči donos poslovnega leta		**-1.263.476**	**-3.384.823**
Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja		**28.057.062**	**7.534.644**
Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja, ki pripada			
a) lastnikom obvladujoče družbe		27.284.438	6.418.075
b) neobvladujočemu deležu		772.624	1.116.569

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov ter jih je treba brati v povezavi z njimi.

1.4 Konsolidirani izkaz denarnih tokov

v EUR	Pojasnilo	2021	2020
A. DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU			
a) Čisti poslovni izid		**29.320.538**	**10.919.467**
Poslovni izid pred obdavčitvijo	1.2	32.585.728	13.911.097
Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih		3.265.190	2.991.630
b) Prilagoditve za		**56.919.655**	**37.682.822**
Amortizacijo (+)	2.3.2.6	49.672.443	45.275.997
Prevrednotovalne poslovne prihodke (-)		-3.019.297	-2.423.169
Prevrednotovalne poslovne odhodke (+)	2.3.2.6	5.974.591	2.280.752
Finančne prihodke brez finančnih prihodkov iz posl. terjatev (-)	2.3.2.8	-1.770.282	-2.526.201
Finančne odhodke brez finančnih odhodkov iz posl. obveznosti (+)	2.3.2.9	3.237.935	4.836.611
Prihodke od pridobitve stavbne pravice, OOS in NN		-12.479	-41.303
Aktuarski preračun rezervacij za zaslužke zaposlencev		2.933.289	-4.727.186
Obračun drugih rezervacij		-125.622	168.260
Odhodke za davke		1.106.702	-3.439.699
Odpravo vkalkuliranih prihodkov in odhodkov		-325.241	-1.017.369
Prihodke od pridobljenega materiala		-626.784	-344.498
Druge prilagoditve prihodkov in odhodkov		-125.600	-359.373
c) Spremembe čistih obratnih sredstev (in rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk BS		**36.675.213**	**-8.383.769**
Začetne manj končne poslovne terjatve		60.815.687	-1.631.785
Začetne manj končne zaloge		-3.530.854	-5.170.860
Končni manj začetni poslovni dolgovi		-19.648.394	-774.574
Končne manj začetne rezervacije		-961.226	-806.550
č) Prebitek prejemkov pri poslovanju (a + b + c + č + d)		**122.915.406**	**40.218.520**
B. DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU			
a) Prejemki pri naložbenju		**68.337.453**	**5.352.386**
Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku drugih		540.327	2.590.009
Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev	2.3.1.3	2.322.274	2.087.845
Prejemki od odtujitve naložbenih nepremičnin	2.3.1.4	1.869.789	584.582
Prejemki od odtujitve finančnih naložb		63.605.063	89.950
b) Izdatki pri naložbenju		**-73.231.250**	**-34.964.714**
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	2.3.1.1	-3.046.019	-4.270.443
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	2.3.1.3	-69.832.405	-30.357.794
Izdatki za pridobitev naložbenih nepremičnin	2.3.1.4	-206.650	-44.160
Izdatki za pridobitev deležev v odvisnih družbah		-143.550	-287.100
Izdatki za pridobitev finančnih naložb		-2.626	-5.217
c) Prebitek izdatkov pri naložbenju (a + b)		**-4.893.797**	**-29.612.328**

v EUR	Pojasnilo	2021	2020
C. DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU			
a) Prejemki pri financiranju		**252.000.000**	**349.000.000**
Prejemki od povečanja finančnih obveznosti	2.3.1.18	252.000.000	349.000.000
b) Izdatki pri financiranju		**-285.295.886**	**-334.943.383**
Izdatki za dane obresti iz najemov		-474.060	-575.869
Izdatki za dane ostale obresti		-1.788.765	-2.024.064
Izdatki za odplačila finančnih obveznosti	2.3.1.18	-275.721.846	-325.693.898
Izdatki za odplačila obveznosti iz najemov	2.3.1.19	-7.311.215	-6.245.562
Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku	2.3.1.15	0	-403.990
c) Prebitek izdatkov pri financiranju (a + b)		**-33.295.886**	**14.056.617**
Č. KONČNO STANJE DENARNIH SREDSTEV	2.3.1.14	**127.193.686**	**42.467.907**
x) Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ač, Bc in Cc)		**84.725.723**	**24.662.809**
+/- Obračunane tečajne razlike pri deviznih sredstvih		56	-3.013
y) Začetno stanje denarnih sredstev	2.3.1.14	**42.467.907**	**17.808.111**

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov ter jih je treba brati v povezavi z njimi.

1.5 Konsolidirani izkaz gibanja kapitala

V obdobju od 1. januarja do 31. decembra 2021

v EUR	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička	Rezerve za pošteno vrednost	Zadržani poslovni izid		Prevedbene razlike	Kapital lastnikov obvladujoče družbe	Neobvladujoči delež	Skupaj
						Preneseni čisti poslovni izid	Neraz. čisti pos. izid pos. leta				
Začetno stanje poročevalskega obdobja	**359.529.921**	**45.002.140**	**3.778.009**	**46.448.165**	**-6.720.962**	**70.367.022**	**23.987.117**	**-1.216**	**542.390.196**	**5.885.227**	**548.275.423**
Spremembe lastniškega kapitala - transakcije z lastniki											
Izplačilo deležev v dobičku in dividend											
Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa poročevalskega obdobja	**0**	**0**	**0**	**0**	**-1.236.924**	**-31.532**	**28.554.099**	**-1.205**	**27.284.438**	**772.624**	**28.057.062**
Vnos čistega posl. izida poročevalskega obdobja							28.554.099		28.554.099	766.439	29.320.538
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid					-1.236.924	-31.532			-1.268.456	6.185	-1.262.271
Tečajne razlike								-1.205	-1.205		-1.205
Spremembe v kapitalu	**0**	**0**	**71.567**	**679.882**	**0**	**23.987.117**	**-24.738.566**	**0**	**0**	**0**	**0**
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala						23.987.117	-23.987.117				0
Razporeditev dela čistega dobička poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala			71.567	679.882			-751.449				0
Končno stanje poročevalskega obdobja	**359.529.921**	**45.002.140**	**3.849.576**	**47.128.047**	**-7.957.886**	**94.322.607**	**27.802.650**	**-2.421**	**569.674.634**	**6.657.851**	**576.332.485**

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov ter jih je treba brati v povezavi z njimi.

V obdobju od 1. januarja do 31. decembra 2020

v EUR	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička	Rezerve za pošteno vrednost	Zadržani poslovni izid		Prevedbene razlike	Kapital lastnikov obvladujoče družbe	Neobvladujoči delež	Skupaj
						Preneseni čisti poslovni izid	Neraz. čisti pos. izid pos. leta				
Začetno stanje poročevalskega obdobja	**359.529.921**	**45.002.140**	**3.778.009**	**46.448.165**	**-3.540.193**	**59.241.388**	**25.513.922**	**-1.231**	**535.972.121**	**5.172.648**	**541.144.769**
Spremembe lastniškega (kapitala - transakcije) z lastniki	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-403.990**	**-403.990**
Izplačilo deležev v dobičku in dividend										-403.990	-403.990
Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa poročevalskega obdobja	**0**	**0**	**0**	**0**	**-3.180.769**	**-174.933**	**9.773.762**	**15**	**6.418.075**	**1.116.569**	**7.534.644**
Vnos čistega posl. izida poročevalskega obdobja							9.773.762		9.773.762	1.145.705	10.919.467
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid					-3.180.769	-174.933			-3.355.702	-29.136	-3.384.838
Tečajne razlike								15	15		15
Spremembe v kapitalu	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**11.300.567**	**-11.300.567**	**0**	**0**	**0**	**0**
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala						25.513.922	-25.513.922		0		0
Razporeditev dela čistega dobička poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala						-14.213.355	14.213.355		0		0
Končno stanje poročevalskega obdobja	**359.529.921**	**45.002.140**	**3.778.009**	**46.448.165**	**-6.720.962**	**70.367.022**	**23.987.117**	**-1.216**	**542.390.196**	**5.885.227**	**548.275.423**

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov ter jih je treba brati v povezavi z njimi.

2. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

Družba Slovenske železnice, d. o. o., je obvladujoča družba skupine Slovenske železnice s sedežem na Kolodvorski ulici 11 v Ljubljani. Konsolidirani računovodski izkazi za leto, ki se je končalo 31. decembra 2021, se nanašajo na skupino Slovenske železnice, ki jo sestavljajo obvladujoča družba in njene odvisne družbe. V nadaljevanju so predstavljeni konsolidirani računovodski izkazi skupine SŽ za leto, ki se je končalo 31. decembra 2021. Konsolidirani računovodski izkazi vključujejo družbo SŽ, d. o. o., ter njene odvisne družbe in deleže skupine SŽ v pridruženih družbah (v nadaljevanju: skupina). Podrobnejši pregled sestave skupine SŽ je prikazan v poglavju Upravljanje odvisnih družb v poslovnem delu tega poročila.

2.1 Podlage za pripravo računovodskih izkazov

Izjava o skladnosti

Računovodski izkazi so pripravljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejel Svet za mednarodne računovodske standarde (IASB), v skladu s pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP) in ki jih je sprejela tudi Evropska unija, ter v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah (ZGD).

Na dan izkaza finančnega položaja glede na proces potrjevanja standardov v Evropski uniji v računovodskih usmeritvah družbe Slovenske železnice, d. o. o., ni razlik med uporabljenimi MSRP in MSRP, ki jih je sprejela Evropska unija.

Poslovodstvo družbe Slovenske železnice, d. o. o., je računovodske izkaze odobrilo 26. maja 2022.

Podlage za merjenje

Računovodski izkazi so pripravljeni ob upoštevanju izvirnih vrednosti.

Funkcijska in predstavitvena valuta

Računovodski izkazi v tem poročilu so predstavljeni v evrih (EUR) brez centov, evro pa je tudi funkcionalna valuta družbe. Zaradi zaokroževanja vrednostnih podatkov lahko prihaja do nepomembnih odstopanj v seštevkih v preglednicah.

Uporaba ocen in presoj

Priprava računovodskih izkazov temelji tudi na določenih ocenah in predpostavkah poslovodstva družbe, ki vplivajo na neodpisano vrednost sredstev in obveznosti ter tudi na izkazane prihodke in odhodke obračunskega obdobja. Ocena med drugim vključuje določitev življenjske dobe in preostale vrednosti nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev, sredstev v najemu, popravke vrednosti zalog in terjatev, predpostavke, pomembne za aktuarski izračun v zvezi z določenimi zaslužki zaposlenih, predpostavke, ki so vključene v izračun morebitnih rezervacij za tožbe, predpostavke o prihodnjem obdavčljivem dobičku za izračun odloženih davkov in predpostavke, povezane s prihodnjim poslovanjem odvisnih in pridruženih družb, ter predpostavke, uporabljene pri ugotavljanju morebitnih slabitev drugih finančnih naložb. Ne glede na to, da poslovodstvo družbe med pripravo predpostavk skrbno prouči vse dejavnike, ki na to lahko vplivajo, je mogoče, da se dejanske posledice poslovnih dogodkov razlikujejo od ocenjenih. Zato je treba pri računovodskih ocenah uporabiti presojo ter upoštevati morebitne spremembe poslovnega okolja, nove poslovne dogodke, dodatne informacije in izkušnje. Spremembo poslovnega okolja je leta 2021 povzročilo nadaljevanje epidemije covida-19, ki pa jo je skupina SŽ/družba SŽ, d. o. o., ustrezno obvladovala.

Glavne ocene in predpostavke na dan izkaza finančnega položaja, ki so vezane na prihodnje poslovanje, vključujejo tudi nadaljevanje epidemije covida-19 leta 2022. Podatki o pomembnih ocenah negotovosti in odločilnih presojah, ki jih je poslovodstvo družbe pripravilo po računovodskih usmeritvah in ki najbolj vplivajo na zneske v računovodskih izkazih, so opisani v naslednjih pojasnilih, ostala razkritja in podrobnosti razkrivamo pri računovodskih usmeritvah:

- **Preizkus oslabitve sredstev**

  Podatki o pomembnih ocenah negotovosti in kritičnih presojah, ki jih je skupina SŽ/družba SŽ, d. o. o., pripravila v procesu uresničevanja računovodskih usmeritev in ki najbolj vplivajo na zneske v računovodskih izkazih, so bili uporabljeni pri presoji vrednosti:

  → naložbenih nepremičnin (pojasnilo 2.3.1.4.);

  → dobrega imena (pojasnilo 2.3.1.1.);

  → naložb v odvisne družbe (pojasnilo 6.6.1.5.);

  → dolgoročnih finančnih naložb (pojasnilo 2.3.1.5.);

  → drugih kratkoročnih poslovnih terjatev (pojasnilo 2.3.1.13.).

- **Pozaposlitveni zaslužki zaposlenih**

  V okviru obvez za pozaposlitvene zaslužke zaposlenih je evidentirana sedanja vrednost odpravnin ob upokojitvi. Pripoznane so na podlagi aktuarskega izračuna, ki ga odobri poslovodstvo obvladujoče družbe. Aktuarski izračun temelji na predpostavkah in ocenah, veljavnih ob nastanku izračuna, ki se zaradi sprememb v prihodnje lahko razlikujejo od dejanskih predpostavk, ki bodo veljale takrat. To se nanaša predvsem na določitev diskontne stopnje, ocene fluktuacije zaposlenih, ocene smrtnosti in ocene rasti plač. Obveze za pozaposlitvene zaslužke zaposlenih so zaradi kompleksnosti aktuarskega izračuna in dolgoročnega značaja postavke, občutljive za spremembe navedenih ocen (pojasnilo 2.3.1.16).

- **Rezervacije za tožbe in pogojne obveznosti**

  Rezervacija je pripoznana, ko ima družba zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in če je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi. Možne obveznosti v računovodskih izkazih niso pripoznane, ker bo njihov dejanski obstoj potrjen z nastopom ali nenastopom dogodkov šele v nenapovedljivi prihodnosti, na kar pa družba ne more vplivati. Poslovodstvo obvladujoče družbe redno preverja, ali je za poravnavo možne obveznosti verjeten odliv sredstev, ki omogočajo ekonomske koristi. Če postane verjeten, se možna obveznost prerazporedi tako, da se zanjo v računovodskih izkazih oblikuje rezervacija v trenutku, ko se spremeni stopnja verjetnosti (pojasnilo 2.3.1.21).

- **Terjatve za odložene davke**

  Terjatve za odložene davke so pripoznane iz oblikovanja rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi, rezervacij za dana jamstva, davčne izgube in neporabljenih investicijskih olajšav. Odložene terjatve za davek se pripoznajo v obsegu, za katerega obstaja verjetnost, da bo na razpolago prihodnji obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev (pojasnilo 2.3.1.8).

2.2 Pomembne računovodske usmeritve

Pomembne računovodske usmeritve

Skupina Slovenske železnice uporablja iste računovodske usmeritve za vsa obdobja, ki so predstavljena v priloženih konsolidiranih računovodskih izkazih. Družbe v skupini Slovenske železnice uporabljajo enotne računovodske usmeritve.

Skupino Slovenske železnice sestavljajo družbe:

- SŽ, d. o. o. (obvladujoča družba),
- SŽ-Potniški promet, d. o. o., 100-odstotno v lasti obvladujoče družbe,
- SŽ-Infrastruktura, d. o. o., 100-odstotno v lasti obvladujoče družbe,
- SŽ-Vleka in tehnika, d. o. o., 100-odstotno v lasti obvladujoče družbe,
- Prometni institut Ljubljana, d. o. o., 100-odstotno v lasti obvladujoče družbe,
- SŽ-ŽIP, storitve, d. o. o., 100-odstotno v lasti obvladujoče družbe,
- SŽ EP Logistika d. o. o., 100-odstotno v lasti obvladujoče družbe,
- SŽ-Železniško gradbeno podjetje Ljubljana, d. d., 79,82-odstotno v lasti obvladujoče družbe,
- SŽ-Železniška tiskarna Ljubljana, d. d., 64,28-odstotno v lasti obvladujoče družbe,
- SŽ-Tovorni promet, d. o. o., 100-odstotno v lasti SŽ EP Logistika d. o. o.,
- Fersped, d. o. o., 100-odstotno v lasti SŽ EP Logistika d. o. o.,
- VV-LOG, d. o. o., 2/3 v lasti Ferspeda, d. o. o., (1/3 je lastni delež družbe),
- Kamnolom Verd, d. o. o., 100-odstotno v lasti SŽ-Železniškega gradbenega podjetja Ljubljana, d. d.,
- SŽ-ŽGP, d. o. o., Podgorica (Republika Črna gora), 100-odstotno v lasti SŽ-Železniškega gradbenega podjetja Ljubljana, d. d.,
- SŽ-ŽIP, d. o. o., Savudrija (Republika Hrvaška), 100-odstotno v lasti SŽ-ŽIP, storitve, d. o. o.,
- SI-Cargo Logistics, d. o. o., Beograd (Republika Srbija), 100-odstotno v lasti družbe SŽ-Tovorni promet, d. o. o.

Glasovalne pravice v vseh navedenih družbah so enake deležem v njihovem kapitalu.

Družba Fercargo, d. o. o., Sarajevo (BIH), ki je v 70-odstotni lasti družbe Fersped, d. o. o., je zaradi neobvladovanja izključena iz konsolidacije.

Računovodske usmeritve se nanašajo na skupino SŽ kot tudi na družbo SŽ, d. o. o., ter so predstavljene le v prvem delu računovodskega poročila.

Novi standardi in spremembe obstoječih standardov

Predstavljeni standardi, ki jih je izdal Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) in ki jih je potrdila EU, še niso stopili v veljavo na datum odobritve teh računovodskih izkazov. Možnost zgodnejše uporabe posameznega standarda ni bila uporabljena v skupini SŽ/družbi SŽ, d. o. o.

Standardi/pojasnila	Veljavnost od	vpliv na računovodske izkaze
Spremembe MRS 16 Opredmetena osnovna sredstva	1. januar 2022	ni bistvenega vpliva
Spremembe MRS 37 Rezervacije, pogojne obveznosti in pogojne obveznosti	1. januar 2022	v proučevanju
Spremembe MSRP 3 Poslovne združitve	1. januar 2022	v proučevanju
MSRP 17 Zavarovalne pogodbe	1. januar 2023	ni bistvenega vpliva
Spremembe različnih standardov zaradi izboljšav MSRP (cikel 2018-2020)	1. januar 2022	ni bistvenega vpliva

Spremembe MRS 16 Opredmetena osnovna sredstva

Sprememba standarda prepoveduje, da bi se od stroškov nabave nepremičnin, strojev in opreme odštel izkupiček od prodaje proizvodov v obdobju priprave sredstva za njegovo predvideno uporabo. Spremembe veljajo za letna obdobja z začetkom 1. januar 2022 ali pozneje. Zgodnja uporaba spremembe standarda je dovoljena. Skupina SŽ/družba SŽ, d. o. o., ne pričakuje, da bodo navedene spremembe standarda vplivale na njene računovodske izkaze.

Spremembe MRS 37 Rezervacije, pogojne obveznosti in pogojna sredstva

Spremembe standarda se nanašajo na določanje stroškov, ki se upoštevajo pri opredelitvi stroškov izpolnitve pogodbe pri odločanju, ali je pogodba kočljiva. Spremembe veljajo za letna obdobja z začetkom 1. januar 2022 ali pozneje. Zgodnja uporaba spremembe standarda je dovoljena. Skupina SŽ/družba SŽ, d. o. o., še proučuje, ali bodo navedene spremembe standarda vplivale na njene računovodske izkaze.

Spremembe MSRP 3 Poslovne združitve

Spremembe standarda odpravljajo negotovosti pri določanju, ali gre za prevzem poslovanja ali skupine sredstev. Spremembe veljajo za letna obdobja z začetkom 1. januar 2022 ali pozneje. Zgodnja uporaba spremembe standarda je dovoljena. Skupina SŽ/družba SŽ, d. o. o., še proučuje, ali bodo navedene spremembe standarda vplivale na njene računovodske izkaze.

MSRP 17 Zavarovalne pogodbe

Novi standard zahteva merjenje zavarovalnih obveznosti po trenutni vrednosti izpolnjevanja in prinaša enotnejšo metodo merjenja in predstavitve za vse zavarovalne pogodbe. Namen zahtev je zagotoviti dosledno in na načelih temelječe obračunavanje zavarovalnih pogodb. MSRP 17 nadomešča MSRP 4 Zavarovalne pogodbe in z njim povezana pojasnila. Skupina SŽ/družba SŽ, d. o. o., ne pričakuje, da bodo navedene spremembe standarda vplivale na njene računovodske izkaze.

Spremembe različnih standardov zaradi izboljšav MSRP (cikel 2018-2020)

Spremembe izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 1, MSRP 9, MSRP 16 in MSRP 41), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila. Spremembe MSRP 1, MSRP 9 in MSRP 41 veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja ali pozneje, sprememba MSRP 16 se nanaša samo na ponazorilni zgled, zato datum veljavnosti ni naveden. Skupina SŽ/družba SŽ, d. o. o., ne pričakuje, da bodo navedene spremembe standardov vplivale na njene računovodske izkaze.

Novi standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal OMRS, vendar jih EU še ni sprejela

Standardi/pojasnila	Veljavnost od	vpliv na računovodske izkaze
Spremembe MRS 1 Predstavljanje računovodskih izkazov	1. januar 2023	v proučevanju
Spremembe MRS 8 Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake	1. januar 2023	v proučevanju
Spremembe MRS 12 Davek iz dobička	1. januar 2023	v proučevanju
Spremembe MSRP 17 Zavarovalne pogodbe	1. januar 2023	ni bistvenega vpliva
Spremembe MSRP 10 Konsolidirani računovodski izkazi in MRS 28 Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige		v proučevanju

Spremembe MRS 1 Predstavljanje računovodskih izkazov

Spremembe standarda so namenjene kot pomoč pri odločitvi, ali naj se v izkazu finančnega položaja dolgovi in druge obveznosti z negotovim datumom poravnave razvrstijo med kratkoročne ali dolgoročne obveznosti in tako zagotovijo večjo doslednost pri upoštevanju zahtev standarda. Dopolnitve vplivajo na predstavitev obveznosti v izkazu finančnega položaja, ne spreminjajo pa obstoječih zahtev v povezavi z merjenjem ali obdobjem pripoznanja tako sredstev, obveznosti, prihodkov in odhodkov kot informacij v razkritjih k tem postavkam. Spremembe standarda prav tako pojasnjujejo zahteve, povezane z razvrstitvijo dolgov, ki jih družba lahko poravna z izdajo lastnih kapitalskih inštrumentov. Zgodnja uporaba spremembe standarda je dovoljena. Spremembe standarda Evropska unija še ni odobrila. Skupina SŽ/družba SŽ, d. o. o., še proučuje, ali bodo navedene spremembe standarda vplivale na njene računovodske izkaze.

Spremembe MRS 8 Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake

Spremembe se osredotočajo na računovodske ocene in podajajo napotke, kako razlikovati med računovodskimi usmeritvami in računovodskimi ocenami.

Spremembe MRS 12 Davek iz dobička

Odloženi davki, povezani s sredstvi in obveznostmi, ki izhajajo iz posamične transakcije, v skladu s spremembami oprostitev od uporabe ob začetnem pripoznavanju ne velja za posle, pri katerih ob začetnem pripoznavanju nastanejo tako odbitne kot tudi obdavčljive začasne razlike, katerih posledica je pripoznavanje odloženih terjatev in obveznosti za davek v enakem znesku.

Spremembe MSRP 17 Zavarovalne pogodbe

Gre za primerjalne informacije uporabe prehodnih zahtev MSRP 17 za podjetja, ki prvič uporabljajo MSRP 17 in MSRP 9 hkrati. Skupina SŽ/družba SŽ, d. o. o., ne pričakuje, da bodo navedene spremembe standarda vplivale na njene računovodske izkaze.

Spremembe MSRP 10 Konsolidirani računovodski izkazi in MRS 28 Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige

Spremembe obravnavajo neskladje med zahtevami standarda MSRP 10 in tistimi iz standarda MRS 28 pri obravnavi prodaje ali prispevka sredstev med vlagateljem in njegovo pridruženo družbo in skupnim podvigom. Najpomembnejša posledica spremembe je, da podjetje pripozna celoten znesek dobička ali izgube, kadar transakcija vključuje poslovanje (ne glede na to, ali se nahaja v hčerinski družbi ali ne). Odbor za mednarodne računovodske standarde je veljavnost spremembe standarda v pričakovanju rezultatov projekta raziskave obračuna sredstev po kapitalski metodi odložil za nedoločen čas.

Začetna uporaba novih sprememb obstoječih standardov, ki veljajo v tekočem računovodskem obdobju

Standardi/pojasnila	Veljavnost od	Vpliv na računovodske izkaze
Spremembe MSRP 9, MRS 39, MSRP 7, MSRP 4, MSRP 16	1. januar 2021	ni bistvenega vpliva
Spremembe MSRP 16	1. januar 2020	ni bistvenega vpliva

Spremembe MSRP 9, MRS 39, MSRP 7, MSRP 4 in MSRP 16

V okviru zaključne faze odziva na učinke reforme medbančnih obrestnih mer na računovodsko poročanje podjetij je Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde objavil spremembe standardov MSRP 9, MRS 39, MSRP 7, MSRP 4 in MSRP 16. Spremembe obravnavajo zadeve, ki vplivajo na finančno poročanje v obdobju pred zamenjavo obstoječe referenčne obrestne mere z nadomestno obrestno mero ter posledice tega na posebne zahteve v povezavi z računovodskim varovanjem pred tveganjem iz standardov MSRP 9, MRS 39 in MSRP 7, pri čemer mora podjetje upoštevati rezultate analize planiranega poslovanja v prihodnosti. Podjetje lahko za pripoznavanje vseh varovanj pred tveganjem, na katera vpliva reforma referenčne obrestne mere, uporabi začasno olajšavo in v obdobju negotovosti pred zamenjavo obstoječe referenčne obrestne mere z nadomestno skoraj netvegano obrestno mero nadaljuje pripoznavanje računovodskega varovanja pred tveganjem. Dopolnitve standarda MSRP 7 Finančni inštrumenti se nanašajo na dodatna razkritja z vidika negotovosti, ki izhajajo iz reforme referenčne obrestne mere. V skupini SŽ/družbi SŽ, d. o. o., uvedba spremembe standarda MSRP 9, MRS 39, MSRP 4 in MSRP 16 ni bistveno vplivala na računovodske izkaze.

Spremembe MSRP 16 Najemi

Oprostitev plačila najemnin v povezavi s covidom-19 najemniku omogočajo, da pri obračunu sprememb najemnin, ki so posledica pandemije, povezane s covidom-19, ne upoštevajo zahtev standarda MSRP 16, temveč se uporabi praktična rešitev, ki omogoča, da vsako spremembo najemnin, ki je neposredno posledica pandemije covida-19, obračuna na enak način, kot vse druge spremembe, ki niso spremembe najemnin in ki sodijo v sklop standarda MSRP 16, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

- sprememba najemnin ima za posledico spremembo nadomestila za najem, ki je enako ali manjše od nadomestila, določenega neposredno pred spremembo,
- vsako znižanje najemnin vpliva samo na plačila, ki po prvotni pogodbi zapadejo v plačilo 30. junija 2021 ali prej,
- vsi drugi pogoji najema ostanejo večinoma nespremenjeni.

V skupini SŽ/družbi SŽ, d. o. o., uvedba spremembe standarda MSRP 16 ni vplivala na računovodske izkaze.

Posamezne računovodske usmeritve

a) Podlaga za konsolidiranje

Konsolidirani računovodski izkazi skupine SŽ vključujejo računovodske izkaze obvladujoče družbe SŽ, d. o. o., in odvisnih družb. Računovodski izkazi družb v skupini SŽ so pripravljeni za isto poročevalsko obdobje kot računovodski izkazi matične družbe in z uporabo istih računovodskih usmeritev. Epidemija covida-19 ni imela vpliva na računovodske usmeritve skupine SŽ leta 2021.

Poslovne združitve

Poslovne združitve se obračunavajo po prevzemni metodi na dan prevzema, oziroma ko prevzemna družba pridobi obvladovanje. Pridobljena opredeljiva sredstva in prevzete obveznosti se merijo po pošteni vrednosti na datum prevzema.

V skupini SŽ se pripozna dobro ime kot sredstvo, ki predstavlja prihodnje gospodarske koristi, ki izhajajo iz drugih sredstev, pridobljenih v poslovni združitvi, ki niso posamično opredeljena in ločeno pripoznana.

Po začetnem pripoznavanju se enkrat letno preverja obstoj dejavnikov, ki bi lahko negativno vplivali na prihodnje denarne tokove denar ustvarjajoče enote, pridobljene ob pripojitvi. Zmanjšanje vrednosti denar ustvarjajoče enote se v računovodskih izkazih pripozna kot slabitev dobrega imena oziroma sredstev denar ustvarjajoče enote v breme tekočega poslovnega izida.

Odvisne družbe

Odvisna družba je pravno samostojna družba, ki jo neposredno ali posredno obvladuje družba SŽ, d. o. o.

Družba je obvladujoča v drugi družbi:

- če ima večino glasovalnih pravic v drugi družbi;
- če ima pravico imenovati ali odpoklicati večino članov poslovodstva ali nadzornega sveta druge družbe in je hkrati družbenik te družbe;
- če ima pravico do prevladujočega vpliva nad drugo družbo na podlagi podjetniške pogodbe ali drugega pravnega temelja;
- če je družbenik v drugi družbi in če na podlagi pogodbe z drugimi družbeniki te družbe nadzoruje večino pravic v tej družbi;
- če ima prevladujoči vpliv nad drugo družbo oziroma ga dejansko izvaja ali si podreja vodenje te družbe.

Računovodski izkazi odvisnih družb so vključeni v konsolidirane računovodske izkaze skupine SŽ od datuma, ko se obvladovanje začne, do datuma, ko preneha. Računovodske usmeritve odvisnih družb so usklajene z usmeritvami skupine SŽ.

Ko skupina SŽ izgubi obvladovanje odvisne družbe:

- odpravi pripoznana sredstva in obveznosti nekdanje odvisne družbe, neobvladujočih deležev in tudi pripoznanje drugih sestavin kapitala, ki se nanašajo na odvisno družbo;
- pripozna se dobiček ali izguba, ki je povezana z izgubo obvladovanja in jo je mogoče pripisati nekdanjemu obvladujočemu deležu;
- če skupina SŽ zadrži kakšen delež v prejšnji odvisni družbi, se ta delež izkazuje med drugimi finančnimi naložbami.

V računovodskih izkazih družbe SŽ, d. o. o., so naložbe v odvisne družbe obračunane po nabavni vrednosti. Družba SŽ, d. o. o., pripozna prihodke iz finančne naložbe v višini, kolikor jih dobi pri razdelitvi nabranega dobička odvisne družbe, nastalega po datumu, ko je bila finančna naložba pridobljena.

Pri ocenjevanju, ali obstaja kakršen koli znak, da bi bilo sredstvo (naložba v odvisno družbo) oslabljeno, obvladujoča družba upošteva naslednje znake:

iz zunanjih virov:

- pomembne spremembe v tehnološkem, tržnem, gospodarskem ali pravnem okolju,
- v obdobju povečanja obrestnih mer vpliv tega povečanja na diskontno mero,
- knjigovodska vrednost sredstev je večja od tržne kapitalizacije;

iz notranjih virov:

- gospodarska uspešnost naložbe je manjša, kot je bilo pričakovati,
- knjigovodska vrednost naložbe v ločenih računovodskih izkazih presega vrednost čistih sredstev družbe, v katero naloži, v konsolidiranih računovodskih izkazih, vključno s povezanim dobrim imenom,
- dejanski denarni tokovi in poslovni izid iz poslovanja, ki priteka iz naložbe, so pomembno slabši, kot so bili načrtovani.

Vrednost naložbe v odvisno družbo se oceni z uporabo na donosu zasnovanega načina ocenjevanja (income-based approach), ki zahteva identifikacijo donosov, ki jih diskontiramo na sedanjo vrednost.

Družba SŽ, d. o. o., ima z odvisnimi družbami (SŽ-Potniški promet, d. o. o., SŽ-Infrastruktura, d. o. o., SŽ-Prometni institut, d. o. o., SŽ-Vleka in tehnika, d. o. o., in SŽ-ŽIP, storitve, d. o. o.), v skladu z določili 533. člena Zakona o gospodarskih družbah, sklenjeno pogodbo o obvladovanju. Pogodba o obvladovanju z družbo SŽ-Tovorni promet, d. o. o., in družbo Fersped, d. o. o., je prenehala veljati na dan 31. 12. 2021, kajti družba SŽ, d. o. o., je decembra 2021 dokapitalizirala družbo SŽ EP Logistika, d. o. o., s stvarnim vložkom, in sicer z naložbo v družbo SŽ-Tovorni promet, d. o. o., in naložbo v družbo Fersped, d. o. o. Na podlagi 542. člena Zakona o gospodarskih družbah mora obvladujoča družba odvisni družbi poravnati vsako med trajanjem pogodbe nastalo letno izgubo, če ta ni poravnana iz drugih rezerv iz dobička, v katere je bil odveden dobiček med trajanjem pogodbe. Za leto 2021 obvladujoča družba ni pokrivala izgub odvisnim družbam, ker so te poslovale pozitivno.

Naložbe v pridružene družbe

Pridružene družbe so družbe, v katerih ima skupina pomemben vpliv, ne obvladuje pa njihove finančne in poslovne usmeritve. Naložbe v pridružene družbe se v posamičnih računovodskih izkazih ob začetnem pripoznavanju merijo po nabavni vrednosti. V konsolidiranih računovodskih izkazih pa se obračunavajo po kapitalski metodi. Konsolidirani računovodski izkazi skupine SŽ zajemajo delež skupine SŽ v dobičkih in izgubah pridruženih družb, izračunan po kapitalski metodi. Če je delež skupine SŽ v izgubah pridružene družbe večji od njene naložbe v kapital pridružene družbe, se knjigovodska vrednost deleža skupine zmanjša na nič, delež v nadaljnjih izgubah pa se preneha pripoznavati.

Če nabavna vrednost naložbe v pridruženo družbo presega pošteno vrednost njenih pripoznanih sredstev in obveznosti na datum prevzema, se tak znesek pripozna kot dobro ime, nabavna vrednost in dobro ime tvorita skupaj vrednost naložbe v pridruženo družbo. Če je poštena vrednost pripoznanih sredstev in obveznosti manjša od vrednosti naložbe, se ta razlika pripozna v poslovnem izidu na datum prevzema.

Posli, izvzeti iz konsolidiranih računovodskih izkazov

Pri sestavi konsolidiranih računovodskih izkazov se v celoti izločijo notranja sredstva in obveznosti, lastniški kapital, prihodki, odhodki in denarni tokovi, povezani s transakcijami med podjetji v skupini. V celoti se izločijo dobički ali izgube, ki izhajajo iz notranjih transakcij v skupini SŽ, ter se pripoznajo v sredstvih, kot so zaloge in osnovna sredstva. Nerealizirani dobički pri poslih s pridruženimi družbami se izločijo le do obsega deleža skupine SŽ v pridruženi družbi (obračunani po kapitalski metodi), nerealizirane izgube se izločijo enako kot dobički.

b) Prevedba tujih valut

Posli v tuji valuti

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo v funkcijsko valuto (EUR) skupine SŽ po menjalnem tečaju na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti ob koncu poročevalskega obdobja, se preračunajo v funkcijsko valuto po takrat veljavnem menjalnem tečaju. Pozitivne ali negativne tečajne razlike so razlike med odplačno vrednostjo v funkcijski valuti na začetku obdobja, popravljene za višino efektivnih obresti in plačil med obdobjem, in odplačno vrednostjo v tuji valuti, preračunano po menjalnem tečaju na koncu obdobja. Nedenarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti in izmerjena po pošteni vrednosti, se pretvorijo v funkcijsko valuto po menjalnem tečaju na dan, ko je določena višina poštene vrednosti sredstva ali obveznosti. Nedenarne postavke, izražene v tuji valuti in izmerjene po izvirni vrednosti, se pretvorijo v funkcijsko valuto po menjalnem tečaju na dan posla, tečajne razlike pa se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Računovodski izkazi družb v skupini SŽ

Konsolidirani računovodski izkazi skupine SŽ so predstavljeni v EUR. Postavke vsake družbe v skupini SŽ, ki so vključene v računovodske izkaze, se za potrebe konsolidiranih računovodskih izkazov prevedejo v funkcijsko valuto na naslednji način:

- sredstva in obveznosti v vsakem predstavljenem izkazu finančnega položaja, vključno z dobrim imenom, se prevedejo po tečaju ECB na dan poročanja,
- prihodki in odhodki družb v tujini se preračunajo v EUR po menjalnem tečaju na dan posla.

Tečajne razlike so pripoznane v drugem vseobsegajočem donosu in izkazane v postavki tečajne razlike znotraj kapitala. Za odvisne družbe, ki niso v polni lasti, se sorazmerni del tečajnih razlik razporedi na neobvladujoči delež. Če se odvisna družba v tujini odtuji na način, da ne obstaja več njeno obvladovanje, se ustrezen nabrani znesek v prevedbeni rezervi prerazporedi v poslovni izid kot prihodek oziroma odhodek iz odtujitve.

Neopredmetena sredstva

Neopredmeteno sredstvo je nedenarno sredstvo, ki praviloma fizično ne obstaja. Neopredmetena sredstva se razvrščajo na neopredmetena sredstva s končnimi dobami uporabnosti, ki se izkazujejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek in morebitno izgubo zaradi oslabitve, ter na neopredmetena sredstva z nedoločenimi dobami uporabnosti, ki se izkazujejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za morebitno izgubo zaradi oslabitve.

Neopredmetena sredstva zajemajo dolgoročno odložene stroške razvijanja, naložbe v pridobljene pravice do industrijske lastnine (koncesije, patenti, licence, blagovne znamke ipd.) in druge pravice ter naložbe v dobro ime prevzete družbe.

Neopredmeteno sredstvo se pripozna v poslovnih knjigah in izkazu finančnega položaja, če je verjetno, da bodo pritekale gospodarske koristi, povezane z njim, in je mogoče njegovo nabavno vrednost zanesljivo izmeriti. Pripoznanje neopredmetenega sredstva se odpravi ter izbriše iz poslovnih knjig in iz izkaza finančnega položaja ob odtujitvi ali kadar se od njegove uporabe in poznejše odtujitve ne pričakujejo nikakršne gospodarske koristi. Neodpisana vrednost neopredmetenega sredstva s končno dobo uporabnosti se zmanjšuje z amortiziranjem. Družba uporablja metodo enakomernega časovnega amortiziranja.

Za neopredmeteno sredstvo se v poslovnih knjigah izkazujejo posebej nabavne vrednosti oziroma prevrednotene nabavne vrednosti, posebej popravki vrednosti kot kumulativni odpis, ki je posledica amortiziranja, in posebej nabrana izguba zaradi oslabitve; v izkaz finančnega položaja se vpišejo zgolj po neodpisani vrednosti, ki je razlika med nabavno vrednostjo in popravkom vrednosti ter nabranimi izgubami zaradi oslabitve. Neopredmetena sredstva se vrednotijo po modelu nabavne vrednosti.

Neopredmetena sredstva se morajo zaradi oslabitve prevrednotiti, če njihova knjigovodska vrednost presega njihovo nadomestljivo vrednost. Kot nadomestljiva vrednost se šteje poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, ali vrednost pri uporabi, odvisno od tega, katera je večja.

Če je nadomestljiva vrednost neopredmetenega sredstva manjša od njegove knjigovodske vrednosti, se njegova knjigovodska vrednost zmanjša na njegovo nadomestljivo vrednost. Tako zmanjšanje je izguba zaradi oslabitve.

Pri ocenjevanju, ali obstaja kakršen koli znak, da bi bilo lahko sredstvo oslabljeno, družba upošteva znake iz zunanjih in notranjih virov informacij. Pomembni znaki, da bi lahko bila sredstva oslabljena, so izkazana izguba družbe v obdobju zadnjih treh let in plani poslovanja, ki ne kažejo bistvenega izboljšanja poslovanja v prihodnjih letih. Kot sodilo se uporablja normalizirani dobiček.

Pri preizkušanju slabitve dobrega imena na dan 31. decembra 2021 je bila nadomestljiva vrednost kapitalske naložbe določena na podlagi izračuna sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov, ki temeljijo na finančnih načrtih. Pri projekcijah je uporabljena diskontna stopnja znašala 8,8 %, dolgoročna rast neto denarnih tokov po obdobju napovedi (po letu 2024) pa 2,0 %. Vse uporabljene predpostavke pri izračunu čistih denarnih tokov temeljijo na preteklem poslovanju družbe in utemeljenem pričakovanju poslovanja v prihodnosti. Dobro ime se v skupini SŽ pojavlja le pri družbi Fersped, d. o. o., in VV-LOG, d. o. o. Test slabitve dobrega imena je bil opravljen s pomočjo pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij.

Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva družbe so zemljišča in zgradbe, oprema ter druga opredmetena osnovna sredstva in drobni inventar, katerega doba uporabnosti je daljša od enega leta. Med opredmetena osnovna sredstva se všteva drobni inventar, katerega doba uporabnosti je daljša od leta dni, posamična nabavna vrednost po dobaviteljevem obračunu pa ne presega vrednosti 500 EUR. V nasprotnem primeru se stvari drobnega inventarja razporedijo med material. Nove nabave opredmetenih osnovnih sredstev se razvrstijo med drobni inventar in opremo v skladu s prvotno razvrstitvijo istovrstnih sredstev ne glede na vrednost 500 EUR. Nadomestni deli, ki se uporabijo za vlaganja v opredmetena osnovna sredstva, se vodijo kot zaloge materiala.

Za opredmetena osnovna sredstva so v poslovnih knjigah izkazane posebej nabavne vrednosti oziroma prevrednotene nabavne vrednosti in posebej popravki vrednosti, pri čemer popravek vrednosti predstavlja njihov kumulativni odpis kot posledico amortiziranja. V izkazu finančnega položaja so izkazana po neodpisani vrednosti (knjigovodski vrednosti), ki pomeni razliko med nabavno in odpisano vrednostjo.

Opredmeteno osnovno sredstvo, ki izpolnjuje pogoje za pripoznanje, se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po modelu nabavne vrednosti.

Nabavno vrednost posameznega opredmetenega osnovnega sredstva sestavljajo nakupna cena, povečana za stroške uvoznih in nevračljivih nakupnih dajatev ter drugih stroškov, potrebnih za njihovo pripravo za uporabo. Od nakupne cene se odštejejo vsi trgovinski in drugi popusti. Nabavne

vrednosti sestavljajo tudi stroški obresti in drugi stroški od posojil za tista sredstva, ki se pridobivajo 6 mesecev ali več in katerih predvidena nabavna vrednost sestavlja več kot 1 odstotek knjigovodske vrednosti vseh OOS, vendar največ do usposobitve OOS za uporabo. Nabavno vrednost povečajo stroški namenskega posojila, v ostalih primerih pa se usredstvijo stroški izposojanja v višini povprečne obrestne mere za bančna posojila.

Ocena stroškov razgradnje, odstranitve in obnovitve nahajališča praviloma ne povečuje nabavne vrednosti OOS ob pridobitvi, če taki stroški niso pomembni (ne presegajo 10 odstotkov nabavne vrednosti OOS) ali če se taki stroški ob izločitvi OOS v večini primerov krijejo s prodajo pridobljenega odpadnega materiala. Nabavno vrednost opredmetenega osnovnega sredstva, zgrajenega ali izdelanega v družbi, tvorijo stroški, ki jih povzroči njegova zgraditev ali izdelava, in posredni stroški njegove zgraditve ali izdelave, ki mu jih je mogoče pripisati. V primeru nakupa novih OOS (tirna vozila in zgradbe) se njihova nabavna vrednost razdeli na dele, če imajo ti deli različne dobe uporabnosti in/ali vzorce uporabe, pomembne v razmerju do celotne nabavne vrednosti OOS. Vsak del OOS se nato obravnava posebej. Predvideni obdobni zneski stroškov rednih pregledov oziroma popravil pri tirnih vozilih se obravnavajo kot deli opredmetenih osnovnih sredstev.

Amortizacija in prevrednotenje

Za amortiziranje se uporablja metoda enakomernega časovnega amortiziranja. Amortizacija se obračunava posamično, skupinsko pa se obračunava samo pri drobnem inventarju iste vrste ali podobnega namena. Amortiziranje opredmetenih osnovnih sredstev v finančnem najemu je usklajeno z amortiziranjem podobnih opredmetenih osnovnih sredstev v lasti družbe oz. je usklajeno z dobo najema, če je ta krajša.

Pregled uporabljenih letnih amortizacijskih stopenj za leti 2021 in 2020:

	Najnižja	Najvišja
1. Gradbeni objekti	1,00 %	20,00 %
2. Proizvodna oprema	1,00 %	100,00 %
3. Računalniška oprema	14,00 %	100,00 %
4. Motorna vozila	10,00 %	100,00 %
5. Druga oprema	2,00 %	25,00 %
6. Neopredmetena dolgoročna sredstva	5,00 %	33,00 %

Amortizacijske stopnje se leta 2021 glede na predhodno leto niso spremenile. Prevrednotenje opredmetenih osnovnih sredstev je sprememba njihove knjigovodske vrednosti zaradi oslabitve.

Opredmetena osnovna sredstva se morajo zaradi oslabitve prevrednotiti, če njihova knjigovodska vrednost presega njihovo nadomestljivo vrednost. Kot nadomestljiva vrednost se šteje poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, ali vrednost pri uporabi, odvisno od tega, katera je večja.

Če je nadomestljiva vrednost opredmetenega osnovnega sredstva manjša od njegove knjigovodske vrednosti, se njegova knjigovodska vrednost zmanjša na njegovo nadomestljivo vrednost. Tako zmanjšanje je izguba zaradi oslabitve.

Pri ocenjevanju, ali obstaja kakršen koli znak, da bi bilo lahko sredstvo oslabljeno, družba upošteva znake iz zunanjih in notranjih virov informacij. Pomembni znaki, da bi lahko bila sredstva oslabljena, so izkazana izguba družbe v obdobju zadnjih treh let in plani poslovanja, ki ne kažejo bistvenega izboljšanja poslovanja v prihodnjih letih. Kot sodilo se uporablja normalizirani dobiček.

Najemi

Skupina SŽ/družba SŽ, d. o. o., ima v najemu različne poslovne nepremičnine (zemljišča, poslovne prostore in zgradbe), opremo in avtomobile. Pogoji najema so predmet individualnih pogajanj in se razlikujejo glede na trajanje in vrsto najema. Skupina SŽ/družba SŽ, d. o. o., ob sklenitvi pogodbe oceni, ali gre za najemno pogodbo oziroma ali pogodba vsebuje najem. Pogodba vsebuje najem, če se z njo prenaša pravica do obvladovanja uporabe identificiranega sredstva za obdobje, ki je praviloma daljše od enega leta v zameno za nadomestilo. Trajanje najema skupina SŽ/družba SŽ, d. o. o., opredeli na podlagi obdobja, v katerem najema ni mogoče odpovedati, ob upoštevanju obdobja, za katero velja možnost podaljšanja najema in obdobja, za katerega velja možnost odpovedi najema.

Skupina SŽ/družba SŽ, d. o. o., presoja verjetnost izrabe navedenih možnosti.

Trajanje najema je odvisno od vrste sredstva v najemu in se giblje:

- pri zemljiščih do 45 let;
- pri poslovnih prostorih in zgradbah do 15 let;
- pri tirnih vozilih do 20 let;
- pri ostali opremi do 30 let;
- pri vozilih do 10 let.

Skupina SŽ/družba SŽ, d. o. o., uporablja enoten pristop pripoznavanja in merjenja za vse najeme, razen za kratkoročne najeme in najeme manjše vrednosti (vrednost novega sredstva ne presega 5.000 EUR), ki se izkazujejo kot strošek obdobja, na katerega se najem nanaša.

Skupina SŽ/družba SŽ, d. o. o., pripozna pravico do uporabe na dan začetka najema. Pravica do uporabe najetih sredstev se izmeri po nabavni vrednosti, zmanjšani za popravek vrednosti in izgubo zaradi oslabitve, s prilagoditvijo nabavne vrednosti ob vsakem ponovnem merjenju obveznosti iz najema. Nabavna vrednost pravice do uporabe najetih sredstev zajema znesek začetnega merjenja obveznosti iz najema, začetne neposredne stroške in plačila najemnine, ki so bila izvedena na datum začetka najema ali pred njim, zmanjšana za prejete spodbude za najem.

Amortizacijske stopnje pravic do uporabe najetih sredstev so naslednje:

- zemljišča: 2,00 do 50,00 %;
- zgradbe: 6,00 do 100,00 %;
- tirna vozila: 5,00 do 100,00 %;
- ostala oprema: 3,00 do 50,00 %;
- vozila: 10,00 do 50,00 %.

Če se ob koncu najema lastništvo nad najetim sredstvom prenese na družbo v skupini SŽ oziroma družba v skupini SŽ izrabi opcijo nakupa, se amortizacija izračuna na podlagi ocenjene dobe koristnosti sredstva.

Obveznosti za najeta sredstva se pripoznajo v višini sedanje vrednosti preostalih najemnin

v celotnem trajanju najemne pogodbe, ki je izračunana kot diskontirana vrednost najemnin, ki jih bo skupina SŽ/družba SŽ, d. o. o., v skladu z najemno pogodbo plačala v obdobju trajanja najema. Najemnine vključujejo nespremenljive najemnine, zmanjšane za vse terjatve za spodbude za najem in spremenljive najemnine. V najemnine je vključena tudi izpolnitvena cena možnosti nakupa, če je verjetno, da bo skupina SŽ/družba SŽ, d. o. o., izrabila to možnost, in plačilo kazni za odpoved najema, če obstaja verjetnost, da bo skupina SŽ/družba SŽ, d. o. o., izrabila možnost odpovedi najema.

Pri izračunu sedanje vrednosti najemnin skupina SŽ/družba SŽ, d. o. o., uporablja predpostavljeno obrestno mero za izposojanje na dan začetka najema, saj obrestne mere v najemni pogodbi ni mogoče določiti. Po datumu začetka najema se znesek obveznosti iz najema poveča za natečene obresti in zmanjša za vsa izvršena plačila najemnin. Knjigovodske vrednosti obveznosti iz najema se ponovno ocenijo v primeru prilagoditve ali spremembe obdobja trajanja najema, spremembe višine najemnine, kot posledice spremembe indeksa ali stopnje za določanje višine najemnine ali spremembe ocene opcije nakupa najetega sredstva.

Ob začetku najema so obveznosti za najeta sredstva enaka vrednosti pravice do uporabe sredstev in se zmanjšujejo z odplačili, medtem ko se vrednost pravic do uporabe najetih sredstev zmanjšuje za obračunano amortizacijo v obdobju najema. Amortizacijske stopnje so ocenjene glede na najemno obdobje. Obračunani stroški obresti bremenijo finančne odhodke obdobja.

Naložbene nepremičnine

Naložbena nepremičnina je nepremičnina, posedovana, da bi prinašala najemnino in/ali povečevala vrednost dolgoročne naložbe. Ob začetnem pripoznanju se naložbena nepremičnina ovrednoti po nabavni vrednosti, sestavljeni iz nakupne cene in stroškov, ki nastanejo ob nakupu.

Če se nepremičnina uporablja delno za oddajanje v najem, delno pa za proizvodne ali pisarniške namene, se dela nepremičnine obračunavata ločeno samo, če se tudi prodata lahko ločeno. Nepremičnina se razvršča med naložbene nepremičnine oziroma OOS glede na delež uporabe nepremičnine za posamezni namen (izračunan iz površine). Če je delež uporabe nepremičnine za namene oddajanja v najem večji od 90 odstotkov, se nepremičnina v celoti izkazuje med naložbenimi nepremičninami. Če je delež uporabe nepremičnine za namene oddajanja v najem manjši od 10 odstotkov, pa se nepremičnina v celoti izkazuje kot OOS. V drugih primerih se nepremičnina razvršča glede na ugotovljeni delež uporabe deloma kot naložbena nepremičnina in deloma kot OOS.

Če družba, lastnik nepremičnine, za najemnika opravlja še pomožne storitve in so te storitve nepomemben del celotnega dogovora (manj kot 20 odstotkov vseh prihodkov celotnega dogovora), se take nepremičnine opredelijo kot naložbene. Če take pomožne storitve sestavljajo več kot 20 odstotkov celotnih prihodkov v dogovoru, se nepremičnina obravnava kot OOS.

Naložbene nepremičnine se merijo po modelu nabavne vrednosti. Naložbene nepremičnine se morajo zaradi oslabitve prevrednotiti, če njihova knjigovodska vrednost presega njihovo nadomestljivo vrednost. Kot nadomestljiva vrednost se šteje poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, ali vrednost pri uporabi, odvisno od tega, katera je večja.

Skupina SŽ/družba SŽ, d. o. o., ugotavlja pošteno vrednost za pomembne naložbene nepremičnine v ciklu od treh do petih let za namen razkrivanja njihove poštene vrednosti s pomočjo ocenjevalcev vrednosti nepremičnin. Pomembna naložbena nepremičnina je v skupini SŽ/družbi SŽ, d. o. o., naložbena nepremičnina, katere nabavna vrednost presega 100 tisoč EUR.

Za amortiziranje naložbenih nepremičnin se uporablja metoda enakomernega časovnega amortiziranja, amortizacija se obračunava posamično. Uporabljajo se enake amortizacijske stopnje, kot se uporabljajo za opredmetena osnovna sredstva.

Zaloge

Zaloge vključujejo zaloge surovin, materiala, nadomestnih delov, tistega drobnega inventarja, katerega doba uporabnosti je krajša od enega leta, nedokončane proizvodnje ter zaloge proizvodov in trgovskega blaga.

Nadomestni deli, ki se uporabljajo za vzdrževanje opredmetenih osnovnih sredstev, ter nadomestni deli, ki se uporabljajo pri dodatnih vlaganjih v opredmetena osnovna sredstva, se vodijo kot zaloge materiala.

Vse vrste zalog materiala in blaga se vrednotijo po njihovi nabavni ceni, ki vključuje nakupno ceno, uvozne in druge nevračljive nakupne dajatve ter neposredne stroške nabave.

Za izkazovanje porabe zalog materiala, rezervnih delov in drobnega inventarja se uporablja metoda drsečih povprečnih cen.

Za vrednotenje zalog nedokončane proizvodnje in gotovih proizvodov se uporablja metoda proizvajalnih stroškov. Proizvajalni stroški zajemajo: neposredne stroške materiala, neposredne stroške storitev zunanjih izvajalcev, neposredne stroške dela in splošne proizvajalne stroške.

Prevrednotenje zalog je sprememba njihove knjigovodske vrednosti. Opravi se na koncu poslovnega leta. Zaloge se vrednotijo po izvirni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Zaloge se prevrednotijo samo zaradi potrebne oslabitve.

Zaloge, ki niso imele gibanja več obračunskih obdobij, se na dan izkaza finančnega položaja prevrednotijo v višini do največ dvaindevetdeset odstotkov glede na starost zaloge.

Terjatve

Terjatve so na premoženjskopravnih in drugih razmerjih zasnovane pravice zahtevati od določene osebe plačilo dolga, dobavo stvari ali opravljanje storitve. Terjatve iz prodaje blaga in opravljanja storitev se praviloma pripoznajo hkrati s prihodki. V začetku se izkazujejo z zneski, ki izhajajo iz ustreznih listin (računi, situacije, obračuni) ob predpostavki, da bodo tudi plačani.

Vsa poznejša povečanja in zmanjšanja terjatev (naknadni popusti, priznane reklamacije, napake) praviloma povečujejo ali zmanjšujejo ustrezne poslovne ali finančne prihodke. Kot posebne terjatve se izkažejo terjatve, pri katerih je del plačil odložen v prihodnost in je odvisen od izpolnitve določenih pogojev (npr. zadržana plačila).

Prevrednotenje terjatev je sprememba njihove knjigovodske vrednosti; kot prevrednotenje se ne šteje pogodbeno povečanje oziroma zmanjšanje njihove knjigovodske vrednosti. Prevrednotenje se opravi pred sestavitvijo računovodskih izkazov, pojavi se kot prevrednotenje terjatev zaradi njihove oslabitve (če družba ocenjuje, da je poplačljiva vrednost terjatve manjša od knjigovodske vrednosti) ali prevrednotenje terjatev zaradi odprave njihove oslabitve. Ocena slabitev temelji na pričakovanih kreditnih izgubah, povezanih z verjetnostjo neplačil terjatev v naslednjih 12 mesecih, razen če se je kreditno tveganje bistveno povečalo od začetnega pripoznanja. Skupina SŽ/družba SŽ, d. o. o., uporablja pretekli razvoj verjetnosti neizpolnitve, čas povrnitve in znesek nastale izgube, popravljen za oceno o tem, ali so dejanske izgube zaradi tekočih gospodarskih ali kreditnih pogojev lahko večje ali manjše od izgub, kot jih predvideva pretekli razvoj.

Pri prevrednotovanju terjatev zaradi njihove oslabitve se na podlagi modela pričakovanih kreditnih izgub oslabitev pripozna, še preden izguba nastane. Tako so se terjatve oslabile:

- **redne terjatve in terjatve v sodnih postopkih po kriteriju starosti posamezne skupine oziroma razreda terjatev:**

	2021	2020
Nezapadle terjatve	0,2 %	0,2 %
Terjatve z zapadlostjo do 30 dni	1 %	1 %
Terjatve z zapadlostjo od 31 do 90 dni	8 %	8 %
Terjatve z zapadlostjo od 91 do 120 dni	10 %	10 %
Terjatve z zapadlostjo od 121 do 150 dni	20 %	20 %
Terjatve z zapadlostjo od 151 do 180 dni	30 %	30 %
Terjatve z zapadlostjo od 181 do 364 dni	50 %	50 %
Terjatve z zapadlostjo nad 365 dni	100 %	100 %

- **terjatve do kupcev, za katere je bila potrjena prisilna poravnava (izkazujejo se na ločenih kontih):**

	2021	2020
Terjatve z zapadlostjo do 365 dni	50 %	50 %
Terjatve z zapadlostjo nad 365 dni	100 %	100 %

- **terjatve do kupcev v stečaju (izkazujejo se na ločenih kontih) oslabitev v višini 100 % ob prijavi v stečaj (velja za leto 2021 in 2020).**

Poleg navedenih oslabitev se lahko pomembne terjatve slabijo še dodatno, individualno. Izjemoma se terjatve do posameznih kupcev ne oslabijo na podlagi utemeljenih razlogov, o katerih odloči poslovodstvo družbe.

Denarna sredstva

Denarna sredstva in denarne ustreznike zajemajo poleg sredstev na poslovnih računih pri bankah ter gotovine tudi kratkoročni depoziti pri bankah z dospelostjo do treh mesecev.

Dolgovi

Kratkoročne in dolgoročne obveznosti se na začetku ovrednotijo z zneski, ki izhajajo iz ustreznih listin o njihovem nastanku.

Dolgoročne obveznosti se izkazujejo kot dolgoročne finančne obveznosti in dolgoročne poslovne obveznosti. Dolgoročne finančne obveznosti so dolgoročna posojila, dobljena pri bankah, družbah in fizičnih osebah, in dolgoročne obveznosti iz najemov, dolgoročne poslovne obveznosti pa so dolgoročni dobaviteljski krediti za kupljeno blago ali kupljene storitve, dolgoročno dobljeni predujmi in varščine ter obveznosti za odloženi davek. Povečujejo se za pripisane obresti ali zmanjšujejo za odplačane zneske in morebitne drugačne poravnave, če o tem obstaja sporazum z upnikom.

Del dolgoročnih obveznosti, ki je že zapadel v plačilo, in del dolgoročnih obveznosti, ki bo zapadel v plačilo v letu dni, se v izkazu finančnega položaja preneseta med kratkoročne obveznosti. Pri kratkoročnih obveznostih se ločeno izkazujejo kratkoročne finančne obveznosti in kratkoročne poslovne obveznosti. Kratkoročne finančne obveznosti so dobljena posojila in kratkoročne obveznosti iz najemov. Kratkoročne poslovne obveznosti so dobljeni predujmi in varščine od kupcev, obveznosti do dobaviteljev doma in v tujini, obveznosti za nezaračunano blago in storitve, obveznosti do delavcev, obveznosti do državnih institucij in druge obveznosti.

Dolgoročni in kratkoročni dolgovi, izraženi v tuji valuti, se na dan izkaza finančnega položaja preračunajo v domačo valuto. Povečanje kratkoročnih dolgov povečuje redne finančne odhodke, zmanjšanje kratkoročnih dolgov pa redne finančne prihodke.

Naložbe v odvisne in pridružene družbe

Naložbe v odvisne družbe in v pridružene družbe so naložbe v kapital drugih družb. Skupina SŽ/družba SŽ, d. o. o., razvršča naložbe v kapital drugih družb v dve skupini:

- odvisne družbe;
- pridružene družbe.

Naložbe v odvisne in pridružene družbe so finančne naložbe, za katere ni objavljenih cen na delujočem trgu, katerih poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo oceniti, družba pa jih nima v lasti zaradi trgovanja, temveč zaradi upravljanja in jih praviloma namerava imeti v posesti v obdobju, daljšem od leta dni. Te naložbe so izmerjene po nabavni vrednosti, kar pomeni, da so v posameznih računovodskih izkazih izkazane po nabavni ceni, povečani za stroške posla in pozneje zmanjšane za morebitne oslabitve.

Izgube zaradi oslabitve naložb v kapitalske instrumente drugih družb, izmerjenih po nabavni vrednosti (na podlagi objektivnih, nepristranskih dokazov o oslabitvi), se takoj pripoznajo v poslovnem izidu. Prejete dividende in deleži v dobičku se pripoznajo kot finančni prihodki.

Finančni instrumenti

V skladu z MSRP 9 je skupina SŽ/družba SŽ, d. o. o., razvrstila finančne instrumente v dve skupini:

- finančna sredstva, merjena po odplačni vrednosti;
- finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida.

Posojila in terjatve so neizvedena finančna sredstva z nespremenljivimi in določljivimi plačili, ki ne kotirajo na delujočem trgu. Glede na zapadlost so razvrščena med kratkoročna finančna sredstva (zapadlost do 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja) ali dolgoročna finančna sredstva (z zapadlostjo nad 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja), dana posojila in poslovne terjatve se merijo po odplačni vrednosti.

Finančno sredstvo je razvrščeno po pošteni vrednosti preko poslovnega izida, če je določeno kot tako po začetnem pripoznanju. Finančna sredstva so določena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida pod pogojem, da je skupina SŽ/družba SŽ, d. o. o., zmožna voditi ta finančna sredstva in tudi odločati o nakupih in prodajah na podlagi poštene vrednosti. Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek poslovnega izida so merjena po pošteni vrednosti, znesek sprememb poštene vrednosti pa se pripozna v poslovnem izidu.

Skupina SŽ/družba SŽ, d. o. o., v skladu z MSRP 9 za izračun slabitve finančnih instrumentov uporablja model pričakovanih kreditnih izgub, kar pomeni, da se bo slabitev finančnega inštrumenta lahko pripoznala, še preden bo izguba sploh nastala.

Rezervacije

Rezervacije se oblikujejo za sedanje obveze družbe, ki izhajajo iz obvezujočih preteklih dogodkov in se bodo po predvidevanjih pojavile v obdobju, daljšem od leta dni, njihovo velikost pa je mogoče zanesljivo oceniti. V večini se pojavljajo rezervacije za jubilejne nagrade, odpravnine ob redni upokojitvi, za pokrivanje bodočih stroškov oziroma odhodkov zaradi vzpostavitve prvotnega stanja ter podobne rezervacije, rezervacije za dobro izvedbo del, rezervacije za garancijsko dobo in rezervacije za pomembne zneske tožb.

Rezervacije so namenske in se porabljajo neposredno za stroške, za pokrivanje katerih so bile prvotno oblikovane. Rezervacije se v poslovnih knjigah in izkazu finančnega položaja odpravijo, kadar so izrabljene nastale možnosti, zaradi katerih so bile rezervacije prvotno oblikovane ali ko ni več potrebe po rezervacijah.

V okviru dolgoročno odloženih prihodkov se izkazujejo odloženi prihodki, ki bodo v obdobju, daljšem od leta dni, pokrili predvidene prihodke. Mednje se uvrščajo tudi državne podpore in donacije, prejete za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev ali za pokrivanje določenih stroškov. Porabljajo se za pokrivanje stroškov (amortizacije ali drugih določenih stroškov) in se ob porabi prenašajo med poslovne prihodke.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Družba je zaposlenim v skladu s predpisi in kolektivno pogodbo dolžna izplačati odpravnine ob njihovi upokojitvi in jubilejne nagrade.

Za ta namen so oblikovane dolgoročne rezervacije v višini ocenjenih prihodnjih izplačil, diskontiranih na dan izkaza finančnega položaja. Izračun je izdelan za vsakega posameznega delavca tako, da je na podlagi individualnih podatkov izračunan strošek odpravnine ob upokojitvi in strošek pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve.

Prihodki iz pogodb s kupci

Skupina SŽ/družba SŽ, d. o. o., v skladu z MSRP 15 uporablja petstopenjski model za določitev, kdaj pripoznati prihodke in do katere višine. Model opredeljuje, da se prihodki pripoznajo ob prenosu obvladovanja blaga oziroma storitev na kupca, in sicer v višini, do katere skupina SŽ/družba SŽ, d. o. o., pričakuje, da je upravičena. Glede na izpolnjene kriterije se prihodki pripoznajo:

- v trenutku ali
- skozi obdobje.

Skupina SŽ/družba SŽ, d. o. o., prihodke iz pogodb s kupci pripozna na podlagi sklenjenih pogodb s kupci, in sicer ob prenosu obvladovanja blaga in storitev na kupca v znesku, ki odraža nadomestilo, za katero skupina SŽ/družba SŽ, d. o. o., pričakuje, da je do njega upravičena. Vsaka obljubljena storitev oziroma dobava blaga je obravnavana kot samostojna izvršljiva obveza, če je različna. Različna pa je takrat, kadar ima kupec koristi od opravljene storitve ali dobavljenega blaga. Izvršitvena obveza je obljuba kupcu zagotoviti storitev ali blago.

Prihodki se pripoznajo v trenutku, ko skupina SŽ/družba SŽ, d. o. o., izpolni izvršitveno obvezo, to je takrat, ko se na kupca prenese obvladovanje nad storitvijo ali blagom. Obvladovanje pomeni, da kupec lahko usmerja uporabo sredstva in prejema vse bistvene koristi iz sredstva ter lahko tudi prepreči drugim uporabo in prejemanje koristi iz sredstva.

Pri gradbenih pogodbah se prihodki pripoznajo z metodo stopnje dokončanosti oziroma metodo merjenja napredka za izvršljivo obvezo, po kateri se prihodki in stroški pripoznajo sorazmerno s stopnjo izpolnitve pogodbe. Uporablja se metoda izložkov, kjer se velikost prihodkov ugotavlja z odstotki kot razmerje med dejansko opravljenimi deli in vsemi pogodbenimi deli.

Če izida pogodbe o gradbenih delih ni mogoče zanesljivo oceniti, je treba:

- prihodke pripoznati samo do tolikšnega obsega pogodbenih stroškov, kolikor bodo verjetno nadomeščeni;
- pogodbene stroške pripoznati kot odhodke v obdobju, v katerem se pojavijo.

Popusti, odobreni ob podpisu pogodbe, se razporedijo na vse izvršitvene obveze in se razmejijo v dobi trajanja pogodbe. Vsi naknadno odobreni popusti se pripoznajo v obdobju, za katero so odobreni in znižujejo prihodke.

Finančni prihodki

Finančni prihodki so prihodki od naložbenja. Pojavljajo se v zvezi s finančnimi naložbami in tudi v zvezi s terjatvami v obliki obračunanih obresti in deležev v dobičku drugih.

Odhodki

Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstva ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti. Stroški se vodijo po naravnih vrstah stroškov v okviru analitičnega kontnega načrta, prilagojenega potrebam poročanja in izdelave konsolidiranih izkazov.

Finančni odhodki se pripoznajo ob obračunu, ne glede na plačila, ki so povezana z njimi.

Obdavčitev

Davki vključujejo obveznosti za obračunani davek in odloženi davek. Davki se izkazujejo v izkazu poslovnega izida, razen v tistem delu, v katerem se nanašajo na poslovne združitve ali postavke, ki se neposredno izkazujejo v drugem vseobsegajočem donosu.

Obveznosti za odmerjeni davek temeljijo na ugotovljenem dobičku za poslovno leto. Obdavčljivi dobiček se razlikuje od čistega dobička, izkazanega v poslovnem izidu, ker vključuje tudi postavke prihodkov in odhodkov, ki so obdavčljive ali so odbitne postavke v prihodnjih davčnih obdobjih, in tudi postavke, ki niso nikoli obdavčljive ali odbitne. Obveznost družbe za obračunani davek se izračuna z uporabo davčnih stopenj, veljavnih na dan poročanja.

Odloženi davek je namenjen pokrivanju začasne razlike, ki nastane med davčno vrednostjo sredstev in obveznosti do virov sredstev ter njihovo knjigovodsko vrednostjo, z uporabo metode obveznosti po trenutno veljavnih davčnih stopnjah. Terjatve za odložene davke se pripoznajo le, če je verjetno, da bo v prihodnje na razpolago obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče izrabiti odbitne začasne razlike. Če je družba imela oziroma ima zaporedne ali večje izgube, je to prepričljiv dokaz, da prihodnji obdavčljivi dobiček ne bo na razpolago.

Kapital

Celotni kapital družbe je njegova obveznost do lastnikov, ki zapade v plačilo, če družba preneha delovati. Osnovni kapital in kapitalske rezerve predstavljajo denarne in stvarne vložke lastnika.

Druge rezerve so namensko zadržani dobički preteklih let. Oblikovane so na podlagi sklepa ustreznega organa nadzora oziroma lastnika.

Določanje poštene vrednosti

Glede na računovodske usmeritve družbe SŽ, d. o. o., je treba v nekaterih primerih določiti pošteno vrednost tako nefinančnih kot tudi finančnih sredstev in obveznosti, bodisi zaradi merjenja posameznih sredstev bodisi zaradi dodatnih razkritij poštene vrednosti.

Družba pri določanju poštene vrednosti nefinančnih kot tudi finančnih sredstev in obveznosti upošteva naslednjo hierarhijo ravni določanja poštene vrednosti:

- prva raven zajema kotirane cene na delujočih trgih za enaka sredstva in obveznosti;
- druga raven zajema vrednosti, ki niso enake kotiranim cenam v smislu prve ravni, a jih je kljub temu mogoče pridobiti neposredno s trga (cene za enaka ali podobna sredstva in obveznosti na manj aktivnih trgih) ali posredno preko preračunov, na primer vrednosti, izpeljane iz kotiranih cen na aktivnem trgu, na podlagi obrestnih mer in krivulj donosa ipd.;
- tretja raven zajema vhodne podatke za sredstvo in obveznost, ki ne temeljijo na zaznavnih tržnih podatkih, pri tem pa morajo neopazovani podatki izražati predpostavke, ki bi jih udeleženci na trgu uporabili pri določanju cene sredstva ali obveznosti, vključno s predpostavkami o tveganjih.

Skupina SŽ/družba SŽ kot osnovo za določanje poštene vrednosti finančnih instrumentov uporablja kotirane cene. Če finančni instrument ne kotira na organiziranem trgu oziroma se trg ocenjuje kot nedelujoč, skupina SŽ za ocenitev poštene vrednosti finančnega instrumenta uporabi vhodne podatke druge in tretje ravni.

Poštena vrednost neopredmetenih sredstev temelji na metodi diskontiranih denarnih tokov, za katere se pričakuje, da bodo izhajali iz uporabe ali morebitne prodaje sredstev.

Poštena vrednost opredmetenih osnovnih sredstev in naložbenih nepremičnin je njihova tržna vrednost. Tržna vrednost nepremičnin je enaka ocenjeni vrednosti, po kateri bi se lahko nepremičnina na dan cenitve in po ustreznem trženju prodala. Tržna vrednost opreme temelji na ponujeni tržni ceni podobnih sredstev.

Poštena vrednost zalog se določi na podlagi njihove pričakovane prodajne vrednosti pri rednem poslovanju, zmanjšane za ocenjene stroške prodaje.

Poštena vrednost finančnih sredstev po pošteni vrednosti prek poslovnega izida se določa skladno s predhodno določeno hierarhijo ravni določanja poštene vrednosti finančnih instrumentov. Če poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti, ker je razpon ocen utemeljene poštene vrednosti pomemben in je verjetnost različnih ocen težko presoditi, skupina SŽ sredstvo meri po nabavni vrednosti.

Poštena vrednost terjatev in posojil se izračuna kot sedanja vrednost prihodnjih denarnih tokov, razobrestenih po tržni obrestni meri na koncu poročevalskega obdobja, ocena upošteva kreditno tveganje teh finančnih sredstev.

Poštena vrednost neizvedenih finančnih obveznosti se za potrebe poročanja izračuna na podlagi sedanje vrednosti prihodnjih izplačil glavnice in obresti, diskontiranih po tržni obrestni meri ob koncu poročevalskega obdobja.

Poštena vrednost obrestne zamenjave na dan poročanja se oceni z diskontiranjem prihodnjih denarnih tokov iz spremenljive obrestne mere (prejem obresti iz zamenjave) in iz nespremenljive obrestne mere (plačilo obresti iz zamenjave).

2.3 Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom

2.3.1 Pojasnila k izkazu finančnega položaja

2.3.1.1 Neopredmetena sredstva

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Dolgoročne premoženjske pravice	22.107.166	21.305.479
Dobro ime	3.568.239	3.568.239
Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	162.473	189.692
Skupaj	**25.837.878**	**25.063.410**

V okviru dolgoročnih premoženjskih pravic so izkazani v največji meri računalniški programi in licence.

Gibanje neopredmetenih sredstev

v EUR	Dolgoročne premoženjske pravice	Druga NDS v pridobivanju	Dobro ime	Dolgoročni odloženi stroški razvijanja	Skupaj
Nabavna vrednost					
Stanje 1. 1. 2020	**18.916.005**	**292.544**	**3.568.239**	**189.338**	**22.966.126**
Pridobitve	3.788.011	554.679	0	175.526	4.518.216
Odpisi	-779.252	0	0	0	-779.252
Prenos iz OOS	5.768.975	1.205.239	0	0	6.974.214
Stanje 31. 12. 2020	**27.693.739**	**2.052.463**	**3.568.239**	**364.864**	**33.679.305**
Stanje 1. 1. 2021	**27.693.739**	**2.052.463**	**3.568.239**	**364.864**	**33.679.305**
Pridobitve	1.095.205	1.973.415	0	5.000	3.073.620
Odpisi	-959.602	0	0	0	-959.602
Stanje 31. 12. 2021	**27.829.342**	**4.025.878**	**3.568.239**	**369.864**	**35.793.323**
Popravek vrednosti					
Stanje 1. 1. 2020	**8.030.665**	**0**	**0**	**170.171**	**8.200.837**
Odpisi	-779.106	0	0	0	-779.106
Amortizacija	1.189.164	0	0	5.000	1.194.164
Stanje 31. 12. 2020	**8.440.724**	**0**	**0**	**175.171**	**8.615.896**
Stanje 1. 1. 2021	**8.440.724**	**0**	**0**	**175.171**	**8.615.896**
Odpisi	-957.514	0	0	0	-957.514
Amortizacija	2.264.844	0	0	32.220	2.297.064
Stanje 31. 12. 2021	**9.748.054**	**0**	**0**	**207.391**	**9.955.445**
Neodpisana vrednost					
Knjigovodska vrednost 1. 1. 2020	**10.885.339**	**292.544**	**3.568.239**	**19.167**	**14.765.290**
Knjigovodska vrednost 31. 12. 2020	**19.253.015**	**2.052.463**	**3.568.239**	**189.692**	**25.063.410**
Knjigovodska vrednost 1. 1. 2021	**19.253.015**	**2.052.463**	**3.568.239**	**189.692**	**25.063.410**
Knjigovodska vrednost 31. 12. 2021	**18.081.288**	**4.025.878**	**3.568.239**	**162.473**	**25.837.878**

Na dan 31. decembra 2021 ima skupina Slovenske železnice za 264.543 EUR obvez za pridobitev neopredmetenih sredstev (31. decembra 2020 207.206 EUR). Skupina SŽ nima zastavljenih neopredmetenih sredstev.

21,7 % vseh neopredmetenih sredstev, ki so bila v uporabi 31. decembra 2021, je bilo v celoti amortiziranih (31. decembra 2020 je bilo takih neopredmetenih sredstev 22,0 %) Delež je izračunan glede na nabavno vrednost neopredmetenih sredstev.

Večja vlaganja v letu 2021 so vlaganja v program TIS – poslovno informacijski sistem za transport in logistiko v višini 901.844 EUR in program digitalizacije PIS 362.255 EUR.

2.3.1.2 Pravica do uporabe najetih sredstev

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Pravica do uporabe zemljišč	957.014	545.031
Pravica do uporabe zgradb	2.586.692	3.076.783
Pravica do uporabe opreme	13.507.491	18.949.589
Skupaj	**17.051.197**	**22.571.403**

Gibanje najemov

v EUR	Zemljišča	Zgradbe	Naprave in oprema	Skupaj
Nabavna vrednost				
Stanje 1. 1. 2020	**1.051.852**	**4.001.285**	**29.384.355**	**34.437.491**
Povečanja	134.304	358.466	7.639.158	8.131.928
Zmanjšanja	-363.158	-360.466	-10.127.282	-10.850.907
Prenosi	0	0	554.269	554.269
Stanje 31. 12. 2020	**822.998**	**3.999.285**	**27.450.499**	**32.272.782**
Stanje 1. 1. 2021	**822.998**	**3.999.285**	**27.450.499**	**32.272.782**
Povečanja	621.897	140.393	5.092.162	5.854.452
Zmanjšanja	-57.748	-277.739	-7.819.593	-8.155.080
Prenosi	**0**	**0**	**-163.651**	**-163.651**
Stanje 31. 12. 2021	**1.387.147**	**3.861.939**	**24.559.417**	**29.808.503**
Popravek vrednosti				
Stanje 1. 1. 2020	171.541	480.442	6.123.667	6.775.650
Zmanjšanja	-50.781	-61.345	-3.144.366	-3.256.491
Amortizacija	157.206	503.404	5.544.106	6.204.716
Prenosi	0	0	-22.498	-22.498
Stanje 31. 12. 2020	**277.967**	**922.501**	**8.500.910**	**9.701.378**
Stanje 1. 1. 2021	**277.967**	**922.501**	**8.500.910**	**9.701.378**
Zmanjšanja	-9.610	-93.301	-3.584.760	-3.687.671
Amortizacija	161.776	446.047	6.248.773	6.856.596
Prenosi	0	0	-112.997	-112.997
Stanje 31. 12. 2021	**430.133**	**1.275.247**	**11.051.926**	**12.757.306**
Neodpisana vrednost				
Stanje 1. 1. 2020	**880.310**	**3.520.843**	**23.260.688**	**27.661.840**
Stanje 31. 12. 2020	**545.031**	**3.076.783**	**18.949.589**	**22.571.403**
Stanje 1. 1. 2021	**545.031**	**3.076.783**	**18.949.589**	**22.571.403**
Stanje 31. 12. 2021	**957.014**	**2.586.692**	**13.507.491**	**17.051.197**

Na dan 31. decembra 2021 ima skupina 14.736.139 EUR obvez iz naslova pravice do uporabe najetih sredstev (20.498.248 EUR na dan 31. decembra 2020).

2.3.1.3 Opredmetena osnovna sredstva

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Zemljišča	11.909.158	12.638.864
Zgradbe	50.839.204	51.887.308
Oprema	318.278.984	234.714.701
• tirna vozila	296.694.551	213.145.448
• druga oprema	21.584.433	21.569.253
Opredmetena osnovna sredstva v pridobivanju	16.150.610	12.744.793
Skupaj	**397.177.956**	**311.985.666**

Gibanje opredmetenih osnovnih sredstev

v EUR	Zemljišče	Zgradbe	Naprave in oprema ter vlaganja v tuja osnovna sredstva	Osnovna sredstva, ki se pridobivajo	Skupaj OOS
Nabavna vrednost					
Stanje 1. 1. 2020	**12.368.453**	**126.546.084**	**829.363.564**	**21.285.984**	**989.564.085**
Pridobitve	276.373	1.471.210	52.851.706	-1.566.977	53.032.312
Odtujitve	-203.175	-500.758	-21.706.301	0	-22.410.234
Prenosi iz fin. najema in prenos iz NN	197.214	-392.766	-554.269	0	-749.822
Prenos na NS	0	0	0	-6.974.214	-6.974.214
Stanje 31. 12. 2020	**12.638.864**	**127.123.770**	**859.954.700**	**12.744.793**	**1.012.462.127**
Stanje 1. 1. 2021	**12.638.864**	**127.123.770**	**859.954.700**	**12.744.793**	**1.012.462.127**
Pridobitve	60.052	1.375.557	121.765.391	3.975.325	127.176.324
Investicijski rezervni deli v zalogi	0	0	0	-535.530	-535.530
Odtujitve	-150.047	-402.159	-27.157.194	0	-27.709.400
Prenosi iz fin. najema in prenos iz NN	-639.711	-240.376	163.651	0	-716.436
Odpisi	0	0	0	-33.978	-33.978
Stanje 31. 12. 2021	**11.909.158**	**127.856.792**	**954.726.548**	**16.150.610**	**1.110.643.108**
Popravek vrednosti					
Stanje 1. 1. 2020	**0**	**73.495.350**	**611.511.092**	**0**	**685.006.442**
Zmanjšanja	0	-376.598	-21.577.851	0	-21.954.450
Amortizacija	0	2.117.710	35.306.760	0	37.424.470
Stanje 31. 12. 2020	**0**	**75.236.462**	**625.240.000**	**0**	**700.476.462**
Stanje 1. 1. 2021	**0**	**75.236.462**	**625.240.000**	**0**	**700.476.462**
Zmanjšanja	0	-281.313	-26.801.155	0	-27.082.468
Amortizacija	0	2.062.439	38.008.719	0	40.071.158
Stanje 31. 12. 2021	**0**	**77.017.588**	**636.447.565**	**0**	**713.465.153**
Neodpisana vrednost					
Stanje 1. 1. 2020	**12.368.453**	**53.050.734**	**217.852.472**	**21.285.984**	**304.557.643**
Stanje 31. 12. 2020	**12.638.865**	**51.887.308**	**234.714.701**	**12.744.793**	**311.985.666**
Stanje 1. 1. 2021	**12.638.865**	**51.887.308**	**234.714.701**	**12.744.793**	**311.985.666**
Stanje 31. 12. 2021	**11.909.158**	**50.839.204**	**318.278.984**	**16.150.610**	**397.177.956**

Na dan 31. decembra 2021 so kot jamstvo za dolgoročne kredite zastavljene premičnine in nepremičnine v vrednosti 45.156.638 EUR (na dan 31. decembra 2020 pa 40.310.921 EUR).

Na dan 31. decembra 2021 ima skupina za 103.870.669 EUR obvez za pridobitev opredmetenih sredstev (na dan 31. decembra 2020 v višini 115.375.908 EUR).

35,7 % vseh opredmetenih sredstev, ki so bila v uporabi 31. decembra 2021, je bilo v celoti amortiziranih (31. decembra 2020 je bilo takih opredmetenih sredstev 41,3 %). Delež je izračunan glede na nabavno vrednost opredmetenih sredstev.

Pomembnejše nabave leta 2021 so nabava novih potniških garnitur v višini 89 mio EUR, nabava dizel premikalk v višini 7,6 mio EUR in večja obdobna popravila tirnih vozil v višini 17,4 mio EUR.

2.3.1.4 Naložbene nepremičnine

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Naložbene nepremičnine	42.079.585	42.806.782
Skupaj	**42.079.585**	**42.806.782**

Naložbene nepremičnine sestavljajo skladišča, poslovne stavbe in zemljišča, ki jih skupina daje v najem.

Gibanje naložbenih nepremičnin

v EUR	Zemljišča	Zgradbe	Skupaj
Nabavna vrednost			
Stanje 1. 1. 2020	**36.895.258**	**25.024.030**	**61.919.289**
Pridobitve	0	49.102	49.102
Odtujitve	0	-820.892	-820.892
Preknjižba	0	-197.214	-197.214
Prenos na OOS	0	392.766	392.766
Stanje 31. 12. 2020	**36.895.258**	**24.447.792**	**61.343.050**
Stanje 1. 1. 2021	**36.895.258**	**24.447.792**	**61.343.050**
Pridobitve	153.516	48.192	201.708
Odtujitve	-1.361.366	0	-1.361.366
Prenos na OOS	639.711	240.376	880.087
Stanje 31. 12. 2021	**36.327.119**	**24.736.360**	**61.063.479**
Popravek vrednosti			
Stanje 1. 1. 2020	**0**	**18.871.415**	**18.871.415**
Amortizacija	0	452.647	452.647
Odtujitve	0	-787.795	-787.795
Stanje 31. 12. 2020	**0**	**18.536.268**	**18.536.268**
Stanje 1. 1. 2021	**0**	**18.536.268**	**18.536.268**
Amortizacija	0	447.625	447.625
Stanje 31. 12. 2021	**0**	**18.983.893**	**18.983.893**
Neodpisana vrednost			
Stanje 1. 1. 2020	**36.895.258**	**6.152.615**	**43.047.874**
Stanje 31. 12. 2020	**36.895.258**	**5.911.524**	**42.806.783**
Stanje 1. 1. 2021	**36.895.258**	**5.911.524**	**42.806.783**
Stanje 31. 12. 2021	**36.327.119**	**5.752.467**	**42.079.586**

Skupina nima zastavljenih naložbenih nepremičnin.

Skupina je leta 2021 ustvarila prihodke od najemnin v višini 1.395.753 EUR (leta 2020 v višini 1.631.894 EUR). Stroški amortizacije naložbenih nepremičnin znašajo 447.625 EUR (leta 2020 v višini 452.647 EUR).

Poštena vrednost naložbenih nepremičnin je bila ugotovljena s pomočjo ocenjevalcev vrednosti nepremičnin in na dan 31. decembra 2021 znaša 78.589.946 EUR (83.837.196 EUR na dan 31. decembra 2020).

2.3.1.5 Dolgoročne finančne naložbe

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Naložbe v pridružene družbe	14.246.338	13.760.176
Druge finančne naložbe	2.143.755	2.093.464
Skupaj	**16.390.093**	**15.853.640**

Podatki o pridruženih družbah na dan 31. decembra 2021

Ime pridružene družbe	Naslov pridružene družbe	Dejavnost	Lastništvo 31. 12. 2021	Lastništvo 31. 12. 2020
Terme Olimia, d. d.	Zdraviliška cesta 24, Podčetrtek	Dejavnost hotelov, kampov, restavracij, športnih objektov in zdravstvena dejavnost	23,87 %	23,87 %
Adria Kombi, d. o. o., Ljubljana	Tivolska cesta 50, Ljubljana	Železniški tovorni promet	33,72 %	33,72 %
CKTZ, d. d., Zagreb	Trg senjskih uskoka 7-8, Zagreb	Kombinirani prevozi	29,41 %	29,41 %

Ime pridružene družbe	Celotni kapital		Poslovni izid leta	
	31. 12. 2021	31. 12. 2020	2021	2020
Terme Olimia, d. d.	42.928.766	38.886.489	3.890.599	1.242.422
Adria Kombi, d. o. o., Ljubljana	12.620.474	12.035.144	1.802.421	1.237.732
CKTZ, d. d., Zagreb	1.622.283	1.425.966	188.357	-287.369
Skupaj	**57.171.523**	**52.347.599**	**5.881.377**	**2.192.785**

Stanje naložb v pridružene družbe

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Terme Olimia, d. d.	9.513.571	9.282.524
Adria Kombi, d. o. o., Ljubljana	4.255.624	4.058.250
CKTZ, d. d., Zagreb	477.143	419.402
Skupaj naložbe v pridružene družbe	**14.246.338**	**13.760.176**

Gibanje naložb v pridružene družbe

v EUR	Skupina SŽ	
	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Stanje 1. januarja	**13.760.176**	**13.615.619**
Pripisani dobički/izgube	1.591.893	629.419
Prejete dividende	-414.756	-472.080
Slabitev naložbe v Terme Olimia	-733.877	0
Pripis sprememb v kapitalu pridruženih družb	42.902	-12.782
Stanje 31. decembra	**14.246.338**	**13.760.176**

Druge finančne naložbe	Lastniški delež v %	Vrednost naložbe v EUR	
		31. 12. 2021	31. 12. 2020
• EUROFIMA	0,42	2.084.000	2.033.709
• HIT RAIL		54.439	54.439
• Fercargo, d. o. o., Sarajevo	70,00	924	924
• Druge delnice in deleži		4.392	4.392
Skupaj		**2.143.755**	**2.093.464**

Za naložbo v družbo Terme Olimia, d. d., smo pridobili cenitev vrednosti naložbe s strani pooblaščenega ocenjevalca in na podlagi cenitve pripoznali slabitev naložbe v višini 733.877 EUR. V postopku ocenjevanja vrednosti je bil uporabljen na donosu zasnovan način, in sicer z metodo diskontiranih denarnih tokov. Denarni tokovi, na katerih temelji ocena vrednosti, so bili projicirani z vidika manjšinskega lastnika ob predpostavki nepopolnega obvladovanja.

Poštena vrednost naložbe v Eurofimo je bila preverjena z oceno vrednosti lastniškega kapitala za namen računovodskega poročanja. Na podlagi cenitve se je vrednost naložbe povečala za 50.291 EUR.

Vse naložbe v delnice in deleže so razporejene kot finančne naložbe, merjene po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, delnice in deleži, ki jih je posedovala skupina SŽ konec leta 2021, ne kotirajo na organiziranem trgu vrednostnih papirjev. Druge finančne naložbe se ne uporabljajo za zavarovanje in so proste bremen.

2.3.1.6 Dolgoročne finančne terjatve

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Terjatev za sredstva, dana zavodu (Železniški zdravstveni dom)	2.401.002	2.401.003
Depoziti pri bankah in drugih	586.731	279.363
Druge finančne terjatve	10.093	12.011
Skupaj	**2.997.826**	**2.692.377**

Dolgoročne finančne terjatve niso zavarovane niti zastavljene.

2.3.1.7 Dolgoročne poslovne terjatve

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Dolgoročni predujmi, dani za nakup osnovnih sredstev	301.481	125.380.192
• za nakup potniških garnitur	0	125.056.890
• drugo	301.481	323.302
Poslovne terjatve do kupcev	141	144
Krediti za nakup nepremičnin	3.338.837	3.519.088
Druge poslovne terjatve	441.720	144.078
Skupaj	**4.082.179**	**129.043.502**

Predujmi za nakup novih potniških garnitur, izkazani na podlagi Pogodbe NAB št. 40/2018/08/INV in Pogodbe NAB št. 45/2019/08/INV za nakup novih potniških garnitur, sklenjenima med družbo SŽ-Potniški promet, d. o. o., in konzorcijem družb Stadler Polska ter Stadler Bussnang AG Švica., so na dan 31. decembra 2021 v celoti izkazani kot kratkoročne poslovne terjatve (pojasnilo 2.3.1.13).

Terjatve za kredite za nakup nepremičnin, so v celoti zavarovane s hipotekami. Navedene terjatve niso zastavljene.

2.3.1.8 Odložene terjatve za davek

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Odložene terjatve za davek	**3.894.691**	**3.331.185**

	Konsolidirano 31. 12. 2021	Konsolidirano 31. 12. 2020
SŽ, d. o. o.	325.478	337.292
SŽ-Infrastruktura, d. o. o.	971.918	1.195.193
SŽ-VIT, d. o. o.	815.016	0
SŽ-Potniški promet, d. o. o.	230.890	227.522
SŽ-Tovorni promet, d. o. o.	507.020	457.788
Skupina SŽ-ŽGP	329.883	441.183
Fersped, d. o. o.	699.932	647.977
SŽ-Železniška tiskarna, d. d.	0	3.680
Prometni institut, d. o. o.	10.389	9.659
VV-LOG, d. o. o.	4.165	10.891
Skupaj	**3.894.691**	**3.331.185**

Odložene terjatve za davek so v skupini Slovenske železnice pripoznane za davčno nepriznane odhodke iz naslova rezervacij, davčnih izgub in investicijskih olajšav ter popravkov vrednosti terjatev, vendar največ v višini prihodnjih pozitivnih davčnih osnov za naslednjih pet let.

Davčna izguba znaša 16.826.318 EUR (15.859.643 EUR leta 2020), kar skupaj z investicijskimi olajšavami predstavlja nepripoznano osnovo za odložene terjatve za davek v znesku 40.679.528 EUR (35.270.346 EUR leta 2020).

Gibanje odloženih terjatev za davek v skupini Slovenske železnice

v EUR	Davčna izguba	Rezervacije	Investicijske olajšave	Popravek vrednosti terjatev	Skupaj
Stanje na dan 1. 1. 2020	**761.317**	**2.108.404**	**183.273**	**240.511**	**3.293.505**
Črpanje	0	-175.050	0	-53.123	-228.173
Oblikovanje	53.209	0	212.644	0	265.853
Stanje na dan 31. 12. 2020	**814.525**	**1.933.355**	**395.917**	**187.388**	**3.331.185**
Črpanje	-152.948	0	-196.055	-155.183	-504.186
Oblikovanje	0	1.067.692	0	0	1.067.692
Stanje na dan 31. 12. 2021	**661.577**	**3.001.047**	**199.862**	**32.205**	**3.894.691**

2.3.1.9 Druga dolgoročna sredstva

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Razmejeni stroški vzdrževanja licenc	332.897	0
Razmejeni stroški iz naslova potniških garnitur	6.653.882	4.009.846
Razmejeni stroški za rezervni sklad stanovanj, oddanih v najem	408.890	392.604
Vračunane odškodnine za povračila stroškov prevoznikom zaradi ovir v prometu	0	42.919.511
Skupaj	**7.395.669**	**47.321.961**

Razmejeni stroški iz naslova potniških garnitur so v celoti izkazani iz naslova obračunanega diskonta na podlagi Pogodbe o odplačnem odstopu terjatev med družbama Slovenske železnice, d. o. o., in SŽ-Potniški promet, d. o. o., ter dvema bankama z dne 12. junija 2018. Stroški diskonta bodo bremenili nabavno vrednost novih potniških garnitur, nabavljenih na podlagi Pogodbe NAB št. 40/2018/08/INV, sorazmerno z vrednostjo le-teh in glede na časovnico dobav posameznih vozil.

SŽ–Infrastruktura, d. o. o., je z Vlado Republike Slovenije, ki jo je zastopala Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo kot naročnik, decembra 2021 sklenila aneks št. 3 k Pogodbi o opravljanju storitev upravljavca JŽI za obdobje 2021–2030, s katerim je bila dogovorjena višina denarnega nadomestila za povračilo stroškov prevoznikov, ki so jim nastali zaradi izvajanja investicijskih del na JŽI v obdobju 2018 do 2020 v višini 66.164.886 EUR. Z aneksom je bila določena višina priznanega nadomestila prevoznikom ter dinamika plačil upravljavcu s strani naročnika, ki naj bi jih upravljavec povrnil prevoznikom v imenu in za račun naročnika. Naročnik je, skladno z aneksom, prvi del svojih obveznosti v višini 6.000.000 EUR leta 2021 že poravnal upravljavcu.

Upravljavec JŽI je del svojih nezapadlih terjatev do naročnika v višini 60.164.886 EUR decembra 2021 prodal banki, s prejeto kupnino pa, na podlagi podpisanih pogodb s posameznimi prevozniki o izplačilih denarnih nadomestil za povračilo stroškov prevoznikov, nastalih zaradi izvajanja investicijskih del na JŽI v obdobju 2018 do 2020, decembra 2021 poravnal obveznosti do prevoznikov.

Vračunane odškodnine za stroške prevoznikov, ki so jim nastali zaradi poslabšanja razpoložljivosti železniškega omrežja kot posledice izvajanja investicij na JŽI v obdobju 2018 2020, so bile na dan 31. decembra 2020 delno izkazane kot druge kratkoročne poslovne terjatve (pojasnilo 2.3.1.13).

2.3.1.10 Zaloge

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Material	13.873.057	11.112.389
Nadomestni deli	21.091.341	21.704.225
Drobni inventar in embalaža	994.902	1.013.859
Nedokončana proizvodnja	3.722.517	3.441.922
Proizvodi in trgovsko blago	1.711.494	2.146.277
Skupaj	**41.393.311**	**39.418.672**

Leta 2021 so odpisi nekurantnih zalog znašali 22.299 EUR in oslabitev zalog 2.167.240 EUR (leta 2020 odpisi zalog 262.904 EUR in oslabitev zalog 1.352.441 EUR). Na zalogah ni zastavnih pravic. Knjigovodska vrednost zalog ne presega njihove iztržljive vrednosti.

2.3.1.11 Kratkoročne finančne terjatve

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Kratkoročne finančne terjatve – prodaja terjatve	0	40.742.670
Druge finančne terjatve do drugih (depoziti pri bankah)	0	23.166.332
Terjatve iz danih kratkoročnih posojil do delavcev	2.238	0
Skupaj	**2.238**	**63.909.002**

Kratkoročni del finančnih terjatev iz naslova prodaje terjatev na podlagi Pogodbe o odplačnem odstopu terjatev med družbama Slovenske železnice, d. o. o., in SŽ-Potniški promet, d. o. o., ter dvema bankama z dne 12. junija 2018 v višini 40.742.670 EUR, je bil leta 2021 s strani bank v celoti poplačan (pojasnilo 2.3.1.20).

2.3.1.12 Terjatve do kupcev

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Kratkoročne terjatve do kupcev v državi	35.068.892	37.862.246
Kratkoročne terjatve do kupcev v tujini	19.618.406	18.049.265
Skupaj	**54.687.298**	**55.911.511**

v EUR	2021			2020		
	Bruto vrednost	Popravek vrednosti	Neto vrednost	Bruto vrednost	Popravek vrednosti	Neto vrednost
Kratkoročne terjatve do kupcev v državi	39.244.882	4.175.990	35.068.892	42.080.385	4.218.139	37.862.246
Kratkoročne terjatve do kupcev v tujini	21.663.607	2.045.201	19.618.406	20.059.656	2.010.391	18.049.265
Skupaj	**60.908.489**	**6.221.191**	**54.687.298**	**62.140.041**	**6.228.530**	**55.911.511**

Na dan 31. decembra 2021 terjatve niso bile zastavljene, so pa bile zavarovane terjatve v višini 2.399.904 EUR (3.603.906 EUR leta 2020).

Popravek vrednosti kratkoročnih terjatev do kupcev se je oblikoval na naslednji način:

v EUR	2021	2020
Stanje 1. 1.	**6.228.530**	**6.470.486**
• Odprava popravka vrednosti	-297.254	-327.767
• Oblikovanje popravka vrednosti	358.968	435.428
• Zmanjšanje za odpisane terjatve	-69.053	-349.617
Stanje 31. 12.	**6.221.191**	**6.228.530**

Starostna struktura terjatev do kupcev

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Nezapadle terjatve	**50.024.781**	**51.658.553**
Že zapadle terjatve	**10.883.708**	**10.481.488**
• do 30 dni	2.866.661	3.306.924
• od 31 do 90 dni	1.320.876	700.872
• od 91 do 365 dni	872.805	649.684
• nad 365 dni	5.823.366	5.824.008
Skupaj	**60.908.489**	**62.140.041**

2.3.1.13 Druge kratkoročne poslovne terjatve

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Terjatve do državnih in drugih institucij	7.747.440	7.154.088
Terjatve do zaposlencev	172.313	1.911.086
Terjatve, povezane s finančnimi prihodki, do drugih	23.790	96
Kratkoročne poslovne terjatve na podlagi predujmov	167.141.279	102.012.573
Kratkoročne varščine	2.462	2.450
Terjatve na podlagi dogovora o prenosu koristi pogajanj v zvezi z nakupom voznih sredstev	23.769.200	29.996.400
Ostale kratkoročne poslovne terjatve do drugih	13.643.314	1.618.086
Odloženi stroški	1.166.453	444.716
Nezaračunani prihodki:	35.069.781	62.197.616
• vračunani razvojni del nadomestila za OGJS	17.584.887	22.971.732
• vračunano nadomestilo izpada transportnih prihodkov zaradi epidemije covida-19	0	7.638.535
• vračunana prenizka nadomestila za OGJS prevoz potnikov	0	3.703.641
• vračunani sorazmerni del pogodbene kazni	1.170.165	0
• vračunane odškodnine zaradi ovir v prometu za obdobje 2018-2020	0	7.417.685
• vračunano nadomestilo prevoznika za nadomestilo stroškov, nastalih zaradi izvajanja investicijskih del na JŽI leta 2021	3.883.053	3.312.193
• vračunani prihodki iz naslova pokrivanja stroškov informacijskega sistema-IJPP	0	1.949.011
• vračunani prihodki iz naslova storitev upravljavca JŽI	7.552.710	7.967.211
• vračunani prihodki iz naslova stroškov upravljavca pri sanaciji JŽI	1.118.318	3.533.699
• vračunani prihodki za škodne dogodke	443.610	1.239.610
• vračunani drugi prihodki	3.317.038	2.464.299
DDV od prejetih predujmov	1.831	92.981
Skupaj	**248.737.863**	**205.430.092**

Kratkoročne poslovne terjatve na podlagi predujmov se večinoma nanašajo na predujme za nabave opredmetenih osnovnih sredstev v višini 166.484.815 EUR (100.698.439 EUR konec leta 2020). Največjo vrednost danih predujmov izkazuje družba SŽ-Potniški promet, d. o. o., (166.259.010 EUR konec leta 2021 in 95.378.760 EUR leta 2020) na podlagi pogodb za nakup novih potniških garnitur. Terjatve iz teh predujmov so v celoti zavarovane z avansnimi garancijami.

Terjatve v višini 23.769.200 EUR izhajajo iz dodatnih ugodnosti v zvezi z nakupom tirnih vozil v družbi SŽ-Potniški promet, d. o. o., (prevoznik/naročnik/kupec novih voznih sredstev), ki pa so, neodvisno od postopka javnega naročanja in neodvisno od sklenjenih pogodb o nakupu tirnih vozil med naročnikom/kupcem in izbranim dobaviteljem, izključno rezultat dodatnih aktivnosti, dogovorov in uspešnih prizadevanj obvladujoče družbe SŽ, d. o. o., za dosego dodatnih ugodnosti.

Ostale kratkoročne poslovne terjatve do drugih v višini 13.643.315 EUR (1.618.086 EUR 31. decembra 2020) skoraj v celoti (12.028.592 EUR) sestavljajo terjatve do države za račun prevoznikov iz naslova nadomestil za povračilo njihovih stroškov, nastalih zaradi izvajanja investicijskih del na JŽI leta 2021.

V novi, večletni pogodbi o opravljanju storitev upravljavca JŽI za obdobje 2021–2030, sklenjeni v letu 2021, je prvič določeno, da upravljavec JŽI v obdobju veljavnosti pogodbe, skladno z Uredbo o dodeljevanju vlakovnih poti, uporabnini in režimu učinkovitosti na JŽI in sprejeto metodologijo, obračuna primerne odškodnine zaradi izvajanja investicijskih del na JŽI, izstavi naročniku kot investitorju del na JŽI zahtevek za izplačilo denarnih nadomestil in ta denarna nadomestila povrne prevoznikom v imenu in za račun naročnika. Zaradi tega določila se je spremenila metodologija izkazovanja posameznih postavk v računovodskih izkazih upravljavca, ki iz tega naslova leta 2021 ne izkazuje več prihodkov in odhodkov za ta nadomestila, temveč le terjatve do naročnika in hkrati, v enaki višini, obveznosti do prevoznikov.

Največji delež nezaračunanih prihodkov sestavljajo:

- vračunani del razvojnega nadomestila za obnavljanje in modernizacijo voznega parka železniškega prometa, opredeljeno v spremembah in dopolnitvah Pogodbe o izvajanju obvezne gospodarske javne službe prevoza potnikov v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem prometu za obdobje 2017-2031 v znesku 17.584.887 EUR (22.971.732 EUR leta 2020);
- vračunano nadomestilo prevozniku SŽ-Potniški promet, d. o. o., za stroške, nastale leta 2021 zaradi izvajanja investicijskih del na JŽI v višini 3.883.053 EUR (16.560.967 EUR v letu 2020, od tega je bilo 13.248.774 EUR izkazanih v postavki drugih dolgoročnih sredstev);
- vračunani prihodki za storitve upravljavca JŽI po pogodbah z državo 7.552.710 EUR (7.967.211 EUR leta 2020);
- vračunani prihodki upravljavca JŽI v zvezi z odpravo posledic izrednih dogodkov na JŽI 1.118.315 EUR (3.533.699 EUR leta 2020);
- vračunani prihodki za druge škodne dogodke 443.610 EUR (1.239.610 EUR v letu 2020), v večini v SŽ-Tovorni promet, d. o. o., in SŽ-Potniški promet, d. o. o., iz naslova poškodb tirnih vozil;
- vračunani sorazmerni del pogodbene kazni po pogodbi NAB št. 40/2018/08/INV in aneksi k tej pogodbi v višini 1.170.165 EUR (0 EUR leta 2020).

Vračunane odškodnine za stroške prevoznikov, ki so jim nastali zaradi poslabšanja razpoložljivosti železniškega omrežja med izvajanjem investicij na JŽI v obdobju 2018-2020, so bile na dan 31. decembra 2020 delno izkazane kot druga dolgoročna sredstva (pojasnilo 2.3.1.9).

Odpisi in slabitve terjatev do kupcev in drugih kratkoročnih poslovnih terjatev, ki so izkazani v poslovnih odhodkih, so leta 2021 znašali 3.482.708 EUR (leta 2020 pa 449.137 EUR). Poleg oblikovanih popravkov vrednosti terjatev do kupcev se slabitve v večini nanašajo na slabitev drugih terjatev do zaposlenih iz naslova obračunanih bonitet v višini 1.616.034 EUR in na slabitev vračunanih prihodkov zaradi iztirjenja cistern tovornega vlaka v Hrastovljah v višini 834.015 EUR. Odpis terjatev pa se večinoma nanaša na odpis razlike med vračunano in priznano terjatvijo v zvezi z ovirami v prometu za obdobje 2018-2020 v višini 640.206 EUR (pojasnili 2.3.1.9 in 2.3.1.13).

2.3.1.14 Denar in denarni ustrezniki

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Denarna sredstva v blagajni	182.591	111.839
Denarna sredstva v banki	127.011.095	42.356.068
Skupaj	**127.193.686**	**42.467.907**

2.3.1.15 Kapital

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Vpoklicani kapital	359.529.921	359.529.921
Kapitalske rezerve	45.002.140	45.002.140
Zakonske rezerve	3.849.576	3.778.009
Druge rezerve iz dobička	47.128.047	46.448.166
Rezerve za pošteno vrednost	-7.957.886	-6.720.962
Preneseni čisti poslovni izid	94.322.607	70.367.022
Nerazporejeni čisti poslovni izid poslovnega leta	27.802.650	23.987.117
Prevedbene razlike	-2.421	-1.216
Neobvladujoči delež	6.657.851	5.885.227
Skupaj	**576.332.485**	**548.275.424**

Gibanje kapitala	v EUR
Stanje 1. 1. 2020	**541.144.769**
Čisti dobiček poslovnega leta	10.919.467
Izplačilo deležev v dobičku	-403.990
Aktuarski dobički in izgube	-3.180.835
Tečajne razlike pri prevedbi izkazov družb v tujini	15
Spremembe iz drugih naslovov	-204.003
Stanje 31. 12. 2020	**548.275.423**
Stanje 1. 1. 2021	**548.275.423**
Čisti dobiček poslovnega leta	29.320.538
Izplačilo deležev v dobičku	0
Aktuarski dobički in izgube	-1.236.924
Tečajne razlike pri prevedbi izkazov družb v tujini	-1.205
Spremembe iz drugih naslovov	-25.347
Stanje 31. 12. 2021	**576.332.485**

2.3.1.16 Rezervacije

Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine:

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Rezervacije za odpravnine	28.528.949	25.203.810
Rezervacije za jubilejne nagrade	4.230.018	3.752.814
Skupaj	**32.758.967**	**28.956.624**

Gibanje rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine

v EUR	Odpravnine	Jubilejne nagrade	Skupaj
Stanje 1. 1. 2020	**27.017.847**	**3.612.103**	**30.629.950**
Poraba	-138.577	-387.813	-526.390
Stroški tekočega službovanja	1.094.162	516.619	1.610.781
Obresti (odhodki)	335.250	42.599	377.849
Odprava rezervacij (zaprtje, pravice) (prihodki)	-6.307.274	-30.693	-6.337.967
Aktuarski dobički/izgube	3.202.402	0	3.202.402
Stanje 31. 12. 2020	**25.203.810**	**3.752.814**	**28.956.624**
Stanje 1. 1. 2021	**25.203.810**	**3.752.814**	**28.956.624**
Poraba	-136.518	-397.989	-534.507
Stroški tekočega službovanja	2.096.366	858.053	2.954.419
Obresti (odhodki)	208.625	29.497	238.122
Odprava rezervacij (zaprtje, pravice) (prihodki)	-116.628	-12.357	-128.985
Aktuarski dobički / izgube	1.273.294	0	1.273.294
Stanje 31. 12. 2021	**28.528.949**	**4.230.018**	**32.758.967**

Pri izračunu rezervacij za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade so bile upoštevane naslednje pomembnejše predpostavke:

	2021	2020
Povprečna mesečna bruto plača v Sloveniji	1.990 EUR	1.850 EUR
Diskontna stopnja	0,834 %	1,25 %
Skupna rast plač	1,0 %	1,50 %
Pogoji upokojitve (starost)		
• moški (prehodno obdobje)	60	60
• ženske (prehodno obdobje)	60	60
• moški	65	60
• ženske	65	60

Druge rezervacije:

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Rezervacije za pravdne zadeve	460.779	508.875
Rezervacije za dana jamstva	546.917	530.965
Rezervacije za sanacijo kamnoloma	49.524	0
Skupaj	**1.057.220**	**1.039.840**

Gibanje drugih rezervacij

v EUR	Rezervacije za pravdne zadeve	Rezervacije za dana jamstva	Rezervacije za sanacijo kamnoloma	Skupaj
Stanje 1. 1. 2020	**727.366**	**331.826**	**65.075**	**1.124.267**
Oblikovanje	259.291	282.779	0	542.070
Odprava	-2.732	0	-28.898	-31.630
Poraba	-475.050	-83.640	-36.177	-594.867
Stanje 31. 12. 2020	**508.875**	**530.965**	**0**	**1.039.840**
Stanje 1. 1. 2021	**508.875**	**530.965**	**0**	**1.039.840**
Oblikovanje	38.037	69.021	49.524	156.581
Odprava	-39.037	0	0	-39.037
Poraba	-47.096	-53.068	0	-100.164
Stanje 31. 12. 2021	**460.779**	**546.917**	**49.524**	**1.057.220**

Leta 2021 je potekalo oseminštirideset pravdnih postopkov proti šestim družbam v skupini Slovenske železnice, predvsem na temelju delovnih in gospodarskih sporov. Od navedenih postopkov jih je bilo leta 2021 zaključenih enajst.

Od preostalih sedemintridesetih postopkov pa so bile v skladu z ocenami možnih izidov posameznih spornih primerov, sprejetimi na podlagi poročil, ki so jih pripravile odvetniške družbe, za enajst primerov na dan 31. decembra 2021 oblikovane rezervacije v skupni višini 460.779 EUR, v preostalih primerih pa se ocenjuje, da tožeče stranke v sporu ne bodo uspele, za posamezne primere je podano zavarovalno kritje ali pa so primeri v začetni fazi in še ni mogoče oceniti uspeha v sporu.

2.3.1.17 Dolgoročno odloženi prihodki

v EUR	Odstopljeni prispevki	Državne podpore	Dolgoročne pogodbene obveznosti pri gradbenih storitvah	Skupaj
Stanje 1. 1. 2020	**1.455.035**	**39.140**	**151.312**	**1.645.487**
Oblikovanje	4.566.256	0	104.337	4.670.593
Poraba oz. prenos na kratkoročni del	-4.619.425	-3.112	-42.171	-4.664.708
Stanje 31. 12. 2020	**1.401.866**	**36.028**	**213.478**	**1.651.372**
Stanje 1. 1. 2021	**1.401.866**	**36.028**	**213.478**	**1.651.372**
Oblikovanje	4.596.552	0	3.720	4.600.272
Poraba oz. prenos na kratkoročni del	-5.005.546	-3.110	-33.017	-5.041.673
Odprava	0	0	-3.348	-3.348
Stanje 31. 12. 2021	**992.872**	**32.918**	**180.833**	**1.206.623**

2.3.1.18 Finančne obveznosti

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Dolgoročne finančne obveznosti do domačih bank	102.601.633	122.163.570
Dolgoročne finančne obveznosti do tujih bank	4.333.333	8.000.000
Skupaj dolgoročne finančne obveznosti	**106.934.966**	**130.163.570**
Kratkoročne finančne obveznosti do domačih bank	19.561.937	19.721.847
Kratkoročne finančne obveznosti do tujih bank	3.666.667	4.000.000
Druge kratkoročne finančne obveznosti	100.612	97.521
Skupaj kratkoročne finančne obveznosti	**23.329.216**	**23.819.368**
Skupaj	**130.264.182**	**153.982.938**

Gibanje finančnih obveznosti

	2021	2020
Dolgoročne finančne obveznosti		
Stanje 1. 1.	130.163.570	95.885.417
• prejeto posojilo	0	58.000.000
• prenos na kratkoročni del	-23.228.604	-23.721.847
Stanje 31. 12.	106.934.966	130.163.570
Kratkoročne finančne obveznosti		
Stanje 1. 1.	23.819.369	34.481.954
• prenos na kratkoročni del	23.228.604	23.721.847
• plačilo obresti	-1.906.213	-2.187.129
• vračilo posojila	-275.721.846	-325.693.898
• obračun obresti	1.909.303	2.270.119
• prejeto posojilo	252.000.000	291.000.000
• tečajne razlike	0	226.476
Stanje 31. 12.	23.329.216	23.819.369
Skupaj	**130.264.182**	**153.982.938**

Dolgoročne finančne obveznosti

v EUR	Datum pog. oz. aneksa	Datum zapadlosti v plačilo	Stanje 31. 12. 2021	Zavarovanje
Financiranje nabave voznih sredstev	5. 4. 2018	6. 12. 2024	4.968.750	Zastava vozil, menice
Financiranje nabave lokomotiv	5. 9. 2019	15. 9. 2030	85.716.216	Zastava vozil, menice
Financiranje izvajanja ukrepov optimizacije poslovnih procesov	23.12.2019	31.12.2023	16.250.000	Menice
Skupaj			**106.934.966**	

Kratkoročne finančne obveznosti

v EUR	Datum pog. oz. aneksa	Datum zapadlosti v plačilo	Stanje 31. 12. 2021	Zavarovanje
Financiranje nabave lokomotiv	5.9.2019	31.12.2022	7.270.270	Zastava vozil, menice
Financiranje nabave voznih sredstev	5. 4. 2018	6.12. 2022	2.208.333	Zastava vozil, menice
Financiranje izvajanja ukrepov optimizacije poslovnih procesov	23.12.2019	31.12.2022	13.750.000	Menice
Druge kratkoročne obveznosti - obresti			100.613	
Skupaj			**23.329.216**	

2.3.1.19 Obveznosti iz najemov

v EUR	31.12. 2021	31. 12. 2020
Dolgoročne obveznosti iz najemov	8.649.719	13.803.685
Kratkoročne obveznosti iz najemov	6.086.420	6.694.563
Skupaj	**14.736.139**	**20.498.248**

Gibanje obveznosti iz najemov

v EUR	2021	2020
Stanje 1. 1.	**20.498.248**	**26.486.980**
Povečanje	6.113.369	8.021.779
Zmanjšanje	-4.564.262	-7.754.229
Začasno znižana najemnina	0	-10.720
Plačila	-7.657.024	-6.706.715
Obresti	345.809	461.153
Stanje 31.12.	**14.736.139**	**20.498.248**

Gibanje finančnih obveznosti in obveznosti iz najemov (denarni tok)

v EUR	2021	2020
Stanje 1. 1.	**174.481.186**	**156.854.351**
Prejemki pri prejetih posojilih	252.000.000	349.000.000
Izdatki pri prejetih posojilih	-275.721.846	-325.693.898
Izdatki za odplačila obveznosti iz najemov	-7.311.215	-6.245.562
Spremembe obveznosti iz najemov	1.549.106	256.830
Spremembe obveznosti za obresti	3.090	82.989
Tečajne razlike	0	226.476
Stanje 31. 12	**145.000.321**	**174.481.186**

2.3.1.20 Poslovne obveznosti

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Dolgoročne obveznosti	**106.437.565**	**123.821.214**
Druge dolgoročne poslovne obveznosti iz naslova energetske sanacije	7.179	9.572
Dolgoročne poslovne obveznosti – prodaja terjatev	106.166.650	118.952.650
Dolgoročne obveznosti iz naslova stavbne pravice	263.736	288.156
Vračunane odškodnine iz naslova zapor prog (vzdrževanje JŽI)	0	4.569.425
Druge dolgoročne obveznosti	0	1.411
Kratkoročne obveznosti	**85.171.814**	**93.674.930**
Obveznosti na podlagi predujmov	1.548.182	1.947.161
Obveznosti do zaposlencev	15.244.275	34.720.432
Obveznosti do države in državnih institucij	16.684.977	8.997.779
Obveznosti do drugih	26.660.323	19.439.869
Kratkoročne poslovne obveznosti - prodaja terjatev	12.786.000	12.786.000
Odloženi prihodki	2.000.799	1.984.703
Vračunani stroški in odhodki	10.247.258	13.798.986
Skupaj	**191.609.379**	**217.496.144**

Dolgoročne poslovne obveznosti v višini 106.166.650 EUR (118.952.650 EUR leta 2020) se nanašajo na terjatve družbe SŽ-Potniški promet, d. o. o., iz naslova razvojnega dela nadomestila za izvajanje OGJS do naročnika, ki jih bo, skladno s šestnajstim odstavkom 7. člena Sprememb in dopolnitev k Pogodbi o izvajanju OGJS prevoza potnikov v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem prometu za obdobje od 2017 do 2031, izplačal v letnih obrokih do leta 2031. Hkrati s terjatvijo do naročnika je bila leta 2018 izkazana tudi obveznost do naročnika za neopravljene storitve OGJS.

Navedene terjatve so bile na podlagi Pogodbe o odplačnem odstopu terjatev med družbama Slovenske železnice, d. o. o., in SŽ-Potniški promet, d. o. o., z dne 12. junija 2018, prodane dvema bankama, obveznosti do naročnika pa se zmanjšujejo skladno z dinamiko odplačil, določeno v šestnajstem odstavku 7. člena Sprememb in dopolnitev k Pogodbi o izvajanju OGJS prevoza potnikov v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem prometu za obdobje od 2017 do 2031. Kratkoročni del navedenih obveznosti, ki zapade v plačilo leta 2022, je na dan 31. 12. 2021 izkazan med kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi v znesku 12.786.000 EUR (12.786.000 EUR leta 2020).

Vračunani stroški in odhodki

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Neizrabljeni dopust	7.283.976	6.600.055
Vračunane odškodnine iz naslova zapor prog (vzdrževanje JŽI)	0	1.142.357
Vračunani stroški odpravnin	60.707	2.868.007
Pogodbene obveznosti iz naslova nedokončanih del na projektih	506.308	1.305.698
Uporaba tovornih vagonov	688.819	458.572
Vračunane storitve tujih železniških prevoznikov	428.705	430.102
Vračunane koncesnine	201.592	176.924
Vračunani stroški oddelanih ur	204.485	151.846
Vračunane odškodnine v mednarodnem tovornem prometu	30.000	112.461
Vračunani pozicijski stroški za posamezne delovne naloge	335.007	98.107
Vračunane odškodnine po tovornih listih	50.000	30.000
Vračunane obmejne storitve	17.723	8.335
Drugo	439.936	416.522
Skupaj	**10.247.258**	**13.798.986**

2.3.1.21 Obveznosti do dobaviteljev

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Obveznosti do dobaviteljev v državi	31.292.643	23.284.820
Obveznosti do dobaviteljev v tujini	8.358.038	13.028.074
Skupaj	**39.650.681**	**36.312.894**

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Nezapadle obveznosti	**36.210.871**	**35.407.519**
Že zapadle obveznosti	**3.439.810**	**905.375**
• do 30 dni	3.009.202	519.329
• od 31 do 90 dni	55.704	174.492
• od 91 do 365 dni	164.223	137.034
• nad 365 dni	210.681	74.520
Skupaj	**39.650.681**	**36.312.894**

2.3.1.22 Pogojne terjatve in pogojne obveznosti

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Prejete hipoteke in zastave	3.166.559	3.519.088
Prejete bančne garancije, od tega	273.407.432	290.911.635
• iz naslova dobave voznih garnitur	263.152.199	279.285.874
• za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti in odpravo napak	10.036.399	9.438.178
• drugo	218.834	2.187.583
Prejete menice, izvršnice za zavarovanje avansa, dobro izvedbo pogodbenih obveznosti in odpravo napak	2.660.140	4.511.608
Blago v komisijski prodaji	5.864	5.864
Zadržana izplačila dividend	14.768	35.854
Skupaj pogojne terjatve	**279.254.763**	**298.984.049**
Dane bančne garancije, od tega	27.030.705	25.282.302
• zavarovanje obveznosti po pogodbi, odprava napak in dobra izvedba del	15.505.720	14.641.915
• zavarovanje tranzita	10.050.000	10.050.000
• drugo	1.374.985	490.387
• trošarinske garancije	100.000	100 .000
Dane menice, izvršnice za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti in odpravo napak	1.403.676	3.840.771
Obveznosti za blago v komisijski prodaji	5.864	5.864
Pogojna obveznost iz naslova prodaje nepremičnin	0	7.968.619
Pogojne obveznosti iz naslova tožbenih zahtevkov	3.216.801	3.002.806
Skupaj pogojne obveznosti	**31.657.046**	**40.100.363**

2.3.2 Pojasnila k izkazu poslovnega izida

2.3.2.1 Čisti prihodki od prodaje

v EUR	2021	2020
• **Prihodki na domačem trgu**	**239.005.233**	**233.245.629**
Storitve in proizvodi	**235.684.299**	**231.515.400**
• storitve in proizvodi iz razmerij do pridruženih družb	381.444	418.175
• storitve in proizvodi iz razmerij do drugih	235.302.855	231.097.225
Blago in material	**3.320.934**	**1.730.229**
• blago in material iz razmerij do drugih	3.320.934	1.730.229
• **Prihodki na tujem trgu**	**174.986.278**	**173.964.932**
Storitve	**174.986.278**	**173.964.932**
• storitve in proizvodi iz razmerij do drugih	174.986.278	173.964.932
Skupaj	**413.991.511**	**407.210.561**

Čiste prihodke od prodaje sestavljajo:

v EUR	Konsolidirano 2021	Konsolidirano 2020
Slovenske železnice, d. o. o.	1.415.512	1.659.936
Skupina SŽ-Tovorni promet	147.269.051	145.009.857
SŽ-Potniški promet, d. o. o.	30.552.072	22.546.334
SŽ-Infrastruktura, d. o. o.	144.553.099	145.139.533
SŽ-VIT, d. o. o.	12.292.326	12.613.286
Skupina SŽ-ŽIP	4.491.136	3.699.254
Prometni institut Ljubljana, d. o. o.	120.965	81.642
SŽ-Železniška tiskarna Ljubljana, d. d.	55.424	53.769
Skupina SŽ-ŽGP	48.121.378	56.281.771
Fersped, d. o. o.	19.643.035	16.550.741
VV-LOG, d. o. o.	5.477.513	3.574.438
Skupaj	**413.991.511**	**407.210.561**

Večji del vseh čistih prihodkov skupine SŽ ustvarijo skupina SŽ-Tovorni promet, družbi SŽ Potniški promet, d. o. o., in SŽ-Infrastruktura, d. o. o., ter skupina SŽ-ŽGP.

Transportne prihodke v višini 165.180.328 EUR (156.104.287 EUR leta 2020) ustvarjata na domačem in tujem trgu skupina SŽ-Tovorni promet v znesku 136.622.787 EUR (135.397.408 EUR leta 2020), in družba SŽ-Potniški promet, d. o. o., v znesku 28.557.541 EUR (20.706.879 EUR leta 2020).

SŽ-Infrastruktura, d. o. o., ustvari večji del prihodkov na podlagi pogodb z vlado RS:

v EUR	2021	2020
Obvezna gospodarska javna služba vzdrževanja JŽI	93.612.140	97.279.650
Obvezna gospodarska javna služba obratovanja JŽI	36.925.720	35.474.706
Opravljanje nalog gospodarjenja z JŽI	2.078.031	1.956.309
Upravljanje, vodenje in vzdrževanje stanovanj in objektov, ki niso JŽI	684.980	340.196
Skupaj	**133.300.871**	**135.050.861**

Večji del vseh čistih prihodkov skupine SŽ-ŽGP je ustvarjenih pri opravljanju osnovne dejavnosti, to je obnova železniških prog.

2.3.2.2 Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve

v EUR	2021	2020
Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	18.071.172	8.683.249

V skupini SŽ se usredstveni lastni proizvodi in storitve nanašajo na kapitalizirane stroške dela in materiala pri prodaji sredstev in storitev med družbami v skupini. Večji del usredstvenih lastnih proizvodov in storitev se nanaša na večja popravila tirnih vozil in na izdelavo rezervnih delov za lokomotive, potniške garniture ter tovorne in potniške vagone. Leta 2021 so bila dela na tem segmentu bistveno višja kot leto prej, ko je epidemija covida-19 vplivala na zmanjšanje potniškega in tovornega prometa in s tem tudi na zmanjšanje obsega poslovanja tako pri večjih popravilih železniških vozil, kakor pri obnovi rezervnih delov za ta vozila.

2.3.2.3 Drugi poslovni prihodki

v EUR	2021	2020
Prihodki od opravljanja OGJS prevoza potnikov v železniškem prometu	79.353.399	70.020.177
Prihodki iz naslova državnih pomoči – covid-19	1.052.993	18.649.980
Odškodnine in kazni	19.951.242	15.241.083
• od tega vračunanih prihodki iz naslova vzdrževanja na progah JŽI (ovire v prometu)	15.380.593	13.727.678
Prihodki od odstopljenih prispevkov za zaposlovanje invalidov	4.815.251	4.360.060
Prihodki od drugih subvencij	565.858	724.286
Prihodki od odprave rezervacij	603.315	7.695.789
Prihodki od prodaje OOS in prevrednotenja terjatev in obveznosti	3.747.436	2.923.298
Drugi prihodki	184.956	86.207
Skupaj	**110.274.450**	**119.700.880**

2.3.2.4 Stroški blaga, materiala in storitev

v EUR	2021	2020
Nabavna vrednost prodanega blaga in stroškov porabljenega materiala	2.119.144	2.103.808
Stroški materiala	39.605.529	38.903.182
Stroški energije	34.495.514	29.390.612
Stroški nadomestnih delov	4.571.944	2.447.825
Odpis drobnega inventarja	1.853.619	1.461.991
Stroški pisarniškega materiala	487.217	442.083
Drugi materialni stroški	1.101.666	1.230.514
Skupaj nabavna vred. prod. blaga in mat. ter stroški materiala	**84.234.633**	**75.980.015**
Stroški storitev pri ustvarjanju proizvodov in opravljanju storitev	40.087.574	45.655.036
Prevozne storitve	15.539.998	14.544.592
Storitve vzdrževanja	21.133.242	16.825.024
Povračilo stroškov delavcem	2.643.167	2.436.254
Storitve plačilnega prometa, bančne storitve	393.232	393.581
Intelektualne in osebne storitve	2.857.655	3.125.013
Zavarovalne premije	6.795.806	5.988.088
Reklama, propaganda in reprezentanca	1.297.079	1.289.290
Stroški po pravilniku RIV	4.878.698	3.721.605
Stroški po pravilniku RIC	1.021.852	766.085
Stroški drugih storitev:	33.333.406	30.119.286
• stroški kratkoročnih najemnin	15.233.613	13.387.591
od tega:		
• *uporabnina javne železniške infrastrukture*	*14.327.966*	*12.459.874*
• *najemi manjše vrednosti*	*129.254*	*536.529*
• *kratkoročni najemi*	*571.769*	*195.139*
• stroški komunalnih storitev	1.810.715	1.742.478
• stroški storitev Luke Koper	3.081.544	3.130.367
• stroški študentskih servisov, najem delovne sile	6.660.055	5.834.447
• stroški opravljenih prevozov (vleka) tujih prevoznikov	253.908	437.389
• neuveljavljeni DDV v delu, ko SŽ-Infrastruktura opravlja OGJS	1.418.665	1.418.665
• stroški čiščenja prostorov, zunanjih površin, oblek in čuvanja objektov	882.091	708.486
• stroški storitev po pogodbah o delu in avtorski honorarji	1.102.091	489.721
• članarine in prispevki mednarodnim organizacijam in drugim združenjem	545.681	616.491
• upravne takse, administrativni oglasi, sodni stroški	450.361	497.433
• inženirske storitve (stranska dejavnost pri vzdrževanju JŽI)	111.831	126.995
• mejne storitve tujih železniških uprav	76.709	131.266
• drugi stroški	1.706.142	1.597.957
Skupaj stroški storitev	**129.981.709**	**124.863.854**
Skupaj	**214.216.342**	**200.843.869**

Stroške blaga, materiala in storitev sestavljajo:

v EUR	Konsolidirano 2021	Konsolidirano 2020
Slovenske železnice, d. o. o.	6.817.758	6.728.500
Skupina SŽ-Tovorni promet	39.694.827	31.066.726
SŽ-Potniški promet, d. o. o.	18.088.466	12.152.612
SŽ-Infrastruktura, d. o. o.	55.196.380	54.177.528
SŽ-VIT, d. o. o.	30.650.185	28.781.758
Skupina SŽ-ŽIP	10.802.560	7.224.140
Prometni institut Ljubljana, d. o. o.	116.886	97.085
SŽ-Železniška tiskarna Ljubljana, d. d.	152.136	99.468
Skupina SŽ-ŽGP	35.623.128	47.818.404
Fersped, d. o. o.	13.113.755	10.525.077
VV-LOG, d. o. o.	3.960.207	2.172.571
SŽ-EP Logistika, d. o. o.	54	0
Skupaj	**214.216.342**	**200.843.869**

V okviru stroškov energije so v največji meri izkazani stroški električne energije in drugih goriv za pogon tirnih vozil v znesku 26.669.111 EUR (22.526.139 EUR leta 2020).

Med stroški storitev obsegajo največjo postavko stroški storitev pri ustvarjanju proizvodov in opravljanju storitev, ki zajemajo stroške drugih (zunanjih izvajalcev) pri opravljanju dejavnosti družb. Skoraj v celoti so nastali pri:

v EUR	Konsolidirano 2021	Konsolidirano 2020
SŽ-VIT, d. o. o.	3.275.386	3.327.988
Skupina SŽ-ŽIP	6.633.256	3.949.370
Skupina SŽ-ŽGP	15.124.356	27.179.614
Fersped, d. o. o.	12.345.696	9.912.780
VV-LOG, d. o. o.	2.641.013	1.212.547
Skupaj	**40.019.707**	**45.582.299**

Stroški revizorja

v EUR	2021	2020
Revidiranje računovodskih izkazov	130.128	123.908
• posameznih računovodskih izkazov družb v skupini SŽ	120.828	114.608
• konsolidiranih računovodskih izkazov družb v skupini SŽ	9.300	9.300
Druge storitve dajanja zagotovil	9.220	7.220
Skupaj	**139.348**	**131.128**

2.3.2.5 Stroški dela

v EUR	2021	2020
Stroški plač	167.467.582	164.373.079
Stroški pokojninskih zavarovanj	22.259.652	23.337.358
Drugi stroških socialnih zavarovanj	12.339.576	13.470.442
Drugi stroški dela	34.494.480	67.098.731
• povračila	17.940.261	15.682.040
• regres	13.235.793	9.799.347
• odpravnine	221.142	37.799.239
• rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine (aktuarski obračun)	2.844.247	1.610.781
• krizni dodatek (ukrep covid-19)	0	2.051.666
• drugi stroški	253.037	155.658
Skupaj	**236.561.290**	**268.279.610**

V okviru stroškov plač ter stroškov pokojninskih in socialnih zavarovanj so, skladno z Dogovorom z dne 22. decembra 2021, izkazani tudi stroški obračunanega in izplačanega dela plače za poslovno uspešnost za leto 2021 v višini 5.364.136 EUR.

2.3.2.6 Odpisi vrednosti

v EUR	2021	2020
Amortizacija neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev	42.815.848	39.071.281
Amortizacija pravice do uporabe najetih sredstev	6.856.596	6.204.716
Poslovni odhodki pri NDS in OOS	308.883	237.343
Poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	5.665.707	2.043.409
• prevrednotenje zalog	2.182.999	1.614.477
• prevrednotenje terjatev	2.837.318	398.598
• odpisi drugih sredstev	645.390	30.334
Skupaj	**55.647.034**	**47.556.749**

2.3.2.7 Drugi poslovni odhodki

v EUR	2021	2020
Nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč in druge dajatve	1.243.616	1.286.907
Vračunani stroški iz naslova odškodnin zaradi zapor prog	112.557	1.823.210
Denarne kazni in odškodnine za škodo, storjeno pravnim in fizičnim osebam	243.695	856.727
Štipendije in nagrade dijakom in študentom na delovni praksi	156.283	71.863
Donacije (za športno, kulturno in humanitarno dejavnost)	250.011	247.149
Refundacije ZPIZ-u za zagotavljanje pravic delavcev SŽ, d. o. o., ki so delo opravljali v organizacijskih enotah na območju republike Hrvaške	91.380	90.171
Drugi odhodki	177.071	416.281
Skupaj	**2.274.613**	**4.792.308**

2.3.2.8 Finančni prihodki

v EUR	2021	2020
Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah	1.591.893	629.419
Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah	77.531	42.255
Skupaj finančni prihodki iz deležev	**1.669.424**	**671.674**
Finančni prihodki iz posojil, danih drugim	100.858	1.854.527
Skupaj finančni prihodki iz danih posojil	**100.858**	**1.854.527**
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	96.133	791.032
Skupaj finančni prihodki iz poslovnih terjatev	**96.133**	**791.032**
Skupaj	**1.866.415**	**3.317.233**

Finančne prihodke iz deležev sestavljajo prihodki iz udeležbe v dobičku pridruženih in drugih družb v višini 1.619.133 EUR (671.674 EUR leta 2020) in prihodki iz naslova povečanja finančne naložbe v Eurofimo na podlagi cenitve v višini 50.291 EUR.

Med finančnimi prihodki iz posojil so večinoma izkazane obresti iz danih posojil za odkup stanovanj v višini 77.283 EUR (70.910 EUR leta 2020). Leta 2020 so med finančnimi prihodki izkazane tudi tečajne razlike ob poplačilu deviznega posojila v višini 1.729.126 EUR.

Finančne prihodke iz poslovnih terjatev sestavljajo zamudne obresti na kratkoročne terjatve v višini 49.888 EUR (67.963 EUR leta 2020) ter prihodki iz prevrednotenja poslovnih terjatev/obveznosti v višini 46.245 EUR (102.932 EUR leta 2020). Leta 2020 so med finančnimi prihodki iz poslovnih terjatev izkazani tudi prihodki od odprave diskonta v višini 590.412 EUR.

2.3.2.9 Finančni odhodki

v EUR	2021	2020
Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb v drugih družbah	733.877	0
Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	**733.877**	**0**
Finančnih odhodki iz posojil, prejetih od bank	1.773.429	1.685.111
Finančni odhodki iz najemov	474.060	575.869
Finančnih odhodki iz drugih finančnih obveznosti	256.569	2.575.631
Skupaj finančni odhodki iz finančnih obveznosti	**2.504.058**	**4.836.611**
Finančni odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obveznosti	58.770	191.522
Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	82.714	174.599
Skupaj finančnih odhodki iz poslovnih obveznosti	**141.484**	**366.121**
Skupaj	**3.379.419**	**5.202.732**

Finančne odhodke iz finančnih obveznosti in iz oslabitve finančnih naložb v večini sestavljajo:

- obresti od prejetih posojil od bank v višini 1.773.429 EUR (1.685.111 EUR leta 2020);
- obresti iz naslova aktuarskega izračuna v višini 238.122 EUR (377.849 EUR leta 2020);
- obresti iz naslova najemov v višini 474.060 EUR (575.869 EUR leta 2020);
- odhodki iz naslova slabitve finančne naložbe v Terme Olimia na podlagi cenitve s strani pooblaščenega strokovnjaka v višini 733.877 EUR

Pomembno zmanjšanje finančnih odhodkov leta 2021 izhaja iz izvedenih finančnih instrumentov (FX Forward) leta 2020 v višini 1.775.857 EUR, 0 EUR leta 2021

2.3.2.10 Davek iz dobička

v EUR	2021	2020
Odmerjeni davek	3.828.696	3.029.311
Odloženi davek	-563.506	-37.681
Davek iz dobička skupaj	**3.265.190**	**2.991.630**
Dobiček pred davkom	32.585.728	13.911.097
Davek, izračunan po veljavni davčni stopnji	7.408.453	2.979.550
Davek od zmanjšanja prihodkov	-865.382	-1.106.602
Davek od zmanjšanja odhodkov	1.747.010	1.355.129
Davek od povečanja odhodkov	-86.512	-134.320
Davek od spremembe davčne osnove	-66.866	9.695
Davek od davčnih olajšav	-4.508.613	-3.109.659
Davčni dobropisi	200.606	3.035.518
Davek iz dobička skupaj	**3.265.191**	**2.991.630**
Efektivna davčna stopnja	10,02	21,51

Veljavna stopnja davka na dobiček v Sloveniji je za leti 2021 in 2020 znašala 19 %, za Skupino pa so se letne davčne stopnje gibale od 10 do 19 %.

2.3.3 Posli s povezanimi osebami

Bruto prejemki skupine oseb

v EUR	2021	2020
Poslovodstvo obvladujoče družbe	386.939	373.076
Nadzorni svet obvladujoče družbe	181.133	155.390
Zunanji člani komisij NS obvladujoče družbe	10.616	9.338
Poslovodstva odvisnih družb	1.534.397	1.579.029
Nadzorni sveti odvisnih družb	156.298	92.717
Zunanji člani komisij NS odvisnih družb	10.594	4.984
Zaposleni z IP v skupini	7.893.987	7.524.751
Skupaj	**10.173.964**	**9.739.285**

Prejemki članov poslovodstva obvladujoče družbe in direktorjev odvisnih družb vključujejo plače, bonitete in morebitne druge prejemke.

Prejemki organov nadzora vključujejo bruto prejemke iz naslova plačil za opravljanje funkcij v nadzornih svetih in njihovih komisijah, sejnine, bonitete in povračila stroškov.

Prejemki poslovodstva v poslovnem letu 2021 – skupina Slovenske železnice

Ime in priimek / družba	Funkcija	Fiksni prejemki - bruto	Variabilni prejemki - bruto			Odloženi prejemki	Odpravnine	Bonitete	Vračilo izplačane nagrade - clow-back	Skupaj bruto	Skupaj neto
			Na podlagi kvantitativnih meril	Na podlagi kvalitativnih meril	Skupaj						
		1			2	3	4	5	6	(1 do 6)	
Obvladujoča družba Slovenske železnice, d. o. o.											
Dušan Mes	generalni direktor	126.982	0	0	0	0	0	8.488	0	135.470	65.122
Tomaž Kraškovic	član poslovodstva (direktor)	120.558	0	0	0	0	0	3.164	0	123.722	63.986
Nina Avbelj Lekič	delavska direktorica	124.438	0	0	0	0	0	3.309	0	127.747	67.724
Skupaj		**371.978**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**14.961**		**386.939**	**196.832**
SŽ-Tovorni promet, d. o. o.											
Melita Rozman Dacar	direktorica	110.530	0	0	0	0	0	7.416	0	117.946	60.883
Tamara Luskovec	delavska direktorica	88.184	0	0	0	0	0	151	0	88.335	51.594
Skupaj		**198.714**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**7.567**	**0**	**206.281**	**112.477**
SI Cargo Logistic, d. o. o., Beograd											
Dragan Grujić	direktor	49.879	0	0	0	0	0	0	0	49.879	36.827
SŽ-Potniški promet, d. o. o.											
Darja Kocjan	direktorica	102.069	0	0	0	0	0	5.946	0	108.015	54.235
Igor Birčaković	delavski direktor	84.284	0	0	0	0	0	151	0	84.435	51.022
Skupaj		**186.353**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**6.097**	**0**	**192.450**	**105.257**
SŽ-Infrastruktura, d. o. o.											
Matjaž Kranjc	direktor	106.431	0	0	0	0	0	4.135	0	110.566	56.239
Matjaž Skutnik	delavski direktor	88.259	0	0	0	0	0	1.482	0	89.741	50.966
Skupaj		**194.690**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**5.617**	**0**	**200.307**	**107.205**
SŽ-Vleka in tehnika, d. o. o.											
Dušan Žičkar	direktor	106.523	0	0	0	0	0	5.510	0	112.033	55.487
Zdravko Skrbiš	delavski direktor	86.684	0	0	0	0	0	4.406	0	91.090	48.803
Skupaj		**193.207**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**9.916**	**0**	**203.123**	**104.290**
SŽ-ŽIP storitve, d. o. o.											
Vojka Martinčič	direktorica	103.079	0	0	0	0	0	7.934	0	111.013	56.671
Vesna Ritlop	delavska direktorica	83.287	0	0	0	0	0	3.016	0	86.303	49.715
Skupaj		**186.366**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**10.950**	**0**	**197.316**	**106.386**
Fersped, d. o. o.											
Jožef Petrovič	direktor (1.1.-15.2.2021)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dean Peršić	direktor (16.2.-31.12.2021)	82.309	0	0	0	0	0	4.649	0	86.958	44.640
Skupaj		**82.309**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**4.649**	**0**	**86.958**	**44.640**
VV-LOG, d. o. o.											
Dean Peršić	direktor	9.882	0	0	0	0	0	1.072	0	10.954	5.416

Ime in priimek / družba	Funkcija	Fiksni prejemki - bruto	Variabilni prejemki - bruto			Odloženi prejemki	Odpravnine	Bonitete	Vračilo izplačane nagrade - clow-back	Skupaj bruto	Skupaj neto
			Na podlagi kvantitativnih meril	Na podlagi kvalitativnih meril	Skupaj						
		1			2	3	4	5	6	(1 do 6)	
Prometni institut, d. o. o.											
Peter Verlič	direktor	84.978	0	0	0	0	0	3.006	0	87.984	48.519
SŽ-Železniška tiskarna, d. d.											
Majda Železnik	direktorica	56.181	0	0	0	0	0	201	0	56.382	34.695
SŽ-ŽGP, d. d.											
Dušan Mes	direktor (1.1.-22.6.2021)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Anton Žagar	direktor (23.6.-31.12.2021)	54.640	0	0	0	0	0	5.723	0	60.363	27.493
Pavel Piškur	delavski direktor	85.829	0	0	0	0	0	7.457	0	93.286	45.402
Skupaj		**140.469**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**13.180**	**0**	**153.649**	**72.895**
Kamnolom Verd, d. o. o.											
Matjaž Komprej	direktor	78.241	0	0	0	0	0	1.810	0	80.051	45.179
SŽ ŽGP Podgorica, d. o. o.											
Veljko Flis	direktor	9.063	0	0	0	0	0	0	0	9.063	6.072
Vse skupaj:		**1.842.310**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**79.026**	**0**	**1.921.336**	**1.026.692**
Ostali zaposleni z individualnimi pogodbami		**7.818.818**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**75.169**	**0**	**7.893.987**	**4.696.072**

Prejemki poslovodstva v poslovnem letu 2020 - skupina Slovenske železnice

Ime in priimek / družba	Funkcija	Fiksni prejemki - bruto	Variabilni prejemki - bruto			Odloženi prejemki	Odpravnine	Bonitete	Vračilo izplačane nagrade - clow-back	Skupaj bruto	Skupaj neto
			Na podlagi kvantitativnih meril	Na podlagi kvalitativnih meril	Skupaj						
		1			2	3	4	5	6	(1 do 6)	
Obvladujoča družba Slovenske železnice, d. o. o.											
Dušan Mes	generalni direktor (1.1.-23.3.2020, 24.3.-31.12.2020)	122.425	0	0	0	0	0	8.546	0	130.971	62.098
Tomaž Kraškovic	član poslovodstva (1.1.-1.4.2020, 2.4.-31.12.2020) (direktor)	116.780	0	0	0	0	0	3.610	0	120.390	62.899
Nina Avbelj Lekič	delavska direktorica	117.762	0	0	0	0	0	3.952	0	121.714	61.905
Skupaj		**356.968**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**16.108**	**0**	**373.075**	**186.902**
SŽ-Tovorni promet, d. o. o.											
Melita Rozman Dacar	direktorica	98.100	0	0	0	0	0	4.621	0	102.721	54.558
Drago Savić	delavski direktor (1.1.-19.1.2020)	4.155	0	0	0	0	0	129	0	4.284	2.250
Tamara Luskovec	delavska direktorica (20.1.-31.12.2020)	73.741	0	0	0	0	0	39	0	73.779	42.841
Skupaj		**175.996**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**4.789**	**0**	**180.785**	**99.650**
SI Cargo Logistic, d. o. o., Beograd											
Dragan Grujić	direktor	50.077	0	0	0	0	0	0	0	50.077	37.747
SŽ-Potniški promet, d. o. o.											
Darja Kocjan	direktorica	92.284	0	0	0	0	0	3.976	0	96.260	49.776
Remzija Cinac	delavski direktor	79.643	0	0	0	0	65.000	2.313	0	146.955	80.641
Skupaj		**171.926**	**0**	**0**	**0**	**0**	**65.000**	**6.289**	**0**	**243.215**	**130.417**
SŽ-Infrastruktura, d. o. o.											
Matjaž Kranjc	direktor	97.316	0	0	0	0	0	5.088	0	102.404	51.269
Matjaž Skutnik	delavski direktor (1.1.-1.2.2020, 1.2.-31.12.2020)	78.585	0	0	0	0	0	1.675	0	80.260	44.544
Skupaj		**175.901**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**6.763**	**0**	**182.664**	**95.813**
SŽ-Vleka in tehnika, d. o. o.											
Dušan Žičkar	direktor	97.633	0	0	0	0	0	6.967	0	104.599	50.492
Zdravko Skrbiš	delavski direktor	78.489	0	0	0	0	0	4.942	0	83.431	43.693
Skupaj		**176.122**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**11.909**	**0**	**188.030**	**94.185**
SŽ-ŽIP storitve, d. o. o.											
Vojka Martinčič	direktorica	91.961	0	0	0	0	0	5.232	0	97.193	51.155
Vesna Ritlop	delavska direktorica	74.385	0	0	0	0	0	1.919	0	76.304	42.382
Skupaj		**166.345**						**7.152**		**173.497**	**93.537**
Fersped, d. o. o.											
Jožef Petrovič	direktor	0	0	0	0	0	0		0	0	0

Ime in priimek / družba	Funkcija	Fiksni prejemki - bruto	Variabilni prejemki - bruto			Odloženi prejemki	Odpravnine	Bonitete	Vračilo izplačane nagrade - clow-back	Skupaj bruto	Skupaj neto
			Na podlagi kvantitativnih meril	Na podlagi kvalitativnih meril	Skupaj						
		1			2	3	4	5	6	(1 do 6)	
VV-LOG, d. o. o.											
Dean Peršić	direktor	70.651	0	0	0	0	0	6.774	0	77.425	38.531
Daniel Tomljanović	direktor (1.1.-31.3.2020)	18.018	0	0	0	0	0	2.057	0	20.076	9.500
Skupaj		**88.670**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**8.831**	**0**	**97.501**	**48.031**
Prometni institut, d. o. o.											
Peter Verlič	direktor (1.1.-20.9.2020, 21.9.-31.12.2020)	73.578	0	0	0	0	0	3.652	0	77.230	43.295
SŽ-Železniška tiskarna, d. d.											
Janez Brezovar	direktor (1.1.-31.8.2020)	50.097	0	0	0	0	65.000	65	0	115.162	65.413
Majda Železnik	direktorica (1.9.-31.12.2020)	17.673	0	0	0	0	0	55	0	17.728	10.722
Skupaj		**67.770**	**0**	**0**	**0**	**0**	**65.000**	**120**	**0**	**132.890**	**76.135**
SŽ-ŽGP, d. d.											
Tine Svoljšak	direktor (1.1.-23.11.2020)	87.552	0	0	0	0	0	1.595	0	89.147	47.797
Dušan Mes	direktor (23.11.-31.12.2020)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pavel Piškur	delavski direktor (1.1.-8.11.2020, 9.11.-31.12.2020)	78.764	0	0	0	0	0	2.559	0	81.323	44.231
Skupaj		**166.316**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**4.154**	**0**	**170.470**	**92.028**
Kamnolom Verd, d. o. o.											
Matjaž Komprej	direktor	71.293	0	0	0	0	0	2.314	0	73.607	40.716
SŽ ŽGP Podgorica, d. o. o.											
Veljko Flis	direktor	9.063								9.063	6.072
Vse skupaj:		**1.750.024**	**0**	**0**	**0**	**0**	**130.000**	**72.080**	**0**	**1.952.104**	**1.044.528**
Ostali zaposleni z individualnimi pogodbami		**6.918.750**	**0**	**0**	**0**	**0**	**525.960**	**80.041**	**0**	**7.524.751**	**4.495.429**

Prejemki članov nadzornih svetov leta 2021

Ime in priimek / družba	Funkcija	Plačilo za opravljanje funkcije - bruto letno	Sejnine NS in komisij - bruto letno	Bonitete	Skupaj bruto	Skupaj neto	Potni stroški
		1	2	3	(1 do 3)		
Slovenske železnice, d. o. o.							
Aleksander Mervar	član NS, predsednik NS	15.450	3.960	151	19.561	14.076	0
Franci Matoz	član NS in namestnik predsednika, član in predsednik KK	15.192	4.840	151	20.183	14.529	0
Aleksander Nagode	član NS, član RK, član KSI	15.450	6.435	151	22.036	15.876	0
Melita Malgaj	članica NS, članica RK, predsednica RK	14.162	6.380	151	20.693	14.899	0
Gabrijel Škof	Član NS, član KK, član KSI	15.450	6.435	151	22.036	15.876	0
Boris Markočič	član NS, član in predsednik KSI, član RK	15.450	6.435	151	22.036	15.876	0
Silvo Berdajs	član NS - predstavnik zaposlenih, član RK in član KSI	15.450	6.435	151	22.036	15.876	0
Zlatko Ratej	član NS - predstavnik zaposlenih, član KK	12.875	5.115	151	18.141	13.043	0
Jože Pavšek	član NS - predstavnik zaposlenih,	10.300	3.960	151	14.411	10.330	0
Barbara Nose	zunanja članica revizijske komisije	8.240	2.376	0	10.616	7.721	0
Skupaj		**138.019**	**52.371**	**1.359**	**191.749**	**138.102**	**0**
SŽ-Infrastruktura, d. o. o.							
Urška Grmek	članica in predsednica NS	15.450	4.565	151	20.166	14.516	0
Matjaž Trontelj	član NS in namestnik predsednice, član in predsednik RK	11.942	4.785	151	16.878	12.124	0
Milorad Šljivić	član NS – predstavnik zaposlenih , član RK	10.708	4.785	151	15.644	11.227	0
Barbara Nose	zunanja članica RK	1.305	220	0	1.525	1.109	0
Skupaj		**39.405**	**14.355**	**453**	**54.213**	**38.976**	**0**
SŽ-ŽGP Ljubljana, d. d.							
Gorazd Podbevšek	predsednik NS in član RK	18.025	1.760	151	19.936	14.349	0
Dušan Mes	član in namestnik predsednika NS, član revizijske komisije	5.885	990	151	7.026	4.978	0
Nina Marin	članica NS, članica in predsednica revizijske komisije	13.893	1.980	151	16.024	11.503	0
Silvo Berdajs	član NS - predstavnik zaposlenih in član RK	12.875	2.200	151	15..226	10.923	0
Stanislav Debeljak	član NS in član RK (14.10.-31.12.2021)	2.769	495	29	3.293	2.366	0
Marjeta Mlinar	zunanja članica revizijske komisije (1.1.-16.3.2021)	1.094	0	0	1.094	795	0
Barbara Nose	zunanja članica RK (17.3.-31.12.2021)	4.070	440	0	4.510	3.280	0
Skupaj		**58.611**	**7.865**	**633**	**67.109**	**48.194**	**0**
SŽ-Železniška tiskarna Ljubljana, d. d.							
Boštjan Koren	predsednik NS	0	323	151	474	224	0
Martina Resnik	članica in namestnica predsednika NS (1.1.-24.8.2021)	0	81	81	162	55	0
Daniel Vasiljević	član NS (24.8.-31.12.2021)	0	81	70	151	55	0
Miran Parkelj	član NS - predstavnik zaposlenih	0	242	151	393	165	0
Skupaj		**0**	**727**	**453**	**1.180**	**499**	**0**
SŽ-Tovorni promet, d. o. o.							
Dušan Mes	član in predsednik NS (28.9.-31.12.2021)	1.356	276	29	1.661	1.179	0
Bernarda Babič	članica NS, namestnica predsednika (28.9.-31.12.2021)	1.356	386	29	1.771	1.259	0
Silvo Berdajs	član NS – predstavnik zaposlenih, član RK (11.8.-31.12.2021)	1.356	386	29	1.771	1.259	0
Petra Finžgar	zunanja članica RK	583	110	0	693	505	0
Skupaj		**4.651**	**1.158**	**87**	**5.896**	**4.202**	**0**

Ime in priimek / družba	Funkcija	Plačilo za opravljanje funkcije - bruto letno	Sejnine NS in komisij - bruto letno	Bonitete	Skupaj bruto	Skupaj neto	Potni stroški
		1	2	3	(1 do 3)		
SŽ-Potniški promet, d. o. o.							
Tomaž Kraškovic	član in predsednik NS (28.9.-31.12.2021)	1.356	276	29	1.661	1.179	0
Bernarda Babič	članica NS, namestnica predsednika (28.9.-31.12.2021)	1.356	386	29	1.771	1.259	0
Leon Didič	član NS – predstavnik zaposlenih, član RK (11.8.-31.12.2021)	1.356	386	29	1.771	1.259	0
Simona Korošec Lavrič	zunanja članica RK	583	110	0	693	505	0
Skupaj		**4.651**	**1.158**	**87**	**5.896**	**4.202**	**0**
SŽ-Vleka in tehnika, d. o. o.							
Jožef Petrovič	član in predsednik NS (28.9.-31.12.2021)	1.356	276	29	1.661	1.179	0
Jana Končar	članica NS, namestnica predsednika (28.9.-31.12.2021)	1.356	386	29	1.771	1.259	0
Zdenko Lorber	član NS – predstavnik zaposlenih, član RK (18.8.-31.12.2021)	1.356	386	29	1.771	1.259	0
Petra Finžgar	zunanja članica RK	583	110	0	693	505	0
Skupaj		**4.651**	**1.158**	**87**	**5.896**	**4.202**	**0**
SŽ-ŽIP Storitve, d. o. o.							
Miha Butara	član in predsednik NS (28.9.-31.12.2021)	1.356	276	29	1.661	1.179	0
Andreja Košir	članica NS, namestnica predsednika (28.9.-31.12.2021)	1.356	386	29	1.771	1.259	0
Jože Pavšek	član NS – predstavnik zaposlenih, član RK (11.8.-31.12.2021)	1.356	386	29	1.171	1.259	0
Simona Korošec Lavrič	zunanja članica RK	583	110	0	693	505	0
Skupaj		**4.651**	**1.158**	**87**	**5.896**	**4.202**	**0**
Fersped, d. o. o.							
Tomaž Kraškovic	član in predsednik NS (28.9.-31.12.2021)	1.356	276	29	1.661	1.179	0
Gašper Marc	član NS, namestnik predsednika (28.9.-31.12.2021)	1.356	386	29	1.771	1.259	0
Darja Koleto	članica NS – predstavnica zaposlenih, članica RK (11.8.-31.12.2021)	1.356	386	29	1.771	1.259	0
Petra Finžgar	zunanja članica RK	583	110	0	693	505	0
Skupaj		**4.651**	**1.158**	**87**	**5.896**	**4.202**	**0**
Kamnolom Verd, d. o. o.							
Anton Žagar	član in predsednik NS (18.2.-31.12.2021)	5.182	840	124	6.146	3.880	0
Sergij Grmek	član in namestnik predsednika NS (18.2.-31.12.2021)	3.744	840	124	4.708	2.936	0
Pavel Piškur	član NS - predstavnik zaposlenih	3.252	690	114	4.056	2.496	0
Skupaj		**12.178**	**2.370**	**362**	**14.910**	**9.312**	**0**
Vse skupaj		**271.468**	**83.478**	**3.695**	**358.641**	**256.093**	**0**

Prejemki članov nadzornih svetov leta 2020

Ime in priimek / družba	Funkcija	Plačilo za opravljanje funkcije - bruto letno	Sejnine NS in komisij - bruto letno	Bonitete	Skupaj bruto	Skupaj neto	Potni stroški
		1	2	3	(1 do 3)		
Slovenske železnice, d. o. o.							
Bojan Brank	član in predsednik NS, član kadrovske komisije (1.1.-6.6.2020)	6.459	1.669	22	8.150	5.925	27
Igor Janez Zajec	član NS in član kadrovske komisije (1.1.-26.2.2020)	2.146	396	10	2.552	1.846	0
Aleksander Nagode	član in namestnik predsednika NS (do 28.9.2020), član revizijske komisije in član KSI (28.9.-31.12.2020)	13.261	5.682	44	18.987	13.765	0
Tanja Bolte	članica NS in članica revizijske komisije (1.1.-26.8.2020)	7.445	2.689	32	10.166	7.362	0
Aleksander Mervar	član NS in predsednik NS (7.8.-31.12.2020), član in predsednik revizijske komisije (1.1.-7.8.2020), član kadrovske komisije (7.8.-28.9.2020)	13.989	4.835	44	18.868	13.679	0
Adam Vengušt	član NS in predsednik kadrovske komisije (1.1.-26.8.2020)	8.189	2.560	32	10.781	8.002	265
Melita Malgaj	(članica NS, predsednica revizijske komisije (12.6.-31.12.2020)	7.241	3.982	21	11.244	8.156	0
Gabrijel Škof	član NS, član kadrovske komisije in član KSI (27.8.-31.12.2020)	4.902	3.168	12	8.082	5.866	0
Boris Markočič	član NS (27.8.-31.12.2020), član revizijske komisije, član in predsednik KSI (28.9.-31.12.2020)	5.235	2.992	12	8.239	5.980	0
Franci Matoz	član in namestnik predsednika NS (27.8.-31.12.2020), član in predsednik kadrovske komisije (28.9.-31.12.2020)	4.836	2.948	12	7.796	5.658	0
Silvo Berdajs	član NS - predstavnik zaposlenih, član revizijske komisije in član KSI	12.574	5.902	44	18.520	13.426	0
Zlatko Ratej	član NS - predstavnik zaposlenih, član kadrovske komisije	11.909	6.003	44	17.956	13.016	0
Jože Pavšek	član NS - predstavnik zaposlenih	9.527	4.186	44	13.757	9.961	0
Barbara Nose	zunanja članica revizijske komisije	7.622	1.716	0	9.338	6.791	0
Skupaj		**115.335**	**48.728**	**373**	**164.436**	**119.433**	**292**
SŽ-Infrastruktura, d. o. o.							
Matej Čepeljnik	član in namestnik predsednice NS, predsednik NS (1.1.-23.7.2020)	6.009	1.551	23	7.583	5.492	0
Anita Goršek	članica NS (1.1.-23.7.2020)	5.447	1.826	28	7.301	5.282	0
Urška Grmek	članica in predsednica NS (24.7.-31.12.2020)	6.659	2.255	16	8.930	6.479	0
Matjaž Trontelj	član NS in namestnik predsednice (24.7.-31.12.2020)	4.942	2.255	16	7.213	5.230	0
Silvo Berdajs	član NS - predstavnik zaposlenih (1.1.-7.2.2020)	1.066	495	7	1.568	1.133	0
Milorad Šljivić	član NS – predstavnik zaposlenih (18.2.-31.12.2020)	8.166	3.586	35	11.787	8.538	0
Skupaj		**32.289**	**11.968**	**125**	**44.382**	**32.154**	**0**

Ime in priimek / družba	Funkcija	Plačilo za opravljanje funkcije - bruto letno	Sejnine NS in komisij - bruto letno	Bonitete	Skupaj bruto	Skupaj neto	Potni stroški
		1	2	3	(1 do 3)		
SŽ-ŽGP Ljubljana, d. d.							
Gorazd Podbevšek	predsednik NS in član RK	16.005	1.969	44	18.018	13.061	0
Dušan Mes	član in namestnik predsednika NS, član in predsednik revizijske komisije	11.752	1.694	42	13.488	9.768	0
Nina Marin	članica NS in članica revizijske komisije (17.11.-31.12.2020), predsednica revizijske komisije (30.12.-31.12.2020)	1.502	275	2	1.779	1.292	0
Silvo Berdajs	član NS - predstavnik zaposlenih in član RK	11.909	1.969	44	13.922	10.082	0
Marjeta Mlinar	zunanja članica revizijske komisije	4.764	220	0	4.984	3.625	0
Skupaj		**45.932**	**6.127**	**132**	**52.191**	**37.828**	**0**
SŽ-Železniška tiskarna Ljubljana, d. d.							
Boštjan Koren	predsednik NS	0	431	44	475	301	0
Martina Resnik	članica in namestnica predsednika NS	0	242	44	286	164	0
Miran Parkelj	član NS - predstavnik zaposlenih	0	323	44	367	223	0
Skupaj		**0**	**996**	**132**	**1.128**	**688**	**0**
Vse skupaj		**193.556**	**67.819**	**762**	**262.137**	**190.103**	**292**

Družbe v skupini Slovenske železnice

Transakcije z odvisnimi družbami so v izkazih skupine Slovenske železnice izločene v postopku konsolidacije. V nadaljevanju so prikazane transakcije s pridruženimi družbami:

v EUR	Prodaja	Nakupi
Leto 2021		
Adria kombi, d. o. o., Ljubljana	16.333.189	257.843
Terme Olimia, d. d.	0	47.739
CKTZ, d. d., Zagreb	22.645	80.886
Skupaj	**16.356.142**	**386.468**
Leto 2020		
Adria kombi, d. o. o., Ljubljana	16.802.647	287.796
Terme Olimia, d. d.	0,00	42.587
CKTZ, d. d., Zagreb	156.303	12.748
Skupaj	**16.958.950**	**343.131**

Prodajne transakcije s pridruženima družbama Adria Kombi, d. o. o., Ljubljana in CKTZ, d. d., Zagreb, se nanašajo na prevoze v železniškem tovornem prometu.

v EUR	Kupci	Dobavitelji
Stanje na dan 31. 12. 2021		
Adria kombi, d. o. o., Ljubljana	578.516	19.669
Terme Olimia, d. d.	0	47.158
CKTZ, d. d., Zagreb	1.314	13.306
Skupaj	**579.831**	**80.133**
Stanje na dan 31. 12. 2020		
Adria kombi d. o. o., Ljubljana	1.021.422	9.211
Terme Olimia d. d.	0	0
CKTZ d. d., Zagreb	0	4.836
Skupaj	**1.021.422**	**14.047**

Poslovanje z državo

Družba Slovenske železnice, d. o. o., je v 100 % lasti Republike Slovenije. V letih 2021 in 2020 ni neposredno poslovala z Republiko Slovenijo, razen v zvezi z običajnimi transakcijami, ki jih posebej ne razkrivamo. Sem uvrščamo plačila vseh davščin, kar velja tudi za druge družbe v Skupini.

Neposredno z državo so iz skupine SŽ poslovale samo naslednje družbe:

- SŽ-Infrastruktura, d. o. o.,
- SŽ-Potniški promet, d. o. o., in
- SŽ-Železniško gradbeno podjetje Ljubljana, d. d.,

kar pojasnjujemo v nadaljevanju.

Prihodki pri poslovanju z državo odvisne družbe SŽ-Infrastruktura, d. o. o.

v EUR	2021	2020
Obvezna gospodarska javna služba vzdrževanja JŽI	93.612.140	97.279.650
Obvezna gospodarska javna služba vodenja prometa	36.925.720	35.474.706
Opravljanje nalog gospodarjenja z JŽI	2.078.031	1.956.309
Upravljanje, vodenje in vzdrževanje stanovanj in objektov, ki niso JŽI	684.980	340.196
Skupaj	**133.300.871**	**135.050.861**

Poslovanje poteka na podlagi pogodbe o opravljanju storitev upravljavca javne železniške infrastrukture za obdobje 2021–2030 ter aneksov št. 1 in št. 2 za storitve, opravljene v obdobju od 1. januarja do 31. decembra 2021.

Prihodki pri poslovanju z državo odvisne družbe SŽ-Potniški promet, d. o. o.

v EUR	2021	2020
Prihodki za opravljene storitve OGJS prevoza potnikov	79.353.399	70.080.177

Družba je na podlagi Pogodbe o izvajanju obvezne gospodarske javne službe (OGJS) prevoza potnikov v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem prometu za obdobje od 2017 do 2031, na podlagi aneksa št. 5 k navedeni pogodbi za obdobje od 1. januarja do 31. decembra 2021 in na podlagi Sprememb in dopolnitev navedene pogodbe, sklenjenih z Vlado Republike Slovenije, za storitve OGJS leta 2021 prejela 62.357.488 EUR neto nadomestil za opravljene vlakovne kilometre za pokrivanje dela stroškov opravljanja OGJS po veljavnem voznem redu in tarifni obveznosti ter 16.995.911 EUR ostalih nadomestil za opravljanje OGJS. Nadomestilo pomeni subvencijo, povezano s ceno storitev, v kateri je upoštevan tudi davek na dodano vrednost (9,5 %), prihodki so izkazani v višini neto nadomestila.

Prihodki pri poslovanju z državo odvisne družbe SŽ-ŽGP Ljubljana, d. d.

v EUR	2021	2020
Izvajanje gradbene dejavnosti za:		
• Ministrstvo za infrastrukturo RS	19.989.703	26.545.268
• Občine	0	0
Skupaj	**19.989.703**	**26.545.268**

Poslovanje z lastnikom povezanimi družbami

v EUR	31. 12 2021	31. 12. 2020
Stanje kratkoročnih terjatev do kupcev in drugih poslovnih terjatev	2.241.702	1.849.468
Stanje kratkoročnih obveznosti do dobaviteljev in drugih poslovnih obveznosti	2.615.651	1.597.919
v EUR	**2021**	**2020**
Prihodki	10.964.779	9.848.993
Odhodki (stroški)	28.134.004	19.350.980

V prikazu poslovanja z družbami, povezanimi z lastnikom, so vključene družbe v portfelju SDH, d. d., v katerih je lastniški delež Republike Slovenije in SDH, d. d., večji od 20 %.

2.3.4 Dogodki po koncu obračunskega obdobja

Na podlagi realizacije investicijske in družbeniške pogodbe, sklenjene med družbama Slovenske železnice, d. o. o., in EP Logistics International, a. s., se je 13. januarja 2022 v sodni register vpisala dokapitalizacija družbe SŽ EP Logistika, d. o. o., na podlagi katere je družba Slovenske železnice, d. o. o., v družbi SŽ EP Logistika, d. o. o., obdržala 51 % lastniški delež, družbenik EP Logistics International, a. s., pa je z dokapitalizacijo pridobil 49 % delež družbe SŽ EP Logistika, d. o. o., s tem vpisom v sodni register se je zaključil postopek vstopa strateškega partnerja v družbo SŽ-TP, d. o. o. in Fersped, d. o. o.

Februarja 2022 začet vojaški konflikt v Ukrajini in z njim povezane posledice so opisane v uvodu poslovnega dela poročila.

Prvega aprila 2022 je družba SŽ Infrastruktura, d. o. o., z naročnikom, vlado Republike Slovenije, podpisala Aneks št. 4 k Pogodbi o opravljanju storitev upravljavca JŽI za obdobje od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2030. Z aneksom je določena okvirna pogodbena vrednost, obseg izvajanja storitev upravljavca leta 2022 ter predvidena sestava sredstev za financiranje v tem obdobju. V okviru nadomestila za opravljanje nalog OGJS vzdrževanja JŽI, so v aneksu, skladno s 14. členom Pogodbe o opravljanju storitev upravljavca JŽI za obdobje od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2030, določena tudi sredstva za financiranje nakupa nove mehanizacije za opravljanje nalog OGJS vzdrževanja JŽI.

Uprava Slovenskega državnega holdinga je 6. aprila 2022 sprejela sklep o dokapitalizaciji družbe Slovenske železnice, d. o. o., z denarnim vložkom v višini 150 mio EUR, ki je bil nakazan 9. maja 2022. Denarna sredstva mora obvladujoča družba Slovenske železnice, d. o. o., v celoti uporabiti za povečanje osnovnega kapitala družbe SŽ-Potniški promet, d. o. o., namenjena pa so izključno za nabavo novih potniških garnitur.

Družbi SŽ, d. o. o., in Adventura Investments, d. o. o., sta aprila 2022 podpisali kupoprodajno pogodbo, na podlagi katere bodo Slovenske železnice pridobile 50-odstotni lastniški delež družbe Nomago, d. o. o. Posel morajo potrditi še pristojne agencije za varstvo konkurence.

Družba SŽ-ŽGP, d. d., je aprila 2022 prejela tožbo, vloženo s strani Direkcije RS za infrastrukturo za odpravo napak pri gradbenih delih na javni železniški infrastrukturi (nadgradnjah in rekonstrukcijah prog in železniških postaj na podlagi petih pogodb med SŽ- ŽGP, d. d., in naročnikom) zaradi domnevnih razpok na železniških pragovih. Vrednost spora je ocenjena na 40 mio EUR. Glede na posamezna mnenja, ki sicer niso strokovna mnenja, ki jih je predložila tožeča stranka, naj bi bil vzrok za napake v sestavi betonskih pragov, za katere naj bi bil odgovoren dobavitelj oziroma proizvajalec, kar pa ni družba SŽ-ŽGP Ljubljana, d. d. Pooblaščena odvetnica je glede na navedeno ocenila, da je možnost, da bi se v postopku ugotovil drug vzrok za napake, zelo majhna. Glede na to, da je tožena stranka storila vse, da bi se pred vgradnjo preverila ustreznost pragov in še dodatno zagotovila njihovo zunanjo kontrolo, je ocenila, da je možnost, da bi bili njeni obrambni ugovori zavrnjeni, zelo majhna.

3. FINANČNA TVEGANJA V SKUPINI SŽ

V okviru finančnih tveganj je skupina Slovenske železnice (v nadaljevanju skupina SŽ) izpostavljena obrestnemu tveganju, tečajnemu tveganju, likvidnostnemu in kreditnemu tveganju. Izpostavljenost finančnim tveganjem spremljamo mesečno in sproti sprejemamo ukrepe za njihovo obvladovanje. Epidemija covida-19 leta 2021 ni dodatno negativno vplivala na finančna tveganja v skupini SŽ, saj je skupina SŽ pravočasno sprejela ukrepe za njeno nevtralizacijo.

Obrestno tveganje

Skupina Slovenske železnice obvladuje obrestna tveganja skladno s Politiko o celovitem upravljanju s tveganji v skupini Slovenske železnice. Skupina Slovenske železnice ima ves kreditni portfelj najet s fiksno obrestno mero po osnovni pogodbi, tako da je skupina SŽ le v manjši meri izpostavljena obrestnemu tveganju.

Finančni instrumenti

v EUR	Stanje 31. 12. 2021	Stanje 31. 12. 2020
• Finančne terjatve	3.000.064	66.601.379
• Finančne obveznosti	145.000.321	174.481.186
Neto finančni instrumenti	**-142.000.257**	**-107.879.807**

Varovanje izpostavljenosti obrestnemu tveganju poteka z uporabo naslednjih instrumentov:

- predvsem z zadolževanjem s fiksno obrestno mero;
- delno preko tekočega poslovanja, s tem da ima skupina SŽ obrestno mero pri terjatvah iz poslovanja vezano na gibanje Euribor.

Stanje kreditnih obveznosti s fiksno obrestno mero:

v EUR	Stanje 31. 12. 2021	Stanje 31. 12. 2020
Skupaj krediti (glavnica)	**130.163.570**	**153.885.417**

Letni učinek na dobiček pred obdavčenjem bi ob spremembi referenčne obrestne mere za eno odstotno točko znašal 46 tisoč EUR v pozitivno oziroma negativno smer.

Tečajno tveganje

Obvladovanje tečajnega tveganja v skupini SŽ se prav tako izvaja v skladu s Politiko o celovitem upravljanju s tveganji v skupini Slovenske železnice. Skupina SŽ je tečajnemu tveganju manj izpostavljena, saj je glavnina poslovanja Skupine v evrih in je poslovanje v drugih valutah relativno majhno in povezano le pri poslovanju z odvisnimi družbami na območju nekdanje Jugoslavije. Ocenjujemo, da skupina SŽ iz tega naslova ni izpostavljena velikim tveganjem, saj je volatilnost tečajev domicilnih valut relativno nizka, kar je razvidno tudi iz spodnje preglednice. Pri njihovem uravnavanju pa se večinoma varujemo z naravnim ščitenjem, tako da neugodna sprememba katerega koli valutnega para za 10 % ne bi bistveno vplivala na poslovni izid skupine (poslovni izid bi se zmanjšal za največ 236.947 EUR leta 2021 oziroma 197.355 EUR leta 2020).

za 1 EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
HRK	7,5156	7,5460
RSD	117,44	117,5300
USD	1,0916	1,2281

31. 12. 2021					
v EUR	EUR	HRK	RSD	USD	Skupaj
Denar in denarni ustrezniki	125.797.153	1.112.943	209.286	74.304	127.193.686
Kratkoročne poslovne terjatve (brez terjatev do države)	52.844.019	1.448.858	348.720	45.701	54.687.298
Dolgoročne poslovne terjatve	4.082.179				4.082.179
Kratkoročne finančne terjatve	2.238				2.238
Dolgoročne finančne terjatve	2.997.826				2.997.826
Dolgoročne poslovne obveznosti (brez drugih obveznosti)	106.437.565				106.437.565
Kratk. poslovne obveznosti (brez obveznosti do države, zaposlencev in iz naslova predujmov)	38.780.341	831.552	9.473	29.315	39.650.681
Dolgoročne finančne obveznosti	115.584.685				115.584.685
Kratkoročne finančne obveznosti	29.415.636				29.415.636
Izpostavljenost izkaza fin. položaja	**-104.494.812**	**1.730.249**	**548.533**	**90.690**	**-102.125.340**

31. 12. 2020					
v EUR	EUR	HRK	RSD	USD	Skupaj
Denar in denarni ustrezniki	42.012.656	217.149	238.102		42.467.907
Kratkoročne poslovne terjatve (brez terjatev do države)	52.302.926	3.408.252	172.108	28.225	55.911.511
Dolgoročne poslovne terjatve	129.043.502				129.043.502
Kratkoročne finančne terjatve	63.909.002				63.909.002
Dolgoročne finančne terjatve	2.692.377				2.692.377
Dolgoročne poslovne obveznosti (brez drugih obveznosti)	119.251.789				119.251.789
Kratk. poslovne obveznosti (brez obveznosti do države, zaposlencev in iz naslova predujmov)	34.222.607	2.047.776	4.067	38.444	36.312.894
Dolgoročne finančne obveznosti	143.967.255				143.967.255
Kratkoročne finančne obveznosti	30.513.931				30.513.931
Izpostavljenost izkaza fin. položaja	**-37.995.119**	**1.577.625**	**406.143**	**-10.219**	**-36.021.570**

Skupina SŽ ima celoten kreditni portfelj v EUR, tako da ni izpostavljena tečajnemu tveganju pri kreditnih obveznostih.

Likvidnostno tveganje

Skupina SŽ je leta 2021 za obvladovanje likvidnostnega tveganja izvajala politiko rednega upravljanja likvidnosti in solventnosti skupine, s katero je spremljala likvidnostno situacijo skupine kot celote in tudi posameznih družb v skupini, tako na dnevni kot na mesečni in letni ravni.

Upravljanje likvidnostnega tveganja zahteva obvladovanje likvidnostnega tveganja po posameznih kategorijah:

obvladovanje likvidnostnega tveganja iz naslova poslovanja, ki je tesno povezano s kreditnim tveganjem, in obvladovanje likvidnostnega tveganja iz naslova financiranja, ki je tveganje, povezano z zagotovitvijo zadostnih finančnih virov za namen poslovanja in naložbenja skupine.

Obvladovanje likvidnostnega tveganja je centralizirano na obvladujoči družbi za vse družbe v Skupini. Sprotno spremljanje denarnih tokov, izvajanje politike upravljanja denarnih sredstev skupine SŽ (za potrebe upravljanja in uravnavanja likvidnosti znotraj skupine so med družbami v Skupini podpisane pogodbe o medsebojnem financiranju - »cash-pooling«) in razpoložljivost ter zagotovitev ustreznih kratkoročnih revolving linij v višini 60 mio EUR so omogočili, da je bila likvidnost skupine SŽ leta 2021 nadzorovana in zagotovljena ter s tem likvidnostno tveganje dobro obvladovano. Kratkoročne kreditne linije se redno obnavljajo.

Obveznosti po zapadlosti:

v EUR		Pogodbeni denarni tokovi				
	Knjigovodska vrednost obveznosti	Pogodbene obveznosti skupaj	Od 0 do 6 mesecev	Od 6 do 12 mesecev	Od 1 do 3 let	Nad 3 leta
Dolgoročna posojila in krediti	106.934.966	111.977.395			40.075.832	71.901.563
Dolgoročne obveznosti iz najemov	8.649.719	10.336.194			7.245.142	3.091.052
Druge dolgoročne poslovne obveznosti	106.437.565	106.437.565			38.329.776	68.107.789
Kratkoročna posojila in krediti	23.228.603	25.820.432	12.554.322	13.266.110		
Kratkoročne obveznosti iz najemov	6.086.420	6.189.861	3.327.433	2.862.428		
Druge kratkoročne finančne obveznosti	100.613	100.613	100.613			
Kratk. posl. obv. (brez obveznosti do države, zaposlencev in iz naslova predujmov)	39.650.681	39.650.681	39.650.681			
Stanje 31. decembra 2021	**291.088.567**	**300.512.741**	**55.633.049**	**16.128.538**	**85.650.750**	**143.100.404**

v EUR		Pogodbeni denarni tokovi				
	Knjigovodska vrednost obveznosti	Pogodbene obveznosti skupaj	Od 0 do 6 mesecev	Od 6 do 12 mesecev	Od 1 do 3 let	Nad 3 leta
Dolgoročna posojila in krediti	130.163.570	136.364.464			64.492.556	71.871.908
Dolgoročne obveznosti iz najemov	13.803.685	14.698.921			11.394.434	3.304.487
Druge dolgoročne poslovne obveznosti	119.251.789	119.251.789			38.358.000	80.893.789
Kratkoročna posojila in krediti	23.721.847	25.247.144	10.098.858	15.148.286		
Kratkoročne obveznosti iz najemov	6.694.563	7.101.987	3.660.714	3.441.273		
Druge kratkoročne finančne obveznosti	97.521	97.521	97.521			
Kratk. posl. obv. (brez obveznosti do države, zaposlencev in iz naslova predujmov)	36.312.894	36.312.894	36.312.894			
Stanje 31. decembra 2020	**330.045.869**	**339.074.720**	**50.169.987**	**18.589.559**	**114.244.990**	**156.070.184**

Kreditno tveganje

V okviru obvladovanja kreditnega tveganja do bank se spremljajo podatki o poslovanju bank, s katerimi sodelujemo. Tveganje se dodatno obvladuje z razpršitvijo deponiranja denarnih sredstev pri posameznih bankah in naložbenju denarnih sredstev za tekoče poslovanje na kratek rok.

Slabša likvidnost partnerjev na trgu zahteva dodatno pozornost pri spremljanju bonitet partnerjev in posledično zagotavljanje ustreznih zavarovanj. Vlaganja v sistem spremljanja bonitet naših partnerjev bodo zmanjšala kreditno tveganje, kar se bo odrazilo v nižjih vrednostih zapadlih terjatev in varnejšem poslovanju. Zaostrene gospodarske razmere in s tem povečana verjetnost neizpolnjevanja pogodbeno opredeljenih obveznosti s strani partnerjev, od družbe zahtevajo posebno pozornost pri upravljanju kreditnih tveganj, zato je v obvladovanje kreditnih tveganj dejavno vključenih več služb.

Kreditna tveganja so bila leta 2021 ustrezno obvladovana in ni bilo nobenega pomembnega kreditnega dogodka, ki bi imel znaten vpliv. Velika pozornost se namenja pripravi sistema spremljanja poslovnih partnerjev s pomočjo bonitetne agencije, na podlagi javno dostopnih informacij in internih izkušenj o poslovanju z njimi (uvedba credit management procesa v skupini SŽ).

Domači in tuji kupci so bili leta 2021 preverjani s pomočjo bonitetne agencije in javno objavljenih podatkov. Redno so se spremljali poslovanje in finančna situacija posameznih kupcev in višina njihove izpostavljenosti ter sprejemanje ukrepov za obvladovanje tveganj. Za starejše terjatve je oblikovan popravek vrednosti (glej pojasnilo 2.3.1.12).

Zapadlost terjatev do kupcev (bruto znesek):

Rok dospelosti						v EUR		
Na dan	Nedospele	Dospele				Skupaj	Popravek vrednosti terjatev	Neto vrednost terjatev
		do 30 dni	od 31 do 90 dni	od 91 do 365 dni	nad 365 dni			
31. 12. 2021	50.024.781	2.866.661	1.320.876	872.805	5.823.366	60.908.489	6.221.191	54.687.298
31. 12. 2020	51.658.553	3.306.924	700.872	649.684	5.824.008	62.140.041	6.228.530	55.911.511

4. UPRAVLJANJE KAPITALSKE USTREZNOSTI

Temeljni namen upravljanja kapitala je zagotoviti kapitalsko ustreznost, čim večjo finančno stabilnost, dolgoročno plačilno sposobnost in čim večjo vrednost za lastnike skupine.

v EUR	2021	2020
Dolgoročne finančne obveznosti	115.584.685	143.967.255
Kratkoročne finančne obveznosti	29.415.636	30.513.931
Skupaj finančne obveznosti	145.000.322	174.481.186
Skupaj kapital	576.332.485	548.275.424
Dolg/kapital	**0,25**	**0,32**
Denar in denarni ustrezniki	127.193.686	42.467.907
Neto finančna obveznost	17.806.636	132.013.279
Neto dolg/kapital	**0,03**	**0,24**

5. KNJIGOVODSKE IN POŠTENE VREDNOSTI FINANČNIH INSTRUMENTOV

Tabela vsebuje podatke o razvrstitvi v ravni hierarhije poštene vrednosti le za sredstva in finančne obveznosti, ki so merjene po pošteni vrednosti in za katere se poštena vrednost razkriva.

v EUR					31. 12. 2021
	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	1. raven	2. raven	3. raven
Dolgoročna finančna sredstva					
Naložbe v delnice in deleže, merjene po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, ki ne kotirajo na organiziranem trgu	2.143.755	2.143.755			2.143.755
Dolgoročni depoziti pri bankah	586.731	586.731			586.731
Druge dolgoročne finančne naložbe	2.411.096	2.411.096			2.411.096
Kratkoročna finančna sredstva					
Terjatve do kupcev	54.687.297	54.687.297			54.687.297
Druga kratkoročna sredstva	2.238	2.238			2.238
Denar in denarni ustrezniki	127.193.686	127.193.686	127.193.686		
Dolgoročne finančne obveznosti					
Prejeti krediti	106.934.966	106.934.966			106.934.966
Obveznosti iz naslova najemov	8.649.719	8.649.719			8.649.719
Kratkoročne finančne obveznosti					
Prejeti krediti	23.228.604	23.228.604			23.228.604
Obveznosti iz naslova najemov	6.086.420	6.086.420			6.086.420
Druge finančne obveznosti	100.613	100.613			100.613
Obveznosti do dobaviteljev	39.650.681	39.650.681			39.650.681

v EUR					31. 12. 2020
	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	1. raven	2. raven	3. raven
Dolgoročna finančna sredstva					
Naložbe v delnice in deleže, merjene po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, ki ne kotirajo na organiziranem trgu	2.093.464	2.093.464			2.093.464
Dolgoročni depoziti pri bankah	279.363	279.363			279.363
Druge dolgoročne finančne naložbe	2.413.014	2.413.014			2.413.014
Kratkoročna finančna sredstva					
Terjatve do kupcev	55.911.511	55.911.511			55.911.511
Druga kratkoročna sredstva	63.909.002	63.909.002			63.909.002
Denar in denarni ustrezniki	42.467.907	42.467.907	42.467.907		
Dolgoročne finančne obveznosti					
Prejeti krediti	130.163.570	130.163.570			130.163.570
Obveznosti iz naslova najemov	13.803.685	13.803.685			13.803.685
Kratkoročne finančne obveznosti					
Prejeti krediti	23.721.847	23.721.847			23.721.847
Obveznosti iz naslova najemov	6.694.563	6.694.563			6.694.563
Druge finančne obveznosti	97.521	97.521			97.521
Obveznosti do dobaviteljev	36.312.894	36.312.894			36.312.894

Skupina SŽ leta 2021 ni imela prehodov med ravnmi poštene vrednosti.

6. RAČUNOVODSKI IZKAZI DRUŽBE SLOVENSKE ŽELEZNICE, d. o. o.

6.1 Izkaz finančnega položaja

v EUR	Pojasnilo	Stanje na dan	
		31. 12. 2021	31. 12. 2020
SREDSTVA		**724.682.411**	**716.618.928**
A. Dolgoročna sredstva		**590.974.168**	**594.297.642**
Neopredmetena sredstva	6.6.1.1	19.449.767	18.222.356
Pravica do uporabe najetih sredstev	6.6.1.2	327.810	405.900
Opredmetena osnovna sredstva	6.6.1.3	13.463.316	13.633.404
Naložbene nepremičnine	6.6.1.4	43.385.180	44.929.798
Naložbe v odvisne družbe	6.6.1.5	433.392.416	426.810.333
Naložbe v pridružene družbe	6.6.1.5	3.079.623	3.079.623
Druge finančne naložbe	6.6.1.5	2.140.782	2.090.491
Finančne terjatve	6.6.1.6	71.203.073	80.744.746
Poslovne terjatve	6.6.1.7	3.473.819	3.659.469
Odložene terjatve za davek	6.6.1.8	325.478	337.291
Druga dolgoročna sredstva	6.6.1.9	732.904	384.231
B. Kratkoročna sredstva		**133.708.243**	**122.321.286**
Sredstva, namenjena prodaji	6.6.1.10	51.947	30.025
Finančne terjatve	6.6.1.11	31.084.710	68.416.343
Terjatve do kupcev	6.6.1.12	10.709.626	3.755.417
Druge poslovne terjatve	6.6.1.13	24.879.387	30.973.581
Terjatve za davek iz dobička	6.6.1.14	0	1.235.069
Denar in denarni ustrezniki	6.6.1.15	66.982.573	17.910.851

v EUR	Pojasnilo	Stanje na dan	
		31. 12. 2021	31. 12. 2020
KAPITAL IN OBVEZNOSTI		**724.682.411**	**716.618.928**
A. Kapital	6.6.1.16	**462.782.033**	**461.432.745**
Vpoklicani kapital		359.529.921	359.529.921
Kapitalske rezerve		45.002.140	45.002.140
Zakonske rezerve		3.849.575	3.778.009
Druge rezerve iz dobička		47.128.047	46.448.165
Rezerve za pošteno vrednost		-615.759	-535.726
Zadržani poslovni izid		7.888.109	7.210.236
1. Preneseni čisti poslovni izid		7.208.227	7.210.236
2. Nerazporejeni čisti poslovni izid poslovnega leta		679.882	0
B. Dolgoročne obveznosti		**86.786.774**	**108.792.740**
Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine	6.6.1.17	2.310.914	2.079.030
Dolgoročno odloženi prihodki	6.6.1.17	1.639	2.258
Finančne obveznosti	6.6.1.18	82.718.750	103.677.083
Obveznosti iz najemov	6.6.1.19	283.187	348.808
Poslovne obveznosti	6.6.1.20	1.472.284	2.685.561
C. Kratkoročne obveznosti		**175.113.604**	**146.393.443**
Finančne obveznosti	6.6.1.18	168.913.517	125.121.428
Obveznosti iz najemov	6.6.1.19	56.401	66.261
Druge poslovne obveznosti	6.6.1.20	2.645.505	4.986.948
Obveznosti do dobaviteljev	6.6.1.21	3.498.181	16.218.806

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov ter jih je treba brati v povezavi z njimi.

6.2 Izkaz poslovnega izida

v EUR	Pojasnilo	2021	2020
1. Čisti prihodki od prodaje	6.6.2.1	21.180.117	21.354.435
4. Drugi poslovni prihodki (s prevrednotoval. poslov. prihodki)	6.6.2.2	1.867.399	4.777.517
5. Stroški blaga, materiala in storitev	6.6.2.3	8.132.541	7.747.044
6. Stroški dela	6.6.2.4	15.513.311	18.718.512
7. Odpisi vrednosti	6.6.2.5	3.030.313	2.082.084
8. Drugi poslovni odhodki	6.6.2.6	1.454.558	13.708.850
9. Poslovni izid iz poslovanja (1 ± 2 + 3 + 4 - 5 - 6 - 7 - 8)		**-5.083.207**	**-16.124.538**
10. Finančni prihodki	6.6.2.7	12.434.541	6.719.034
11. Finančni odhodki	6.6.2.8	5.908.190	4.812.238
12. Finančni izid (11 - 12)		**6.526.351**	**1.906.796**
13. Poslovni izid pred davki (9 + 12)		**1.443.144**	**-14.217.742**
14. Obračunani davek		0	0
15. Odloženi davki	6.6.1.8	11.813	-4.387
16. Davek iz dobička	6.6.2.9	**11.813**	**-4.387**
17. Čisti poslovni izid obračunskega obdobja		**1.431.331**	**-14.213.355**

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov ter jih je treba brati v povezavi z njimi.

6.3 Izkaz drugega vseobsegajočega donosa

v EUR	Pojasnilo	2021	2020
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	6.2	**1.431.331**	**-14.213.356**
• **Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid**		**-82.042**	**-116.355**
• Aktuarski dobički/izgube		-82.042	-116.355
• **Drugi vseobsegajoči donos poslovnega leta**		**-82.042**	**-116.355**
Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja		**1.349.289**	**-14.329.711**

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov ter jih je treba brati v povezavi z njimi.

6.4 Izkaz denarnih tokov

v EUR	Pojasnilo	2021	2020
A. DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU			
a. Čisti poslovni izid	6.2	**1.431.331**	**-14.213.356**
Poslovni izid pred obdavčitvijo		1.443.144	-14.217.742
Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v posl. odhodkih		11.813	-4.386
b. Prilagoditve za		**-3.807.753**	**-4.573.926**
Amortizacijo (+)	6.6.2.5	2.817.027	1.942.984
Prevrednotovalne poslovne prihodke (-)		-1.680.647	-1.395.103
Prevrednotovalne poslovne odhodke (+)	6.6.2.5	213.286	139.100
Finančne prihodke brez finančnih prihodkov iz posl. terjatev (-)	6.6.2.7	-12.432.179	-6.106.760
Finan. odhodke brez finan. odhodkov iz posl. obveznosti (+)	6.6.2.8	5.877.532	4.742.641
Prihodke od brezplačne pridobitve OOS in NN		-11.479	-41.303
Aktuarski preračun rezervacij za zaslužke zaposlencev		166.947	-234.178
Odhodke za davke		1.246.881	-2.886.214
Prihodke od odprave vračunanih odhodkov za neizkoriščeni LD		-4.439	-143.405
Druge prilagoditve prihodkov in odhodkov		-682	-591.688
c. Spremembe čistih obratnih sredstev (in rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk BS		**-17.589.053**	**2.500.125**
Začetne manj končne poslovne terjatve		92.461	1.464.661
Končni manj začetni poslovni dolgovi		-17.646.675	1.064.386
Končne manj začetne rezervacije		-34.839	-28.922
č. Prebitek izdatkov pri poslovanju (a + b + c + č + d)		**-19.965.475**	**-16.287.157**
B. DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU			
a. Prejemki pri naložbenju		**305.812.134**	**308.090.264**
Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku drugih		5.818.148	6.113.194
Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev	6.6.1.3	1.623.351	1.192.322
Prejemki od odtujitve naložbenih nepremičnin	6.6.1.4	1.503.258	469.333
Prejemki od odtujitve finančnih naložb		296.867.377	300.315.415
b. Izdatki pri naložbenju		**-253.692.751**	**-267.190.336**
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	6.6.1.1	-2.704.611	-2.098.347
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	6.6.1.3	-941.419	-718.548
Izdatki za pridobitev naložbenih nepremičnin	6.6.1.4	-45.151	-89.260
Izdatki za pridobitev finančnih naložb – ustanovitev družbe SŽ-EP Logistika, d. o. o.	6.6.1.16	-7.500	0
Izdatki za pridobitev finančnih naložb		-249.994.070	-264.284.181
c. Prebitek prejemkov pri naložbenju (a + b)		**52.119.383**	**40.899.928**
C. DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU			
a. Prejemki pri financiranju		**725.953.000**	**598.053.000**
Prejemki od povečanja finančnih obveznosti	6.6.1.18	725.953.000	598.053.000
b. Izdatki pri financiranju		**-709.035.196**	**-607.708.871**
Izdatki za dane obresti iz najemov		-9.076	-11.351
Izdatki za dane ostale obresti		-5.861.582	-2.322.998
Izdatki za odplačila finančnih obveznosti	6.6.1.18	-703.109.003	-605.307.053
Izdatki za odplačila obveznosti iz najemov	6.6.1.19	-55.535	-67.469
c. Prebitek izdatkov pri financiranju (a + b)		**16.917.804**	**-9.655.871**
Č. KONČNO STANJE DENARNIH SREDSTEV	6.6.1.15	**66.982.573**	**17.910.851**
x. Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ač, Bc in Cc)		**49.071.712**	**14.956.900**
+/- Obračunane tečajne razlike pri deviznih sredstvih		10	2
y. Začetno stanje denarnih sredstev	6.6.1.15	**17.910.851**	**2.953.949**

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov ter jih je treba brati v povezavi z njimi.

6.5 Izkaz gibanja kapitala

V obdobju od 1. januarja do 31. decembra 2021

v EUR	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička	Rezerve za pošteno vrednost	Zadržani poslovni izid		Skupaj
						Preneseni čisti poslovni izid	Neraz. čisti pos. izid pos. leta	
Začetno stanje poročevalskega obdobja	**359.529.921**	**45.002.140**	**3.778.009**	**46.448.165**	**-535.727**	**7.210.236**	**0**	**461.432.744**
Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa poročevalskega obdobja	**0**	**0**	**0**	**0**	**-80.032**	**-2.009**	**1.431.330**	**1.349.289**
• Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja							1.431.330	1.431.330
• Aktuarski dobički / izgube					-80.032	-2.009		-82.041
Spremembe v kapitalu	**0**	**0**	**71.566**	**679.882**	**0**	**0**	**-751.448**	**0**
• Razporeditev dela čistega dobička poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala po sklepu organov vodenja in nadzora			71.566	679.882			-751.448	0
Končno stanje poročevalskega obdobja	**359.529.921**	**45.002.140**	**3.849.575**	**47.128.047**	**-615.759**	**7.208.227**	**679.882**	**462.782.033**

V obdobju od 1. januarja do 31. decembra 2020

v EUR	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička	Rezerve za pošteno vrednost	Zadržani poslovni izid		Skupaj
						Preneseni čisti poslovni izid	Neraz. čisti pos. izid pos. leta	
Začetno stanje poročevalskega obdobja	**359.529.921**	**45.002.140**	**3.778.009**	**46.448.165**	**-420.530**	**13.251.753**	**8.172.997**	**475.762.455**
Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa poročevalskega obdobja	**0**	**0**	**0**	**0**	**-115.197**	**-1.158**	**-14.213.356**	**-14.329.711**
• Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja							-14.213.356	-14.213.356
• Aktuarski dobički / izgube					-115.197	-1.158		-116.355
Spremembe v kapitalu	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-6.040.359**	**6.040.359**	**0**
• Razporeditev dela čistega dobička poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala po sklepu organov vodenja in nadzora						8.172.997	-8.172.997	0
• Poravnava izgube kot odbitne sestavine kapitala						-14.213.356	14.213.356	0
Končno stanje poročevalskega obdobja	**359.529.921**	**45.002.140**	**3.778.009**	**46.448.165**	**-535.727**	**7.210.236**	**0**	**461.432.744**

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov ter jih je treba brati v povezavi z njimi.

Bilančni dobiček

v EUR	31. december 2021	31. december 2020
Obvezna uporaba čistega dobička		
Čisti poslovni izid (izguba)	1.431.330	-14.213.356
Pokrivanje izgube iz prenesenega čistega poslovnega izida	0	14.213.356
Oblikovanje zakonskih rezerv	-71.566	0
Čisti dobiček po obvezni uporabi	**1.359.764**	**0**
Oblikovanje drugih rezerv iz dobička	-679.882	0
Ugotovitev bilančnega dobička		
Čisti dobiček	679.882	0
Preneseni čisti poslovni izid	7.208.227	7.210.236
Bilančni dobiček	**7.888.109**	**7.210.236**

Na podlagi sklepa poslovodstva družbe SŽ, d. o. o., z dne 1. aprila 2022 se je del čistega dobička družbe za leto 2021 v višini 71.566,53 EUR uporabil za oblikovanje zakonskih rezerv in del v višini 679.882,01 EUR za oblikovanje drugih rezerv iz dobička. Del čistega dobička v višini 679.882,01 EUR ostane nerazporejen. Poslovodstvo družbe SŽ, d. o. o., predlaga, da bilančni dobiček, ki na dan 31. decembra 2021 znaša 7.888.108,49 EUR, ostane nerazporejen.

6.6 Pojasnila k računovodskim izkazom

6.6.1 Pojasnila k izkazu finančnega položaja

6.6.1.1 Neopredmetena sredstva

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Dolgoročne premoženjske pravice	19.449.767	18.222.356
Skupaj	**19.449.767**	**18.222.356**

Med neopredmetena sredstva spadajo licence in računalniški programi.

Gibanje neopredmetenih sredstev

v EUR	Dolgoročne premoženjske pravice	Druga neopredmetena sredstva v pridobivanju	Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	Skupaj
Nabavna vrednost				
Stanje 1. 1. 2020	**14.541.036**	**46.114**	**129.683**	**14.716.833**
Pridobitve	1.519.198	556.008	0	2.075.206
Odpisi	-733.227	0	0	-733.227
Prenos iz OOS	5.768.975	1.205.239	0	6.974.214
Stanje 31. 12. 2020	**21.095.982**	**1.807.361**	**129.683**	**23.033.025**
Stanje 1. 1. 2021	**21.095.982**	**1.807.361**	**129.683**	**23.033.025**
Pridobitve	999.840	1.827.729	0	2.827.569
Odpisi	-427.447	0	0	-427.447
Stanje 31. 12. 2021	**21.668.375**	**3.635.090**	**129.683**	**25.433.147**
Popravek vrednosti				
Stanje 1. 1. 2020	**4.662.636**	**0**	**129.683**	**4.792.319**
Odpisi	-733.227	0	0	-733.227
Amortizacija	751.578	0	0	751.578
Stanje 31. 12. 2020	**4.680.987**	**0**	**129.683**	**4.810.670**
Stanje 1. 1. 2021	**4.680.987**	**0**	**129.683**	**4.810.670**
Odpisi	-427.447	0	0	-427.447
Amortizacija	1.600.157	0	0	1.600.157
Stanje 31. 12. 2021	**5.853.697**	**0**	**129.683**	**5.983.380**
Neodpisana vrednost				
Knjigovodska vrednost 1. 1. 2020	**9.878.400**	**46.114**	**0**	**9.924.514**
Knjigovodska vrednost 31. 12. 2020	**16.414.995**	**1.807.361**	**0**	**18.222.356**
Knjigovodska vrednost 1. 1. 2021	**16.414.995**	**1.807.361**	**0**	**18.222.356**
Knjigovodska vrednost 31. 12. 2021	**15.814.677**	**3.635.090**	**0**	**19.449.767**

Na dan 31. decembra 2021 ima družba SŽ, d. o. o., za 559.422 EUR obvez za pridobitev neopredmetenih sredstev (31. decembra 2020 196.143 EUR). Družba SŽ, d. o. o., nima zastavljenih neopredmetenih sredstev.

16,0 % vseh neopredmetenih sredstev, ki so bila v uporabi 31. decembra 2021, je bilo v celoti amortiziranih (15,6 % na dan 31. decembra 2020). Delež je izračunan glede na nabavno vrednost neopredmetenih sredstev.

Pomembno povečanje leta 2021 je vlaganje v program TIS – poslovni informacijski sistem za transport in logistiko v višini 901.844 EUR in v program digitalizacije PIS v višini 362.255 EUR.

6.6.1.2 Pravica do uporabe najetih sredstev

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Pravica do uporabe zgradb	327.040	396.591
Pravica do uporabe opreme	770	9.309
Skupaj	**327.810**	**405.900**

Gibanje pravice do uporabe

v EUR	Zgradbe	Naprave in oprema	Skupaj
Nabavna vrednost			
Stanje 1. 1. 2020	**495.892**	**58.338**	**554.230**
Povečanja	41.977	0	41.977
Zmanjšanja	-49.289	-3.585	-52.874
Stanje 31. 12. 2020	**488.580**	**54.753**	**543.333**
Stanje 1. 1. 2021	**488.580**	**54.753**	**543.333**
Povečanja	21.467	0	21.467
Zmanjšanja	-42.279	0	-42.279
Stanje 31. 12. 2021	**467.767**	**54.753**	**522.520**
Popravek vrednosti			
Stanje 1. 1. 2020	**49.322**	**24.070**	**73.392**
Zmanjšanja	-8.096	0	-8.096
Amortizacija	50.763	21.374	72.136
Stanje 31. 12. 2020	**91.989**	**45.443**	**137.432**
Stanje 1. 1. 2021	**91.989**	**45.443**	**137.432**
Zmanjšanja	-880	0	-880
Amortizacija	49.619	8.540	58.158
Stanje 31. 12. 2021	**140.727**	**53.983**	**194.710**
Neodpisana vrednost			
Stanje 1. 1. 2020	**446.570**	**34.268**	**480.838**
Stanje 31. 12. 2020	**396.591**	**9.310**	**405.900**
Stanje 1. 1. 2021	**396.591**	**9.310**	**405.900**
Stanje 31. 12. 2021	**327.040**	**770**	**327.810**

Na dan 31. decembra 2021 ima družba 339.588 EUR obvez iz naslova pravice do uporabe najetih sredstev (415.068 EUR na dan 31. decembra 2020).

6.6.1.3 Opredmetena osnovna sredstva

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Zemljišča	4.201.105	4.318.915
Zgradbe	5.992.791	6.365.219
Oprema	2.335.521	2.304.126
Opredmetena osnovna sredstva v pridobivanju	933.899	645.144
Skupaj	**13.463.316**	**13.633.404**

Gibanje opredmetenih osnovnih sredstev

v EUR	Zemljišča	Zgradbe	Naprave in oprema ter vlaganja v tuja osnovna sredstva	Osnovna sredstva, ki se pridobivajo	Skupaj OOS
Nabavna vrednost					
Stanje 1. 1. 2020	**4.501.663**	**18.430.021**	**10.325.797**	**7.852.259**	**41.109.740**
Pridobitve	16.122	339.708	530.749	-232.902	653.677
Odtujitve	-198.871	-303.761	-343.521	0	-846.153
Prenosi na NS	0	0	0	-6.974.214	-6.974.214
Stanje 31. 12. 2020	**4.318.915**	**18.465.968**	**10.513.025**	**645.143**	**33.943.051**
Stanje 1. 1. 2021	**4.318.915**	**18.465.968**	**10.513.025**	**645.143**	**33.943.051**
Pridobitve	0	11.479	696.176	294.005	1.001.660
Odtujitve	-117.810	-188.780	-2.818.807	0	-3.125.397
Odpisi	0	0	0	-5.250	-5.250
Stanje 31. 12. 2021	**4.201.105**	**18.288.667**	**8.390.395**	**933.898**	**31.814.065**
Popravek vrednosti					
Stanje 1. 1. 2020	**0**	**12.026.765**	**7.965.476**	**0**	**19.992.241**
Zmanjšanja	0	-201.638	-334.760	0	-536.398
Amortizacija	0	275.623	578.182	0	853.805
Stanje 31. 12. 2020	**0**	**12.100.750**	**8.208.898**	**0**	**20.309.648**
Stanje 1. 1. 2021	**0**	**12.100.750**	**8.208.898**	**0**	**20.309.648**
Zmanjšanja	0	-78.051	-2.778.521	0	-2.856.572
Amortizacija	0	273.178	624.495	0	897.673
Stanje 31. 12. 2021	**0**	**12.295.877**	**6.054.872**	**0**	**18.350.749**
Neodpisana vrednost					
Stanje 1. 1. 2020	**4.501.663**	**6.403.256**	**2.360.321**	**7.852.259**	**21.117.499**
Stanje 31. 12. 2020	**4.318.915**	**6.365.219**	**2.304.126**	**645.144**	**13.633.404**
Stanje 1. 1. 2021	**4.318.915**	**6.365.219**	**2.304.127**	**645.143**	**13.633.404**
Stanje 31. 12. 2021	**4.201.105**	**5.992.791**	**2.335.522**	**933.898**	**13.463.316**

Družba na dan 31. decembra 2021 (niti na dan 31. decembra 2020) nima zastavljenih nepremičnin ali premičnin kot jamstvo za dolgoročne kredite.

Na dan 31. decembra 2021 ima družba 344.201 EUR obvez za pridobitev opredmetenih sredstev (548.861 EUR na dan 31. decembra 2020).

33,1 % vseh opredmetenih sredstev, ki so bila v uporabi 31. decembra 2021, je bilo v celoti amortiziranih (38,1 % na dan 31. decembra 2020). Delež je izračunan glede na nabavno vrednost opredmetenih sredstev.

6.6.1.4 Naložbene nepremičnine

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Naložbene nepremičnine	43.385.180	44.929.798
Skupaj	**43.385.180**	**44.929.798**

Naložbene nepremičnine so skladišča, poslovne stavbe in zemljišča, ki jih družba daje v najem.

Gibanje naložbenih nepremičnin

v EUR	Zemljišča	Zgradbe	Skupaj
Nabavna vrednost			
Stanje 1. 1. 2020	**36.489.923**	**18.047.055**	**54.536.977**
Pridobitve	0	49.102	49.102
Odtujitve	0	-820.183	-820.183
Stanje 31. 12. 2020	**36.489.923**	**17.275.973**	**53.765.896**
Stanje 1. 1. 2021	**36.489.923**	**17.275.973**	**53.765.896**
Pridobitve	18.564	48.192	66.756
Odtujitve	-1.350.336	0	-1.350.336
Stanje 31. 12. 2021	**35.158.152**	**17.324.165**	**52.482.317**
Popravek vrednosti			
Stanje 1. 1. 2020	**0**	**9.357.842**	**9.357.842**
Amortizacija	0	265.465	265.465
Odtujitve	0	-787.208	-787.208
Stanje 31. 12. 2020	**0**	**8.836.099**	**8.836.099**
Stanje 1. 1. 2021	**0**	**8.836.099**	**8.836.099**
Amortizacija	0	261.039	261.039
Stanje 31. 12. 2021	**0**	**9.097.137**	**9.097.137**
Neodpisana vrednost			
Stanje 1. 1. 2020	**36.489.923**	**8.689.213**	**45.179.136**
Stanje 31. 12. 2020	**36.489.923**	**8.439.875**	**44.929.798**
Stanje 1. 1. 2021	**36.489.923**	**8.439.875**	**44.929.798**
Stanje 31. 12. 2021	**35.158.152**	**8.227.028**	**43.385.180**

Družba nima zastavljenih naložbenih nepremičnin.

Družba Slovenske železnice, d. o. o., je leta 2021 ustvarila prihodke od najemnin v višini 1.707.308 EUR (1.971.418 EUR leta 2020).

22,3 % vseh naložbenih nepremičnin, ki so bile v uporabi 31. decembra 2021, je bilo v celoti amortiziranih (19,6 % na dan 31. decembra 2020). Delež je izračunan glede na nabavno vrednost naložbenih nepremičnin.

Poštena vrednost naložbenih nepremičnin je bila ugotovljena s pomočjo ocenjevalcev vrednosti nepremičnin in na dan 31. decembra 2021 znaša 89.189.941 EUR (91.599.686 EUR na dan 31. decembra 2020). Znižanje poštene vrednosti naložbenih nepremičnin leta 2021 se nanaša na prodajo le-teh.

6.6.1.5 Dolgoročne finančne naložbe

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Naložbe v odvisne družbe	433.392.416	426.810.333
Naložbe v pridružene družbe	3.079.623	3.079.623
Druge finančne naložbe	2.140.782	2.090.491
Skupaj	**438.612.821**	**431.980.447**

Družba na dan 31. decembra 2021 (niti na dan 31. decembra 2020) nima zastavljenih dolgoročnih finančnih naložb kot jamstvo za dolgoročne kredite.

Gibanje dolgoročnih finančnih naložb

v EUR	Naložbe v odvisne družbe	Naložbe v pridružene družbe	Druge finančne naložbe
Nabavna vrednost			
Stanje 1. 1. 2020	**427.010.279**	**5.609.252**	**2.109.969**
Stanje 31. 12. 2020	**427.010.279**	**5.609.252**	**2.109.969**
Stanje 1. 1. 2021	**427.010.279**	**5.609.252**	**2.109.969**
Izločitev naložb v družbi Tovorni promet, d. o. o., in Fersped, d. o. o.	-70.755.487	0	0
Ustanovitev družbe SŽ EP, d. o. o.	7.500	0	0
Stvarni vložek v družbo SŽ EP Logistika, d. o. o.	77.130.124	0	0
Cenitev naložbe v Eurofimo	0	0	50.291
Stanje 31. 12. 2021	**433.392.416**	**5.609.252**	**2.160.260**
Popravek vrednosti			
Stanje 1. 1. 2020	**199.946**	**2.529.629**	**19.478**
Stanje 31. 12. 2020	**199.946**	**2.529.629**	**19.478**
Stanje 1. 1. 2021	**199.946**	**2.529.629**	**19.478**
Izločitev naložbe v družbo Fersped, d. o. o.	-199.946	0	0
Stanje 31. 12. 2021	**0**	**2.529.629**	**19.478**
Neodpisana vrednost			
Stanje 1. 1. 2020	**426.810.333**	**3.079.623**	**2.090.491**
Stanje 31. 12. 2020	**426.810.333**	**3.079.623**	**2.090.491**
Stanje 1. 1. 2021	**426.810.333**	**3.079.623**	**2.090.491**
Stanje 31. 12. 2021	**433.392.416**	**3.079.623**	**2.140.782**

Deleži v odvisnih družbah

v EUR	Delež lastništva* 31. 12. 2021	Osnovni kapital* 31. 12. 2021	Celotni kapital 31. 12. 2021	Knjigovodska vrednost deleža		Poslovni izid leta	
				31. 12. 2021	31. 12. 2020	2021	2020
SŽ-Tovorni promet, d. o. o.		0	0	0	61.615.541	0	3.269.494
SŽ.EP, d. o. o.	100 %	5.100.000	77.137.570	77.137.624	0	-54	0
SŽ-Potniški promet, d. o. o.	100 %	285.939.661	331.242.584	288.087.658	288.087.658	12.132.095	13.018.458
SŽ-Infrastruktura, d. o. o.	100 %	15.828.186	28.106.668	17.411.005	17.411.005	6.733.039	2.891.499
SŽ-Vleka in tehnika, d. o. o.	100 %	26.068.145	34.509.049	41.718.205	41.718.205	2.936.457	0
Prometni institut Ljubljana, d. o. o.	100 %	162.328	712.624	338.846	338.846	113.253	73.802
SŽ-ŽIP, storitve, d. o. o.	100 %	6.072.597	6.579.434	4.782.426	4.782.426	-7.522	-2.069
Fersped, d. o. o.		0	0	0	8.940.000	0	1.403.727
SŽ-ŽGP Ljubljana, d. d.	79,82 %	3.152.412	27.448.293	3.388.034	3.388.034	3.566.638	5.576.200
SŽ-Železniška tiskarna Ljubljana, d. d.	64,28 %	265.160	618.244	528.618	528.618	-105.820	-116.479
Skupaj			506.354.466	433.392.416	426.810.333	25.368.086	26.114.632

Družba Slovenske železnice, d. o. o., je 4. oktobra 2021 vplačala osnovni kapital (7.500 EUR) za ustanovitev družbe SŽ EP Logistika, d. o. o., ki je bila vpisana v sodni register 5. oktobra 2021.

Decembra 2021 se je osnovni kapital družbe SŽ EP Logistika, d. o. o., povečal za 5.092.500 EUR na podlagi stvarnega vložka, ki ga je v družbo vložila družba Slovenske železnice, d. o. o., (vpisano v sodni register 21. decembra 2021). Kot stvarni vložek sta bila zagotovljena poslovna deleža družbe Slovenske železnice, d. o. o., v družbi SŽ Tovorni promet, d. o. o., (100 % delež v vrednosti 62.281.124,00 EUR) in v družbi Fersped, d. o. o., (100 % delež v vrednosti 14.849.000,00 EUR) v skupni vrednosti 77.130.124,00 EUR. Razlika med prodajno vrednostjo poslovnih deležev (77.130.124 EUR) in pripadajočim deležem v osnovnem kapitalu družbe SŽ EP Logistika, d. o. o., (5.092.500 EUR) v višini 72.037.624,00 EUR, je izkazana v kapitalskih rezervah družbe SŽ EP Logistika, d. o. o.

Družba Slovenske železnice, d. o. o., je razliko med izkazanim povečanjem naložbe v družbo SŽ EP Logistika, d. o. o., (77.130.124 EUR) in knjigovodsko vrednostjo stvarnega vložka (poslovna deleža v družbah SŽ Tovorni promet, d. o. o., in Fersped, d. o. o.) v višini 70.555.541 EUR, izkazala finančne prihodke v višini 6.574.583 EUR (pojasnilo 6.6.2.7).

Podatki o pridruženih družbah na dan 31. decembra 2021

Ime pridružene družbe	Naslov pridružene družbe	Dejavnost	Lastništvo 31. 12. 2021	Lastništvo 31. 12. 2020
Terme Olimia, d. d.	Zdraviliška cesta 24, Podčetrtek	Dejavnost hotelov, kampov, restavracij, športnih objektov in zdravstvena dejavnost	23,87 %	23,87 %
Adria Kombi, d. o. o., Ljubljana	Tivolska cesta 50, Ljubljana	Železniški tovorni promet	33,72 %	33,72 %

Ime pridružene družbe	Celotni kapital		Poslovni izid leta	
	31. 12. 2021	31. 12. 2020	2021	2020
Terme Olimia, d. d.	42.928.766	38.886.489	3.890.599	1.242.422
Adria Kombi, d. o. o., Ljubljana	12.620.474	12.035.144	1.802.421	1.237.732
Skupaj naložbe v pridružene družbe	**55.549.240**	**50.921.633**	**5.693.020**	**2.480.154**

Stanje naložb v pridružene družbe

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Terme Olimia, d. d.	3.064.172	3.064.172
Adria Kombi, d. o. o., Ljubljana	15.451	15.451
Skupaj naložbe v pridružene družbe	**3.079.623**	**3.079.623**

Druge finančne naložbe

v EUR	Delež lastništva 31. 12. 2021	Vrednost naložbe	
		31. 12. 2021	31. 12. 2020
• EUROFIMA	0,42 %	2.084.000	2.033.709
• HIT RAIL		54.439	54.439
• Druge delnice in deleži		2.343	2.343
Skupaj		**2.140.782**	**2.090.491**

Vse druge finančne naložbe v delnice in deleže so razporejene kot finančne naložbe, merjene po pošteni vrednosti prek poslovnega izida. Delnice in deleži, ki jih je posedovala družba SŽ, d. o. o., konec leta 2021, ne kotirajo na organiziranem trgu vrednostnih papirjev. Poštena vrednost naložbe v Eurofimo je bila preverjena z oceno vrednosti lastniškega kapitala za namen računovodskega poročanja. Na podlagi cenitve se je vrednost naložbe povečala za 50.291 EUR. Druge finančne naložbe se ne uporabljajo za zavarovanje in so proste bremen.

6.6.1.6 Dolgoročne finančne terjatve

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Dolgoročne finančne terjatve do družb v skupini	68.802.070	78.343.743
Druge dolgoročne finančne terjatve	2.401.003	2.401.003
Skupaj	**71.203.073**	**80.744.746**

V večini se dolgoročne finančne terjatve do družb v skupini nanašajo na terjatve SŽ, d. o. o., do odvisne družbe SŽ-Tovorni promet, d. o. o., v višini 66.468.750 EUR (73.677.083 EUR na dan 31. december 2020) iz naslova dolgoročnih obveznosti SŽ, d. o. o., do bank, za katere SŽ, d. o. o., hkrati izkazuje dolgoročno finančno terjatev do odvisne družbe. Bančna posojila v višini 66.468.750 EUR se nanašajo na financiranje nabave tirnih vozil (pojasnilo 6.6.1.18).

V okviru drugih dolgoročnih finančnih terjatev je tako izkazana le dolgoročna finančna terjatev do zavoda SŽ-Železniški zdravstveni dom Ljubljana v višini 2.401.003 EUR (2.401.003 leta 2020).

Gibanje dolgoročnih finančnih terjatev

v EUR	2021	2020
Stanje 1. 1.	**80.744.746**	**130.440.958**
• povečanja	0	0
• prenos na kratkoročni del	-9.541.673	-50.284.344
• odpis po sklepu	0	-2.280
• odprava diskonta	0	590.412
Stanje 31. 12.	**71.203.073**	**80.744.746**

6.6.1.7 Dolgoročne poslovne terjatve

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Dolgoročne poslovne terjatve do družb v skupini	222.250	234.957
Krediti za nakup nepremičnin	3.251.569	3.424.512
Skupaj	**3.473.819**	**3.659.469**

Družba meni, da dolgoročni krediti za nakup nepremičnin, ki so zavarovani z vpisom hipoteke na nepremičnini, niso izpostavljeni tveganjem.

Terjatev do članov organov vodenja oziroma nadzora družba ne izkazuje.

6.6.1.8 Odložene terjatve za davek

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Odložene terjatve za davek	**325.478**	**337.291**

v EUR	Rezervacije	Popravki vredn. terjatev	Skupaj
Stanje na dan 1. 1. 2020	**332.905**	**0**	**332.905**
V breme/dobro poslovnega izida	-44.625	49.011	4.387
Stanje na dan 31. 12. 2020	**288.280**	**49.011**	**337.291**
Stanje na dan 1. 1. 2021	**288.280**	**49.011**	**337.291**
V breme / dobro poslovnega izida	21.349	33.162	-11.813
Stanje na dan 31. 12. 2021	**309.629**	**15.849**	**325.478**

Za davčne izgube in investicijske olajšave je družba izdelala projekcijo o višini prihodnjih pozitivnih davčnih osnov za naslednjih pet let. Glede na planirane rezultate poslovanja ter predvidena investicijska vlaganja v naslednjih petih letih, terjatev za odložene davke iz naslova davčnih izgub in investicijskih olajšav leta 2021 nismo pripoznali. V svojem davčnem obračunu družba redno uporablja davčni odbitek iz naslova oblikovanih rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ter popravke vrednosti terjatev, zato je iz tega naslova pripoznala odložene terjatve za davek.

Davčna izguba znaša 16.826.318 EUR (15.859.643 EUR leta 2020), kar skupaj z investicijskimi olajšavami sestavlja nepripoznano osnovo za odložene terjatve za davek v znesku 19.213.858 EUR (16.882.827 EUR leta 2020).

Celotni viri za oblikovanje odloženih terjatev za davek znašajo:

v EUR	Rezervacije	Popravki vredn. terjatev	Skupaj
Stanje na dan 31. 12. 2020	**1.517.265**	**257.953**	**1.775.218**
Stanje na dan 31. 12. 2021	**1.629.627**	**83.417**	**1.713.044**

6.6.1.9 Druga dolgoročna sredstva

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Druga dolgoročna sredstva	732.904	384.231
Skupaj	**732.904**	**384.231**

6.6.1.10 Sredstva namenjena prodaji

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Osnovna sredstva namenjena prodaji	51.947	30.025
Skupaj	**51.947**	**30.025**

6.6.1.11 Kratkoročne finančne terjatve

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Finančne terjatve do odvisnih družb	31.084.673	27.673.673
Kratkoročne finančne terjatve - prodaja terjatve	0	40.742.670
Finančne terjatve do drugih	37	0
Skupaj	**31.084.710**	**68.416.343**

Gibanje kratkoročnih finančnih terjatev

v EUR	2021	2020
Stanje 1. 1.	**68.416.343**	**55.712.615**
• Dana posojila	249.994.071	264.284.181
• Prenos iz dolgoročnih finančnih terjatev	9.541.673	50.284.343
• Prejeta vračila posojil	-296.867.377	-300.315.415
• Sprememba poštene vrednosti IFI	0	-1.775.857
• Tečajne razlike	0	226.476
Stanje 31. 12.	**31.084.710**	**68.416.343**

Kratkoročne finančne terjatve do odvisnih družb večinoma zajemajo terjatve, vzpostavljene na podlagi Pogodb o medsebojnem financiranju, iz naslova kratkoročnih okvirnih posojil, danih družbam v skupini SŽ, v višini 21.543.000 EUR (18.132.000 EUR na dan 31. decembra 2020). Družba izkazuje še 7.208.333 EUR (7.208.333 EUR leta 2020) terjatev do družbe SŽ-Tovorni promet, d. o. o., iz naslova kratkoročnega dela posojil, najetih pri bankah za financiranje nabave tirnih vozil ter 2.333.340 EUR (2.333.340 EUR leta 2020) terjatev do družb SŽ–VIT, d. o. o., in SŽ-ŽIP, storitve, d. o. o., na podlagi kratkoročnega dela posojila za financiranje izvajanja ukrepov optimizacije poslovnih procesov.

Kratkoročne finančne terjatve iz naslova prodaje terjatev iz leta 2018 so bile leta 2021 v celoti poplačane (pojasnilo 2.3.1.11).

Obresti med družbami v skupini SŽ so zaračunane po veljavni davčno priznani obrestni meri med povezanimi osebami.

6.6.1.12 Terjatve do kupcev

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Kratkoročne terjatve do družb v skupini	10.341.410	3.599.183
Kratkoročne terjatve do kupcev v državi	359.597	145.634
Kratkoročne terjatve do kupcev v tujini	8.619	10.600
Skupaj	**10.709.626**	**3.755.417**

Večje stanje terjatev do družb v skupini na dan 31. decembra 2021 v primerjavi s stanjem konec leta 2020 je predvsem na račun terjatve do družbe SŽ-Potniški promet, d. o. o., za dodatno ugodnost pri nakupu novih tirnih vozil na podlagi dogovora o prenosu koristi pogajanj (pojasnilo 6.6.1.13).

v EUR	Bruto vrednost 31. 12. 2021	Popravek vrednosti 31. 12. 2021	Čista vrednost 31. 12. 2021	Čista vrednost 31. 12. 2020
Kratkoročne terjatve do družb v skupini	10.341.410	0	10.341.410	3.599.183
Kratkoročne terjatve do kupcev v državi	416.056	56.458	359.598	145.634
Kratkoročne terjatve do kupcev v tujini	8.635	17	8.618	10.600
Skupaj	**10.766.101**	**56.475**	**10.709.626**	**3.755.417**

Popravek vrednosti kratkoročnih terjatev do kupcev se je oblikoval na naslednji način:

v EUR	2021	2020
Stanje 1. 1.	**56.972**	**83.755**
• Zmanjšanje za odpisane terjatve	-2.006	-32.858
• Odprava popravka vrednosti	-5.760	0
• Oblikovanje popravka vrednosti	7.269	6.075
Stanje 31. 12.	**56.475**	**56.972**

Preglednica zapadlosti terjatev:

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Nezapadle terjatve	**10.421.581**	**3.587.010**
Že zapadle terjatve	**344.520**	**225.379**
• do 30 dni	244.360	83.020
• od 31 do 90 dni	46.597	88.863
• od 91 do 365 dni	5.218	14.830
• nad 365 dni	48.345	38.666
Skupaj	**10.766.101**	**3.812.389**

6.6.1.13 Druge kratkoročne poslovne terjatve

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Terjatve do državnih in drugih institucij	296.630	182.330
Terjatve do zaposlencev	145.526	362.597
Terjatve, povezane s finančnimi prihodki, do drugih	23.120	7
Kratkoročne poslovne terjatve na podlagi predujmov	1.010	104
Ostale kratkoročne poslovne terjatve do drugih	11.392	98.329
Terjatve na podlagi dogovora o prenosu koristi pogajanj v zvezi z nakupom novih voznih sredstev	23.769.200	29.996.400
Odloženi stroški	625.193	292.761
Nezaračunani prihodki	7.316	40.599
Vrednotnice in druge kratkoročne aktivne časovne razmejitve	0	454
Skupaj	**24.879.387**	**30.973.581**

Terjatve v višini 23.769.200 EUR izhajajo iz dodatnih ugodnosti v zvezi z nakupom tirnih vozil v družbi SŽ-Potniški promet, d. o. o., (prevoznik/naročnik/kupec novih voznih sredstev), ki pa so bile, neodvisno od postopka javnega naročanja in neodvisno od sklenjenih pogodb o nakupu tirnih vozil med naročnikom/kupcem in izbranim dobaviteljem, izključno rezultat dodatnih aktivnosti, dogovorov in uspešnih prizadevanj obvladujoče družbe SŽ, d. o. o., za dosego dodatnih ugodnosti. Zmanjšanje navedenih terjatev SŽ, d. o. o., do dobavitelja voznih sredstev leta 2021 izhaja iz prvega dela realizacije Aneksa št. 1 k Dogovoru z dne 9. januarja 2018 v obliki dobave tirnega vozila v vrednosti 6.227.200 EUR, katerega je SŽ, d. o. o., prenesla družbi SŽ-Potniški promet, d. o. o., (pojasnilo 6.6.1.12).

Odpisi in slabitve kratkoročnih poslovnih terjatev, ki so izkazani v poslovnih odhodkih, so leta 2021 znašali 114.734 EUR (16.072 EUR leta 2020). Slabitve so večinoma iz naslova slabitev kratkoročnih terjatev do zaposlenih iz naslova obračunanih bonitet v višini 101.667 EUR (leta 2020 0 EUR).

6.6.1.14 Terjatve za davek iz dobička

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Terjatve za davek iz dobička	0	1.235.069

6.6.1.15 Denar in denarni ustrezniki

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Denarna sredstva v blagajni	500	126
Denarna sredstva v banki	66.982.073	17.910.725
Skupaj	**66.982.573**	**17.910.851**

6.6.1.16 Kapital

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Vpoklicani kapital	359.529.921	359.529.921
Kapitalske rezerve	45.002.140	45.002.140
Zakonske rezerve	3.849.575	3.778.009
Druge rezerve iz dobička	47.128.047	46.448.165
Rezerve za pošteno vrednost	-615.759	-535.726
Preneseni čisti poslovni izid	7.208.227	7.210.236
Nerazporejeni čisti poslovni izid poslovnega leta	679.882	0
Skupaj	**462.782.033**	**461.432.745**

Gibanje kapitala	v EUR
Stanje 1. 1. 2020	**475.762.455**
• Čista izguba poslovnega leta	-14.213.355
• Aktuarski dobički in izgube	-116.355
Stanje 31. 12. 2020	**461.432.745**
Stanje 1. 1. 2021	**461.432.745**
• Čisti dobiček poslovnega leta	1.431.330
• Aktuarski dobički in izgube	-82.042
Stanje 31. 12. 2021	**462.782.033**

6.6.1.17 Rezervacije in dolgoročno odloženi prihodki

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
• Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine	2.310.914	2.079.030
• Dolgoročno odloženi prihodki	1.639	2.257
Skupaj	**2.312.553**	**2.081.287**

Proti družbi SŽ, d. o. o., je leta 2021 potekalo osem pravdnih postopkov v skupni vrednosti 463.019 EUR (delovni spori, civilni spori in gospodarski spori). En postopek je bil leta 2021 končan, za dva so v skladu z delitvenim načrtom iz leta 2011, rezervacije pripoznane v odvisni družbi SŽ-Potniški promet, d. o. o., za enega pa v odvisni družbi SŽ Infrastruktura, d. o. o.

V skladu z ocenami možnih izidov ostalih štirih pravdnih postopkov, sprejetih na podlagi poročil, ki so jih pripravile odvetniške družbe, je več kot 50 % verjetnost, da bodo zahtevki zavrnjeni, zato rezervacije niso pripoznane.

Gibanje rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine

v EUR	Odpravnine	Jubilejne nagrade	Skupaj
Stanje 1. 1. 2020	**2.025.529**	**173.428**	**2.198.957**
Poraba	-5.634	-23.773	-29.407
Stroški tekočega službovanja	73.228	36.763	109.991
Obresti (odhodki)	25.284	2.019	27.303
Odprava rezervacij (zaprtje, pravice) (prihodki)	-344.169	0	-344.169
Aktuarski dobički/izgube	116.355	0	116.355
Stanje 31. 12. 2020	**1.890.593**	**188.437**	**2.079.030**
Stanje 1. 1. 2021	**1.890.593**	**188.437**	**2.079.030**
Poraba	-7.159	-27.061	-34.220
Stroški tekočega službovanja	118.363	48.584	166.947
Obresti (odhodki)	15.662	1.452	17.114
Odprava rezervacij (zaprtje, pravice) (prihodki)	0	0	0
Aktuarski dobički/izgube	82.042	0	82.042
Stanje 31. 12. 2021	**2.099.502**	**211.412**	**2.310.914**

Pri izračunu rezervacij za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade so bile upoštevane naslednje pomembnejše predpostavke:

	2021	2020
Povprečna mesečna bruto plača v Sloveniji	1.990 EUR	1.850 EUR
Diskontna stopnja	0,834 %	1,25 %
Skupna rast plač	1,0 %	1,50 %
Pogoji upokojitve (starost)		
• moški (prehodno obdobje)	60	60
• ženske (prehodno obdobje)	60	60
• moški	65	60
• ženske	65	60

6.6.1.18 Finančne obveznosti

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Dolgoročne finančne obveznosti do domačih bank	78.385.417	95.677.083
Dolgoročne finančne obveznosti do tujih bank	4.333.333	8.000.000
Skupaj dolgoročne finančne obveznosti	**82.718.750**	**103.677.083**
Kratkoročne finančne obveznosti do družb v skupini	147.930.892	62.141.084
Kratkoročne finančne obveznosti do družb v skupini iz naslova prodaje terjatve	0	40.742.670
Kratkoročne finančne obveznosti do bank v državi	17.291.667	18.208.333
Kratkoročne finančne obveznosti do bank v tujini	3.666.666	4.000.000
Druge kratkoročne finančne obveznosti do drugih v državi	24.292	29.341
Skupaj kratkoročne finančne obveznosti	**168.913.517**	**125.121.428**
Skupaj	**251.632.267**	**228.798.511**

Gibanje finančnih obveznosti

v EUR	2021	2020
Dolgoročne finančne obveznosti do družb v skupini		
Stanje 1. 1.	0	40.152.258
• odprava diskonta	0	590.412
• prenos na kratkoročni del	0	-40.742.670
Stanje 31. 12.	0	0
Dolgoročne finančne obveznosti do bank in do drugih		
Stanje 1. 1.	103.677.083	95.885.417
• prejeta posojila	0	30.000.000
• prenos na kratkoročni del	-20.958.333	-22.208.334
Stanje 31. 12.	82.718.750	103.677.083
Skupaj dolgoročne finančne obveznosti	**82.718.750**	**103.677.083**
Kratkoročne finančne obveznosti do družb v skupini		
Stanje 1. 1.	102.883.754	64.709.454
• prenos na kratkoročni del	0	40.742.670
• plačilo obresti	-364.768	-345.690
• vračilo posojila	-428.900.670	-279.621.000
• prejeto posojilo	473.953.000	277.053.000
• obračun obresti	359.577	345.320
Stanje 31. 12.	147.930.893	102.883.754
Kratkoročne finančne obveznosti do bank in do drugih		
Stanje 1. 1.	22.237.674	34.473.827
• prenos na kratkoročni del	20.958.333	22.208.334
• plačilo obresti	-1.508.100	-1.996.583
• vračilo posojila	-274.208.333	-325.686.053
• obračun obresti	1.503.051	2.011.674
• črpanje posojila (prejeto posojilo)	252.000.000	291.000.000
• tečajne razlike	0	226.476
Stanje 31. 12.	20.982.625	22.237.674
Skupaj kratkoročne finančne obveznosti	**168.913.518**	**125.121.428**
Skupaj	**251.632.268**	**228.798.511**

Dolgoročne finančne obveznosti

v EUR	Datum pogodbe oz. aneksa	Datum zapadlosti v plačilo	Stanje 31. 12. 2021	Zavarovanje
• Financiranje nabave voznih sredstev (Tovorni promet)	5.4.2018	6.12.2024	4.968.750	Zastava vozil v lasti SŽ – TP, d.o.o., menice
• Financ. izvajanja ukrepov optimizacije posl. procesov	23.12.2019	31.12.2023	16.250.000	Menice
• Refinanciranje Eurofime - nabave 20 lokomotiv	5.9.2019	5.9.2029	61.500.000	Zastava vozil v lasti SŽ – TP, d.o.o., menice
Skupaj			**82.718.750**	

Družba Slovenske železnice, d. o. o., za posojilo za nabavo voznih sredstev in za refinanciranje posojila Eurofime (66.468.750 EUR) izkazuje kratkoročne in dolgoročne obveznosti do posojilodajalcev (bank) in hkrati kratkoročne in dolgoročne terjatve do odvisne družbe SŽ-Tovorni promet, d. o. o. (pojasnili 6.6.1.11 in 6.6.1.6).

Kratkoročne finančne obveznosti do družb v Skupini izkazujejo obveznosti do družb v Skupini na podlagi Pogodbe o medsebojnem financiranju v višini 147.901.000 EUR na dan 31. decembra 2021 (62.106.000 EUR na koncu leta 2020). V začetku januarja 2022 je matična družba Slovenske železnice, d. o. o., svojo kratkoročno obveznost iz naslova Pogodbe o medsebojnem financiranju (cash-pooling) do družbe SŽ-Tovorni promet, d. o. o., v višini 40 mio EUR konvertirala v dolgoročno posojilo.

Kratkoročne finančne obveznosti do družb v skupini iz naslova prodaje terjatve (40.742.670 EUR na dan 31. decembra 2020), so bile leta 2021 s strani bank v celoti plačane (pojasnilo 2.3.1.11). Hkrati so Slovenske železnice, d. o. o., poravnale tudi svojo obveznost do družbe SŽ-Potniški promet, d. o. o.

6.6.1.19 Obveznosti iz najemov

v EUR	31.12. 2021	31. 12. 2020
Dolgoročne obveznosti iz najemov	283.187	348.808
• Od tega znotraj skupine	102.344	118.510
Kratkoročne obveznosti iz najemov	56.401	66.261
• Od tega znotraj skupine	23.090	25.434
Skupaj	**339.588**	**415.069**

Gibanje obveznosti iz najemov

v EUR	2021	2020
Stanje 1. 1.	**415.068**	**486.614**
povečanje	21.467	41.976
zmanjšanje	-41.412	-45.582
začasno znižana najemnina	0	-471
plačila	-64.611	-78.820
obresti	9.076	11.351
Stanje 31. 12.	**339.588**	**415.068**

Družba med temi obveznosti v skladu s sklenjenimi pogodbami izkazuje obveznosti za sredstva v najemu, izračunane v skladu z MSRP 16. V večini so v najemu poslovni prostori (doba najema od 5 do 10 let) in oprema (doba najema od 2 do 3 leta).

Gibanje finančnih obveznosti in obveznosti iz najemov (denarni tok)

v EUR	2021	2020
Stanje 1. 1.	**229.213.579**	**235.707.570**
Prejemki pri prejetih posojilih	725.953.000	598.053.000
Izdatki pri prejetih posojilih	-703.109.003	-605.307.053
Izdatki za odplačila obveznosti iz najemov	-55.535	-67.469
Obveznost do SŽ-Potniški promet, d. o. o. – prodaja terjatev SID banki	0	590.411
Spremembe obveznosti iz najemov	-19.945	-4.076
Spremembe obveznosti za obresti	-10.241	14.720
Tečajne razlike	0	226.476
Stanje 31. 12.	**251.971.855**	**229.213.579**

6.6.1.20 Poslovne obveznosti

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Dolgoročne obveznosti	**1.472.284**	**2.685.561**
Obveznosti do družb v Skupini	1.472.284	2.684.150
Druge poslovne obveznosti	0	1.411
Kratkoročne obveznosti	**2.645.505**	**4.986.948**
Obveznosti za prejete predujme	225.943	68.599
Obveznosti do zaposlencev	1.201.629	3.194.773
Obveznosti do države in državnih inštitucij	328.108	654.268
Obveznosti do drugih	330.846	350.308
Odloženi prihodki	144.289	6.268
Vračunani stroški in odhodki	414.690	712.732
Skupaj	**4.117.789**	**7.672.509**

Zmanjšanje obveznosti do zaposlencev na dan 31. decembra 2021 v primerjavi s stanjem konec decembra 2020, je večidel posledica odpravnin, obračunanih zaposlenim po programu reševanja presežnih delavcev, obračunanih decembra 2020 in izplačanih januarja 2021.

Dolgoročne poslovne obveznosti

Dolgoročne obveznosti do družb v Skupini v višini 1.458.059 EUR (2.665.563 EUR leta 2020) zajemajo dolgoročno obveznost prenosne družbe SŽ, d. o. o., do družb SŽ-Tovorni promet, d. o. o., v višini 1.288.852 EUR (2.356.239 EUR na dan 31. decembra 2020) in SŽ Potniški promet, d. o. o., v višini 169.207 EUR (309.324 EUR na dan 31. decembra 2020). Leta 2010 je bila na podlagi 5. a člena Zakona o dopolnitvi zakona o družbi Slovenske železnice (Uradni list RS št. 43/2011 z dne 3. septembra 2011) vzpostavljena terjatev do Ministrstva za infrastrukturo in prostor iz naslova nadomestitve izpadlega kapitala v višini 134.261.600 EUR, ki je po delitveni bilanci ostala izkazana med sredstvi prenosne družbe SŽ, d. o. o. S sprejetjem Zakona o uravnoteženju javnih financ (Uradni list RS št. 40 z dne 30. maja 2012) je bil 5. a člen spremenjen na način, da bo država terjatev poravnala v obdobju med letoma 2014 in 2023. Leta 2014 je družba Slovenske železnice, d. o. o., prodala bankam štiri obroke terjatve, ostalih pet obrokov terjatve je družba prodala leta 2016. S tem je družba odplačala del svojih dolgov. Obveznost do obeh družb povečujejo leta 2021 obračunane obresti na podlagi Pogodbe o ureditvi medsebojnega razmerja v višini 16.828 EUR ter se zmanjšuje za prenos na kratkoročni del v višini 1.224.332 EUR, ki zapade leta 2022.

Kratkoročne poslovne obveznosti

Vračunani stroški in odhodki vključujejo predvsem vračunane stroške neizrabljenih dopustov v višini 389.664 EUR (394.103 EUR na dan 31. decembra 2020).

6.6.1.21 Obveznosti do dobaviteljev

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Obveznosti do družb v Skupini	2.123.327	14.818.098
Obveznosti do dobaviteljev v državi	1.238.217	1.278.183
Obveznosti do dobaviteljev v tujini	136.637	122.525
Skupaj	**3.498.181**	**16.218.806**

Razlog za občutno manjše stanje obveznosti do družb v Skupini po stanju 31. decembra 2021 v primerjavi s stanjem konec leta 2020 so obveznosti do dveh družb v Skupini iz naslova pokrivanja izgube v skladu s 542. členom ZGD-1 (po stanju 31. decembra 2020).

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Nezapadle obveznosti	**3.421.246**	**16.106.164**
Že zapadle obveznosti	**76.935**	**112.642**
• do 30 dni	73.654	105.818
• od 31 do 90 dni	0	619
• od 91 do 365dni	884	6.205
• nad 365 dni	2.397	0
Skupaj	**3.498.181**	**16.218.806**

Pogojne terjatve in pogojne obveznosti

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Prejete hipoteke in zastave	3.166.559	3.424.512
Prejete bančne garancije	585.040	484.474
Blago v komisijski prodaji	205	205
Skupaj pogojne terjatve	**3.751.804**	**3.909.191**
Obveznosti za blago v komisijski prodaji	205	205
Pogojne obveznosti iz naslova tožbenih zahtevkov	345.918	406.246
Dane bančne garancije	739.418	0
Skupaj pogojne obveznosti	**1.085.541**	**406.451**

6.6.2 Pojasnila k izkazu poslovnega izida

6.6.2.1 Prihodki od prodaje

v EUR	2021	2020
Prihodki na domačem trgu	**21.100.505**	**21.263.729**
Storitve in proizvodi	**21.100.505**	**21.263.729**
• Storitve in proizvodi iz razmerij do družb v skupini	19.685.242	19.604.170
• Storitve in proizvodi iz razmerij do drugih	1.415.263	1.659.559
Prihodki na tujem trgu	**79.612**	**90.706**
Storitve in proizvodi	**79.612**	**90.706**
• Storitve in proizvodi iz razmerij do družb v skupini	79.363	90.330
• Storitve in proizvodi iz razmerij do drugih	249	376
Skupaj	**21.180.117**	**21.354.435**

Prihodke od prodaje sestavljajo večinoma prihodki iz razmerij do družb v skupini. 82 % teh so podporne storitve (strokovne, tehnične in organizacijske), ki jih obvladujoča družba Slovenske železnice, d. o. o., opravlja na podlagi pogodb za družbe v skupini v višini 16.219.356 EUR (leta 2020 v višini 15.888.665 EUR).

6.6.2.2 Drugi poslovni prihodki

v EUR	2021	2020
Prihodki od prodaje OOS	1.674.622	1.408.677
Povračilo stroškov odpravnin za prevzete delavce po pogodbah o prehodu delavcev znotraj skupine SŽ	81.659	1.049.174
Prihodki od odstopljenih prispevkov za zaposlovanje invalidov	37.491	39.301
Prihodki iz naslova državnih pomoči - covid 19 (po ZIUZEOP)	28.656	1.759.564
Pridobitev nepremičnin na podlagi sodnega sklepa	11.479	25.181
Odškodnine	2.748	3.110
Prihodki od odprave rezervacij in vračunanih stroškov	5.097	487.574
Drugi prihodki	25.647	4.936
Skupaj	**1.867.399**	**4.777.517**

6.6.2.3 Stroški blaga, materiala in storitev

v EUR	2021	2020
Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala	106.139	104.734
Stroški energije	174.186	160.980
Drugi materialni stroški	298.618	748.069
Skupaj nabavna vred. prod. blaga in mat. ter stroški materiala	**578.943**	**1.013.783**
Prevozne storitve	163.771	165.899
Storitve vzdrževanja	2.211.483	1.853.304
Povračilo stroškov delavcem	362.597	350.868
Storitve plačilnega prometa, bančne storitve	148.332	117.885
Intelektualne in osebne storitve	1.173.007	1.300.504
Zavarovalne premije	231.996	137.205
Reklama, propaganda in reprezentanca	1.079.224	1.021.803
Stroški drugih storitev	2.183.188	1.785.793
• članarine mednarodnim organizacijam in drugim združenjem	292.460	331.880
• komunalne storitve	231.434	185.606
• storitve po pogodbah o delu in avtorski honorarji	366.249	237.596
• storitve čuvanja objektov	183.719	161.970
• čiščenje prostorov in zunanjih površin	198.698	146.748
• stroški izvajanja pomožnih admin. in tehn. storitev (SŽ-ŽIP, d. o. o.)	84.584	48.539
• stroški najemnin	75.346	41.756
• od tega: najemi manjše vrednosti	16.326	12.501
• kratkoročni najemu	58.048	0
• stroški dela funkcionarjev sveta delavcev kapitalsko povezanih družb	103.212	69.839
• drugo	647.486	561.859
Skupaj stroški storitev	**7.553.598**	**6.733.261**
Skupaj	**8.132.541**	**7.747.044**

Stroški revizorja

v EUR	2021	2020
Revidiranje računovodskih izkazov	19.100	18.100
• za družbo	16.100	15.100
• za konsolidacijo	3.000	3.000
Druge storitve dajanja zagotovil	1.500	500
Skupaj	**20.600**	**18.600**

6.6.2.4 Stroški dela

v EUR	2021	2020
Stroški plač	11.614.844	11.924.234
Stroški pokojninskih zavarovanj	1.184.168	1.360.044
Drugi stroški socialnih zavarovanj	853.118	995.379
Drugi stroški dela:	1.861.181	4.438.855
• povračila	828.261	717.740
• regres	776.093	588.752
• odpravnine	70.899	2.933.676
• rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine (aktuarski obračun)	166.947	109.991
• krizni dodatek (ukrep covid-19)	0	76.174
• drugi stroški dela	18.981	12.522
Skupaj	**15.513.311**	**18.718.512**

6.6.2.5 Odpisi vrednosti

v EUR	2021	2020
Amortizacija neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev	2.758.869	1.870.848
Amortizacija pravice do uporabe najetih sredstev	58.158	72.136
Poslovni odhodki pri NDS in OOS	98.552	123.028
Poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	114.734	16.072
Skupaj	**3.030.313**	**2.082.084**

6.6.2.6 Drugi poslovni odhodki

v EUR	2021	2020
Poravnava letne izgube družbama SŽ-VIT, d. o. o., in SŽ-ŽIP, storitve, d. o. o., za leto 2020 (542. člen ZGD)	0	13.111.287
Povračilo stroškov iz naslova poslovne uspešnosti družbam SŽ-Tovorni promet, d. o. o., Fersped, d. o. o., in VV LOG, d. o. o., v letu 2021 – po sklepu poslovodstva SŽ d. o. o.	863.007	0
Donacije (za športno, kulturno in humanitarno dejavnost)	240.720	220.089
Nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč in druge dajatve	155.908	93.236
Štipendije in nagrade dijakom in študentom na delovni praksi	17.166	15.397
Refundacije ZPIZ-u za zagotavljanje pravic delavcev SŽ, d. o. o., ki so delo opravljali v organizacijskih enotah na območju republike Hrvaške	91.380	90.171
Drugi odhodki	86.377	178.670
Skupaj	**1.454.558**	**13.708.850**

6.6.2.7 Finančni prihodki

v EUR	2021	2020
Finančni prihodki iz deležev v družbah v Skupini	0	1.597.937
Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah	414.756	472.080
Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah	77.531	42.255
Finančni prihodki iz drugih naložb	6.574.583	0
Skupaj finančni prihodki iz deležev	**7.066.870**	**2.112.272**
Finančni prihodki iz posojil, danih družbam v Skupini	5.292.379	2.201.408
Finančni prihodki iz posojil, danih drugim	72.929	1.793.080
Skupaj finančni prihodki iz danih posojil	**5.365.308**	**3.994.488**
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	2.363	612.274
Skupaj finančni prihodki iz poslovnih terjatev	**2.363**	**612.274**
Skupaj	**12.434.541**	**6.719.034**

Finančne prihodke iz deležev sestavljajo:

- prihodki iz udeležbe v dobičku odvisnih, pridruženih in drugih družb, v višini 441.996 EUR (2.112.272 EUR leta 2020);
- prihodki iz povečanja naložbe v Eurofimo na podlagi cenitve v višini 50.291 EUR (0 EUR za leto 2020);
- prihodki iz naslova razlike med vrednostjo stvarnega vložka in knjigovodsko vrednostjo poslovnih deležev družbe Slovenske železnice, d. o. o., v družbah SŽ-Tovorni promet, d. o. o., in Fersped, d. o. o., za potrebe dokapitalizacije družbe SŽ-EP Logistika, d. o. o., v višini 6.574.583 EUR (pojasnilo 6.6.1.5).

Finančne prihodke iz danih posojil sestavljajo večinoma prihodki iz razmerij znotraj skupine in so po vsebini:

- obresti od posojil, priračunanih družbam v skupini, v višini 1.204.445 EUR (1.788.709 EUR leta 2020);
- zaračunani diskont SŽ Potniški promet, d. o. o., pri plačilu zadnjih šest obrokov na podlagi pogodbe o odplačnem odstopu terjatev v višini 4.002.370 EUR (0 EUR leta 2020) (pojasnila 2.3.1.11, 6.6.1.11 in 6.6.2.8)
- zaračunana nadomestila za rezervacijo sredstev SŽ Potniškemu prometu, d. o. o., na podlagi pogodbe o odstopu terjatev v višini 50.564 EUR (165.687 EUR leta 2020).

Glavnina finančnih prihodkov iz posojil, danih drugim, se nanaša na obresti od posojil, danih za odkup stanovanj. V letu 2020 so med finančnimi prihodki iz posojil izkazane tudi tečajne razlike ob poplačilu deviznega posojila v višini 1.729.126 EUR.

6.6.2.8 Finančni odhodki

v EUR	2021	2020
Finančnih odhodki iz posojil, prejetih od družb v Skupini	362.978	939.773
Finančnih odhodki iz posojil, prejetih od bank	1.489.395	1.561.961
Finančni odhodki iz najemov	5.674	7.309
Finančnih odhodki iz drugih finančnih obveznosti	4.019.484	2.233.598
Skupaj finančni odhodki iz finančnih obveznosti	**5.877.531**	**4.742.641**
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti do družb v Skupini	16.828	34.249
Finančni odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obveznosti	898	1.237
Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	12.933	34.111
Skupaj finančnih odhodki iz poslovnih obveznosti	**30.659**	**69.597**
Skupaj	**5.908.190**	**4.812.238**

Finančne odhodke iz finančnih obveznosti sestavljajo:

1. odhodki iz razmerij znotraj skupine, med katerimi so izkazani odhodki za obresti od posojil in združevanja sredstev na podlagi pogodb o medsebojnem financiranju, v višini 359.577 EUR (935.732 EUR leta 2020);
2. odhodki iz razmerij do bank in drugih, po vsebini so to:
   - obresti od prejetih posojil od bank v višini 1.489.395 EUR (1.561.961 EUR leta 2020);
   - obresti iz naslova aktuarskega izračuna v višini 17.114 EUR (27.303 EUR leta 2020);
   - obresti od najemov v višini 5.674 EUR (7.309 EUR leta 2020);
   - odhodki iz naslova diskonta pri plačilu zadnjih šestih obrokov s strani bank leta 2021 na podlagi pogodbe o odplačnem odstopu terjatev v višini 4.002.370 EUR (0 EUR leta 2020) (pojasnila 2.3.1.11, 6.6.1.11 in 6.6.2.7);
   - odhodki iz naslova nadomestila za rezervirana sredstva na podlagi pogodbe o odstopu terjatev v višini 50.564 EUR (165.687 EUR leta 2020).

6.6.2.9 Davek iz dobička

v EUR	2021	2020
Odmerjeni davek	0	0
Odloženi davek	11.813	-4.387
Davki skupaj	**11.813**	**-4.387**
Poslovni izid pred davki	1.443.144	-14.217.742
Davek, izračunan po veljavni davčni stopnji	274.197	-2.701.371
Davek od zmanjšanja prihodkov	-704.882	-466.724
Davek od zmanjšanja odhodkov	216.692	143.476
Davek od povečanja odhodkov	-4.686	-9.572
Davek od spremembe davčne osnove	35.011	20.859
Davek od davčnih olajšav	0	0
Davčni dobropisi	183.668	3.013.332
Davki skupaj	**11.813**	**-4.387**
Efektivna davčna stopnja	0,82	0,00

Veljavna stopnja davka na dobiček v Sloveniji je za leti 2021 in 2020 znašala 19 %.

6.6.3 Posli s povezanimi osebami

V tabeli je prikazan promet z družbami v Skupini in pridruženimi družbami:

Leto 2021 v EUR	Prodaja	Nakupi	Prejeta posojila	Dana posojila
SŽ-Tovorni promet, d. o. o.	5.658.685	1.173.685	7.242.260	4.860.046
SŽ-Potniški promet, d. o. o.	14.713.352	265.864	928	33.533.941
SŽ-Infrastruktura, d. o. o.	9.618.767	411.834	27.656	8.195.129
SŽ-VIT Ljubljana, d. o. o.	4.193.394	313.362	1.723.965	1.186
SŽ-ŽIP, storitve, d. o. o.	904.146	882.354	668.855	731.803
SŽ-ŽGP Ljubljana. d. d.	959.813	1.446	12.634	100
Prometni institut Ljubljana, d. o. o.	119.877	110.349	103	246.444
SŽ-Železniška tiskarna Ljubljana, d. d.	21.424	71.682	413	17.909
Fersped, d. o. o.	163.298	63.133	103	2.691.712
VV-LOG, d. o. o.	52.126	20.989	103	1.047.512
Kamnolom Verd, d. o. o.	15.539	0,00	103	949
SŽ-ŽIP, d. o. o., HR	79.362	6.071	0	0
Družbe v Skupini	**36.499.783**	**3.320.769**	**9.677.123**	**51.326.731**
Terme Olimia, d. d.	0	1.550	0	0
Pridružene družbe	**0**	**1.550**	**0**	**0**
Skupaj povezane družbe	**36.499.783**	**3.322.319**	**9.677.123**	**51.326.731**

Leto 2020 v EUR	Prodaja	Nakupi	Prejeta posojila	Dana posojila
SŽ-Tovorni promet, d. o. o.	5.789.097	91.289	127.187.706	10.906.618
SŽ-Potniški promet, d. o. o.	2.485.953	125.239	95.152.046	43.499.725
SŽ-Infrastruktura, d. o. o.	9.480.296	441.524	51.026.079	101.728.645
SŽ-VIT Ljubljana, d. o. o.	4.701.507	9.933.273	400	111.936.934
SŽ-ŽIP, storitve, d. o. o.	825.562	4.098.928	8.010.326	8.028.923
SŽ-ŽGP Ljubljana. d. d.	1.428.953	10.577	13.419.828	2.811.567
Prometni institut Ljubljana, d. o. o.	146.717	84.381	446.161	104
SŽ-Železniška tiskarna Ljubljana, d. d.	8.895	79.596	125.197	413
Fersped, d. o. o.	188.946	6.272	7.620.317	386
VV-LOG, d. o. o.	37.146	364	16.482.620	1.134.143
Kamnolom Verd, d. o. o.	2.970	0	0	103
SŽ-ŽIP, d. o. o., HR	90.330	0	0	0
Družbe v Skupini	**25.186.372**	**14.871.443**	**319.470.680**	**280.047.561**
Terme Olimia d. d.	0	7.960	0	0
Pridružene družbe	**0**	**7.960**	**0**	**0**
Skupaj povezane družbe	**25.186.372**	**14.879.403**	**319.470.680**	**280.047.561**

Stanje na dan 31. 12. 2021 (v EUR)	Kupci	Dobavitelji	Finančne terjatve	Finančne obveznosti
SŽ-Tovorni promet, d. o. o.	594.183	191.336	73.708.064	42.373.995
SŽ-Potniški promet, d. o. o.	7.873.299	160.380	26.846	80.619.565
SŽ-Infrastruktura, d. o. o.	1.294.075	62.888	62.910	26.005.329
SŽ-VIT Ljubljana, d. o. o.	358.530	142.579	24.970.573	1.186
SŽ-ŽIP, storitve, d. o. o.	76.611	217.832	1.344.871	953.496
SŽ-ŽGP Ljubljana. d. d.	66.123	1.445	9.003	3.182
Prometni institut Ljubljana, d. o. o.	5.547	11.357	10.040	506.444
SŽ-Železniška tiskarna Ljubljana, d. d.	-1.037	33.628	0	178.022
Fersped, d. o. o.	11.680	54.166	3.232	949
VV-LOG, d. o. o.	2.979	20.990	0	237
Kamnolom Verd, d. o. o.	-1.199	0	0	949
SŽ-ŽIP, d. o. o., HR	49.253	5.402	0	0
Družbe v Skupini	**10.330.044**	**902.003**	**100.135.539**	**150.643.354**
Terme Olimia, d. d.	0	1.550	0	0
Pridružene družbe	**0**	**1.550**	**0**	**0**
Skupaj povezane družbe	**10.330.044**	**903.553**	**100.135.539**	**150.643.354**

Stanje na dan 31. 12 .2020 (v EUR)	Kupci	Dobavitelji	Finančne terjatve	Finančne obveznosti
SŽ-Tovorni promet, d. o. o.	751.626	74.851	80.950.324	37.513.949
SŽ-Potniški promet, d. o. o.	468.621	15.824	25.919	47.085.625
SŽ-Infrastruktura, d. o. o.	1.102.989	115.668	90.565	17.810.200
SŽ-VIT Ljubljana, d. o. o.	660.417	139.772	23.246.609	0
SŽ-ŽIP, storitve, d. o. o.	65.398	81.151	2.013.726	230.415
SŽ-ŽGP Ljubljana. d. d.	378.078	9.424	21.637	3.082
Prometni institut Ljubljana, d. o. o.	32.123	11.251	10.144	259.999
SŽ-Železniška tiskarna Ljubljana, d. d.	479	25.471	413	160.112
Fersped, d. o. o.	12.258	904	3.335	2.692.661
VV-LOG, d. o. o.	3.755	364	103	1.047.749
Kamnolom Verd, d. o. o.	44	0	103	0
SŽ-ŽIP, d. o. o., HR	60.220	0	0	0
Družbe v Skupini	**3.536.008**	**474.680**	**106.362.878**	**106.803.792**
Terme Olimia, d. d.	0	0	0	0
Pridružene družbe	**0**	**0**	**0**	**0**
Skupaj povezane družbe	**3.536.008**	**474.680**	**106.362.878**	**106.803.792**

Družbe v Skupini poslujejo na podlagi sklenjenih pogodb, pri čemer so bile uporabljene tržne cene izdelkov in storitev.

Obresti med družbami v Skupini so zaračunane po veljavni davčno priznani obrestni meri med povezanimi osebami.

Poslovanje z lastnikom povezanimi družbami

v EUR	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Stanje kratkoročnih terjatev do kupcev in drugih poslovnih terjatev	3.587	2.203
Stanje kratkoročnih obveznosti do dobaviteljev in drugih poslovnih obveznosti	31.652	66.075

v EUR	2021	2020
Prihodki	25.848	16.471
Odhodki (stroški)	4.866.831	419.961

V prikazu poslovanja z lastnikom povezanimi družbami so vključene družbe v portfelju SDH, d. d., v katerih je lastniški delež Republike Slovenije in SDH, d. d., večji od 20 %.

Bruto prejemki skupine oseb

Prejemki članov poslovodstva in organov nadzora za družbo Slovenske železnice, d. o. o., so prikazani v točki 2.3.3.

6.6.4 Dogodki po koncu obračunskega obdobja

Družba SŽ, d. o. o., je še naprej udejanjala ukrepe za preprečevanje širjenja bolezni covid-19.

Družba Slovenske železnice, d. o. o., je leta 2021 najprej ustanovila družbo SŽ EP Logistika, d. o. o., in jo decembra 2021 dokapitalizirala s stvarnim vložkom v obliki 100 % poslovnega deleža v družbi SŽ-Tovorni promet, d. o. o. Na dan 31. decembra 2021 je bila družba Slovenske železnice, d. o. o., 100 % lastnica kapitala družbe SŽ EP Logistika, d. o. o., ta pa 100 % lastnica družbe SŽ-Tovorni promet, d. o. o.

Na podlagi realizacije investicijske in družbeniške pogodbe, sklenjene med družbama Slovenske železnice, d. o. o., in EP Logistics International, a. s., se je 13. januarja 2022 v sodni register vpisala dokapitalizacija družbe SŽ EP Logistika, d. o. o., na podlagi katere je družba Slovenske železnice, d. o. o., v družbi SŽ EP Logistika, d. o. o., obdržala 51 % lastniški delež, družbenik EP Logistics International, a. s., pa je z dokapitalizacijo pridobil 49 % delež družbe SŽ EP Logistika, d. o. o.

Z omenjenim vpisom v sodni register so se končali pravni postopki, povezani z vstopom strateškega partnerja v družbo SŽ-Tovorni promet, d. o. o., in Fersped, d. o. o.

Uprava Slovenskega državnega holdinga je 6. aprila 2022 sprejela sklep o dokapitalizaciji družbe Slovenske železnice, d. o. o., z denarnim vložkom v višini 150 mio EUR, ki je bil nakazan 9. maja 2022. Denarna sredstva mora obvladujoča družba Slovenske železnice, d. o. o., v celoti uporabiti za povečanje osnovnega kapitala družbe SŽ Potniški promet, d. o. o., namenjena pa so izključno za nabavo novih potniških garnitur.

Družbi Slovenske železnice, d. o. o., in Adventura Investments, d. o. o., sta aprila 2022 podpisali kupoprodajno pogodbo, na podlagi katere bodo Slovenske železnice, d. o. o., pridobile 50-odstotni lastniški delež družbe Nomago, d. o. o. Posel morajo potrditi še pristojne agencije za varstvo konkurence.

7. FINANČNA TVEGANJA V DRUŽBI SŽ, d. o. o.

V okviru finančnih tveganj je družba Slovenske železnice, d. o. o., izpostavljena obrestnemu tveganju, tečajnemu tveganju, likvidnostnemu in kreditnemu tveganju. Izpostavljenost finančnim tveganjem spremljamo mesečno in sproti sprejemamo ukrepe za njihovo obvladovanje. Epidemija covida-19 leta 2021 ni dodatno negativno vplivala na finančna tveganja v družbi SŽ, d. o. o., saj je ta pravočasno sprejela ukrepe za njeno nevtralizacijo.

Obrestno tveganje

Družba SŽ, d. o. o., obvladuje obrestna tveganja skladno s Politiko o celovitem upravljanju s tveganji v skupini Slovenske železnice. Družba SŽ, d. o. o., ima ves kreditni portfelj do bank najet s fiksno obrestno mero po osnovni pogodbi.

Finančni instrumenti v EUR	Stanje 31. 12. 2021	Stanje 31. 12. 2020
• Finančne terjatve	102.287.783	149.161.089
• Finančne obveznosti	-251.971.855	-229.213.579
Neto finančni instrumenti	**-149.684.072**	**-80.052.490**

Finančne terjatve v EUR	Stanje 31. 12. 2021	Stanje 31. 12. 2020
• Finančne terjatve do družb v skupini	99.886.743	106.017.417
• Finančne terjatve do drugih	2.401.040	43.143.672
Skupaj finančne terjatve	**102.287.783**	**149.161.089**

Finančne obveznosti v EUR	Stanje 31. 12. 2021	Stanje 31. 12. 2020
• Finančne obveznosti do družb v skupini	148.056.326	102.848.670
• Obveznosti do bank iz naslova kreditnih poslov (glavnica) obrestna mera	103.677.083	125.885.416
• Druge finančne obveznosti	238.446	479.493
Skupaj finančne obveznosti	**251.971.855**	**229.213.579**

Varovanje izpostavljenosti obrestnemu tveganju poteka z uporabo naslednjih instrumentov:

- z zadolževanjem s fiksno obrestno mero;
- delno preko tekočega poslovanja, s tem da ima družba SŽ, d. o. o., obrestno mero pri terjatvah iz poslovanja vezano na gibanje Euriborja.

Stanje kreditnih obveznosti (glavnica) s fiksno obrestno mero:

v EUR	Stanje 31. 12. 2021	Stanje 31. 12. 2020
Skupaj krediti (glavnica)	**103.677.083**	**125.885.416**

Glede na to, da ima družba SŽ, d. o. o., ves kreditni portfelj s fiksno obrestno mero, ni vpliva na dobiček pred obdavčenjem ob spremembi referenčne obrestne mere.

Tečajno tveganje

Obvladovanje tečajnega tveganja v družbi SŽ, d. o. o., se prav tako izvaja v skladu s Politiko o celovitem upravljanju s tveganji v skupini Slovenske železnice. Družba SŽ, d. o. o., je tečajnemu tveganju manj izpostavljena, saj je glavnina poslovanja družbe v evrih in je poslovanje v drugih valutah tako rekoč zanemarljivo, tako da družba SŽ, d. o. o., skoraj ni izpostavljena tečajnim tveganjem iz rednega poslovanja. Prav tako ima družba SŽ, d. o. o., ves kreditni portfelj v evrih.

Na dan v EUR		Terjatve do kupcev	Kreditne obveznosti (kratkoročne in dolgoročne - glavnica)	Obveznosti do dobaviteljev
31. 12. 2021	EUR	10.759.721	103.677.083	3.484.288
	HRK	6.380		13.893
31. 12. 2020	EUR	3.806.040	125.885.416	16.213.840
	HRK	6.350		4.966

Likvidnostno tveganje

Družba Slovenske železnice, d. o. o., je leta 2021 za obvladovanje likvidnostnega tveganja izvajala politiko rednega upravljanja likvidnosti in solventnosti, s katero je spremljala likvidnostni položaj skupine kot celote in tudi posameznih družb v Skupini, tako na dnevni kot na mesečni in letni ravni.

Upravljanje likvidnostnega tveganja zahteva obvladovanje likvidnostnega tveganja po posameznih kategorijah:

- obvladovanje likvidnostnega tveganja iz naslova poslovanja, ki je tesno povezano s kreditnim tveganjem, in
- obvladovanje likvidnostnega tveganja iz naslova financiranja, ki je tveganje, povezano z zagotovitvijo zadostnih finančnih virov za namen poslovanja in naložbenja.

Obvladovanje likvidnostnega tveganja je centralizirano na obvladujoči družbi za vse družbe v Skupini. Sprotno spremljanje denarnih tokov, izvajanje politike upravljanja denarnih sredstev skupine SŽ (za potrebe upravljanja in uravnavanja likvidnosti znotraj Skupine so med družbami v Skupini podpisane pogodbe o medsebojnem financiranju - »cash-pooling«) ter razpoložljivost in zagotovitev ustreznih kratkoročnih revolving linij v višini 60 mio EUR, ki se redno obnavljajo, je omogočilo, da je bila likvidnost skupine SŽ leta 2021 nadzorovana in zagotovljena ter s tem likvidnostno tveganje dobro obvladovano, kar velja tudi za družbo SŽ, d. o. o.

Obveznosti po zapadlosti:

v EUR					Pogodbeni denarni tokovi	
	Knjigovodska vrednost obveznosti	Obveznost	Od 0 do 6 mesecev	Od 6 do 12 mesecev	Od 1 do 3 let	Nad 3 leta
Dolgoročna posojila in krediti	82.718.750	86.857.278			32.863.725	53.993.553
Dolgoročne obveznosti v skupini	1.472.284	1.472.284			1.472.284	
Dolgoročne obveznosti iz najemov	283.187	312.246			166.054	146.192
Kratkoročna posojila in krediti	20.958.333	23.306.049	11.672.873	11.633.176		
Kratkoročne finančne obveznosti v skupini	147.930.893	148.294.445	211.669	148.082.776		
Kratkoročne obveznosti iz najemov	56.401	57.243	28.887	28.356		
Druge kratkoročne finančne obveznosti	24.292	24.292	24.292			
Kratkoročne poslovne obveznosti (brez obveznosti do države, zaposlencev in iz naslova predujmov)	3.498.181	3.498.181	3.498.181			
Stanje 31. 12. 2021	**256.942.321**	**263.822.018**	**15.435.902**	**159.744.308**	**34.502.063**	**54.139.745**

v EUR						Pogodbeni denarni tokovi
	Knjigovodska vrednost obveznosti	Obveznost	Od 0 do 6 mesecev	Od 6 do 12 mesecev	Od 1 do 3 let	Nad 3 leta
Dolgoročna posojila in krediti	103.677.083	108.759.618			54.766.065	53.993.553
Dolgoročne obveznosti v Skupini	2.684.150	2.745.865			2.745.865	
Dolgoročne obveznosti iz najemov	348.808	382.200			169.967	212.233
Kratkoročna posojila in krediti	22.208.333	23.465.773	9.386.309	14.079.464		
Kratkoročne finančne obveznosti v Skupini	102.848.670	103.465.762	103.465.762			
Kratkoročne obveznosti iz najemov	66.261	67.729	35.635	32.094		
Druge kratkoročne finančne obveznosti	64.424	64.424	64.424			
Kratkoročne poslovne obveznosti (brez obveznosti do države, zaposlencev in iz naslova predujmov)	16.218.806	16.218.806	16.218.806			
Stanje 31. 12. 2020	**248.116.535**	**255.170.177**	**129.170.936**	**14.111.558**	**57.681.897**	**54.205.786**

Kreditno tveganje

V okviru obvladovanja kreditnega tveganja do bank se spremljajo podatki o poslovanju bank, s katerimi sodelujemo. Tveganje se dodatno obvladuje z diverzifikacijo deponiranja denarnih sredstev pri posameznih bankah, naložbenjem denarnih sredstev za tekoče poslovanje na kratek rok.

Slabša likvidnost partnerjev na trgu zahteva dodatno pozornost pri spremljanju njihovih bonitet in zagotavljanje ustreznih zavarovanj. Vlaganja v sistem spremljanja bonitet naših partnerjev bodo zmanjšala kreditno tveganje, kar se bo odrazilo v nižjih vrednostih zapadlih terjatev in varnejšem poslovanju. Zaostrene gospodarske razmere in s tem povečana verjetnost neizpolnjevanja pogodbeno opredeljenih obveznosti s strani partnerjev od družbe zahtevajo posebno pozornost pri upravljanju kreditnih tveganj, zato je v obvladovanje kreditnih tveganj dejavno vključenih več služb.

Proces upravljanja kreditnih tveganj se dopolnjuje v fazi oblikovanja portfelja s skrbno izbiro partnerjev in z nadaljnjim rednim pregledom kreditne kakovosti partnerjev.

Kreditna tveganja so bila leta 2021 ustrezno obvladovana in ni bilo nobenega pomembnega kreditnega dogodka, z znatnim vplivom. Velika pozornost se namenja pripravi sistema spremljanja poslovnih partnerjev s pomočjo bonitetne agencije, na podlagi javno dostopnih informacij in internih izkušenj o poslovanju z njimi.

Domači in tuji kupci so bili leta 2021 preverjani s pomočjo bonitetne agencije in javno objavljenih podatkov. Redno je bilo spremljano poslovanje in finančna situacija posameznih kupcev in višina njihove izpostavljenosti ter sprejemanje ukrepov za obvladovanje tveganj. Za starejše terjatve je oblikovan popravek vrednosti (glej pojasnilo 6.6.1.12).

Zapadlost terjatev do kupcev (bruto znesek):

v EUR		Rok dospelosti				
Na dan	Nedospele	Dospele				Skupaj
		do 30 dni	od 31 do 90 dni	od 91 do 365 dni	nad 365 dni	
31. 12. 2021	10.421.581	244.360	46.597	5.218	48.345	10.766.101
31. 12. 2020	3.587.010	83.020	88.863	14.830	38.666	3.812.389

8. UPRAVLJANJE KAPITALSKE USTREZNOSTI

Temeljni namen upravljanja kapitala je zagotoviti kapitalsko ustreznost, čim večjo finančno stabilnost, dolgoročno plačilno sposobnost in čim večjo vrednost za lastnika družbe.

v EUR	2021	2020
Dolgoročne finančne obveznosti	83.001.937	104.025.891
Kratkoročne finančne obveznosti	168.969.919	125.187.688
Skupaj finančne obveznosti	251.971.856	229.213.579
Skupaj kapital	462.782.033	461.432.744
Dolg/kapital	**0,54**	**0,50**
Denar in denarni ustrezniki	66.982.573	17.910.851
Neto finančna obveznost	184.989.283	211.302.728
Neto dolg/kapital	**0,40**	**0,46**

9. KNJIGOVODSKE IN POŠTENE VREDNOSTI FINANČNIH INSTRUMENTOV

Tabela vsebuje podatke o razvrstitvi v ravni hierarhije poštene vrednosti le za sredstva in finančne obveznosti, ki so merjene po pošteni vrednosti in za katere se poštena vrednost razkriva.

v EUR					31. 12. 2021
	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	1. raven	2. raven	3. raven
Dolgoročna finančna sredstva					
Dolgoročne finančne terjatve do družb v Skupini	68.802.070	68.802.070			68.802.070
Naložbe v delnice in deleže, merjene po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, ki ne kotirajo na organiziranem trgu	2.140.782	2.140.782			2.140.782
Druge dolgoročne finančne naložbe	2.401.003	2.401.003			2.401.003
Poslovne terjatve	3.473.819	3.473.819			3.473.819
Denar in denarni ustrezniki	66.982.573	66.982.573	66.982.573		
Kratkoročna finančna sredstva					
Kratkoročne finančne terjatve do družb v Skupini	31.084.673	31.084.673			31.084.673
Finančne terjatve do drugih	37	37			37
Dolgoročne finančne obveznosti					
Obveznosti iz naslova kreditov	82.718.750	82.718.750			82.718.750
Obveznosti iz naslova najemov	283.187	283.187			283.187
Kratkoročne finančne obveznosti					
Kratkoročne finančne obveznosti do družb v Skupini	147.930.893	147.930.893			147.930.893
Obveznosti iz naslova kreditov	20.958.333	20.958.333			20.958.333
Obveznosti iz naslova najemov	56.401	56.401			56.401
Druge finančne obveznosti	24.292	24.292			24.292
Poslovne obveznosti	3.498.181	3.498.181			3.498.181

v EUR					31. 12. 2020
	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	1. raven	2. raven	3. raven
Dolgoročna finančna sredstva					
Dolgoročne finančne terjatve do družb v Skupini	78.343.743	78.343.743			78.343.743
Naložbe v delnice in deleže, merjene po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, ki ne kotirajo na organiziranem trgu	2.090.491	2.090.491			2.090.491
Druge dolgoročne finančne naložbe	2.401.003	2.401.003			2.401.003
Poslovne terjatve	3.659.469	3.659.469			3.659.469
Denar in denarni ustrezniki	17.910.851	17.910.851	17.910.851		
Kratkoročna finančna sredstva					
Kratkoročne finančne terjatve do družb v Skupini	27.673.673	27.673.673			27.673.673
Kratkoročne. finančne terjatve iz naslov prodaje terjatev	40.742.670	40.742.670			40.742.670
Dolgoročne finančne obveznosti					
Obveznosti iz naslova kreditov	103.677.083	103.677.083			103.677.083
Obveznosti iz naslova najemov	348.808	348.808			348.808
Kratkoročne finančne obveznosti					
Kratkoročne finančne obveznosti do družb v Skupini	102.848.670	102.848.670			102.848.670
Obveznosti iz naslova kreditov	22.208.333	22.208.333			22.208.333
Obveznosti iz naslova najemov	66.261	66.261			66.261
Druge finančne obveznosti	64.424	64.424			64.424
Poslovne obveznosti	16.218.806	16.218.806			16.218.806

Družba SŽ, d. o. o., leta 2021 ni imela prehodov med nivoji poštene vrednosti.

10. REVIZIJSKO POROČILO ZA DRUŽBO SLOVENSKE ŽELEZNICE, d. o. o., IN SKUPINO SLOVENSKE ŽELEZNICE

Deloitte.

Deloitte revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
Slovenija

Tel: +386 (0) 1 3072 800
Faks: +386 (0) 1 3072 900
www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA
lastniku družbe Slovenske železnice, d.o.o.

Poročilo o reviziji računovodskih izkazov

Mnenje

Revidirali smo ločene računovodske izkaze družbe Slovenske železnice, d.o.o., (v nadaljevanju 'družba') in konsolidirane računovodske izkaze družbe Slovenske železnice, d.o.o. in njenih odvisnih družb (v nadaljevanju skupina), ki vključujejo ločen in konsolidiran izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2021, ločen in konsolidiran izkaz poslovnega izida, ločen in konsolidiran izkaz drugega vseobsegajočega donosa, ločen in konsolidiran izkaz gibanja kapitala ter ločen in konsolidiran izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter pojasnila k ločenim in konsolidiranim računovodskim izkazom, vključujoč povzetek bistvenih računovodskih usmeritev.

Po našem mnenju priloženi ločeni in konsolidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe in skupine na dan 31. decembra 2021 ter njuno finančno uspešnost in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju 'MSRP').

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja in Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa (Uredba). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov*. V skladu z Mednarodnim kodeksom etike za računovodske strokovnjake (vključno z mednarodnimi standardi neodvisnosti), ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od skupine in, da smo izpolnili vse druge etične obveznosti v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

MAKING AN IMPACT THAT MATTERS since 1845

Ime Deloitte se nanaša na združenje Deloitte Touche Tohmatsu Limited (DTTL) in mrežo njegovih družb članic ter njihovih povezanih družb (skupaj: *organizacija Deloitte*). DTTL (imenovan tudi Deloitte Global) in vsaka od njegovih družb članic ter povezanih družb so kobne in samostojne pravne osebe in druga drugi ne morejo nalagati obveznosti do tretjih oseb. DTTL in vsaka od njegovih družb članic ter povezanih družb je odgovorna izključno za svoja dejanja in opustitve dejanj ter ne odgovarja za dejanja in opustitve drugih. DTTL sam po sebi ne opravlja storitev za stranke. Podrobnejše informacije najdete tukaj: www.deloitte.com/si/about.

Deloitte je vodilni globalni ponudnik storitev revizije in dajanja zagotovil, davčnega, poslovnega in finančnega svetovanja, svetovanja na področju tveganj in sorodnih storitev. Deloitte opravlja storitve za štiri od petih najvišje uvrščenih gospodarskih družb na lestvici Fortune Global 500® in prek globalne mreže družb članic (skupaj imenovanih *organizacija Deloitte*) zagotavlja storitve v več kot 150 državah ter ozemljih. Več o tem, kako približno 312.000 Deloittovih strokovnjakov dosega rezultate, ki štejejo, najdete na povezavi www.deloitte.com.

V Sloveniji storitve zagotavljata Deloitte revizija d.o.o in Deloitte svetovanje d.o.o. (pod skupnim imenom *Deloitte Slovenija*), članki Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Slovenija sodi med vodilne družbe za strokovne storitve v Sloveniji in opravlja storitve revizije in dajanja zagotovil, davčnega, poslovnega in finančnega svetovanja, svetovanja na področju tveganj in sorodne storitve, ki jih zagotavlja več kot 180 domačih in tujih strokovnjakov.

Deloitte revizija d.o.o. - Družba vpisana pri Okrožnem sodišču v Ljubljani - Matična številka: 1647105 – ID št. za DDV: SI62560085 - Osnovni kapital: 74.214,30 EUR.

© 2022. Za več informacij se obrnite na Deloitte Slovenija.

Deloitte.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so bile po naši strokovni presoji najbolj bistvene pri reviziji ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov za poslovno leto, ki se je končalo 31. decembra 2021. Te zadeve so bile obravnavane v okviru naše revizije ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju našega mnenja o njih in ne podajamo ločenega mnenja o teh zadevah.

Pripoznavanje prihodkov v posamičnih in skupinskih računovodskih izkazih

Skupina je v letu, končanem 31. decembra 2021, v izkazu poslovnega izida pripoznala čiste prihodke iz prodaje v višini 413.992 tisoč EUR (2020: 407.211 tisoč EUR) ter druge poslovne prihodke v višini 110.274 tisoč EUR (2020: 119.700 tisoč EUR). Družba je v letu, končanem 31. decembra 2021, v izkazu poslovnega izida pripoznala čiste prihodke iz prodaje v višini 21.180 tisoč EUR (2020: 21.354 tisoč EUR).

Ključna revizijska zadeva	Kako smo zadevo obravnavali pri reviziji
Kot je pojasnjeno v poglavju *2.2. Pomembne računovodske usmeritve - Prihodki iz pogodb s kupci*, se prihodki pripoznajo, ko pride do prenosa obvladovanja blaga oziroma storitev na kupca. Prihodki iz pogodb s kupci se pripoznajo v trenutku, ko družba/skupina izpolni izvršitveno obvezo, to je takrat, ko se na kupca prenese obvladovanje nad storitvijo in blagom. Prihodki iz pogodb s kupci so eden pomembnih pokazateljev uspešnosti poslovanja družbe/skupine. Zaradi pomembnosti postavke v računovodskih izkazih, ter vpliva ocene poslovodstva na višino pripoznanih prihodkov, smo to področje opredelili kot ključno revizijsko zadevo.	V okviru izvajanja revizijskih postopkov smo ocenili ustreznost računovodskih usmeritev v zvezi s pripoznanjem prihodkov iz pogodb s kupci in njihovo skladnost z MSRP 15 ter izvedli naslednje revizijske postopke: - preverili smo zasnovo in implementacijo notranjih kontrol v zvezi s pripoznanjem prihodkov z vidika ustreznosti njihovega evidentiranja; - preverili smo učinkovitost delovanja identificiranih notranjih kontrol, za katere smo ocenili, da so z vidika revizije pomembne; - na podlagi izbranega vzorca smo detajlno ali analitično preverili ustreznost evidentiranja pripoznanih prihodkov; - za prihodke iz poslov s povezanimi osebami pri obvladujoči družbi smo preverili usklajenost prihodkov s prometi pri odvisnih družbah (*pojasnilo 6.6.2.1*); - za prihodke iz naslova gradbenih pogodb smo preverili ustreznost metodologije, ki jo uporablja poslovodstvo za pripoznavanje prihodkov skozi obdobje ter smiselnost uporabljenih predpostavk in pravilnost vhodnih podatkov, ki so podlaga za pripravo ocene za vsak posamezen projekt; - za druge poslovne prihodke iz naslova prevoza potnikov (opravljanje gospodarske javne službe) smo preverili plačila s strani

Deloitte.

	države po mesečnih obračunih (*pojasnilo 2.3.2.3*). Pregledali smo tudi informacije v računovodskih izkazih, da bi ocenili, ali so razkritja v zvezi s prihodki iz pogodb s kupci, ustrezna.

Vrednotenje naložb v odvisne družbe (posamični računovodski izkazi)

Naložbe v odvisne družbe v ločenih računovodskih izkazih družbe na dan 31. decembra 2021 znašajo 433.392 tisoč EUR (2020: 426.810 tisoč EUR).

Ključna revizijska zadeva	Kako smo zadevo obravnavali pri reviziji
Kot zahteva računovodski standard MRS 36 Oslabitev sredstev, poslovodstvo letno izvaja teste oslabitve, da oceni nadomestljivo vrednost naložb v odvisne družbe. Za nadomestljivo vrednost naložb se v skladu z MRS 36 določi vrednost pri uporabi in se oceni sedanja vrednost pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, ki jih bo ustvarila odvisna družba. Za leto končano 31.12.2021 je družba pridobila neodvisno ocene nadomestljive vrednosti naložbe za družbe Fersped, VV-Log, SŽ – ŽIP in SŽ - VIT. Določanje kritičnih predpostavk in načrtovanje pričakovanih denarnih tokov zahteva visoko stopnjo presoje poslovodstva, zato se preizkus oslabitve teh sredstev šteje za ključno revizijsko zadevo. Poslovodstvo je v pojasnilu *2.2 Pomembne računovodske usmeritve – Odvisne družbe* ter v pojasnilu *6.6.1.5 – Naložbe v odvisne družbe* podalo informacije o vrednotenju naložb v odvisne družbe.	V okviru izvajanja revizijskih postopkov smo ocenili ustreznost računovodskih usmeritev družbe v zvezi s slabitvami naložb v odvisne družbe. Naši revizijski postopki so vključevali oceno, ali je presoja poslovodstva ustrezna in ali so izpolnjene zahteve MRS 36, vključno z: - presojo, ali model, ki ga je uporabilo poslovodstvo za izračun vrednosti pri uporabi posameznih naložb, ustreza zahtevam MRS *36 Oslabitev sredstev;* - s pomočjo svojih veščakov smo ocenili, ali je metodologija, ki jo je uporabil veščak poslovodstva, ustrezna, in ali so uporabljene pomembne predpostavke razumne in ali se jih da podpreti glede na trenutne makroekonomske razmere ter pričakovano prihodnjo uspešnost; - oceno, ali informacije, razkrite v pojasnilih k računovodskim izkazom, izpolnjujejo zahteve veljavnih standardov računovodskega poročanja.

Deloitte.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov in revizorjevega poročila o njih.

Naše mnenje o ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z našo revizijo ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne z ločenimi in konsolidiranimi računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi ločenimi in konsolidiranimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja družbe in skupine ter njunega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Odgovornosti poslovodstva in pristojnih za upravljanje za ločene in konsolidirane računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov v skladu z MSRP in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov družbe in skupine odgovorno za oceno njune sposobnosti, da nadaljujeta kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlage za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo družbo in skupino likvidirati ali zaustaviti njuno poslovanje ali nima druge realne možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzor nad pripravo ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov in za potrditev revidiranega letnega poročila.

Revizorjeva odgovornost za revizijo ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov

Naša cilja sta pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, ali so ločeni in konsolidirani računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu s pravili revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu s pravili revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- Prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazih, bodisi zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam.
- Pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnih za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe in skupine.
- Presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij poslovodstva.
- Na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbujajo dvom v sposobnost družbe in skupine, da nadaljujeta kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazih ali, če so takšna razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje družbe ali skupine kot delujočega podjetja.
- Ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ali ločeni in konsolidirani računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.
- Pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze v povezavi s finančnimi informacijami in poslovnimi dejavnostmi družb v skupini, da bi lahko izrazili mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih. Odgovorni smo za usmerjanje, nadziranje in izvajanje revizije skupine. Revizijsko mnenje je izključno naša odgovornost.

S pristojnimi za upravljanje med drugim komuniciramo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah, vključno s pomembnimi pomanjkljivostmi v notranjih kontrolah, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Pristojnim za upravljanje smo prav tako predložili našo izjavo, da smo izpolnili vse etične zahteve v zvezi z neodvisnostjo ter jih obvestili o vseh razmerjih in drugih zahtevah, za katere bi se lahko upravičeno menilo, da vplivajo na našo neodvisnost, in jih seznanili s tem povezanimi ukrepi, kjer potrebno.

Od vseh zadev, s katerimi smo seznanili pristojne za upravljanje, smo zadeve, ki so bile najpomembnejše pri reviziji ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov revidiranega obdobja, določili kot ključne revizijske zadeve. Omenjene zadeve opišemo v revizorjevem poročilu, razen če zakonska ali regulatorna določila prepovedujejo javno razkrivanje takšnih zadev.

Poročilo o drugih zakonskih in regulatornih zahtevah

Poročilo o zahtevah Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in sveta (Uredba EU št. 537/2014)

Imenovanje revizorja in trajanje posla
Deloitte revizija d.o.o. je bila imenovana za zakonitega revizorja družbe in skupine na skupščini delničarjev dne 26.8.2019. Naše opravljanje posla v celoti in neprekinjeno traja 7 let.

Potrdilo revizijski komisiji
Potrjujemo, da je naše revizijsko mnenje o ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazih v tem poročilu skladno z dodatnim poročilom revizijski komisiji družbe z dne 26.5.2022 v skladu s členom 11 Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta.

Deloitte.

Opravljanje nerevizijskih storitev

Izjavljamo, da nismo opravljali nobenih prepovedanih nerevizijskih storitev iz člena 5(1) Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta. Poleg obvezne revizije nismo za revidirano družbo ali njene odvisne družbe opravljali nobenih drugih storitev, ki ne bi bile razkrite v letnem poročilu.

V imenu revizijske družbe Deloitte revizija d.o.o. je za opravljeno revizijo odgovorna Katarina Kadunc.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.
Dunajska 165
1000 Ljubljana

Deloitte.
DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3

Katarina Kadunc
Pooblaščena revizorka
Ljubljana, 26. maj 2022

Seznam kratic

Kratica	Razlaga
ASI	aktivno staranje delovne sile
AWB RFC	Alpsko-Zahodno balkanski koridor
BRTKM	brutotonski kilometri
CER	Skupnost evropskih železniških prevoznikov in upravljavcev infrastrukture (The Community of European Railway and Infrastructure Companies)
CO2	ogljikov dioksid
d. d.	delniška družba
d. o. o.	družba z omejeno odgovornostjo
DDV	davek na dodano vrednost
Di	Divača
Do	Dobova
DRSI	Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo
E	čisti poslovni izid
EBIT	poslovni izid iz poslovanja
EBITDA	poslovni izid iz poslovanja pred amortizacijo
EBT	poslovni izid pred davki
ECB	Evropska centralna banka
EFQM	evropski model odličnosti - European Founation for Quality Management
EN	European Normative / European Standard
EPH	Energetický a průmyslový holding – Energetski industrijski holding
EPLI	EP Logistics International
ERA	Evropska železniška agencija (European Union Agency for Railways)
ERTMS	European Railway Traffic Management System
ETCS	European Train Control System
EU	Evropska unija
EUR	evro
GSM-R	digitalni radijski sistem
GZS	Gospodarska zbornica Slovenije
HR	Human Resources
HRK	hrvaška kuna
IJPP	integrirani javni potniški promet
IKT	informacijska komunikacijska tehnologija
ISO	Mednarodna organizacija za standardizacijo - International Organization for Standardization
ISSŽP	informacijski sistem za spremljanje železniškega prometa
IT	informacijska tehnologija

Kratica	Razlaga
JPP	javni potniški promet
JŽI	javna železniška infrastruktura
kg	kilogram
km	kilometer
KSI	komisija za strateške investicije
kWh	kilovatna ura
LD	letni dopust
Lj	Ljubljana
MB	Maribor
mio	milijon
MRS	Mednarodni računovodski standardi
MSRP	Mednarodni standardi računovodskega poročanja
NDS	neopredmetena sredstva
NIJZ	Nacionalni inštitut za javno zdravje
Nm	Novo mesto
NN	naložbene nepremičnine
NS	nadzorni svet
NTKM	netotonski kilometer
OGJS	obvezna gospodarska javna služba
OMRS	odbor za mednarodne računovodske standarde
OOS	opredmetena osnovna sredstva
OPMSRP	odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja
OVKN	oseba, ki opravlja varnostno kritične naloge
OZN	Organizacija združenih narodov
P+R	park and ride oziroma parkiraj in se pelji
PCL	Potniški center Ljubljana
PDS	posebna delovna skupina za koronavirus
PIS	poslovni informacijski sistem
PKM	potniški kilometer
Pt	Ptuj
RFC	rail freight corridor
RIC	Sporazum o izmenjavi in uporabi potniških vagonov v mednarodnem prometu
RIV	Pravilnik o izmenjavi in uporabi tovornih vagonov med železniškimi prometnimi podjetji
RK	revizijska komisija
ROA	Return on Assets - donos na sredstva

Kratica	Razlaga
ROE	Return on equity - dobičkovnost kapitala
RS	Republika Slovenija
RSD	srbski dinar
SAP	Systems Applications and Products in data processing
SAP BW	SAP Business Warehouse
SARS-COV-2	koronavirus
SDH	Slovenski državni holding
SEESARI	Sauth East Europe Strategic Alliance for Rail Innovation
SIST	Slovenski inštitut za Standardizacijo
SIST	Slovenski standard
SLA	service-level agreement
SRO	sistem ravnanja z okoljem
SUE	sistem upravljanja z energijo
SŽ	Slovenske železnice
SŽ-INF	SŽ-Infrastruktura, d. o. o.
SŽ-PP	SŽ-Potniški promet, d. o. o.
SŽ-TP	SŽ-Tovorni promet, d. o. o.
TVD	tehnično vagonska dejavnost
UIC	International union of railways (Mednarodna železniška zveza)
UMAR	Urad za makroekonomske analize in razvoj
USD	ameriški dolar
Wi-Fi	brezžično lokalno omrežje
ZGD	Zakon o gospodarskih družbah
ZIUZEOP	Zakon o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije covida-19 in omilitev njenih posledic

Letno poročilo
Slovenske železnice, d. o. o.,
in skupina Slovenske železnice za leto 2021

Izdale
Slovenske železnice, d. o. o.,
Kolodvorska 11, 1506 Ljubljana

Besedilo
strokovne službe Slovenskih železnic

Koncept in redakcija
Consensus, d. o. o.

Fotografija
Uroš Hočevar

Lektoriranje
Darinka Lempl Pahor

Prelom in zasnova
Ljudje, d. o. o.

Oblikovanje
Ljudje, d. o. o.

Grafična priprava in tisk
SŽ-Železniška tiskarna Ljubljana, d. d